

**Hallituksen esitys Eduskunnalle täydellisestä ydinkoekiellosta
tehdyin sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sopi-
muksen soveltamisesta sekä laiksi rikoslain muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että Eduskunta hyväksyisi täydellisestä ydinkoekiellosta tehdyin sopimuksen. Sopimus hyväksyttiin YK:n 50. yleiskokouksessa 10 päivänä syyskuuta 1996 ja se avattiin allekirjoituksia varten 24 päivänä syyskuuta 1996 New Yorkissa, jolloin myös Suomi allekirjoitti sen. Sopimuksen täydellisestä ydinkoekiellosta on tähän mennessä allekirjoittanut 150 valtiota. Sopimus kieltää pysyvästi kaikki ydinaseiden koeräjäytykset ja muut ydinräjäytykset. Ydinkoekieltosopimuksen tavoitteena on tukea ydinsulkua ja ydinaseriisuntaa ja näin vahvistaa kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta.

Sopimus sisältää yksityiskohtaiset määräykset, joiden avulla todennetaan sen noudattaminen sopimusvaltioissa. Todentamijärjestelmä sisältää kansainvälisen monito-

rintijärjestelmän, neuvonpidon ja selvittämisen, paikalla tapahtuvat tarkastukset sekä luottamusta lisäävät toimet. Sopimuksen tavoitteiden toteutumista edistämään perustetaan Wieniin täydellisen ydinkoekieltosopimuksen järjestö, jonka tehtävänä on turvata sopimuksen määräysten noudattaminen, mukaan lukien kansainvälinen todentaminen, sekä ylläpitää sopimusvaltioiden yhteistyötä.

Sopimus tulee voimaan 180 päivää sen jälkeen, kun sopimuksen liitteessä 2 nimeltä mainitut 44 valtiota, joiden joukossa myös Suomi on, ovat sen ratifioineet. Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sopimuksen soveltamisesta sekä sopimuksen edellyttämiä rikoslain muutoksia koskeva lakiehdotus. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan samana ajankohtana kuin sopimus.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

**1.1. Kansainväliset neuvottelut
ydinkokeista luopumiseksi**

Ensimmäinen ydinkoeräjäytys tehtiin Yhdysvalloissa heinäkuussa 1945, jota pian seurasivat historian toistaiseksi ainoat ydinaseen käyttötilanteet Hiroshimassa ja Nagasakissa. Neuvostoliitto ryhtyi tekemään koeräjäytyksiä vuonna 1949, Iso-Britannia 1952, Ranska 1960 ja Kiina 1964. Nämä valtiot ovat vuoden 1968 ydinsulkusopimuksen mukaan ydinasevaltioita. Ydinasekoeräjäytyksiä on vuosina 1945—1996 tehty ainakin 2 400.

Intia suoritti vuonna 1974 ydinräjäytyksen, joka Intian ilmoituksen mukaan tehtiin rauhanoimaisiin tarkoituksiin. Kuluvan vuoden aikana Intia ja Pakistan ovat kumpikin suorittaneet sarjan maanalaisia ydinkoeräjäytyksiä.

Toisen maailmansodan päätyttyä esitti Yhdysvallat vuonna 1946 aloitteen, jolla pyrittiin estämään ydinaseen käyttö sotilaallisiin tarkoituksiin. Siitä lähtien ydinaseriisunta ja ydinaseiden leviämisen ehkäiseminen ovat olleet kansainvälisessä kanssakäymisessä keskeisimpiä ja pitkäaikaisimpia neuvottelu-kohteita. Aseidenriisuntaa pyrittiin edistämään perustamalla YK:n aseidenriisuntatoimikunta. Vuodesta 1952 aseidenriisuntaneu-

votteluja on käyty YK:n aseidenriisuntakonferenssissa Genevessä.

Varsinaista ydinkoekieltä ehdotti ensimmäisenä Intian silloinen pääministeri Jawaharlal Nehru vuonna 1954. Pyrkimyksissä kieltää ydinkoeräjäytykset ei kuitenkaan edetty johtuen ennen muuta kylmän sodan aikaan liittyneestä ydinasekilpavarustelusta. Vuonna 1958 Neuvostoliitto ja Yhdysvallat sekä Iso-Britannia neuvottelivat Genevessä ydinkoekiellosta. Neuvottelut päättyivät tuloksettomina. Keskeisenä erimielisyyden aiheena oli sopimuksen todentaminen.

Vuonna 1963 Neuvostoliitto, Iso-Britannia ja Yhdysvallat pääsivät sopuun osittaisesta ratkaisusta, jolla kiellettiin ydinasekoeräjäytykset ilmakehässä, ulkoavaruudessa ja veden alla, mikä mahdollisti monenvälisen sopimuksen tekemisen ydinasekokeiden kieltämiseksi ilmakehässä, ulkoavaruudessa ja veden alla (SopS 1/1964). Tämä Moskovassa elokuussa 1963 allekirjoitettu niin sanottu osittainen ydinkoekieltosopimus tuli voimaan lokakuussa samana vuonna. Sopimukseen ei sisällynyt todentamisjärjestelmiä. Sopimuksen syntymistä oli edeltänyt kasvava kansainvälinen huoli maanpäällisten ydinkoeräjäytysten ympäristövaikutuksista. Sopimus salli kuitenkin edelleen ydinkoeräjäytysten jatkamisen maanalaisin kokein, joskin sopimus kielsi myös maanalaiset koeräjäytykset siinä tapauksessa, että niistä leviäisi radioaktiivisia aineita muiden valtioiden alueelle.

Sopimus ydinasekokeiden kieltämiseksi ilmakehässä, ulkoavaruudessa ja veden alla eli osittainen ydinkoekieltosopimus on monenkeskinen asevalvontasopimus, johon on liittynyt 149 valtiota. Suomi liittyi sopimukseen vuonna 1963. Ranska ja Kiina eivät liittyneet sopimukseen, mutta molemmat ovat myöhemmin — Ranska vuonna 1974 ja Kiina vuonna 1986 — vahvistaneet yksipuolisesti luopuneensa maanpäällisistä ydinkoeräjäytyksistä.

Vuonna 1968 allekirjoitettiin monenvälinen sopimus ydinaseiden leviämisen estämisestä (SopS 10—11/1970) eli ydinsulkusopimus. Sopimuksen IX artikkelissa määriteltiin ydinasevaltioiksi ne valtiot, jotka ennen 1 päivää tammikuuta 1967 olivat valmistaneet ja räjäyttäneet ydinaseen tai muun ydinräjähteen. Nämä valtiot olivat Yhdysvallat, Neuvostoliitto, Iso-Britannia, Ranska ja Kiina. Muut sopimukseen liittyneet valtiot ovat sopimuksen mukaan ydinaseettomia valtioi-

ta, jotka artiklan II mukaan ovat sitoutuneet olemaan valmistamatta tai millään muulla tavoin hankkimatta ydinaseita. Tämä merkitsee myös sitä, että nämä valtiot ovat sitoutuneet olemaan tekemättä ydinkoeräjäytyksiä. Ydinsulkusopimus on saanut universaalisen luonteen. Sopimuksen ulkopuolella on vain muutama valtio, ennen muuta Intia, Pakistan ja Israel, joita pidetään niin sanottuina kynnysvaltioina.

Myöhemmin Yhdysvallat ja Neuvostoliitto rajoittivat maanalaisia ydinkoeräjäytyksiä kahdenvälisin sopimuksin. Vuonna 1974 nämä maat allekirjoittivat niin sanotun kynnyskieltosopimuksen, joka kieltää räjähdysteholtaan yli 150 kilotonnin koeräjäytykset. Sama 150 kilotonnin raja määritettiin myös rauhanomaisille ydinräjäytyksille vuoden 1976 sopimuksella, jolla rajoitettiin rauhanomaisiin tarkoituksiin tehtyjä ydinkokeita. Nämä kahdenväliset sopimukset tulivat voimaan todentamismääräyksiä koskevien lisäysten kanssa vuonna 1990.

Ydinasevaltioista silloinen Neuvostoliitto teki viimeisen ydinkoeräjäytyksen vuonna 1990, Yhdysvallat vuonna 1992, Iso-Britannia vuonna 1991 sekä kokeitaan vielä ydinkoekieltoneuvottelujen aikana jatkaneet Kiina ja Ranska vuonna 1996. Kaikki vahvistivat lopettaneensa ydinkoeräjäytykset, kun ne allekirjoittivat täydellisestä ydinkoekiellosta tehdyn sopimuksen syyskuussa 1996.

Ydinaseriisunnan ja ydinaseiden leviämisen estämisen kannalta tärkeä edistysaskel oli ydinsulkusopimuksen tarkastamiskonferenssi vuonna 1995, jossa sovittiin ydinsulkusopimuksen voimassaolon jatkamisesta määräämättömäksi ajaksi.

1.2. Täydellisestä ydinkoekiellosta tehty sopimus

Täydellisestä ydinkoekiellosta tehtyä sopimusta koskevat neuvottelut käytiin YK:n aseidenriisuntakonferenssissa vuosina 1993—1996. Kylmän sodan päättyminen ja presidenttien Clinton ja Jeltsin sitoutuminen tähän tavoitteeseen loivat edellytyksiä sopia aseidenriisuntakonferenssissa tammikuussa 1994 maailmanlaajuisen, monenkeskisen ja tehokkaasti valvottavissa olevan täydellisen ydinkoekieltosopimuksen neuvottelemisesta. Neuvotteluja oli aseidenriisuntakonferenssissa käyty jo elokuusta 1993, mutta virallinen neuvottelutoimeksianto hyväksyttiin konferenssissa tammikuussa 1994. YK:n 48.yleis-

kokous oli syksyllä 1993 ensimmäistä kertaa vuosikymmeniin ilman äänestystä hyväksynyt päätöslauselman numero 48/70, jossa aseidenriisuntakonferenssille uskottiin tämä tehtävä.

Neuvotteluissa laajaa tukea saanutta sopimusluonnosta ei kuitenkaan Intian vastustuksesta johtuen voitu hyväksyä aseidenriisuntakonferenssin täysistunnossa elokuussa 1996. Teksti esitettiin Australian johdolla YK:n 50. yleiskokoukselle lopullista hyväksymistä varten. Yleiskokous hyväksyi täydellisestä ydinkoekiellosta tehdyn sopimuksen 10 päivänä syyskuuta 1996 (pätöslauselma 50/245) äänin 158-3-5. Vastaan äänestivät ainoastaan Intia, Libya ja Bhutan. Viisi pidättyjää olivat Kuuba, Libanon, Mauritius, Syyria ja Tansania. Sopimus avattiin allekirjoittamista varten 24 päivänä syyskuuta 1996, jolloin muun muassa Suomi allekirjoitti sen.

Vuoden 1998 syyskuuhun mennessä 150 valtiota on allekirjoittanut sopimuksen ja sen ratifioineita valtioita on 21. Sopimuksen voimaantulo edellyttää yhteensä 44 nimeltä mainitun valtion, joihin Suomi kuuluu, ratifiointia, mukaanlukien kaikki ydinasevaltiot ja niin sanotut kynnyksvaltiot.

Kansainvälisen yhteisön suureksi pettymykseksi tekivät ydinkoekieltosopimuksen ulkopuolelle jääneet Intia sekä Pakistan sarjan maanalaisia ydinkoeräjäytyksiä toukuussa 1998. Suomi ja muut EU-maat ovat, samoin kuin monet muut maat, vakavasti arvostelleet tapahtumia sekä muun muassa vaatineet Intiaa ja Pakistania lopettamaan ydinkokeensa sekä liittymään välittömästi ja ehdoitta täydellisestä ydinkoekiellosta tehtyyn sopimukseen.

2. Sopimuksen tavoitteet ja keskeinen sisältö

2.1. Tavoitteet

Sopimuksen tavoitteena on kieltää pysyvästi ydinasekoeräjätykset ja ydinräjäytykset niin sanottuihin rauhanomaisiin tarkoituksiin. Sopimuspuolet ovat velvollisia pidättymään ydinräjäytyksistä sekä kieltämään ja estämään ne alueellaan ja muualla lainkäyttövaltansa piirissä sekä pidättymään aiheuttamasta tai rohkaisemasta tai osallistumasta millään tavoin ydinkoeräjätyksen suorittamiseen. Kiellon noudattamista valvotaan tehokkaan kansainvälisen todentamisjärjes-

telmän avulla. Sopimuksen johdannossa todetaan, että räjäytysten kieltäminen muodostaa tehokkaan ydinaseeriisuntaa ja ydinsulkua tukevan toimen rajoittamalla ydinaseiden kehittämistä ja parantelua sekä lopettamalla kokonaan uusien kehittyneiden ydinasetyyppien kehittämisen. Sopimus vahvistaa näin jo käynnissä olevaa kehitystä, joka on merkinnyt ydinasekilpavarustelun päättymistä. Pyrkimyksenä on, että kaikki valtiot liittyisivät sopimukseen ja sen tavoitteisiin. Kansainvälinen yhteisö tuomitsi selkeästi Intian ja Pakistanin keväällä 1998 tekemät ydinkoeräjätykset, mikä osoitti kansainvälisen yhteisön sitoutumista tavoitteeseen maailmanlaajuisesta ydinkoekiellosta.

Sopimukseen sisältyvä ydinkoeräjäytysten täydellinen kieltäminen ei aseta valtioita eriarvoiseen asemaan. Millään sopimuspuolella ei ole oikeutta tehdä sopimuksen kieltämiä räjäytyksiä tahi osallistua taikka yllyttää niihin. Sopimuksessa ei määritellä sitä, mikä on ydinkoeräjäytys, vaan koekiello on totaalin.

Sopimuksen sisältämä kiello rajoittuu kuitenkin ydinaseiden koeräjäytysten ja muiden ydinräjäytysten kieltämiseen eikä sopimus muuta vuonna 1968 tehtyyn ydinsulkusopimukseen sisällyntä ratkaisua, jonka mukaisesti määrättyillä sopimusvaltioilla on oikeus ydinasevaltioina pitää hallussaan ydinaseita. Ydinkoekieltosopimus ei myöskään ulotu muulla tavoin kuin räjäytyksillä suoritettuihin ydinaseiden kokeiluihin kuten ydinaseiden kehittämiseen tietokonesimulaatioin taikka niin sanottuihin alikriittisiin ydinkokeisiin.

Sopimuksen todentamisjärjestelmä mahdollistaa sopimuksen valvonnan kaikkialla. Kaikilla sopimusvaltioilla on oikeus ja velvollisuus osallistua sopimuksen todentamiseen. Kaikki sopimusvaltiot ovat ydinkoekieltosopimusjärjestön jäseniä.

2.2. Sopimuksen keskeinen sisältö

Sopimus, josta yleisesti käytetään englanninkielistä lyhennettä CTBT (Comprehensive Nuclear Test-Ban Treaty), käsittää johdannon, 17 artiklaa ja kaksi liitettä sekä todentamismääräyksiä koskevan pöytäkirjan ja sen kaksi liitettä. Pöytäkirja ja liitteet ovat sopimuksen erottamattomia osia. Sopimuksen artikloihin ei ole sallittua tehdä varaumia, mikä varmistaa sopimuksen yhdenmukaisen noudattamisen eri sopimusvaltioissa.

Sopimuksen perusvelvoite sisältyy sen I artiklaan. Sen mukaan jokainen sopimusvaltio sitoutuu olemaan tekemättä ydinasekoeräjäytyksiä tai muita ydinräjäytyksiä sekä kieltämään ja estämään tällaiset räjäytykset kaikkialla lainkäyttövaltansa piirissä ja omiin kansalaisiinsa nähden tekopaikasta riippumatta. Sopimus kieltää myös ydinräjäytykset rauhanomaisiin tarkoituksiin. Tällaisia räjäytyksiä pidettiin ydinsulkusopimuksen valmistumisen aikaan 1960-luvun lopulla mahdollisina, mutta myöhemmin sopimuspuolten kesken on syntynyt laaja yhteisymmärrys siitä, ettei ydinsulkusopimuksen V artiklan mukaisia rauhanomaisia ydinräjäytyksiä tulisi tehdä.

Sopimus sisältää yksityiskohtaiset määräykset sopimuksen täytäntöönpanosta. Täytäntöönpanoa varten perustetaan erillinen kansainvälinen järjestö, täydellisen ydinkoekieltosopimuksen järjestö (Comprehensive Nuclear Test-Ban Treaty Organization CTBTO), jonka päämaja on Wienissä. Järjestön ylin päättävä elin on sopimusvaltioiden konferenssi, joka kokoontuu säännöllisesti vuosittain ja tarvittaessa erityisistuntoihin. Järjestöllä on lisäksi toimeenpaneva hallintoneuvosto ja pääjohtajan johdolla toimiva tekninen sihteeristö, jonka osana on kansainvälinen tietokeskus sopimuksen monitorointia varten.

Sopimuksen todentamisjärjestelmä rakentuu neljästä pääelementistä, jotka ovat (1) kansainvälinen monitorointijärjestelmä, johon kuuluvat mittaus- ja valvonta-asemien verkostot sekä kansainvälinen tietokeskus, (2) neuvonpito- ja selvitysmenettely, (3) paikalla tapahtuvat tarkastukset sekä (4) luottamusta lisäävät toimet. Monitorointijärjestelmällä valvotaan sopimuksen noudattamista maailmanlaajuisesti teknologisesti korkeatasoisilla laitteilla. Kansainvälinen monitorointijärjestelmä käsittää 50 seismisen mitausaseman pääverkoston ja 120 seismisen mittausaseman apuverkoston, 80 radionuklidiaseman verkoston ja radionuklidilaboratoriot, 60 infraääniaseman verkoston sekä 11 hydroakustisen aseman verkoston. Monitorointijärjestelmään liittyvät viestintäjärjestelmät ja kansainvälinen tietokeskus. Kansainvälisen tietokeskuksen tehtävänä on vastaanottaa ja käsitellä monitorointijärjestelmällä kerättävää raakatietoa ja raportoida siitä.

Tarkastusta voidaan pyytää missä tahansa sopimusvaltiossa sen selvittämiseksi, onko sopimuksen kieltämä ydinkoeräjäytys suori-

tettu. Tarkastuspyyntöä tulee perustella monitorointijärjestelmästä tai muilla menetelmillä saaduilla tiedoilla. Päätöksen tarkastuksen käynnistämisestä tekee järjestön hallintoneuvosto määräenemmistöllä (vähintään 30 puoltavaa ääntä yhteensä 51 äänestä). Sopimukseen ei sisälly rutiinitarkastuksia. Sopimuksen pöytäkirja sisältää yksityiskohtaisia määräyksiä tarkastuksen suorittamisesta sekä tarkastajien koskemattomuudesta ja esteettömästä pääsystä tarkastusalueelle samoin kuin tarkastuksen kohteena olevan valtion oikeuksista.

Mahdollisia sopimuksen täytäntöönpanoon liittyviä epäselvyyksiä hälventävät neuvonpitoa ja selvittämistä koskeva menettely sekä luottamusta lisäävät toimet. Sopimusvaltiot voivat pyytää toisiltaan selvityksiä ja käydä neuvotteluja epäilysten alaisten ilmiöiden luonteesta ja syistä. Selvityspyynnön voi osoittaa myös järjestön pääjohtajalle, jonka esityksestä hallintoneuvosto voi päättää selvityksen pyytämisestä. Luottamusta lisääviä toimia ovat sopimusvaltioiden vapaaehtoisesti järjestölle antamat tiedot yli 300 tonnin(TNT) kemiallisista räjähdyksistä alueellaan. Sopimus sisältää myös mahdollisuuden kollektiivisiin, kansainvälisen oikeuden mukaisiin sanktioihin, mikäli sopimuksen tavoitteiden noudattaminen on ilmeisesti uhanalainen. Sopimusvaltioiden konferenssi tai hallintoneuvosto voi tässä tapauksessa myös päättää saattaa sopimusrikkomus Yhdistyneiden Kansakuntien käsiteltäväksi.

2.3. Sopimuksen täytäntöönpanon valmistelu

Sopimuksen syntyessä oli tiedossa, että etenkin kansainvälisen monitorointijärjestelmän rakentaminen vaatisi vielä aikaa. Allekirjoittavaltiot päättivät siksi New Yorkissa 19 päivänä marraskuuta 1996 perustaa valmistelutoimikunnan, jonka tehtävänä on ryhtyä sopimuksen täytäntöönpanon edellyttämiin valmistelutoimiin. Valmistelutoimikunta toimii näin allekirjoittajavaltioiden neuvottelufoorumina, jossa varmistetaan etenkin kansainvälisen monitorointijärjestelmän toimintavalmius sopimuksen voimaantuloaikana. Valmistelutoimikunnassa viimeistellään lisäksi muun muassa tulevan järjestön oikeudellista asemaa, rahoitusta ja henkilöstöhallintoa koskevia sääntelyitä sopimuksessa sovittujen määräysten pohjalta. Valmistelutoimikunnassa kaikki allekirjoittajavaltiot

ovat edustettuina. Valmistelutoimikunnan toiminta rahoitetaan allekirjoittajavaltioiden jäsenmaksuilla, jotka lasketaan sopimuksen mukaisesti YK:n jäsenmaksuosuusteikon pohjalta. Tulevan järjestön tekninen sihteeristö on aloittanut niin ikään työnsä väliaikaisella pohjalla toimien valmistelutoimikunnan väliaikaisena teknisenä sihteeristönä. Väliaikaista teknistä sihteeristöä johtamaan nimettiin vuonna 1997 pääsihteeri, joka on saksalainen Wolfgang Hoffmann.

2.4. Sopimuksen turvallisuuspoliittinen vaikutus Suomelle

Suomi on sitoutunut ydinsulkusopimuksessa ydinaseettomuuteen. Ydinkoekieltosopimuksen turvallisuuspoliittinen vaikutus Suomen kannalta on johdettavissa sopimuksen yleisestä turvallisuutta lisäävästä vaikutuksesta. Sopimus tukee kehitystä, jossa ydinasekilpavarustelua ei enää ole ja jossa ydinasevaltiot ovat ryhtyneet toteuttamaan ydinaseriisuntaa.

Ydinkoeräjäytykset olivat keskeinen osa kylmän sodan aikaista ydinasekilpavarustelua. Täydellisestä ydinkoekiellosta tehdyn sopimuksen syntymisen kannalta oli olennaista, että ydinasekilpavarustelu päättyi. Toisena olennaisena tekijänä oli se, että tekniset edellytykset valvoa ydinkoekieltosopimuksen noudattamista paranivat. Ydinkoekieltosopimus sinänsä ei estä ydinasevaltioita ylläpitämästä olemassaolevia ydinaseita pitkälle tulevaisuuteen. Sen sijaan sopimuksen arvioidaan estävän kokonaan uusien, kehittyneiden ydinasetyyppien rakentamisen. Sopimus muodostaa yhden osan niitä järjestelyjä, joiden puitteissa ydinasevaltiot joutuvat harkitsemaan suhtautumistaan ydinasearsenaaliensa kehittämiseen ja ydinaseriisunnan toteuttamiseen.

2.5. Sopimuksen suhde Suomen lainsäädäntöön

Suomi on liittynyt ydinsulkusopimukseen ja sitoutunut näin kansainvälisoikeudellisesti pidättymään ydinkoeräjäytysten suorittamiselta. Ydinenergialakiin (990/1987) on otettu säännös, jossa kielletään ydinräjähdeiden maahantuonti, valmistaminen, hallussapito ja räjäyttäminen Suomessa (4§). Rikoslain 34 luvun 6 §:ssä on rangaistussäännös tällaisen Suomessa tai Etelämantereella tapahtuvan ydinräjähderikoksen varalta. Viittaus Etelä-

manteerella tapahtuvaan ydinräjähderikokseen seuraa Etelämannerta koskevasta sopimuksesta, johon Suomi liittyi vuonna 1984 (SopS 31/1984).

Täydellisestä ydinkoekiellosta tehdyn sopimuksen I ja III artiklan mukainen ydinkoekiello koskee ydinräjähdyksiä missä tahansa paikassa, joka on sopimusvaltioiden lainkäyttövallan tai valvonnan alaisena. Sopimus velvoittaa sopimuspuolia kriminalisoimaan luonnollisiin henkilöihin ja oikeushenkilöihin nähden räjähdysen suorittamisen lisäksi myös sen aiheuttamisen tai siihen rohkaisemista taikka osallistumista millään tavoin. Kriminalisointiveloite ulottuu sopimuksen III artiklan mukaisesti sopimuspuolen omiin kansalaisiin tekopaikasta riippumatta. Sopimuksen ratifiointinen edellyttää tältä osin eräitä muutoksia rikoslain 1 ja 34 lukuihin.

Sopimuksen II artiklan mukaan on Wieniin perustettavalle ydinkoekieltöjärjestölle ja sen henkilöstölle samoin kuin sopimusvaltioiden edustajille turvattava sopimusvaltioissa diplomaattiset erioikeudet ja -vapaudet erikseen neuvoteltavilla sopimuksilla sopimuspuolten ja järjestön välillä. Sopimukset neuvottelee sopimuksen II artiklan B.osan 26 kappaleen (i) kohdan mukaan järjestön hallintoneuvosto ja ne hyväksyy sopimuspuolten konferenssi. Sopimuksen mukaista tarkastusta suorittaville järjestön edustajille ja mukana seuraaville sopimusvaltioiden tarkkailijoille on pöytäkirjan nimenomaisten säännösten mukaan taattava diplomaattisuhteista tehdyn Wienin yleissopimuksen (SopS 3—4/1970) mukainen koskemattomuus ja suojelu. Tarkastusryhmän jäsenet, mittaus- ja muut tekniset laitteet, näytteet sekä tarkastusryhmän käyttämät kuljetusvälineet vapautetaan kaikista veroista ja maksuista. Edellä mainittu Wienin yleissopimus on saatettu Suomessa voimaan lailla ja sen mukaisen kohtelun ulottaminen ydinkoekieltöjärjestöön ei edellytä erillistä aineellista sääntelyä. Sen sijaan eduskunnan laintasainen hyväksyminen on tarpeen sopimuksen ja pöytäkirjan veroista ja maksuista vapauttamista koskevien määräysten osalta.

Suomen EU-jäsenyys asettaa Suomelle eräitä rajoituksia muun muassa veroista ja tulleista vapauttamisen osalta. Kansainväliselle järjestölle myönnettävät tavanomaiset vapautukset veroista ja tulleista ovat kuitenkin myös yhteisölainsäädännön mukaan sallittuja (kuudennen arvonlisäverodirektiivin

(77/388 ETY) 14 artikla, valmisteverotuksen järjestelmädirektiivin (92/12/ETY) 23 artikla, neuvoston tullittomuusasetuksen (ETY) N:o 918/83 133 artikla).

Sopimuksen IV artiklan määräykset tarkastuksista, joita täydentävät pöytäkirjan II osan määräykset, sisältävät varsin pitkälle meneviä tarkastusoikeuksia kansainvälisen tarkastusryhmän jäsenille. Vastaavista tarkastusoikeuksista on Suomessa säädetty laintasoisilla säännöksillä, esimerkiksi ydinenergialain (990/87) 63 §:ssä ja kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämisestä sekä niiden hävittämistä koskevan yleissopimuksen voimaansaattamislaissa (SopS 17—18/1997). Ottaen huomioon ydinkoekieltosopimuksen tarkoituksiperät ja Suomen ydinasettomuus on Suomeen kohdistuvan tarkastuspyynnön todennäköisyys pieni. Tämän estämättä on sopimuksen määräykset voitava myös tältä osin panna täytäntöön. Sopimuksen voimaansaattamislakiin esitetään siksi otettaviksi tarpeelliset aineellisoikeudelliset säännökset tarkastusten osalta.

Sopimuksen mukaan sopimusvaltioiden ja järjestön on turvattava monitorointijärjestelmästä saatavien tietojen luottamuksellisuus sopimusvaltion sitä vaatiessa. Sopimuksen voimaansaattamislakiin ehdotetaan siksi viit-tausta rikoslaissa oleviin salassapitovelvollisuuden rikkomista koskeviin säännöksiin.

Sopimuksella luotava kansainvälinen monitorointijärjestelmä rakentuu mahdollisimman esteettömään ja tehokkaaseen tietojen välittämiseen käyttäen hyväksi maailmanlaajuisia valvonta- ja mittausasemien verkostoja. Sopimukseen liittyvän pöytäkirjan liitteen 1 taulukossa 1-A mainitaan seismisten mitta-asemien pääverkoston joukossa Helsingin yliopiston Seismologian laitoksen ylläpitämä mittauslaitos Sysmässä (FINES). Säteilyturvakeskuksen säteilymittauslaboratorio kuuluu pöytäkirjan 1 liitteen taulukossa 2-B mainittuihin laboratorioihin, jotka järjestö sertifioi suorittamaan radionuklidianalyysia. Järjestön ja näiden asemien ja laboratorioiden välistä yhteistyötä koskevia sopimuksen ja pöytäkirjan määräyksiä täydennetään erikseen tehtävillä täytäntöönpanosopimuksilla. Täytäntöönpanosopimusjärjestelyt solmii järjestön puolesta sen tekninen sihteeristö ja ne hyväksytään hallintoneuvostossa. Edellä jaksossa 2.3. mainittu valmistelutoimikunta on velvollinen huolehtimaan siitä, että sopimusjärjestelyt ovat valmiita ydinkoekieltosopimuksen tullessa voimaan.

Ydinkoekieltosopimuksen täytäntöönpanosta vastaavana kansallisena viranomaisena ulkoasiainministeriö vastaisi tarvittavien täytäntöönpanosopimusten tekemisestä.

Sopimuksen IV artiklan ja pöytäkirjan III osan mukaiset luottamusta liittyvät toimet mahdollistavat sopimusvaltioiden vapaaehtoisesti tekemät ilmoitukset järjestön tekniselle sihteeristölle 300 tonnia (TNT) ylittävistä kemiallisesta räjähdyksestä. Tällä tarkoitetaan kaivostoimintaa, jota Suomessa säätelevät kaivoslaki (503/1965) ja siihen liittyvät asetukset. Suomessa ei ole tehty sen suuruusluokan räjäytyksiä, jotka edellyttäisivät pyydytysten ilmoitusten antamista muille sopimuspuolille. Tästä syystä ja ottaen huomioon, että sopimuksen määräykset luottamusta lisäävistä toimista ovat vapaaehtoisia ja väljiä, ei sopimuksen johdosta ole tarpeellista täydentää kaivostoimintaa koskevaa lainsäädäntöä.

Sopimuksen pöytäkirjan tarkastuksia koskevan II osan 47 kappaleen aikamääreet eivät vastaa Suomen alueen valvonnasta ja sen alueellisen koskemattomuuden turvaamisesta annettua asetusta (1069/89). Aluevalvontalainsäädännön kokonaisuudistusta koskeva valmistelutyö on vireillä puolustusministeriön johdolla, missä yhteydessä myös ydinkoekieltosopimuksen vaatimukset on tarkoitus ottaa huomioon.

Sopimuksen pöytäkirjan II osan 49 kappaleen mukaan tarkastuksessa käytettävä ilma-alus on vapautettava ylilentomaksuista, laskeutumismaksuista ja muista vastaavista maksuista. Määräys täydentää edellä selostettuja sopimusmääräyksiä diplomaattisista erioikeuksista ja -vapauksista. Ilmailulaitoksesta annetun lain (1123/90) mukaan ilmailulaitoksella on oikeus periä maksuja palveluista. Mikäli Suomeen kohdistuisi ydinkoekieltosopimuksen tarkoittama tarkastus, olisi edellä mainittu ilmailulaitoksen kulut korvattava valtion varoista.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Taloudelliset vaikutukset

Täydellisestä ydinkoekiellosta tehdyn sopimuksen Suomelle aiheutuvat kustannukset ovat kahdenlaisia. Ensinnäkin sopimuksen voimaantulon myötä aiheutuu Suomelle jäsenmaksuvelvoite. Sopimusvaltioiden jäsenmaksuosuudet määräytyvät YK:n jäsenmak-

suosuusasteikon pohjalta suhteutettuna ydinkoekieltosopimuksen sopimuspuolten lukumäärään. Suomen jäsenmaksuosuus YK:ssa on vuonna 1999 0.542 % ja vuonna 2000 0.543 %. Suomen jäsenmaksuosuus ydinkoekieltöjärjestössä tulee olemaan prosentuaalisesti YK:n jäsenmaksuosuutta jonkin verran korkeampi alkuvuosina.

Sopimuksen täytäntöönpanosta aiheutuu Suomelle myös kansallisia kustannuksia, jotka koostuvat kansalliselle viranomaiselle aiheutuvista kustannuksista liittyen sopimuksen täytäntöönpanoon ja sopimuksesta aiheutuvaan kansainväliseen yhteistoimintaan sekä kansallisen tietokeskuksen tehtäviin. Suomi osallistuu kansainvälisen motorointijärjestelmään seismisellä mittausasemalla, joka kuuluu seismisten mittausasemien pääverkkoon. Kansallisen viranomaisen tehtävistä aiheutuvat kustannukset on tarkoitus kattaa ulkoasiainministeriön määrärahoista. Säteilyturvakeskus, joka vastaa kansallisen tietokeskuksen tehtävistä, varautuu omassa budjetissaan kattamaan kansallisen tietokeskuksen tehtävistä aiheutuvat kustannukset.

Huomattava osa monitorointijärjestelmään liittyvistä investoinneista on kuitenkin tarkoitus tehdä ennen voimaantuloa osana sopimuksen täytäntöönpanon valmisteluja Wienissä toimivan valmistelutoimikunnan budjetin kautta. Toimikunnan vuoden 1998 talousarvioon sisältyvät menot ovat noin 300 miljoonaa markkaa (58 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria). Niiden ennakoitaan nousevan tuntuvasti ainakin vuonna 1999. Väliaikainen sihteeristö on esittänyt vuoden 1999 menoarvioksi 97 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria.

Vuonna 1998 Suomi maksaa valmistelutoimikunnan menoja maksuosuutensa mukaisena suorituksena 2.010.059 markkaa (366.378 Yhdysvaltain dollaria) valtion tulo- ja menoarvion ulkoasiainministeriön momentilta 24.99.66. Pääosa valmisteluorganisaation katettavaksi tulevista investoinneista suoritetaan myöhemmin ja tästä syystä ulkoasiainministeriö on varautunut siihen, että jäsenmaksuosuus valmisteluorganisaation kustannuksista tulee kohoamaan seuraavina vuosina.

Sopimuksen kansainvälisen monitorointijärjestelmän edellyttämän kansallisen tietokeskuksen tehtävät on tarkoitus määrätä säteilyturvakeskukseksi. Kansallisen tietokeskuksen perustamisesta ja sen toiminnasta aiheutuvat kulut on tarkoitus kattaa säteilyturvakeskukseen menoarviosta. Vuoden 1999

valtion tulo- ja menoarviossa on säteilyturvakeskukseen käyttöön tähän tarkoitukseen varattu 1.500.000 markkaa sosiaali- ja terveysministeriön momentilta 33.10.21.

Ulkoasiainministeriö on tukenut vuodesta 1984 lähtien Helsingin yliopiston seismologian laitoksen valvontaseismologisen projektin puitteissa suomalaista luonnontieteellistä asiantuntijaosallistumista kansainvälisten seismisten mittausmenetelmien kehittämiseksi. Työllä pyrittiin luomaan edellytyksiä ydinkoekieltosopimuksen valmistelulle. Valvontaseismologinen asiantuntijaosallistuminen on nykyään kytketty osaksi ydinkoekieltosopimuksen täytäntöönpanon valmistelua. Vuonna 1998 ulkoasiainministeriön tuki projektille on 1.320.000 markkaa. Tarkoitukseen on, että ulkoasiainministeriö osallistuisi vastaisuudessaakin näihin kuluihin niiltä osin, joita ei kateta järjestön - tässä vaiheessa valmistelutoimikunnan - budjetista ja niiltä osin kuin kulut eivät johdu kansalliseen tietokeskukseen liittyvistä tehtävistä.

3.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Sopimuksen III artiklan 4 kappaleen edellyttämäksi kansalliseksi viranomaiseksi, joka vastaa yhteydenpidosta muihin sopimusvaltioihin ja järjestöön, esitetään määrättäväksi ulkoasiainministeriö. Säteilyturvakeskus määrättäisiin sopimuksen edellyttämäksi kansalliseksi tietokeskukseksi eli viranomaiseksi, jonka tehtävänä on hoitaa teknistä erityisasiantuntemusta edellyttäviä kansallisen tietokeskuksen tehtäviä sekä osallistua kansainvälisen monitorointijärjestelmän päivittäiseen toimintaan.

Ulkoasiainhallinnon osalta ei ole sopimuksen voimaantulon johdosta ennakoitavissa välittömiä organisaatio- tai henkilöstövaikutuksia. Sopimuksesta aiheutuvat lisätehtävät on tarkoitus hoitaa olemassa olevan organisaation puitteissa.

Sopimuksen täytäntöönpano edellyttää säteilyturvakeskukseen arvion mukaan kahdesta kolmeen pysyvää asiantuntijaa sekä tarvittaessa määräaikaista asiantuntijoita kehittämään sopimuksen toiminnan edellyttämiä valmiuksia hoitaa kansallisen tietokeskuksen tehtävät. Mahdolliset lisähenkilöstö- ja muut organisatoriset tarpeet käsitellään erikseen valtion tulo- ja menoarvioesitysten yhteydessä.

3.3. Ympäristövaikutukset

Täydellisestä ydinkoekiellosta tehdyn sopimuksen motiiveja ydinaseriisunnan ja ydinaseiden leviämisen estämistä koskevien tavoitteiden ohella on ollut huoli ympäristövaurioista. Etenkin valtiot alueilla, joilla koeräjäytyksiä on suoritettu, ovat voimakkaasti korostaneet täydellisen ydinkoekiellon välttämättömyyttä myös ympäristösuojelullisista syistä.

Suomen kannalta täydellisen ydinkoekieltosopimuksen merkitystä ympäristöturvallisuuden osalta korostaa se, että Neuvostoliiton hajoamisen seurauksena Venäjän ainoaksi ydinkoealueeksi jäi Novaya Zemljan koealue. Alue sijaitsee runsaan tuhannen kilometrin päässä Lapista.

4. Asian valmistelu

4.1. Sopimusneuvottelut aseidenriisuntakonferenssissa

Ydinkoekieltosopimus neuvoteltiin YK:n aseidenriisuntakonferenssissa Genevessä. Neuvotteluihin osallistuivat konferenssin jäsenvaltiot, joita oli kesäkuuhun 1996 asti 37 ja 18 päivänä kesäkuuta 1996 tehdyn jäsenmäärän laajennuspäätöksen jälkeen 61, sekä tarkkailijavaltiot, joilla on konferenssin hyväksymien menettelytapojen mukaan laajat mahdollisuudet osallistua konferenssin työskentelyyn.

Neuvottelujen käynnistymisestä sovittiin elokuussa 1993. Neuvottelutoimeksiannossa perustettiin komitea, joka sai toimekseen neuvotella maailmanlaajuinen, monenkeskinen ja tehokkaasti valvottavissa oleva sopimus täydellisestä ydinkoekiellosta. Neuvottelutoimeksiannon mukaisesti sopimuksen oli määrä tehokkaasti tukea ydinaseiden leviämisen ehkäisemistä sekä ydinaseriisuntaa. Myöhemmin syksyllä hyväksyi YK:n yleiskokous ilman äänestystä päätöslauselman 48/70 täydellisestä ydinkoekieltosopimuksesta, jolla vahvistettiin koko kansainvälisen yhteisön tuki neuvottelujen käynnistämiseksi.

Varsinaiset neuvottelut käynnistyivät tammikuussa 1994 ja ne saatiin asiallisesti päätökseen kesällä 1996. Intia ei hyväksynyt sopimusluonnosta eikä ehdotusta siitä, että konferenssi olisi päättänyt esittää sopimuksen YK:n yleiskokouksen hyväksyttäväksi ja esitti useita vaateita, joita neuvotteluissa mukana olevien valtioiden suuri enemmistö ei

voinut hyväksyä. Koska tarvittavaa yksimielisyyttä sopimuksen hyväksymiseksi ei Intian vastustuksen johdosta ollut, aseidenriisuntakonferenssi ei voinut omissa nimissään siirtää sopimusta YK:n yleiskokouksen hyväksyttäväksi. Tämän johdosta sopimusta tukevat valtiot valmistelivat ja esittivät Australian johdolla suoraan YK:n yleiskokoukselle päätöslauselmaehdotuksen, jossa vahvistettiin YK:n tuki sopimukselle sekä esitettiin hyväksyttäväksi aseidenriisuntakonferenssissa neuvoteltu sopimusteksti sellaisenaan. YK:n yleiskokous hyväksyi 10 päivänä syyskuuta 1996 täydellistä ydinkoekieltosopimusta koskevan päätöslauselman 50/245 äänestyksellä. Päätöslauselmaehdotuksen puolesta äänesti 158 valtiota, 3 (Bhutan, Intia, Libya) äänesti päätöslauselmaehdotusta vastaan ja 5 (Kuuba, Libanon, Mauritius, Syyria, Tansania) pidättyi äänestyksessä. Sopimus avattiin allekirjoituksia varten New Yorkissa 24 päivänä syyskuuta 1996.

4.2. Suomen osallistuminen sopimusneuvotteluihin

Suomi osallistui neuvotteluihin ensin tarkkailijavaltuuskunnalla ja heinäkuusta 1996 konferenssin täysivaltaisena jäsenvaltiona. Tarkkailija-aseman puitteissa Suomen valtuuskunnan oli mahdollista osallistua neuvotteluihin täysipainoisesti. Suomi on johdonmukaisesti tukenut tavoitetta täydellisestä ydinkoekiellosta. Neuvotteluissa Suomen keskeisenä tavoitteena oli edistää sopimuksen syntymistä mahdollisimman nopeasti siten, että ydinaseiden koeräjäytykset kielletäisiin täydellisesti. Suomi tuki sopimuksen katteen määrittelyä siten, että sopimus koskee selkeästi ydinkoeräjäytysten ja rauhanoimaisten ydinräjäytysten kieltämistä. Suomen asettamat tavoitteet sopimuksen sisältöön nähden ovat toteutuneet tyydyttävästi.

Suomella oli näkyvä rooli neuvotteluissa erityisesti kansainvälistä monitorointijärjestelmää koskevien määräysten valmistelussa. Suomi osallistui neuvotteluihin sopimuksen todentamisesta luonnontieteellisellä asiantuntemuksellaan. Ulkoasiainministeriö on tukenut vuodesta 1984 lähtien jatkettua valvontaseismologista projektia Helsingin yliopiston seismologian laitoksen yhteydessä. Projektin tavoitteena on ollut vahvistaa teknisiä edellytyksiä valvoa ydinkoekielloa seismisiin menetelmiin ja osallistua täydellistä ydin-

koekieltotavoitetta tukeneeseen kansainväliseen yhteistoimintaan. Seismisen monitoroinnin lisäksi Suomi panosti sopimuksen radionuklidivalvontaa koskevan järjestelmän kehittämiseen. Suomi pyrki neuvotteluissa siihen, että sopimuksen todentamisjärjestelmään olisi tullut korkeatasoisia monitorointilaitteita Suomesta. Tämä tavoite toteutui siten, että seismisten monitorointiasemien pääverkkoon otettiin mukaan FINES-mittausasema Sysmässä ja säteilymittaukseen liittyvään säteilymittauslaboratorioiden verkkoon otettiin mukaan säteilyturvakeskuksen laboratorio Helsingissä.

4.3. Sopimuksen valmistelutoimikunta

New Yorkissa 19 päivänä marraskuuta 1996 pidetyssä täydellisen ydinkoekieltosopimuksen allekirjoittajavaltioiden kokouksessa päätettiin perustaa ydinkoekieltosopimusjärjestön päämajaan Wieniin valmistelutoimikunta sekä väliaikainen tekninen sihteeristö. Valmistelutoimikunnan tehtävänä on valmistella sopimuksen tehokasta täytäntönpantoa ja sopimuksen mukaista sopimusvaltioiden ensimmäistä konferenssia. Valmistelutoimikunnan jäseninä ovat kaikki sopimuksen allekirjoittajavaltiot. Valmistelutoimikunnan pääsihteeriksi on nimitetty Saksan

Wolfgang Hoffmann. Valmistelutoimikunnalla on oma talousarvio ja kustannukset jaetaan allekirjoittajavaltioiden kesken YK:n maksuosuuksien pohjalta ottaen huomioon erot kokoonpanossa.

4.4. Asian valmistelu Suomessa

Suomi allekirjoitti täydellisestä ydinkoekiellosta tehdyn sopimuksen New Yorkissa 24 päivänä syyskuuta 1996. Sopimuksen täytäntönpantoon liittyvistä seikoista on ministeriöltä, säteilyturvakeskukselta ja Helsingin yliopiston seismologian laitokselta pyydetty lausuntoja syksyllä 1996. Suomen osallistumista sopimuksen monitorointiin on valmisteltu yhteistyössä säteilyturvakeskuksen ja Helsingin yliopiston seismologian laitoksen kanssa.

Hallituksen esitys on laadittu ulkoasiainministeriössä virkatyönä asianomaisia viranomaisia kuullen. Lausuntonsa luonnoksesta hallituksen esitykseksi ovat 8 päivään loka-kuuta 1998 mennessä antaneet oikeusministeriö, puolustusministeriö, valtiovarainministeriö, kauppa- ja teollisuusministeriö, liikenneministeriö, säteilyturvakeskus, Helsingin yliopisto ja ilmailulaitos.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Sopimus ja lakiehdotukset

1.1. Täydellisestä ydinkoekiellosta tehty sopimus

Johdannossa korostetaan sopimuksen merkitystä aseidenriisuntapyrkimysten tukemiseksi ja ydinaseiden leviämisen estämiseksi, todetaan täydellisen ydinkoekiellon rajoittavan ydinaseiden kehittämistä ja laadullista parantamista ja ehkäisevän uusien nykyistä tehokkaampien ydinasetyyppien kehittämistä sekä kutsutaan kaikki maailman valtiot liittymään sopimukseen ja täten tukemaan aseidenriisuntapyrkimyksiä osana kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden vahvistamista.

I artikla sisältää sopimuksen perusvelvoitteet. Sopimusvaltiot sitoutuvat olemaan suorittamatta mitään ydinaseen koeräjäytystä tai muuta ydinräjäytystä sekä kieltämään ja estämään kaikki sellaiset ydinräjäytykset missä

tahansa paikassa, joka on sen lainkäyttövalan tai valvonnan alaisuudessa.

Lisäksi sopimusvaltiot sitoutuvat pidättäytymään minkä tahansa ydinaseen koeräjäytyksen tai muun ydinräjäytyksen aiheuttamisesta tai rohkaisemisesta tai osallistumasta millään tavoin sellaisen räjäytyksen suorittamiseen.

II artikla käsittää sopimuksen institutionaaliset määräykset. Artiklan yleiset määräykset sisältävässä A.osassa määrätään täydellisen ydinkoekieltosopimuksen järjestön perustamisesta ja päämajasta Wienissä Itävallassa. Kappale sisältää myös yleiset määräykset sopimuspuolten yhteistyöstä järjestön ja toistensa kanssa sopimusta toimeenpantaessa. Sopimuspuolet ovat velvollisia yhteistyöhön järjestön kanssa asioissa, jotka kuuluvat järjestön toimialaan. Sopimus ei estä sopimusvaltioiden välisiä suoria yhteyksiä tai muiden kansainvälisten foorumien kuten YK:n

käyttämistä. Järjestön samoin kuin sopimusvaltioiden tulee tarkastusten osalta toimia mahdollisimman vähän tungettelevalla tavalla sekä ryhtyä varotoimiin suojatakseen siviili- ja sotilaallisia toimintoja ja laitoksia koskevien tietojen luottamuksellisuutta.

II artiklan B ja D. osassa määrätään järjestön toimielimistä. Järjestön toimielimiä ovat sopimusvaltioiden konferenssi, hallintoneuvosto ja tekninen sihteeristö, johon kuuluu kansainvälinen tietokeskus. Järjestön toiminnasta aiheutuvat kulut jaetaan sopimusvaltioiden kesken Yhdistyneiden Kansakuntien jäsenmaksuosuusteikon pohjalta. Sopimusvaltio menettää äänioikeutensa järjestön toimielimissä, mikäli sen maksurästöt ylittävät kahden edellisvuoden yhteenlasketut jäsenmaksut. Sopimusvaltioiden konferenssi voi päättää, että äänioikeutta voidaan käyttää, mikäli konferenssi katsoo, että maksamattomuus johtuu sopimusvaltiosta riippumattomista syistä. Säännös vastaa YK:n peruskirjan 19 artiklaa.

Sopimusvaltioiden konferenssin muodostavat kaikkien sopimusvaltioiden edustajat. Jokaisella sopimusvaltiolla on konferenssissa yksi edustaja ja ääni. Sopimusvaltioiden konferenssi on järjestön korkein päättävä elin, jolla on toimivalta puuttua kaikkiin yleissopimuksen soveltamiseen liittyviin kysymyksiin, esittää suosituksia sekä tehdä päätöksiä sopimuksen kattamista kysymyksistä. Konferenssin päätehtävä on valvoa sopimuksen toteuttamista ja seurata sen noudattamista sekä pyrkiä omalla toiminnallaan edistämään sopimuksen tavoitteiden toteutumista. Konferenssi kokoontuu säännöllisiin istuntoihin vuosittain. Se voi myös tarpeen vaatiessa pitää erityisistuntoja. Konferenssi tekee II artiklan 22 kappaleen mukaan asiasisällöiset päätöksensä lähtökohtaisesti konsensuksella. Toissijaisesti asiakysymyksistä päätetään konferenssissa kahden kolmasosan ääntenenemmistöllä äänestykseen osallistuvista sopimusvaltioista. Menettelytapakysymyksiä koskevat asiat päätetään yksinkertaisella ääntenenemmistöllä.

Hallintoneuvosto koostuu 51 sopimusvaltioiden edustajasta. Jokaisella sopimusvaltiolla on oikeus kuulua hallintoneuvostoon. Hallintoneuvosto on yleissopimuksen toimeenpaneva elin ja se vastaa toiminnastaan sopimusvaltioiden konferenssille. Hallintoneuvoston tehtävänä on edistää sopimuksen tehokasta täytäntöönpanoa ja valvoa teknisen sihteeristön toimintaa. Hallintoneuvosto edis-

tää sopimusvaltioiden keskinäistä tiedonvaihtoa, IV artiklan mukaista neuvonpitoa ja selvittämistä sekä tekee keskeiset tarkastuksia koskevat päätökset. Hallintoneuvoston kokoonpano määräytyy sopimukseen sisältyvän maaryhmäjaon pohjalta seuraavasti:

Afriikka	10 sopimusvaltiota
Itä-Eurooppa	7
Latinalainen Amerikka ja Karibia	9
Lähi-Itä ja Etelä-Aasia	7
Pohjois-Amerikka ja Länsi-Eurooppa	10
Kaakkois-Aasia, Tyynivaltameri sekä Kauko-Itä	8

Sopimusvaltioiden konferenssi valitsee hallintoneuvoston jäsenet. Kukin maaryhmä nimeää keskuudestaan maat, jotka valitaan hallintoneuvostoon. Vähintään 1/3 paikoista täytetään huomioiden poliittiset ja turvallisuusedut alueella niillä ryhmään kuuluvilla mailla, joilla on sopimuksen kannalta merkityksellistä ydinkapasiteettia, sekä ottaen maaryhmän sopimalla tavalla huomioon muita kriteerejä, kuten monitorointijärjestelmässä olevien laitosten lukumäärä, asiantuntemus monitorointiteknologioissa sekä järjestön budjettiin suoritettavan maksun suuruus. Yksi paikoista täytetään rotaation perusteella, ja muille paikoille nimetään edustaja ryhmän keskuudesta rotaation tai vaalien perusteella.

Hallintoneuvoston päätöksenteko tapahtuu samalla tavalla kuin sopimusvaltioiden konferenssissa.

Tekninen sihteeristö toimii pääjohtajan alaisuudessa ja sen tulee avustaa sopimusvaltioiden konferenssia ja hallintoneuvostoa. Tekniseen sihteeristöön kuuluu olennaisena osana kansainvälinen tietokeskus. Tekninen sihteeristö huolehtii sopimuksen edellyttämällä tavalla sopimukseen liittyvistä todenmistä tehtävistä. Tekninen sihteeristö huolehtii myös erinäisistä sopimuksen toimeenpanoon liittyvistä hallinnollisista, oikeudellisista ja taloudellisista asioista.

Artiklan E. osan mukaan järjestölle ja sen toimihenkilöille sekä sopimuksen toimieliimiin osallistuville sopimusvaltioiden edustajille ja näiden avustajille, tarkastusryhmien jäsenille ja näiden avustajille ja järjestön muulle henkilökunnalle taataan sopimuspuolten lainkäyttövaltaan tai valvonnan alaisilla alueilla tarpeelliset diplomaattiset erioikeudet ja -vapaudet sen mukaan kuin siitä sovitaan erikseen järjestön ja sopimusvaltioi-

den välillä. Sopimuksen todentamisjärjestelmää koskevan pöytäkirjan II osa sisältää jo yksityiskohtaiset määräykset tarkastajien erioikeuksista ja vapauksista diplomaattisuhteista tehdyn Wienin yleissopimuksen sääntelyn pohjalta.

III artikla sisältää määräykset kansallisista toimista sopimuksen täytäntöönpanemiseksi. Kunkin sopimusvaltion tulee valtiosääntönsä mukaisesti kieltää luonnollisia ja oikeushenkilöitä ryhtymästä toimintaan, joka on sopimuksen mukaan kielletty. Sopimuksen määräysten edellyttämät kiellot on Suomessa tarkoitus saattaa voimaan rikoslakiin tehtävillä muutoksilla. Jokaisen sopimusvaltion tulee antaa muille sopimusvaltiolle tarpeellista oikeusapua helpottaakseen I artiklan velvoitteiden täytäntöönpanoa.

Artiklan neljännen kappaleen mukaan jokaisen sopimusvaltion tulee nimetä tai perustaa kansallinen viranomainen, jonka tehtävänä on toimia yhdyssiteenä järjestöön sekä muihin sopimusvaltioihin. Suomen kansalliseksi viranomaiseksi on tarkoitus määrätä ulkoasiainministeriö. Tarkoitus on, että kansainväliseen monitorointijärjestelmään liittyvää yhteistoimintaa varten perustetaan kansallinen tietokeskus säteilyturvakeskukseen, joka myös vastaa monitorointitietojen vastaanottamiseen, lähettämiseen, varastointiin, arviointiin ja käyttämiseen liittyvästä toiminnasta.

IV artikla sisältää sopimuksen todentamista koskevat määräykset (osat A. - E). Sopimusta todennetaan seuraavilla elementeillä: kansainvälinen monitorointijärjestelmä, neuvonpitoa ja selvittämistä koskeva menettely, paikalla tapahtuvat tarkastukset ja luottamusta lisäävät toimet. Jokainen sopimusvaltio sitoutuu osallistumaan sopimuksen todentamistoimiin. Valtioilla on oikeus suojella arkaluontoisia kohteita todentamisen yhteydessä ja todentamisen yhteydessä saatujen tietojen luottamuksellisuutta suojata.

Kansainvälinen monitorointijärjestelmä koostuu seismisestä monitoroinnista, radionuklidimonitoroinnista (säteilyhiukkaset ja jalokaasut), hydroakustisesta monitoroinnista sekä infraäänimonitoroinnista sekä tarvittavista viestintävälineistä ja kansainvälisestä tietokeskuksesta. Kutakin teknologiaa varten on pöytäkirjan liitteissä määritelty maailmanlaajuinen mittausasemien verkko. Poikkeuksen muodostaa hydroakustinen mittausverkko, joka painottuu maapallon eteläisille valtamerialueille. Monitorointiasemiin

liittyvät uudet investointikustannukset sekä toiminta-, ylläpito- ja tiedonsiirto-kustannukset katetaan ydinkoekieltojärjestön budjetista. Seismistä primääriasemien verkkoa täydentävän avustavan monitorointiasemien verkon kustannuksia katetaan rajoitetummin. Järjestö maksaa myös ne kulut, jotka aiheutuvat kansainvälisen tietokeskuksen monitorointitiedoista valmistamien vakioraporttien toimittamisesta sopimusvaltioihin. Mikäli sopimusvaltio maksaa organisaation katettavaksi kuuluvia laitehankintoja, valtiolla on mahdollisuus vähentää sopimuksen mukaisesti nämä kustannukset jäsenmaksuosuudestaan. Monitorointiasemien verkkoja on mahdollista muuttaa pysyvästi tai tilapäisesti. Lisäksi sopimusvaltiot voivat organisaation kanssa laadittavien eri sopimusten perusteella toimittaa täydentäviä monitorointitietoja kansallisilta mittausasemilta.

IV artiklan C.osan mukaan valtioilla on oikeus käynnistää neuvonpitoa ja selvittämistä koskeva menettely tapauksissa, jotka voisivat aiheuttaa huolta sopimuksen perusvelvoitteiden noudattamisesta. Jos toiselta valtiolta pyydetty selvitykset eivät ole riittäviä, voi sopimusvaltio pyytää hallintoneuvoston koolle käsittelemään kysymystä.

Jokaisella sopimusvaltiolla on IV artiklan D.osan määräysten nojalla oikeus pyytää paikalla tapahtuvaa tarkastusta toisessa valtiossa tai valtioiden lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla. Tarkastuksen ainoana tarkoituksena on selvittää, onko sopimuksen kieltämä räjäytys tehty ja kuka tällaisen on tehnyt. Sopimus ja pöytäkirja sisältävät yksityiskohtaisia määräyksiä tarkastusten suorittamisesta. Pääjohtaja pyytää välittömästi tarkastuspyynnön perusteella epäillyltä valtiolta selvitystä asiasta. Hallintoneuvoston on välittömästi tarkastuspyynnön saatuaan käynnistettävä pyynnön käsittely ja hallintoneuvoston on tehtävä päätös pyynnön johdosta viimeistään 96 tunnin kuluttua pyynnön vastaanottamisesta. Tarkastuksen käynnistämisen edellyttää vähintään 30 edustajan enemmistöä hallintoneuvostossa. Tarkastusryhmän on saavuttava tarkastuksen tuloalueelle viimeistään kuuden päivän kuluttua tarkastuspyynnön esittämisestä. Ryhmä toimii pääjohtajan antaman tarkastustoimeksiannon mukaisesti. Tarkastustoiminnot määritellään tarkastustoimeksiannossa. Maakuoren porausten salliminen edellyttää hallintoneuvoston lupaa. Tarkastusryhmä voi tehdä myös ylilentöjä tarkastettavalla alueella. Tarkastet-

tavalla valtiolla on velvollisuus päästää tarkastusryhmä alueelleen ja auttaa tarkastuksen toteuttamista. Tarkastus voi normaalisti kestää enintään 60 päivää tarkastuksen hyväksymispäivästä, mutta tarkastusta voidaan jatkaa eri päätöksellä tämän jälkeen enintään 70 päivän ajan. Tarkastusryhmä laatii raportin, jonka pohjalta hallintoneuvosto tekee arvionsa tilanteesta.

Luottamusta lisäävinä toimina valtioita pyydetään IV artiklan E.osassa ilmoittamaan vapaaehtoisuuden pohjalta kemialliset räjähdykset, jotka vastaavat suuruudeltaan yli 300 tonnia(TNT). Samoin pyydetään ilmoittamaan, missä tällaisia räjähdyksiä tehdään ja mihin toimintaan ne liittyvät. Pöytäkirjan mukaan valtiot voivat kutsua sihteeristön tai muiden sopimusvaltioiden edustajia vierailemaan näillä alueilla.

V artikla koskee sopimuksen noudattamiseen liittyvää yhteistyötä ja niitä mahdollisuuksia, joita konferenssilla on tilanteissa, joissa sopimusta on rikottu. Konferenssi voi päättää rajoittaa sellaisen sopimusvaltion osallistumisoikeuksia, jonka osalta sopimuksen noudattaminen on ongelmana, tai suspendoida sopimukseen pohjautuvat oikeudet. Mikäli sopimusrikkomus kohdistuu sopimuksen perusvelvoitteisiin, konferenssi voi suositaa sopimusvaltioille kollektiivisia toimia kansainvälisen oikeuden mukaisella tavalla. Konferenssi tai kiireellisissä tapauksissa hallintoneuvosto voi saattaa asian YK:n huomioon.

VI artikla sisältää määräykset sopimuksen soveltamista tai tulkintaa koskevien riitojen ratkaisemisesta. Erimielisyydet tulee ratkaista sopimuksen sekä Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan mukaisesti rauhanomaisin, kansainvälisen oikeuden sallimin keinoin, joista sopimuksessa mainitaan ensisijaisesti riitapuolten välinen neuvottelu. Yhteisestä sopimuksesta riita voidaan saattaa Kansainvälisen tuomioistuimen käsiteltäväksi. Hallintoneuvosto voi tarjota hyviä palveluksiaan. Myös sopimuspuolten konferenssi voi käsitellä riitoja ja tarvittaessa perustaa apuelimen riidan ratkaisemista varten. Konferenssi ja hallintoneuvosto voivat kumpikin YK:n yleiskokouksen antamalla valtuutuksella pyytää Kansainvälisen tuomioistuimen lausuntoa järjestön toimialaan liittyvistä oikeudellisista kysymyksistä.

VII artikla koskee sopimukseen tehtäviä muutoksia. Mikä tahansa sopimusvaltio voi milloin tahansa sen jälkeen, kun sopimus on

tullut voimaan, ehdottaa muutoksia sopimukseen, pöytäkirjaan tai liitteisiin. Muutokset käsitellään erityisessä muutokonferenssissa, joka kutsutaan koolle sopimusvaltioiden enemmistöllä. Konferenssissa muutos hyväksytään, mikäli sopimusvaltioiden enemmistö äänestää muutoksen puolesta eikä yksikään sopimusvaltio äänestä ehdotusta vastaan. Muutokset tulevat kaikkien sopimusvaltioiden osalta voimaan 30 päivää sen jälkeen, kun kaikki muutokonferenssissa muutoksen hyväksymisen puolesta äänestäneet sopimusvaltiot ovat tallettaneet muutosta koskevan hyväksymis- tai ratifioimiskirjan.

Pöytäkirjan I ja III osia sekä pöytäkirjan 1 ja 2 liitteitä koskeviin hallinnollisiin tai teknisiin muutoksiin sovelletaan yksinkertaista menettelyä. Mikäli hallintoneuvosto suosittelee tällaisen muutosehdotuksen hyväksymistä, muutos katsotaan hyväksytyksi, ellei yksikään sopimusvaltio ilmoita 90 päivän kuluessa vastustavansa ehdotusta. Mikäli joku vastustaa muutosehdotusta, ehdotus voidaan hyväksyä sopimusvaltioiden konferenssissa asiakysymyksenä.

VIII artiklan mukaan sopimusvaltiot järjestävät kymmenen vuoden kuluttua sopimuksen voimaantulosta tarkistamiskonferenssin, jossa tarkastellaan sopimuksen toimintaa ja tehokkuutta. Sopimusvaltion pyynnöstä tarkistamiskonferenssin on mahdollista ottaa käsiteltäviin kysymyksiin maanalaisten ydinräjähdyksien sallimisesta rauhanomaisiin tarkoituksiin. Mikäli konferenssi päättää yksimielisesti, että tällaisia räjäytyksiä tulisi sallia, on käynnistettävä toimet sopimuksen muuttamiseksi. Tämä määräys otettiin sopimukseen mukaan kompromissina tilanteessa, jossa pääosa neuvotteluvaltuuskunnista vastusti ehdottomasti rauhanomaisten ydinräjähdyksien mahdollisuutta mutta Kiina halusi säilyttää teoreettisen mahdollisuuden palata asiaan myöhemmin, mikäli tekninen kehitys puoltaisi rauhanomaisten ydinräjähdyksien tekemistä. Tarkistamiskonferensseja voidaan pitää tämän jälkeen kymmenen vuoden välein.

IX artiklan mukaan sopimus on voimassa määräämättömän ajan. Sopimusvaltiolla on oikeus irtisanoa sopimus, jos se katsoo, että sopimuksen soveltamisalaan liittyvät poikkeukselliset tapahtumat vaarantavat sen elintärkeitä etuja. Irtisanominen, joka on tehtävä kirjallisesti muille sopimusvaltioille, tallettajalle, hallintoneuvostolle sekä Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvostolle, tulee voimaan kuuden kuukauden kuluttua ilmoi-

tuksesta.

X artiklan mukaan sopimuksen liitteet, pöytäkirja ja pöytäkirjan liitteet ovat erottamaton osa sopimusta ja viittaus sopimukseen kattaa myös nämä.

XI-XIII artiklat sisältävät sopimuksen allekirjoittamista, ratifiointia ja sopimukseen liittymistä koskevat määräykset. Sopimus on avoin kaikille valtioille allekirjoittamista varten ennen sopimuksen voimaan tuloa, minkä ajankohdan jälkeen sopimukseen voi liittyä.

XIV artikla koskee sopimuksen voimaantuloa. Sopimus tulee voimaan 180 päivän kuluttua sen jälkeen, kun kaikki sopimuksen 2 liitteessä mainitut 44 valtiota ovat tallettaneet ratifioimiskirjansa, mutta kuitenkin aikaisintaan kahden vuoden kuluttua sopimuksen avaamisesta allekirjoittamista varten. Liitteessä on nimeltä mainittu 44 valtiota, jotka olivat aseidenriisuntakonferenssin jäseniä 18 päivänä kesäkuuta 1996 ja jotka ovat mukana Kansainvälisen atomienergiajärjestön IAEA:n huhtikuussa 1996 laatimassa luettelossa maailman ydinenergiareaktoreista tai joulukuussa 1995 laatimassa luettelossa maailman ydintutkimusreaktoreista. Liite laadittiin siten, että luetteloon saatiin mukaan kaikki ne valtiot, joiden liittymistä sopimukseen pidettiin tarpeellisena ydin-koekiellon kattavuutta ajatellen eli viisi ydinasevaltioita sekä kolme kynnysvaltiota. Jos sopimus ei ole tullut voimaan kolmen vuoden kuluttua sen avaamisesta allekirjoitusta varten, tallettaja, joka on YK:n pääsihteeri, kutsuu koolle niiden valtioiden konferenssin, jotka ovat ratifioineet sopimuksen, mikäli enemmistö ratifioineista sopimusvaltioista näin pyytää. Konferenssin tehtävänä on harkita, mihin kansainvälisen oikeuden mukaisiin toimiin voitaisiin ryhtyä ratifiointiprosessin nopeuttamiseksi, jotta sopimus voisi tulla voimaan, ja tehdä tätä koskevia päätöksiä yksimielisesti. Tämän jälkeen konferenssi kutsutaan uudelleen koolle vuosittain, kunnes sopimus tulee voimaan.

XV artiklan mukaan sopimukseen ei saa tehdä varauksia. Sopimuksen pöytäkirjaan tai pöytäkirjan liitteisiin ei saa tehdä sopimuksen päämäärän ja tarkoituksen kanssa ristiriidassa olevia varauksia.

XVI artiklan mukaan Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteeri toimii sopimuksen tallettajana.

XVII artiklan mukaan sopimuksen yhtä todistusvoimaisia alkuperäistekstejä ovat arabian-, englannin-, espanjan-, kiinan-, ja ve-

näjänkieliset sopimustekstit.

Sopimuksen liite 1 sisältää II artiklan 28 kappaleeseen liittyvän luettelon valtioista maantieteellisillä alueilla, joiden pohjalta hallintoneuvoston paikkajako on määritelty.

Sopimuksen liite 2 sisältää XIV artiklaan liittyvän luettelon valtioista, joiden ratifiointi on välttämätöntä, jotta sopimus voisi tulla voimaan.

Pöytäkirja sisältää kolme osaa. Ensimmäisessä osassa ovat kansainvälistä monitorointijärjestelmää ja kansainvälistä tietokeskusta koskevat yksityiskohtaiset määräykset. Tätä osaa täydentävät pöytäkirjan liitteet: liitteessä 1 ovat taulukko 1-A seismisten primäriasemien verkosta, taulukko 1-B seismisten avustavien asemien verkosta, taulukko 2-A radionuklidiasemien verkosta, taulukko 2-B radionuklidilaboratorioista, taulukko 3 hydroakustisten asemien verkosta ja taulukko 4 infraääniasemien verkosta ja liitteessä 2 on luettelo kansainvälisessä tietokeskuksessa tehtävää vakionomaista tapahtumien seulon-
taa varten sovitusta monitorointitiedon kuvaamisesta käytettävistä suureista.

Pöytäkirjan osa II sisältää yksityiskohtaiset määräykset paikalla tapahtuvista tarkastuksista. Pöytäkirjan osa III sisältää IV artiklan 68 kappaleeseen liittyvät määräykset luottamusta lisäävistä toiminnoista.

1.2. Voimaansaattamislaki

1 § Sopimuksen voimaansaattaminen. Pykälä sisältää tavanomaisen valtiosopimuksen voimaansaattamissäännöksen.

2 § Viranomaiset. Pykälä sisältää säännökset sopimuksen täytäntöönpanosta vastaavista viranomaisista. Pykälän 1 momentin mukaisesti ulkoasiainministeriö toimisi sopimuksen edellyttämänä kansallisena viranomaisena, jolle kuuluisi sopimuksen ja lain soveltamisen ylin johto ja valvonta.

Kansainväliseen monitorointijärjestelmään liittyvän kansallisen tietokeskuksen tehtävistä vastaisi pykälän 2 momentin mukaan säteilyturvakeskus. Asetuksella säädettäisiin tarkemmin säteilyturvakeskuksen sopimuksesta johtuvien tehtävien suorittamisesta. Nämä tehtävät kattaisivat osallistumisen ydin-koekieltosopimuksen kansainvälistä monitorointijärjestelmää koskevien määräysten pohjalta tapahtuvaan päivittäiseen yhteistoi-
mintaan sekä tähän liittyvät tehtävät monitorointitietojen vastaanottamiseksi, lähettä-
miseksi, varastoimiseksi, arvioimiseksi ja käyt-

tämiseksi. Tarkoituksena on, että säteilyturvakeskus koordinoisi tätä päivittäistä teknistä yhteistoimintaa muiden suomalaisten asian-
tuntijaviranomaisten ja laitosten kanssa. Säteilyturvakeskus varautuisi kattamaan tästä toiminnasta aiheutuvat kustannukset talous-
arviossaan.

3 § *Viranomaisten välinen tietojenvaihto.* Pykälän 1 momentti sisältää säännöksen, jonka nojalla ulkoasiainministeriöllä ja säteilyturvakeskuksella olisi sopimuksen soveltamista ja valvontaa koskevien tehtäviensä täyttämiseksi oikeus saada toiselta viranomaiselta tietoja mahdollisen salassapitovelvollisuuden estämättä. Pykälän mukainen tarve saattaisi tulla esille poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa Suomi joutuisi sopimuksen selvitysmenettelyn kohteeksi epätavallisen seismisen ilmiön johdosta, tai ääritapauksessa sopimuksen mukaisessa paikalla tapahtuvassa tarkastuksessa.

Pykälän 2 momentti sisältää säännöksen, jonka nojalla viranomaiset voisivat luovuttaa saamiaan sopimuksen edellyttämiä ja mahdollisesti salassapitovelvollisuuden alaisia tietoja sopimuksen II artiklassa tarkoitettulle järjestölle ja muiden sopimusvaltioiden kansallisille viranomaisille. Momentin käyttö rajoittuisi poikkeuksellisiin sopimuksen täytäntöönpanoa koskeviin tilanteisiin sekä sellaiseen salaisena pidettävään tietoon, jota Suomen viranomaiset saavat ydinkoekielto-

sopimuksen järjestöltä ja muilta sopimusvaltioilta.

4 § *Tarkastus- ja valvontaoikeudet.* Pykälä sisältää säännökset sopimuksen velvoitteiden valvontaa sekä paikalla tapahtuvia tarkastuksia koskevien määräysten täytäntöönpanosta. Sopimukseen ei sisälly rutiinitarkastuksia sopimusvaltioissa, vaan sopimuksen mukaisia paikalla tapahtuvia tarkastuksia on mahdollista järjestää tilanteissa, joissa tiettyä sopimusvaltiota epäillään sopimuksen kieltämän räjäytyksen suorittamisesta. Sopimuksen mukaan tarkastukset tulee tehdä mahdollisimman vähän tunkeilevalla tavalla. Tarkastusten suorittamisesta päättää ydinkoekielto-

sopimuksen kohteena olevalle sopimusvaltiolle tarkastuksesta aiheutuvat kulut korvataisiin pääsääntöisesti ydinkoekieltojärjestön budjetista.

Pykälän 1 momentti sisältäisi säännökset paikalla tapahtuvien tarkastusten suorittamisesta koskevista oikeuksista. Sopimuksen mukaan tarkastuksiin tulee aina osallistua tarkastettavan sopimusvaltion edustaja, joka Suomessa olisi ulkoasiainministeriön edustaja.

Pykälän 1 momentin 1 kohtaan on ehdotettu sisällytettäväksi oikeus päästä tarkastuksen kohteena olevalle alueelle sekä sopimuksen määräysten mukaisesti rakennuksiin ja laitoksiin alueella. Sopimusvaltiolla on oikeus pöytäkirjan II osan E-osan säädeltä pääsyä koskevien kappaleiden 86—96 määräysten mukaisesti ryhtyä toimiin suojataksien arkaluonteisia kohteita ja laitoksia sekä tietoja. Tarkastuksen kohteena olevalla sopimusvaltiolla on oikeus saada omaan tietoonsa kaikki tiedot, näytteiden tulokset ja muun aineiston, mitä tarkastusryhmä kerää. Momentin 1 kohta pääsystä tarkastusalueelle kattaisi myös oikeuden liikkua alueella sekä tehdä tarvittaessa pöytäkirjan II osan E-osan 71- 85 kappaleessa tarkoitettuja ylilentöjä tarkastusalueella. Sopimuksen mukaan sopimusvaltioiden ilmatilaan saapumisen ja ilmatilan käytön suhteen noudatetaan tavanomaisista diplomaattista käytäntöä. Sopimuksen pöytäkirjan II osan A-osan 6 kappaleen mukaan tarkastusryhmän oikeutta kauttakulkuun kolmansien sopimusvaltioiden alueella tai ilmatilassa on kunnioitettava ja tarkastusryhmää on tarvittaessa kauttakulkuun taholta avustettava. Mahdolliset kulut korvataan ydinkoekieltojärjestön budjetista.

Pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan tarkastusryhmällä olisi oikeus saada tai ottaa näytteitä ja valokuvia. Sopimuksessa pääperiaatteena on, että tarkastuksen yhteydessä kerättävät näytteet ottaa tarkastusryhmä. Valokuvien ottamiseen rinnastettaisiin myös muiden kuvatalennemuotojen, esimerkiksi videokuvauksen käyttö.

Pykälän 1 momentin 3 kohdassa mahdollistettaisiin tarvittavien mittauslaitteiden ja muiden teknisten laitteiden käyttö tarkastuksen yhteydessä. Tarkastajat voivat sopimuksen mukaan käyttää mukanaan tuomiaan laitteita. Ensimmäinen sopimuspuolten konferenssi hyväksyy ne välineet, joita voidaan käyttää tarkastuksessa. Tarkastuksen kohteena olevalla valtiolla on oikeus tarkistaa väli-

neet ennen tarkastuksen aloittamista.

Pykälän 1 momentin 4 kohdan nojalla tarkastuksen kohteena olevalla alueella toimiva toiminnanharjoittajan tai omistajan tulisi antaa tarkastuksen suorittamiseksi tarpeelliset tiedot sopimuksen määräysten edellyttämällä tavalla. Sopimuksen mukaan tarkastusryhmän tulee kerätä vain tarkastuksen suorittamisen kannalta relevantteja tietoja.

Pykälän 2 momentti sisältää hallintomenettelylain (598/82) 15 §:n 1 momentin sisältämän asianomaisen kuulemisperiaatteen mukaisesti säännökset tarkastuksen kohteena olevan toiminnanharjoittajan tai omistajan kuulemisesta ennen tarkastuksen toimittamista. Koska sopimus sisältää tiukat aikarajat tarkastuksen suorittamiselle, momenttiin on kuitenkin ehdotettu hallintomenettelylain 15 §:n 2 momenttia vastaava säännös, jonka mukaan kuulemista ei tarvitsisi suorittaa, jos kuuleminen vaarantaisi tarkastuksen suorittamisen tai rikkoisi sopimuksen mukaisia tarkastusvelvoitteita.

5 § *Virka-apu*. Sopimuksen valvonnan ja tarkastusten varmistamiseksi ehdotetaan säädettäväksi tavanomaisella virka-apusäännöksellä, että poliisi, tulli ja rajavartiolaitos olisivat velvoitettuja tarvittaessa antamaan virka-apua.

6 § *Salassapitovelvollisuus*. Pykälä koskisi sekä Suomessa sopimuksen nojalla mahdollisesti kerättävien tietojen että Suomeen saatavien tietojen salassapitoa. Tällaisten tietojen kerääminen Suomessa liittyisi sopimuksen paikalla tapahtuvia tarkastuksia koskeviin määräyksiin tai muiden epätavallisten ilmiöiden selvittämiseen. Sopimuksen II artiklan 7 kappaleen mukaan sopimusvaltiot käsittelevät sopimuksen täytäntöönpanon yhteydessä saamiaan luottamuksellisia tietoja luottamuksellisesti kaikissa käsittelyvaiheissa. Pykälässä myös viitattaisiin selvyden vuoksi rikoslaisiin oleviin salassapitovelvollisuuden rikkomista koskeviin säännöksiin. Jos tekijä on rikoslaisessa virkamieheksi tai julkisyhteisön työntekijäksi määritelty henkilö, häntä koskee rikoslain 40 luvun 5 §:n säännös virkasalaisuuden rikkomisesta ja tuottamuksellisesta virkasalaisuuden rikkomisesta. Salassapidettäviä tietoja voivat joissakin tapauksissa saada myös muut henkilöt. Heitä koskevat rikoslain 38 luvun 1 §:n säännös salassapitorikoksesta ja 2 §:n säännös salassapitorikkomuksesta.

7 § *Asetuksenantovaltuus*. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi tavanomainen asetuk-

senantovaltuus.

8 § *Voimaantulo*. Pykälän 1 momentin mukaan lain voimaantulosta säädettäisiin asetuksella.

Pykälän 2 momenttiin sisältyy säännös, jossa ehdotetaan että lain 2 ja 6 §:n voimaantulosta jo ennen sopimuksen ja lain muiden säännösten voimaantuloa voitaisiin säätää asetuksella. Tarkoituksena on, että asetus sopimuksen voimaansaattamislain 2 ja 6 §:n voimaantulosta annettaisiin sen jälkeen kun eduskunta on hyväksynyt sopimuksen sekä lain ja Tasavallan Presidentti on vahvistanut lain ja ratifioinut sopimuksen. Ehdotettu asetuksenantovaltuutus perustuu siihen, että sopimuksen kansainvälisen voimaantulon ajankohta saattaa siirtyä ehkä pitkäksikin aikaa, samalla kun sopimuksen täytäntöönpano etenkin kansainvälisen monitorintijärjestelmän osalta vaatii ennakkovalmisteluja, joita allekirjoittajavaltioiden osalta on ryhdytty jo valmistelemaan. Suomen osallistuminen sopimuksen täytäntöönpanon valmistelutyöhön on siksi perusteltua järjestää jo ennen sopimuksen voimaantuloa sen mukaan kuin lakiehdotuksessa ehdotetaan. Tämän mukaisesti lakiehdotuksen 2 §:n säännös, jossa säädetään sopimuksen täytäntöönpanosta vastaavista viranomaisista, sekä lakiehdotuksen 6 §:n säännös viranomaisten salassapitovelvollisuudesta olisi voitava soveltaa siitä lukien kuin Suomi on osaltaan ratifioinut sopimuksen. Tarkastuksia ei missään tapauksessa tulla suorittamaan ennen sopimuksen kansainvälistä voimaantuloa, eikä 2 momentti siksi ulottuisi niitä koskevaan lakiehdotuksen sääntelyyn.

Pykälän 3 momentin mukaan ennen lain voimaantuloa voitaisiin ryhtyä sen täytäntöönpanemiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin.

1.3. Laki rikoslain muuttamisesta

Sopimuksen I artiklassa sopimusvaltiot sitoutuvat olemaan suorittamatta mitään ydinaseen koeräjäytystä tai muuta ydinräjäytystä sekä kieltämään ja estämään kaikki sellaiset ydinräjäytykset missä tahansa paikassa, joka on sen lainkäyttövallan tai valvonnan alaisuudessa. Lisäksi sopimusvaltiot sitoutuvat pidättäytymään minkä tahansa ydinaseen koeräjäytyksen tai muun ydinräjäytyksen aiheuttamisesta tai rohkaisemisesta tai osallistumasta millään tavoin sellaisen räjäytyksen suorittamiseen.

Sopimuksen III artikla koskee kansallisia

toimenpiteitä sopimuksen täytäntöönpanemiseksi. Sopimusvaltioiden tulee kieltää luonnollisia ja oikeushenkilöitä ryhtymästä toimintaan, joka on yleissopimuksen mukaan kielletty. Artiklan 1 kappaleessa on myös tarkempia määräyksiä siitä, millä eri alueilla tapahtuvia sopimuksessa kiellettyjä toimia sopimusvaltion asettamien kieltojen tulee koskea. Erityisesti valtion on ryhdyttävä toimenpiteisiin, joilla se

(a) kieltää luonnollisia ja oikeushenkilöitä alueellaan tai muualla sen kansainvälisen oikeuden mukaisen lainkäytön vallan alaisuudessa suorittamasta tekoja, joihin sopimusvaltio ei sopimuksen mukaan saa ryhtyä,

(b) kieltää luonnollisia ja oikeushenkilöitä suorittamasta mitään sellaisia tekoja, jotka on kielletty yleissopimuksen sopimusvaltiolta, millään sen valvonnassa olevalla alueella, ja

(c) kieltää kansainvälisen oikeuden mukaisesti luonnollisia henkilöitä, joilla on sen kansalaisuus, suorittamasta mitään sellaisia tekoja tekopaikasta riippumatta.

Mainittujen artiklojen määräysten vuoksi rikoslain 34 luvun 6 §:ssä olevaa ydinräjähderikosta koskevaa rangaistussäännöstä muutettaisiin. Lisäksi säädettäisiin oikeushenkilön rangaistusvastuusta, kun kysymyksessä on ydinräjähderikos tai sen valmistelu

III artiklan 1 kappaleen a ja b kohtien mukaiset teot ovat Suomen rikoslain mukaan rangaistavia 1 luvun 1 ja 2 §:n mukaan. Ne koskevat Suomessa tehtyä rikosta ja suomalaisen alueeseen liittyvää rikosta.

Rikoslain 1 luvun 6 § koskee suomalaisen tekemiä rikoksia. Suomen kansalaisen Suomen ulkopuolella tekemään rikokseen sovelletaan Suomen lakia. Pykälässä on myös säännökset siitä, missä tapauksissa rikoksen tehnyt henkilö rinnastetaan Suomen kansalaiseen. Soveltamisalaa rajoittaa kaksoisrangaistavuuden vaatimus, josta säädetään rikoslain 1 luvun 11 §:ssä. Milloin rikos on tehty vieraan valtion alueella, Suomen lain soveltaminen voidaan perustaa 6 §:ään vain, jos rikos myös tekopaikan lain mukaan on rangaistava ja siitä olisi voitu tuomita rangaistus myös tämän vieraan valtion tuomioistuimessa. Rikoksesta ei silloin Suomessa saa tuomita ankarampaa seuraamusta kuin siitä tekopaikan laissa säädetään.

Rikoslain 1 luvun 7 §:ssä säädetään kansainvälisistä rikoksista. Suomen ulkopuolella tehtyyn rikokseen, jonka rankaiseminen tekopaikan laista riippumatta perustuu Suomea

velvoittavaan kansainväliseen sopimukseen tai muuhun Suomea kansainvälisesti velvoittavaan säädökseen tai määräykseen, sovelletaan Suomen lakia. Tarkemmat säännökset pykälän soveltamisesta annetaan asetuksella. Rikoslain 1 luvun 7 §:n soveltamisesta annettussa asetuksessa (627/1996) luetellaan, mitä rikoksia pidetään kyseistä pykälää sovellettaessa kansainvälisinä rikoksina.

Kaksoisrangaistavuuden vaatimuksen vuoksi Suomen rikoslakia ei voida soveltaa kaikkiin sopimuksen III artiklan 1 kappaleen c kohdan mukaisiin tekoihin. Suomen laki ei sovellu, kun teko ei ole tekopaikan lain mukaan rangaistava. Suomen rikoslain soveltamisalan laajentaminen kaikkiin Suomen kansalaisen tekoihin voitaisiin periaatteessa toteuttaa kahdella eri tavalla.

Toinen vaihtoehto olisi 1 luvun 11 §:n säännöksen muuttaminen niin, että kaksoisrangaistavuuden vaatimus ei koskisi ydinräjähderikosta tai sellaisen rangaistavaa valmistelua. Tällöin ulkomailla tehty rikos tulisi rangaistavaksi, jos sen tekijä on suomalainen. Jos sen sijaan suomalainen olisi vain yllyttäjä tai avunantaja, häneen ei voitaisi soveltaa Suomen rikoslakia, koska sitä ei voitaisi soveltaa ulkomaiseen päätekiijäänkään. Sääntely olisi siten jossain määrin aukollinen.

Laajemmin vaikuttava vaihtoehto on määritellä sopimuksen rikkomisena pidettävä ydinräjähderikos ja yleisvaarallisen rikoksen valmistelu kansainvälisiksi rikoksiksi. Tällöin Suomen rikoslaki koskisi paitsi suomalaisten myös ulkomaalaisten ulkomailla tekemiä tällaisia rikoksia.

Sopimus ei tosin välttämättä edellytä tämän niin sanotun universaaliperiaatteen ulottamista sopimuksen rikkomiseen. Suomen lain riittävän soveltamisalan takaamiseksi olisi kuitenkin tarkoituksenmukaista, että sopimuksen rikkomisena pidettävä ydinräjähderikos ja sellaisen valmistelu olisivat kansainvälisiä rikoksia. Tämä olisi myös rikoksen luonteen huomioon ottaen johdonmukainen ratkaisu. Laaja soveltamisala ei aiheuttaisi käytännössä ongelmia, sillä syytteen nostaminen tällaisissa tapauksissa tapahtuu vasta erityisen harkinnan jälkeen. Rikoslain 1 luvun 12 §:n mukaan nimittäin ulkomailla tehtyjen sopimuksen tarkoittamien rikosten tutkiminen Suomessa edellyttäisi yleensä valtakunnansyyttäjän syytemääräystä.

Ydinräjähderikosta ja sen valmistelua ei

kuitenkaan voida liittää rikoslain 1 luvun 7 §:n soveltamisesta annetun asetuksen sisältämään luetteloon. Rikoslain 1 luvun 7 §:ssä oikeutetaan määräämään asetuksella kansainväliseksi rikokseksi vain sellaiset, joiden rankaiseminen tekopaikan laista riippumatta perustuu Suomea velvoittavaan kansainväliseen sopimukseen. Ydinkoekieltöä koskeva kansainvälinen sopimus ei suorastaan edellytä universaaliperiaatteen soveltamista. Näin ollen laissa annettu asetuksenantovalta ylityisi, jos ydinräjähdერიкос ja sen valmistelu määrättäisiin kansainvälisiksi rikoksiksi vain asetuksen tasolla. Tämän ristiriidan välttämiseksi ehdotetaan, että universaaliperiaatteen soveltamisesta näihin rikoksiin säädettäisiin lain tasolla, rikoslaissa.

1 luku. Suomen rikoslain soveltamisala

7 §. Kansainvälinen rikos

Edellä mainitusta syystä pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti. Siinä säädettäisiin, että Suomen lakia sovelletaan tekopaikan laista riippumatta myös sellaiseen Suomen ulkopuolella tehtyyn ydinräjähdერიкосeseen tai yleisvaarallisen rikoksen valmisteluun, jota on pidettävä täydellisessä ydinkoekieltösopimuksessa tarkoitettuna rikoksena.

34 luku. Yleisvaarallisista rikoksista

6 §. Ydinräjähdერიкос

Yleissopimuksen I artiklan mukaan sopimusvaltiot sitoutuvat olemaan suorittamatta mitään ydinaseen koeräjäytystä tai muuta ydinräjäytystä sekä kieltämään ja estämään sellaiset ydinräjäytykset. Lisäksi sopimusvaltiot sitoutuvat pidättäytymään minkä tahansa ydinaseen koeräjäytyksen tai muun ydinräjäytyksen aiheuttamisesta tai rohkaisemisesta tai osallistumasta millään tavoin sellaisen räjäytyksen suorittamiseen. Sopimuksen III artiklan mukaan on kiellettävä luonnollisia ja oikeushenkilöitä ryhtymästä sopimuksessa kiellettyyn toimintaan.

Voimassa olevassa 6 §:ssä säädetään ydinräjähdერიкосesta. Joka tuo maahan taikka täällä valmistaa tai räjäyttää ydinräjähteen tai pitää sellaista hallussaan, on tuomittava ydinräjähdერიкосesta vankeuteen vähintään kahdeksi ja enintään kymmeneksi vuodeksi. Ydinräjähdერიкосesta tuomitaan myös se, joka räjäyttää ydinräjähteen Etelämanneralu-

eella. Yritys on rangaistava.

Voimassa oleva 34 luvun 9 § koskee yleisvaarallisen rikoksen valmistelua. Siitä tuomitaan 1 momentin mukaan sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi se, joka tehdäkseen tuhotyön, liikennetuhotyön, törkeän tuhotyön, terveyden vaarantamisen tai törkeän terveyden vaarantamisen pitää hallussaan pommia, muuta räjähdettä taikka vaarallista laitetta tai ainetta. Yleisvaarallisen rikoksen valmistelusta tuomitaan 2 momentin mukaan myös se, joka tehdäkseen ydinräjähdერიкосen hankkii ydinräjähteen valmistukseen tarvittavia laitteita tai aineita taikka siihen tarvittavan valmistuskaavan tai -piirustuksen.

Nykyiseen lakiin liittyvässä hallituksen esityksessä (94/1993 vp) todetaan nimenomaisesti, että ydinräjähdერიкосsäännös on alueellisesti rajattu koskemaan vain Suomessa tehtyjä tekoja. Sopimuksella kuitenkin veloitetaan valtio ryhtymään toimenpiteisiin myös silloin, kun räjäytys tapahtuu ulkomailla, jos tekijä on oman maan kansalainen. Sen vuoksi tekopaikan rajausta Suomeen olisi poistettava. On ilmeistä, että tämän muutoksen on koskettava ydinräjähdერიкосen teko-tavoista ensinnäkin ydinräjähteen räjäyttämistä.

Sopimus velvoittaa valtiota myös kieltämään ulkomaillakin tapahtuvan ydinräjäytyksen aiheuttamisen, rohkaisemisen ja kaiken osallistumisen sellaisen räjäytyksen suorittamiseen, kun tekijä on oman maan kansalainen. On tulkinnanvaraista, mitä kaikkia tekoja on pidettävä ydinräjäytyksen aiheuttamisena, rohkaisemisena ja osallistumisena sen suorittamisena. Ainakin rohkaiseminen tuntuu viittaavan varhaisessa vaiheessa olevaan räjäytyksen valmisteluun.

Jotta kaikenlainen myös ulkomailla tapahtuva myötävaikutus ydinräjäytyksen suorittamiseen estettäisiin, poistettaisiin ydinräjähdერიкосen tekopaikan rajausta Suomeen myös silloin, kun tekomuotona on ydinräjähteen valmistaminen tai sellainen hallussapito.

Sen sijaan maahantuonnin kieltö koskisi edelleen vain Suomea. Selvytyden vuoksi säädettäisiin nimenomaisesti, että rangaistavaa on ydinräjähteen tuonti Suomeen.

Rikoslain 5 luvussa säädetään osallisuudesta. Jos kaksi tai useammat tekevät yhdessä rikoksen, jokaista rangaistaan rikoksen tekijänä. Rikokseen yllytyksestä tuomitaan se, joka "käskee, palkkaa, kiusaa tahi muuten tahallansa taivuttaa tai viettelee toista

rikokseen". Avunannosta puolestaan rangaistetaan sitä, joka "toisen rikosta tehdessä taikka sitä ennen, tahallansa on neuvolla, toimella tahi kehotuksella tekoa edistänyt".

Ydinräjähdერიkoksen yritys on rangaistava, ja myös 34 luvun 9 §:n 2 momentissa tarkemmin määritelty ydinräjähdერიkoksen valmistelu. Rangaistavia ovat myös yllytys ja avunanto rangaistavaan ydinräjähdერიkoksen yritykseen, samoin yllytys ja avunanto ydinräjähdერიkoksen valmisteluun.

Osallisuutta koskevien yleisten säännösten sekä ydinräjähdერიkoksen yrityksen ja tietynlaisen valmistelun rangaistavuuden vuoksi näyttää selvältä, että ydinräjähtyksen aiheuttaminen, rohkaiseminen ja osallistuminen sen suorittamiseen ovat Suomen lain mukaan kattavasti rangaistavia. Esimerkiksi ydinräjähdერიkoksen valmistelua koskevaa säännöstä ei ole tarpeen muuttaa.

12 §. Oikeushenkilön rangaistusvastuu

Yleissopimuksen III artiklan 1 kappaleen mukaan valtio on velvollinen kieltämään paitsi luonnollisia myös oikeushenkilöitä ryhtymästä sopimuksen mukaan kiellettyyn toimintaan.

Lukuun lisättäisiin uusi 12 §, jossa säädettäisiin oikeushenkilön rangaistusvastuusta. Jotta oikeushenkilön rangaistusvastuu tulisi kysymykseen, on siitä oltava nimenomainen säännös. Rikoslain 9 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan yhteisö, säätiö tai muu oikeushenkilö, jonka toiminnassa on tapahtunut rikos, voidaan virallisen syyttäjän vaatimuksesta tuomita rikoksen johdosta yhteisöosakkoon, jos se on rikoslaissa säädetty rikoksen seuraamukseksi.

Pykälässä säädettäisiin, että ydinräjähdერიkokseen sekä 9 §:n 2 momentissa tarkoitettuun yleisvaarallisen rikoksen valmisteluun sovelletaan, mitä oikeushenkilön rangaistusvastuusta säädetään. Säännös ei siis koskisi muuta rikoslain 34 luvun 9 §:n mukaista tekoa.

Oikeushenkilön rangaistusvastuu ulottuisi laajemmalle kuin mitä sopimuksen III artiklassa edellytetään. Sen mukaan on kiellettävä sopimuksen vastaiset luonnollisten ja oikeushenkilöiden teot, kun teko on tehty valtion lainkäyttövallan alaisuudessa tai valvonassa olevalla alueella. Sen sijaan kun kysymys on artiklan 1 kappaleen c kohdan mukaisista missä tahansa tehdyistä teoista, kiellon tulee koskea luonnollisia henkilöitä, jo-

ten oikeushenkilöön sitä ei välttämättä tarvitse ulottaa. Oikeushenkilön rangaistusvastuun rajaaminen vain Suomen alueella tehtyihin ydinräjähdერიkoksiin ei kuitenkaan ole käytännössä tarpeen.

2. Voimaantulo

Sopimus tulee voimaan 180 päivää sen jälkeen, kun kaikki sopimuksen liitteessä 2 olevat 44 valtiota, joihin Suomi kuuluu, on tallettanut ratifioimiskirjansa Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan. Sopimuksen XIV artiklan mukaan sopimus voi tulla voimaan aikaisintaan kahden vuoden kuluttua sen avaamisesta allekirjoitettavaksi. Syyskuuhun 1998 mennessä sopimuksen on allekirjoittanut 150 valtiota ja ratifioinut 21 valtiota. Liitteessä olevista maista Intia, Korean demokraattinen kansantasavalta ja Pakistan eivät ole allekirjoittaneet sopimusta.

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan samanaikaisesti sopimuksen kanssa.

3. Säättämisyjärjestys

Sopimuksen voimaansaattamislakiehdotuksen 4 §:ään ja sopimuksen IV artiklaan ja pöytäkirjan osaan II sisältyy paikan päällä tapahtuvia tarkastuksia säänteleviä määräyksiä, jotka vakiintuneen valtiosopimuskäytännön nojalla ovat ristiriidassa valtion täysivaltaisuutta koskevien hallitusmuodon 1 ja 2 §:n säännösten kanssa, minkä vuoksi lakiehdotus olisi käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 69 §:n 1 momentin mukaisessa niin sanotussa supistetussa perustuslainsäätämisyjärjestyksessä. Tarkastuksia koskevilla sopimusmääräyksissä annetaan tarkastusryhmälle laaja oikeus liikkua tarkastuksen kohteena olevalla alueella sekä kerätä tarkastuksen toimittamiseksi tarvittavia tietoja ja erilaisia sopimuksen sallimia näytteitä.

4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Sopimus sisältää useita määräyksiä, jotka hallitusmuodon mukaan kuuluvat lainsäädännön alaan tai jotka muuten valtiosäännön mukaan vaativat eduskunnan suostumusta. Tällaisia ovat sopimuksen ydinkoekieltoa koskeva I artikla ja velvoitteen kansallista täytäntöönpanoa koskeva III artikla, joiden soveltaminen edellyttää rikoslakiin tehtäviä

muutoksia. Sopimuksen IV artiklan ja pöytäkirjan määräykset kansainvälisestä monitoimintajärjestelmästä saatavien tietojen luottamuksellisuuden turvaamisesta ja paikalla tehtävistä tarkastuksista kuuluvat niin ikään lainsäädännön alaan ja vaativat aineellisia täytäntöönpanosäännöksiä. Sopimuksen täytäntöönpano edellyttää lisäksi eräitä kansallisia toimeenpanomääräyksiä toimivaltaisista viranomaisista, viranomaisten välisestä tietojenvaihdosta ja virka-avusta, sekä tietojen salassapidosta, joista säädetään lailla ja jotka on tarkoituksenmukaista sijoittaa voimaansaattamislakiin.

Täydellisestä ydinkoekiellosta tehdyllä sopimuksella perustetaan uusi kansainvälinen järjestö, joka huolehtii sopimuksen täytäntöönpanosta ja valvoo sopimuksen noudattamista, sopimuksen II artiklan mukaisesti.

Järjestön perustamisesta, etenkin alkuvuosien todentamisjärjestelmän tarvitsemista laiteinvestoinneista, ja sopimuksen toimeenpanosta jatkossa aiheutuu Suomen valtiolle kustannuksia siten kuin edellä jaksossa 3.1. on kuvattu.

Edellä olevan perusteella sekä hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi ne New Yorkissa 24 päivänä syyskuuta 1996 täydellisestä ydinkoekiellosta tehdyn sopimuksen määräykset, jotka vaativat Eduskunnan suostumusta.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnalle seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

täydellisestä ydinkoekiellosta tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sopimuksen soveltamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 69 §:n 1 momentissa määrättyllä tavalla, säädetään:

1 §

Sopimuksen voimaansaattaminen

New Yorkissa 24 päivänä syyskuuta 1996 täydellisestä ydinkoekiellosta tehdyn sopimuksen määräykset ovat, mikäli ne kuuluvat lainsäädännön alaan, voimassa niin kuin siitä on sovittu.

2 §

Viranomaiset

Sopimuksen ylin täytäntöönpanoviranomainen, jolle kuuluu sopimuksen soveltamisen ja valvonnan johto, on Suomessa ulkoasiainministeriö, joka toimii myös sopimuksen III artiklan 4 kappaleessa tarkoitetuna kansallisena viranomaisena.

Sopimuksen kansainvälisen monitorointijärjestelmän tarkoittamien tietojen hankkimisesta, välittämisestä ja käsittelystä ja siihen liittyvistä muista kansalliselta tietokeskukselta edellytettävistä tehtävistä vastaa säteilyturvakeskus siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

3 §

Viranomaisten välinen tietojenvaihto

Edellä 2 §:ssä mainituilla viranomaisilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada muilta viranomaisilta sopimuksen tai tämän lain noudattamiseksi tarvittavia tietoja.

Edellä 1 momentissa mainitut viranomaiset saavat salassapitosäännösten estämättä toimittaa sopimuksen edellyttämiä tämän lain nojalla saamia tietoja sopimuksen II artiklassa tarkoitetulle järjestölle sekä sopimuksen III artiklassa tarkoitetuille muiden sopimusvaltioiden kansallisille viranomaisille.

4 §

Tarkastus- ja valvontaoikeudet

Sopimuksen IV artiklan ja pöytäkirjan II osan mukaisten tarkastusten toimittamiseksi ulkoasiainministeriön edustajalla ja ulkoasiainministeriön edustajan läsnä ollessa täydellisestä ydinkoekiellosta tehdyn sopimuksen järjestön tarkastajilla ja sopimuksen IV artiklan 61 kappaleessa tarkoitetulla tarkkailijalla on oikeus sopimuksen mukaisesti:

1) päästä sellaiselle alueelle tai sellaiseen laitokseen, rakennukseen tai muuhun kohteeseen, jota sopimuksen mukaan voidaan tarkastaa,

2) saada tai ottaa näytteitä sekä valokuvia ja muita kuvataallenteita tarkastusalueesta tai -kohteesta,

3) tuoda tarkastusalueelle tai -kohteeseen mittauslaitteita ja muita teknisiä laitteita, jotka ovat tarpeen tietojen hankkimiseen tai rekisteröimiseen sekä käyttää siellä olevia tällaisia laitteita, sekä

4) saada tarkastettavalla alueella tai tarkastettavassa kohteessa toimivalta toiminnanharjoittajalta tai omistajalta tai tämän palveluksessa olevalta tarkastuksen toimittamiseksi tarpeelliset tiedot.

Ennen tarkastuksen toimittamista tarkastusalueella tai -kohteessa toimivalle toiminnanharjoittajalle tai omistajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jos se on mahdollista vaarantamatta tarkastuksen tavoitetta tai rikkomatta sopimuksen mukaisia tarkastusvelvoitteita.

5 §

Virka-apu

Poliisi, tulli ja rajavartiolaitos ovat velvollisia antamaan virka-apua tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten

noudattamisen valvomiseksi ja täytäntöönpanemiseksi.

6 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Joka tähän lakiin tai sopimuksen soveltamiseen liittyvässä tehtävässään on saanut tiedon toisen ammatti- tai liikesalaisuudesta, ei saa sitä luvattomasti paljastaa tai käyttää.

Täydellisestä ydinkoekiellosta tehdyn sopimuksen järjestöltä saatuja salassapidettäviksi määriteltyjä tietoja ei saa paljastaa tai käyttää sopimuksen vastaisesti.

Rangaistus salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

7 §

Asetuksenantovaltuus

Tarkempia määräyksiä tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella.

8 §

Voimaantulo

Tämän lain voimaantulosta säädetään asetuksella.

Asetuksella voidaan säätää, että tämän lain 2 ja 6 § tulevat voimaan ennen sopimuksen ja tämän lain muiden säännösten voimaantuloa.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanemiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin.

2.

Laki**rikoslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 34 luvun 6 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 578/1995, ja
lisätään 1 luvun 7 §:ään uusi 2 momentti ja 34 lukuun uusi 12 § seuraavasti:

1 luku

Suomen rikoslain soveltamisala

7 §

Kansainvälinen rikos

34 luku

Yleisvaarallisista rikoksista

6 §

Ydinräjähdერიკος

Suomen lakia sovelletaan tekopaikan laista riippumatta myös sellaiseen Suomen ulkopuolella tehtyyn ydinräjähdერიკокseen tai yleisvaarallisen rikoksen valmisteluun, jota on pidettävä täydellisestä ydinkoekiellosta tehdyssä sopimuksessa (SopS /) tarkoitettuna rikoksena.

Joka tuo Suomeen taikka valmistaa tai räjäyttää ydinräjähteen tai pitää sellaista hallussaan, on tuomittava *ydinräjähdერიკокsesta* vankeuteen vähintään kahdeksi ja enintään kymmeneksi vuodeksi.

12 §

Oikeushenkilön rangaistusvastuu

Ydinräjähdერიკокseen ja 9 §:n 2 momentissa tarkoitettuun yleisvaarallisen rikoksen valmisteluun sovelletaan, mitä oikeushenkilön rangaistusvastuusta säädetään.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ulkoasiainministeri *Tarja Halonen*

2.

Laki**rikoslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 34 luvun 6 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 578/1995, ja
lisätään 1 luvun 7 §:ään uusi 2 momentti ja 34 lukuun uusi 12 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 luku

Suomen rikoslain soveltamisala

7 §

Kansainvälinen rikos

Suomen lakia sovelletaan tekopaikan laista riippumatta myös sellaiseen Suomen ulkopuolella tehtyyn ydinräjähdერიkokseen tai yleisvaarallisen rikoksen valmisteluun, jota on pidettävä täydellisestä ydinkoekiellosta tehdyssä sopimuksessa (SopS I) tarkoitettuna rikoksena.

34 luku

Yleisvaarallisista rikoksista

6 §

Ydinräjähdერიkός

Joka tuo maahan taikka täällä valmistaa tai räjäyttää ydinräjähteen tai pitää sellaista hallussaan, on tuomittava ydinräjähdერიkoksesta vankeuteen vähintään kahdeksi ja enintään kymmeneksi vuodeksi.

6 §

Ydinräjähdერიkός

Joka tuo Suomeen taikka valmistaa tai räjäyttää ydinräjähteen tai pitää sellaista hallussaan, on tuomittava ydinräjähdერიkoksesta vankeuteen vähintään kahdeksi ja enintään kymmeneksi vuodeksi.

12 §

Oikeushenkilön rangaistusvastuu

Ydinräjähdერიkokseen ja 9 §:n 2 momentissa tarkoitettuun yleisvaarallisen rikoksen valmisteluun sovelletaan, mitä oikeushenkilön rangaistusvastuusta säädetään.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

SOPIMUS TÄYDELLISESTÄ YDINKOEKIELLOSTA

Sisällysluettelo

Johdanto	
I artikla	Yleiset velvoitteet
II artikla	Järjestö
	A. Yleisiä määräyksiä
	B. Sopimusvaltioiden konferenssi
	C. Hallintoneuvosto
	D. Tekninen sihteeristö
	E. Erioikeudet ja erivapaudet
III artikla	Kansalliset täytäntöönpanotoimet
IV artikla	Todentaminen
	A. Yleisiä määräyksiä
	B. Kansainvälinen monitorointijärjestelmä
	C. Neuvonpito ja selvittäminen
	D. Paikalla suoritettavat tarkastukset
	E. Luottamusta lisäävät toimet
V artikla	Toimenpiteet tilanteiden oikaisemiseksi ja sopimuksen noudattamisen varmistamiseksi, mukaan lukien pakotteet
VI artikla	Riitojen ratkaiseminen
VII artikla	Muuttaminen
VIII artikla	Sopimuksen tarkistaminen
IX artikla	Voimassaoloaika ja irtisanominen
X artikla	Pöytäkirjan ja liitteiden asema
XI artikla	Allekirjoittaminen
XII artikla	Ratifiointi
XIII artikla	Liittyminen
XIV artikla	Voimaantulo
XV artikla	Varaumat
XVI artikla	Tallettaja
XVII artikla	Alkuperäiset tekstit
Sopimuksen 1 liite	II artiklan 28 kappaleen mukainen luettelo valtioista
Sopimuksen 2 liite	XIV artiklan mukainen luettelo valtioista
Pöytäkirja sopimukseen täydellisestä ydinkoekiellosta	
I osa:	Kansainvälinen monitorointijärjestelmä ja kansainvälisen tietokeskuksen tehtävät
	A. Yleisiä määräyksiä
	B. Seismologinen monitorointi
	C. Radionuklidimonitorointi
	D. Hydroakustinen monitorointi
	E. Infraäänimonitorointi
	F. Kansainvälisen tietokeskuksen tehtävät
II osa:	Paikalla tapahtuvat tarkastukset
	A. Yleisiä määräyksiä
	B. Pysyvät järjestelyt
	C. Pyyntö tarkastuksen suorittamisesta paikalla, tarkastusta koskeva toimeksianto ja tarkastuksesta ilmoittaminen
	D. Tarkastusta edeltävät toimet
	E. Tarkastusten suorittaminen
III osa:	Luottamusta lisäävät toimet
Pöytäkirjan 1 liite	
	Taulukko 1-A Luettelo seismologisen pääverkoston asemista
	Taulukko 1-B Luettelo seismologisen apuverkoston asemista
	Taulukko 2-A Luettelo säteilymittausasemista
	Taulukko 2-B Luettelo säteilylaboratorioista
	Taulukko 3 Luettelo hydroakustisista asemista
	Taulukko 4 Luettelo infraääniasemista
Pöytäkirjan 2 liite	
	Luettelo kuvaamisessa käytettävistä suureista kansainvälisen tietokeskuksen vakiomaista tapausten seurantaa varten

THE COMPREHENSIVE NUCLEAR TEST-BAN TREATY

Table of contents

Preamble	
Article I	Basic Obligations
Article II	The Organization
	A. General Provisions
	B. The Conference of the States Parties
	C. The Executive Council
	D. The Technical Secretariat
	E. Privileges and Immunities
Article III	National Implementation Measures
Article IV	Verification
	A. General Provisions
	B. The International Monitoring System
	C. Consultation and Clarification
	D. On-Site Inspections
	E. Confidence-Building Measures
Article V	Measures to Redress a Situation and to Ensure Compliance, Including Sanctions
Article VI	Settlement of Disputes
Article VII	Amendments
Article VIII	Review of the Treaty
Article IX	Duration and Withdrawal
Article X	Status of the Protocol and the Annexes
Article XI	Signature
Article XII	Ratification
Article XIII	Accession
Article XIV	Entry into Force
Article XV	Reservations
Article XVI	Depositary
Article XVII	Authentic Texts
Annex 1	
to the Treaty	List of States Pursuant to Article II, Paragraph 28
Annex 2	
to the Treaty	List of States Pursuant to Article XIV
Protocol to the comprehensive nuclear test-ban treaty	
Part I:	The International Monitoring System and International Data Centre Functions
	A. General Provisions
	B. Seismological Monitoring
	C. Radionuclide Monitoring
	D. Hydroacoustic Monitoring
	E. Infrasound Monitoring
	F. International Data Centre Functions
Part II:	On-Site Inspections
	A. General Provisions
	B. Standing Arrangements
	C. On-Site Inspection Request, Inspection Mandate and Notification of Inspection
	D. Pre-Inspection Activities
	E. Conduct of Inspections
Part III:	Confidence-Building Measures
Annex 1 to the Protocol	
	Table 1-A List of Seismological Stations Comprising the Primary Network
	Table 1-B List of Seismological Stations Comprising the Auxiliary Network
	Table 2-A List of Radionuclide Stations
	Table 2-B List of Radionuclide Laboratories
	Table 3 List of Hydroacoustic Stations
	Table 4 List of Infrasound Stations
Annex 2 to the Protocol	
	List of Characterization Parameters for International Data Centre Standard Event Screening

TÄYDELLISESTÄ YDINKOEKIELLOSTA
TEHTY SOPIMUS

JOHDANTO

Tämän sopimuksen sopimuspuolet (jäljempänä: sopimuspuolet),

jotka ilmaisevat tyytyväisyytensä kansainvälisistä sopimuksista ja muista viime vuosien myönteisistä toimista ydinaseiden riisunnan alalla, mukaan lukien ydinasevarastojen vähentäminen, samoin kuin ydinaseiden leviämisen estämisessä kaikissa suhteissa,

jotka korostavat olevan tärkeää toteuttaa nämä sopimukset ja toimet täydellisesti ja mahdollisimman nopeasti,

jotka ovat vakuuttuneet, että nykyinen kansainvälinen tilanne luo tilaisuuden ryhtyä uusiin tehokkaisiin toimiin kohti ydinaseiden riisuntaa ja ydinaseiden levittämistä vastaan kaikissa suhteissa, ja tuovat julki aikomuksensa ryhtyä sellaisiin toimiin,

jotka korostavat siksi tarvetta jatkuviin järjestelmällisiin ja lisääntyviin ponnisteluihin, joiden tarkoituksena on vähentää ydinaseita maailmanlaajuisesti, jolloin lopullisena tavoitteena on näiden aseiden poistaminen sekä yleinen ja täydellinen aseidenriisunta tarkan ja tehokkaan kansainvälisen valvonnan alaisena,

jotka tunnustavat, että ydinaseiden kaikkien koeräjäytysten ja kaikkien muiden ydinräjäytysten lopettaminen samalla, kun estetään ydinaseiden kehittäminen ja niiden laadun parantaminen sekä lopetetaan pitkälle kehitettyjen uusien ydinasetyyppien kehittäminen, on tehokas toimenpide ydinaseiden riisunnassa ja niiden leviämisen ehkäisemisessä kaikissa suhteissa,

jotka samoin tunnustavat, että kaikkien sellaisten ydinräjäytysten loppuminen on siten merkittävä askel järjestelmällisen kehityksen aikaansaamisessa, jossa pyrkimyksenä on päästä ydinaseiden riisuntaan,

jotka ovat vakuuttuneet, että tehokkain keino ydinkokeiden lopettamiseen on solmia yleismaailmallinen sekä kansainvälisesti ja tehokkaasti todennettava ydinkokeet täydellisesti kieltävä sopimus, joka on kauan ollut kansainvälisen yhteisön keskeisimpiä tavoitteita aseidenriisunnassa ja niiden leviämisen estämisessä,

jotka panevat merkille niiden esittämät toiveet, jotka ovat osapuolina vuoden 1963 sopimuksessa ydinaseiden kieltämiseksi ilma-

THE COMPREHENSIVE NUCLEAR
TEST-BAN TREATY

PREAMBLE

The States Parties to this Treaty (hereinafter referred to as "the States Parties"),

Welcoming the international agreements and other positive measures of recent years in the field of nuclear disarmament, including reductions in arsenals of nuclear weapons, as well as in the field of the prevention of nuclear proliferation in all its aspects,

Underlining the importance of the full and prompt implementation of such agreements and measures,

Convinced that the present international situation provides an opportunity to take further effective measures towards nuclear disarmament and against the proliferation of nuclear weapons in all its aspects, and declaring their intention to take such measures,

Stressing therefore the need for continued systematic and progressive efforts to reduce nuclear weapons globally, with the ultimate goal of eliminating those weapons, and of general and complete disarmament under strict and effective international control,

Recognizing that the cessation of all nuclear weapon test explosions and all other nuclear explosions, by constraining the development and qualitative improvement of nuclear weapons and ending the development of advanced new types of nuclear weapons, constitutes an effective measure of nuclear disarmament and non-proliferation in all its aspects,

Further recognizing that an end to all such nuclear explosions will thus constitute a meaningful step in the realization of a systematic process to achieve nuclear disarmament,

Convinced that the most effective way to achieve an end to nuclear testing is through the conclusion of a universal and internationally and effectively verifiable comprehensive nuclear test-ban treaty, which has long been one of the highest priority objectives of the international community in the field of disarmament and non-proliferation,

Noting the aspirations expressed by the Parties to the 1963 Treaty Banning Nuclear Weapon Tests in the Atmosphere, in Outer

kehässä, ulkoavaruudessa ja veden alla, saada aikaan kaikkien koeräjäytysten lopettaminen ainiaaksi,

jotka panevat myös merkille ilmaistut näkemykset, joiden mukaan tämä sopimus voisi edistää ympäristönsuojelua,

jotka vahvistavat tarkoituksena olevan kehottaa kaikkia valtioita liittymään tähän sopimuksen ja sen päämääränä olevan edistää tehokkaasti ydinaseiden leviämisen estämistä kaikissa suhteissa, ydinaseiden riisuntaa ja siten kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden lisääntymistä,

ovat sopineet seuraavasta:

I ARTIKLA

YLEISET VELVOITTEET

1. Jokainen sopimusvaltio sitoutuu olemaan suorittamatta mitään ydinaseen koeräjäytystä tai mitään muuta ydinräjäytystä sekä kieltämään tai estämään minkä tahansa sellaisen ydinräjäytyksen missä tahansa paikassa, joka on sen oikeudenkäyttövallan tai valvonnan alainen.

2. Jokainen sopimusvaltio sitoutuu lisäksi pidättymään minkä tahansa ydinaseen koeräjäytyksen tai minkään muun ydinräjäytyksen aiheuttamisesta tahi rohkaisemasta tai osallistumasta millään tavoin sellaisen suorittamiseen.

II ARTIKLA

JÄRJESTÖ

A. YLEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

1. Sopimusvaltiot perustavat täten täydellisen ydinkoekieltosopimuksen järjestön (jäljempänä: järjestö) pyrkimyksenä saavuttaa tämän sopimuksen päämäärät ja tarkoitukset, turvata sen määräysten toteuttaminen, mukaan lukien ne, jotka koskevat kansainvälistä todentamista sopimuksen mukaisesti, ja tarjota puitteet neuvotteluille ja yhteistyölle sopimusvaltioiden kesken.

2. Kaikki sopimusvaltiot ovat järjestön jäseniä. Sopimusvaltiolta ei riistetä järjestön jäsenyyttä.

3. Järjestön päämaja on Wien Itävallan tasavallassa.

4. Järjestön toimielimiksi perustetaan täten

Space and Under Water to seek to achieve the discontinuance of all test explosions of nuclear weapons for all time,

Noting also the views expressed that this Treaty could contribute to the protection of the environment,

Affirming the purpose of attracting the adherence of all States to this Treaty and its objective to contribute effectively to the prevention of the proliferation of nuclear weapons in all its aspects, to the process of nuclear disarmament and therefore to the enhancement of international peace and security,

Have agreed as follows:

ARTICLE I

BASIC OBLIGATIONS

1. Each State Party undertakes not to carry out any nuclear weapon test explosion or any other nuclear explosion, and to prohibit and prevent any such nuclear explosion at any place under its jurisdiction or control.

2. Each State Party undertakes, furthermore, to refrain from causing, encouraging, or in any way participating in the carrying out of any nuclear weapon test explosion or any other nuclear explosion.

ARTICLE II

THE ORGANIZATION

A. GENERAL PROVISIONS

1. The States Parties hereby establish the Comprehensive Nuclear Test-Ban Treaty Organization (hereinafter referred to as "the Organization") to achieve the object and purpose of this Treaty, to ensure the implementation of its provisions, including those for international verification of compliance with it, and to provide a forum for consultation and cooperation among States Parties.

2. All States Parties shall be members of the Organization. A State Party shall not be deprived of its membership in the Organization.

3. The seat of the Organization shall be Vienna, Republic of Austria.

4. There are hereby established as organs of

sopimusvaltioiden konferenssi, hallintoneuvosto ja tekninen sihteeristö, johon kuuluu kansainvälinen tietokeskus.

5. Jokainen jäsenvaltio on yhteistyössä järjestön kanssa hoitaessaan tämän sopimuksen mukaisia tehtäviään. Sopimusvaltiot käyvät neuvotteluja suoraan keskenään, järjestön välityksellä tai muita sopivia kansainvälisiä menettelytapoja käyttäen, mukaan lukien Yhdistyneiden Kansakuntien puitteisiin kuuluvat menettelytavat, ja sen peruskirjan mukaisesti, mistä tahansa asiasta, joka voidaan esittää tämän sopimuksen kohteeseen ja tarkoitukseen liittyvänä tai toteutettaessa sen määräyksiä.

6. Järjestö harjoittaa tämän sopimuksen edellyttämään todentamiseen kuuluvia toimintojaan mahdollisimman vähän tungettelevalla tavalla, joka vastaa tällaisten toimintojen päämäärien toteuttamista ajoissa ja tehokkaasti. Se pyytää vain sellaisia asia- ja numerotietoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi täyttää tämän sopimuksen mukaiset velvoitteensa. Se ryhtyy kaikkiin varotoimiin suojatakseen siviili- ja sotilaallisia toimintoja ja laitoksia koskevien tietojen luottamuksellisuutta, kun se saa tällaisia tietoja tätä sopimusta toteuttaessaan, ja noudattaa erityisesti tässä sopimuksessa mainittuja luottamuksellisuutta koskevia ehtoja.

7. Jokainen sopimusvaltio käsittelee luottamuksellisina ja erityisellä huolenpidolla asia- ja numerotietoja, joita se saa luottamuksella järjestöltä tätä sopimusta toteuttaessaan. Se käsittelee sellaisia asia- ja numerotietoja yksinomaan tästä sopimuksesta koituviin oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa liittyvinä.

8. Itsenäisenä toimielimenä järjestö pyrkii mahdollisuuksien mukaan käyttämään hyväksi olemassa olevaa asiantuntemusta ja laitteita ja saamaan ne mahdollisimman taloudellisesti yhteistyöjärjestelyin muiden kansainvälisten järjestöjen, kuten esimerkiksi Kansainvälisen atomienergiajärjestön kanssa. Tällaisista järjestelyistä, lukuunottamatta niitä, jotka ovat luonteeltaan pienempiä ja tavallisiin kaupallisiin toimitussopimuksiin perustuvia, määrätään sopimuksissa, jotka esitetään sopimusvaltioiden konferenssin hyväksyttäväksi.

9. Järjestön toiminnoista koituvista kuluista vastaavat sopimusvaltiot vuosittain Yhdistyneiden Kansakuntien kuluja koskevan maksusuusasteikon mukaisesti siten, että siinä otetaan huomioon erot Yhdistyneiden Kansa-

the Organization: the Conference of the States Parties, the Executive Council and the Technical Secretariat, which shall include the International Data Centre.

5. Each State Party shall cooperate with the Organization in the exercise of its functions in accordance with this Treaty. States Parties shall consult, directly among themselves, or through the Organization or other appropriate international procedures, including procedures within the framework of the United Nations and in accordance with its Charter, on any matter which may be raised relating to the object and purpose, or the implementation of the provisions, of this Treaty.

6. The Organization shall conduct its verification activities provided for under this Treaty in the least intrusive manner possible consistent with the timely and efficient accomplishment of their objectives. It shall request only the information and data necessary to fulfil its responsibilities under this Treaty. It shall take every precaution to protect the confidentiality of information on civil and military activities and facilities coming to its knowledge in the implementation of this Treaty and, in particular, shall abide by the confidentiality provisions set forth in this Treaty.

7. Each State Party shall treat as confidential and afford special handling to information and data that it receives in confidence from the Organization in connection with the implementation of this Treaty. It shall treat such information and data exclusively in connection with its rights and obligations under this Treaty.

8. The Organization, as an independent body, shall seek to utilize existing expertise and facilities, as appropriate, and to maximize cost efficiencies, through cooperative arrangements with other international organizations such as the International Atomic Energy Agency. Such arrangements, excluding those of a minor and normal commercial and contractual nature, shall be set out in agreements to be submitted to the Conference of the States Parties for approval.

9. The costs of the activities of the Organization shall be met annually by the States Parties in accordance with the United Nations scale of assessments adjusted to take into account differences in membership between

kuntien jäsenmäärän ja järjestön jäsenmäärään välillä.

10. Sopimusvaltioiden rahasuoritukset valmistelutoimikunnalle komissiolle vähennetään sopivalla tavalla niiden säännölliseen talousarvioon tulevasta maksuerästä.

11. Järjestön jäsenellä, jolla on suorittamatta maksuja sille määrätystä järjestölle tulevasta maksuerästä, ei ole äänestys-oikeutta järjestössä, jos suorittamatta jäänyt maksu on yhtä suuri tai suurempi kuin sen maksettavaksi kuuluva maksuerä edeltävältä kahden täyden vuoden ajalta. Sopimusvaltioiden konferenssi voi kuitenkin sallia tällaisen valtion äänestää, jos se on vakuuttunut, että maksun laiminlyönti johtuu olosuhteista, joita kyseinen jäsen ei voi valvoa.

B. SOPIMUSVALTIOIDEN KONFERENSSI

Kokoonpano, menettelytavat ja päätöksenteko

12. Sopimusvaltioiden konferenssi (jäljempänä: konferenssi) muodostuu kaikista sopimusvaltioista. Jokaisella sopimusvaltiolla on konferenssissa yksi edustaja, jonka mukana voi olla sijaisia ja neuvonantajia.

13. Tallettaja kutsuu konferenssin aloitusistunnon kokoon viimeistään 30 päivän kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta.

14. Konferenssi kokoontuu sääntömääräisiin kokouksiin, jotka pidetään vuosittain, jollei konferenssi päättää toisin.

15. Konferenssi kutsutaan erityiskokouseen, kun

- a) konferenssi on niin päättänyt,
- b) hallintoneuvosto on sitä pyytänyt tai

c) jokin sopimusvaltio on sitä ehdottanut ja sopimusvaltioiden enemmistö on sitä kannattanut.

Erityiskokous kutsutaan koolle viimeistään silloin, kun on kulunut 30 päivää konferenssin päätöksestä, hallintoneuvoston pyynnöstä tai tarpeellisen tuen saamisesta, jollei päätöksessä tai pyynnössä ole toisin täsmennetty.

16. Konferenssi voidaan kutsua kokoon myös muutiskonferenssina VII artiklan mukaisesti.

17. Konferenssi voidaan kutsua kokoon myös tarkastelukonferenssina VIII artiklan mukaisesti.

the United Nations and the Organization.

10. Financial contributions of States Parties to the Preparatory Commission shall be deducted in an appropriate way from their contributions to the regular budget.

11. A member of the Organization which is in arrears in the payment of its assessed contribution to the Organization shall have no vote in the Organization if the amount of its arrears equals or exceeds the amount of the contribution due from it for the preceding two full years. The Conference of the States Parties may, nevertheless, permit such a member to vote if it is satisfied that the failure to pay is due to conditions beyond the control of the member.

B. THE CONFERENCE OF THE STATES PARTIES

Composition, Procedures and Decision-making

12. The Conference of the States Parties (hereinafter referred to as "the Conference") shall be composed of all States Parties. Each State Party shall have one representative in the Conference, who may be accompanied by alternates and advisers.

13. The initial session of the Conference shall be convened by the Depositary no later than 30 days after the entry into force of this Treaty.

14. The Conference shall meet in regular sessions, which shall be held annually, unless it decides otherwise.

15. A special session of the Conference shall be convened:

- (a) When decided by the Conference;
- (b) When requested by the Executive Council; or
- (c) When requested by any State Party and supported by a majority of the States Parties.

The special session shall be convened no later than 30 days after the decision of the Conference, the request of the Executive Council, or the attainment of the necessary support, unless specified otherwise in the decision or request.

16. The Conference may also be convened in the form of an Amendment Conference, in accordance with Article VII.

17. The Conference may also be convened in the form of a Review Conference, in accordance with Article VIII.

18. Kokoukset pidetään järjestön päämajassa, jollei konferenssi päättää toisin.

19. Konferenssi hyväksyy menettelytapaa koskevat sääntönsä. Jokaisen kokouksen alussa se valitsee itselleen puheenjohtajan ja muut tarpeelliset virkailijat. He hoitavat tehtäviään siihen saakka, kunnes uusi puheenjohtaja ja muut virkailijat valitaan seuraavassa kokouksessa.

20. Jotta kokous olisi päätösvaltainen, tulee enemmistön sopimusvaltioista osallistua siihen.

21. Jokaisella sopimusvaltiolla on yksi ääni.

22. Konferenssi tekee päätöksensä menettelytapaa koskevista asioista läsnä olevien ja äänestävien jäsenten enemmistöllä. Asiakysymyksistä päätökset tehdään mahdollisuuksien mukaan yksimielisesti. Jollei asian käsittelyssä päästä yksimielisyyteen, konferenssin puheenjohtaja lykkää äänestyksen 24 tunnin päähän ja tekee tänä aikana kaiken mahdollisen pyrkimyksenään helpottaa yksimielisyyteen pääsemistä sekä esittää asiasta konferenssille selonteon ennen lykkäysajan päättymistä. Jollei yksimielisyyteen pääseminen ole mahdollista 24 tunnin määräajan päätyttyä, konferenssi tekee päätöksen kahden kolmasosan enemmistöllä läsnä olevista ja äänestävistä jäsenistä, ellei tässä sopimuksessa toisin määrätä. Mikäli on erimielisyyttä siitä, onko kyseessä asiakysymys vai ei, tällainen asia on käsiteltävä asiakysymyksenä, jollei enemmistö, joka tarvitaan päätöksen tekemiseen asiakysymyksessä, päättää toisin.

23. Hoitaessaan 26 kappaleen k) kohdassa tarkoitettua tehtäväänsä konferenssi tekee päätöksen minkä tahansa valtion lisäämisestä tämän sopimuksen 1 liitteeseen sisältyvään valtioiden luetteloon noudattaen 22 kappaleessa esitettyä menettelytapaa päätösten tekemisestä asiakysymyksistä. Edellä olevan 22 kappaleen estämättä konferenssi tekee päätöksen minkä tahansa muun muutoksen tekemisestä tämän sopimuksen 1 liitteeseen yksimielisyydellä.

Valtuudet ja tehtävät

24. Konferenssi on järjestön päätoimielin. Se käsittelee kaikki tämän sopimuksen alaan kuuluvat kysymykset, asiat ja ongelmat, mukaan lukien ne, jotka liittyvät hallintoneuvoston ja teknisen sihteeristön valtuuksiin ja tehtäviin tämän sopimuksen mukaisesti. Se voi

18. Sessions shall take place at the seat of the Organization unless the Conference decides otherwise.

19. The Conference shall adopt its rules of procedure. At the beginning of each session, it shall elect its President and such other officers as may be required. They shall hold office until a new President and other officers are elected at the next session.

20. A majority of the States Parties shall constitute a quorum.

21. Each State Party shall have one vote.

22. The Conference shall take decisions on matters of procedure by a majority of members present and voting. Decisions on matters of substance shall be taken as far as possible by consensus. If consensus is not attainable when an issue comes up for decision, the President of the Conference shall defer any vote for 24 hours and during this period of deferment shall make every effort to facilitate achievement of consensus, and shall report to the Conference before the end of this period. If consensus is not possible at the end of 24 hours, the Conference shall take a decision by a two-thirds majority of members present and voting unless specified otherwise in this Treaty. When the issue arises as to whether the question is one of substance or not, that question shall be treated as a matter of substance unless otherwise decided by the majority required for decisions on matters of substance.

23. When exercising its function under paragraph 26 (k), the Conference shall take a decision to add any State to the list of States contained in Annex 1 to this Treaty in accordance with the procedure for decisions on matters of substance set out in paragraph 22. Notwithstanding paragraph 22, the Conference shall take decisions on any other change to Annex 1 to this Treaty by consensus.

Powers and Functions

24. The Conference shall be the principal organ of the Organization. It shall consider any questions, matters or issues within the scope of this Treaty, including those relating to the powers and functions of the Executive Council and the Technical Secretariat, in

esittää suosituksia ja tehdä päätöksensä kaikista tämän sopimuksen alaan kuuluvista kysymyksistä, asioista ja ongelmista, jotka jokin sopimusvaltio on esittänyt tai hallintoneuvosto saattanut sen tietoon.

25. Konferenssi valvoo tämän sopimuksen toteuttamista ja seuraa sen noudattamista sekä pyrkii toiminnallaan edistämään sen tavoitteen ja päämäärän toteuttamista. Se valvoo myös hallintoneuvoston ja teknisen sihteeristön toimintaa ja voi antaa kummallekin niistä toimintaohjeita niiden hoitaessa tehtäviään.

26. Konferenssi

a) käsittelee ja hyväksyy järjestön selonteon tämän sopimuksen täytäntöönpanosta sekä järjestön vuotuisen ohjelman ja talousarvion, jotka sille esittää hallintoneuvosto, samoin kuin käsittelee muita selontekoja,

b) päättää niitä maksuja koskevasta aseteikosta, jotka tulevat sopimusvaltioiden osaksi 9 kappaleen mukaisesti,

c) valitsee hallintoneuvoston jäsenet,

d) nimittää teknisen sihteeristön pääjohtajan (jäljempänä: pääjohtaja),

e) käsittelee ja hyväksyy hallintoneuvoston itseään varten esittämät menettelytapasäännöt,

f) käsittelee ja tarkastelee tieteen ja tekniikan saavutuksia, jotka voisivat vaikuttaa tämän sopimuksen toimintaan; tässä yhteydessä konferenssi voi antaa pääjohtajalle tehtäväksi perustaa neuvoa-antavan tieteellisen neuvoston, jonka avulla hän virkatehtäviään hoitaessaan voisi antaa asiantuntemusta vaativia neuvoja konferenssille, hallintoneuvostolle tai sopimusvaltiolle tieteen ja tekniikan aloilla, jotka liittyvät tähän sopimukseen; tässä tapauksessa neuvoa-antava tieteellinen neuvosto koostuu riippumattomista asiantuntijoista, jotka toimivat henkilökohtaisesti ja nimitetään konferenssin esittämän toimeksiannon mukaisesti sen asiantuntemuksen ja kokemuksen pohjalta, joka heillä on tämän sopimuksen soveltamiseen liittyvillä erityisillä tieteen aloilla,

g) ryhtyy tarpeellisiin toimiin varmistaa tämän sopimuksen noudattamisen sekä oikaistakseen ja korjatakseen V artiklan mukaisesti minkä tahansa tilanteen, joka on ristiriitainen tämän sopimuksen määräysten kanssa,

h) käsittelee ja hyväksyy aloituskokoukses-

accordance with this Treaty. It may make recommendations and take decisions on any questions, matters or issues within the scope of this Treaty raised by a State Party or brought to its attention by the Executive Council.

25. The Conference shall oversee the implementation of, and review compliance with, this Treaty and act in order to promote its object and purpose. It shall also oversee the activities of the Executive Council and the Technical Secretariat and may issue guidelines to either of them for the exercise of their functions.

26. The Conference shall:

(a) Consider and adopt the report of the Organization on the implementation of this Treaty and the annual programme and budget of the Organization, submitted by the Executive Council, as well as consider other reports;

(b) Decide on the scale of financial contributions to be paid by States Parties in accordance with paragraph 9;

(c) Elect the members of the Executive Council;

(d) Appoint the Director-General of the Technical Secretariat (hereinafter referred to as "the Director-General");

(e) Consider and approve the rules of procedure of the Executive Council submitted by the latter;

(f) Consider and review scientific and technological developments that could affect the operation of this Treaty. In this context, the Conference may direct the Director-General to establish a Scientific Advisory Board to enable him or her, in the performance of his or her functions, to render specialized advice in areas of science and technology relevant to this Treaty to the Conference, to the Executive Council, or to States Parties. In that case, the Scientific Advisory Board shall be composed of independent experts serving in their individual capacity and appointed, in accordance with terms of reference adopted by the Conference, on the basis of their expertise and experience in the particular scientific fields relevant to the implementation of this Treaty;

(g) Take the necessary measures to ensure compliance with this Treaty and to redress and remedy any situation that contravenes the provisions of this Treaty, in accordance with Article V;

(h) Consider and approve at its initial

saan minkä tahansa sellaisen luonnoksen sopimukseksi, järjestelyksi, määräykseksi, menettelytavaksi, toimintakäsikirjaksi, johtavaksi periaatteeksi ja miksi tahansa muuksi asiakirjaksi, jonka valmistelutoimikunta on laatinut ja jota se on suositellut,

i) käsittelee ja hyväksyy sopimukset ja järjestelyt, jotka tekninen sihteeristö on neuvotellut sopimusvaltioiden, muiden valtioiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa ja jotka hallintoneuvosto solmii tai joista se sopii järjestön nimissä 38 kappaleen h) kohdan mukaisesti,

j) perustaa sellaisia avustavia toimielimiä, joita se pitää tarpeellisina tämän sopimuksen mukaiselle toiminnalleen, sekä

k) päivittää tämän sopimuksen 1 liitettä tarpeen mukaan ja 23 kappaleen mukaisesti.

C. HALLINTONEUVOSTO

Kokoonpano, menettelytavat ja päätöksenteko

27. Hallintoneuvostossa on 51 jäsentä. Jokaisella sopimusvaltiolla on oikeus tämän artiklan mukaisesti kuulua hallintoneuvostoon.

28. Kun otetaan huomioon tarve jakaa paikat tasapuolisesti maantieteellisesti, hallintoneuvostoon kuuluu

- a) kymmenen sopimusvaltiota Afrikasta,
- b) seitsemän sopimusvaltiota Itä-Euroopasta,
- c) yhdeksän sopimusvaltiota Latinalaisesta Amerikasta ja Karibian alueelta,
- d) seitsemän sopimusvaltiota Lähi-Idästä ja Etelä-Aasiasta,
- e) kymmenen sopimusvaltiota Pohjois-Amerikasta ja Länsi-Euroopasta sekä
- f) kahdeksan sopimusvaltiota Kaakkois-Aasiasta, Tyynenmeren alueelta ja Kauko-Idästä.

Kaikki kunkin edellä mainitun maantieteellisen alueen valtiot luetellaan tämän sopimuksen 1 liitteessä. Konferenssi päivittää tarpeen mukaan tämän sopimuksen 1 liitettä kappaleen 23 ja 26 k) mukaisesti. Siihen ei tehdä muutoksia eikä tarkistuksia VII artiklassa tarkoitetuilla menettelytavoilla.

29. Hallintoneuvoston jäsenet valitsee konferenssi. Tämän yhteydessä kukin maantieteellinen alue esittää tältä alueelta olevia sopimusvaltiota valittaviksi hallintoneuvoston jäseniksi seuraavalla tavalla:

session any draft agreements, arrangements, provisions, procedures, operational manuals, guidelines and any other documents developed and recommended by the Preparatory Commission;

(i) Consider and approve agreements or arrangements negotiated by the Technical Secretariat with States Parties, other States and international organizations to be concluded by the Executive Council on behalf of the Organization in accordance with paragraph 38 (h);

(j) Establish such subsidiary organs as it finds necessary for the exercise of its functions in accordance with this Treaty; and

(k) Update Annex 1 to this Treaty, as appropriate, in accordance with paragraph 23.

C. THE EXECUTIVE COUNCIL

Composition, Procedures and Decision-making

27. The Executive Council shall consist of 51 members. Each State Party shall have the right, in accordance with the provisions of this Article, to serve on the Executive Council.

28. Taking into account the need for equitable geographical distribution the Executive Council shall comprise:

- (a) Ten States Parties from Africa;
- (b) Seven States Parties from Eastern Europe;
- (c) Nine States Parties from Latin America and the Caribbean;
- (d) Seven States Parties from the Middle East and South Asia;
- (e) Ten States Parties from North America and Western Europe; and
- (f) Eight States Parties from South-East Asia, the Pacific and the Far East.

All States in each of the above geographical regions are listed in Annex 1 to this Treaty. Annex 1 to this Treaty shall be updated, as appropriate, by the Conference in accordance with paragraphs 23 and 26 (k). It shall not be subject to amendments or changes under the procedures contained in Article VII.

29. The members of the Executive Council shall be elected by the Conference. In this connection, each geographical region shall designate States Parties from that region for election as members of the Executive Council as follows:

a) vähintään kolmannes kullekin maantieteelliselle alueelle jaetuista paikoista täytetään poliittiset ja turvallisuusedut huomioon ottaen kyseiseltä alueelta olevilla sopimusvaltioilla, jotka esitetään valittaviksi pitäen perustana niiden ydinvoima-alan kykyä tämän sopimuksen kannalta katsoen siten kuin tämä kyky on määritetty kansainvälisten tietojen pohjalta, samoin kuin mitä tahansa tai kaikkia seuraavista suuntaa-antavista arviointiperusteista kunkin alueen määräämässä tärkeysjärjestyksessä:

i) kansainvälisen monitorointijärjestelmään kuuluvien monitorointilaitteiden määrä,

ii) asiantuntemus ja kokemus monitoroinnin tekniikan alalla sekä

iii) järjestön vuotuisen talousarvion suoritettava maksu.

b) yksi kullekin maantieteelliselle alueelle jaetuista paikoista täytetään rotaatiopohjalta sopimusvaltiolla, joka on englantilaisen aakkosjärjestyksen mukaan ensimmäisenä sellaisten kyseisen alueen sopimusvaltioiden joukossa, jotka eivät ole palvelleet hallintoneuvoston jäsenenä pisimpään aikaan siitä alkaen, kun ne tulivat sopimusvaltioiksi, tai siitä, kun ne saivat viimeksi tämän tehtävän, riippuen siitä, kumpi näistä kausista on lyhyempi; sopimusvaltio, jota esitetään tehtävään tältä pohjalta, saa luopua tästä vuorostaan; sopimusvaltion on tällöin toimitettava luopumista koskeva kirje pääjohtajalle ja paikka täytetään jäsenvaltiolla, joka on seuraavana tämän alakohdan mukaisessa järjestyksessä, sekä

c) muut kullekin maantieteelliselle alueelle jaetut paikat täytetään sopimusvaltioilla, jotka on esitetty tämän alueen sopimusvaltioiden joukosta kierron mukaisesti tai vaalein.

30. Kullakin hallintoneuvoston jäsenellä on yksi edustaja hallintoneuvostossa ja hänellä voi olla varamiehiä ja neuvonantajia.

31. Jokainen hallintoneuvoston jäsen hoitaa tehtävänsä sen konferenssin kokouksen päättymisestä, jossa hänet valittiin, konferenssin sitä seuraavan toisen säännönmukaisen vuotuisen kokouksen päättymiseen, paitsi että ensimmäisen hallintoneuvoston 26 jäsentä valitaan tehtävänsä konferenssin kolmannen säännönmukaisen vuotuisen kokouksen päättymiseen saakka, jolloin asianmukaisella tavalla otetaan huomioon 28 kohdassa kuvatut lukumääriä koskevat suhteet.

32. Hallintoneuvosto laatii menettelytapasääntönsä ja alistaa ne konferenssin hyväksyttäväksi.

(a) At least one-third of the seats allocated to each geographical region shall be filled, taking into account political and security interests, by States Parties in that region designated on the basis of the nuclear capabilities relevant to the Treaty as determined by international data as well as all or any of the following indicative criteria in the order of priority determined by each region:

(i) Number of monitoring facilities of the International Monitoring System;

(ii) Expertise and experience in monitoring technology; and

(iii) Contribution to the annual budget of the Organization;

(b) One of the seats allocated to each geographical region shall be filled on a rotational basis by the State Party that is first in the English alphabetical order among the States Parties in that region that have not served as members of the Executive Council for the longest period of time since becoming States Parties or since their last term, whichever is shorter. A State Party designated on this basis may decide to forgo its seat. In that case, such a State Party shall submit a letter of renunciation to the Director-General, and the seat shall be filled by the State Party following next-in-order according to this sub-paragraph; and

(c) The remaining seats allocated to each geographical region shall be filled by States Parties designated from among all the States Parties in that region by rotation or elections.

30. Each member of the Executive Council shall have one representative on the Executive Council, who may be accompanied by alternates and advisers.

31. Each member of the Executive Council shall hold office from the end of the session of the Conference at which that member is elected until the end of the second regular annual session of the Conference thereafter, except that for the first election of the Executive Council, 26 members shall be elected to hold office until the end of the third regular annual session of the Conference, due regard being paid to the established numerical proportions as described in paragraph 28.

32. The Executive Council shall elaborate its rules of procedure and submit them to the Conference for approval.

33. Hallintoneuvosto valitsee puheenjohtajansa jäsentensä joukosta.

34. Hallintoneuvosto kokoontuu säännön mukaisesti kokouksiin. Säännönmukaisten kokousten välillä se kokoontuu sitä mukaa, kuin sen valtuuksien ja tehtävien hoitaminen tätä vaatii.

35. Jokaisella hallintoneuvoston jäsenellä on yksi ääni.

36. Hallintoneuvosto tekee päätöksensä kaikkien jäsentensä enemmistöllä. Hallintoneuvosto tekee päätöksensä asiakysymyksistä kahden kolmasosan enemmistöllä kaikkien jäsentensä määrästä ellei tässä sopimuksessa määrätä muualla toisin. Mikäli on erimielisyyttä siitä, onko kyseessä asiakysymys vai ei, asia käsitellään asiakysymyksenä, jollei ole päätetty toisin enemmistöllä, joka tarvitaan päätösten tekemiseen asiakysymyksistä.

Valtuudet ja tehtävät

37. Hallintoneuvosto on järjestön toimeenpaneva toimielin. Se on vastuunalainen konferenssille. Se hoitaa valtuuksia ja tehtäviä, jotka sille on uskottu tämän sopimuksen mukaisesti. Tällöin se toimii konferenssin antamien suositusten, päätösten ja ohjeiden mukaisesti ja huolehtii niiden jatkuvasta ja asianmukaisesta toteuttamisesta.

38. Hallintoneuvosto

a) edistää tämän sopimuksen toteuttamista tehokkaalla tavalla sekä sen määräysten noudattamista,

b) valvoo teknisen sihteeristön toimintaa,

c) tekee tarpeen mukaan konferenssille suosituksia sellaisten uusien ehdotusten käsittelemiseksi, jotka edistävät tämän sopimuksen tarkoitusta ja päämäärää,

d) on yhteistyössä kunkin sopimusvaltion kansallisen viranomaisen kanssa,

e) käsittelee ja esittää konferenssille sen vuotuista ohjelmaa ja talousarviota koskevat ehdotukset, ehdotuksen järjestön selonteoksi tämän sopimuksen täytäntöönpanosta, selonteon sen omien tehtävien hoitamisesta ja muut selonteot, jotka se katsoo tarpeelliseksi tai joita konferenssi voi pyytää,

f) hoitaa järjestelyjä konferenssin kokouksia varten, mukaan lukien esityslistan valmistelu,

g) tutkii ehdotuksia muutosten tekemiseksi luonteeltaan hallinnollisista ja teknisistä asi-

33. The Executive Council shall elect its Chairman from among its members.

34. The Executive Council shall meet for regular sessions. Between regular sessions it shall meet as may be required for the fulfilment of its powers and functions.

35. Each member of the Executive Council shall have one vote.

36. The Executive Council shall take decisions on matters of procedure by a majority of all its members. The Executive Council shall take decisions on matters of substance by a two-thirds majority of all its members unless specified otherwise in this Treaty. When the issue arises as to whether the question is one of substance or not, that question shall be treated as a matter of substance unless otherwise decided by the majority required for decisions on matters of substance.

Powers and Functions

37. The Executive Council shall be the executive organ of the Organization. It shall be responsible to the Conference. It shall carry out the powers and functions entrusted to it in accordance with this Treaty. In so doing, it shall act in conformity with the recommendations, decisions and guidelines of the Conference and ensure their continuous and proper implementation.

38. The Executive Council shall:

(a) Promote effective implementation of, and compliance with, this Treaty;

(b) Supervise the activities of the Technical Secretariat;

(c) Make recommendations as necessary to the Conference for consideration of further proposals for promoting the object and purpose of this Treaty;

(d) Cooperate with the National Authority of each State Party;

(e) Consider and submit to the Conference the draft annual programme and budget of the Organization, the draft report of the Organization on the implementation of this Treaty, the report on the performance of its own activities and such other reports as it deems necessary or that the Conference may request;

(f) Make arrangements for the sessions of the Conference, including the preparation of the draft agenda;

(g) Examine proposals for changes, on matters of an administrative or technical

oista pöytäkirjaan tai sen liitteisiin VII artiklan mukaisesti sekä tekee jäsenvaltioille ehdotuksia niiden hyväksymisen osalta,

h) konferenssin antaessa asialle etukäteen hyväksyntänsä solmii sopimuksia tai sopii järjestelyistä konferenssin nimissä sopimusvaltioiden, muiden valtioiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa ja valvoo niiden toteuttamista, lukuun ottamatta i) kohdassa tarkoitettuja sopimuksia ja järjestelyjä,

i) hyväksyy sopimusvaltioiden ja muiden valtioiden kanssa solmittavat sopimukset ja sovitut järjestelyt, kun ne koskevat todentamiseen kuuluvaa toimintaa sekä valvoo niiden toimivuutta, samoin kuin

j) hyväksyy kaikki uudet toimintakäsikirjat ja muutokset voimassaoleviin toimintakäsikirjoihin, kun tekninen sihteeristö niitä ehdottaa.

39. Hallintoneuvosto voi pyytää konferenssin erityiskokouksen järjestämistä.

40. Hallintoneuvosto

a) helpottaa tietoja vaihtaen sopimusvaltioiden välistä yhteistyötä sekä niiden ja teknisen sihteeristön välistä yhteistyötä, kun on kyse tämän sopimuksen soveltamisesta,

b) helpottaa neuvonpitoa ja selvitysten saamista sopimusvaltioiden kesken IV artiklan mukaisesti sekä

c) vastaanottaa ja käsittelee pyynnöt ja selonteot paikan päällä pidettävistä tarkastuksista ja ryhtyy tällaisten pyyntöjen ja selonteokojen johdosta toimiin IV artiklan mukaisesti.

41. Jos jokin sopimusvaltio ilmaisee minkä tahansa huolen tämän sopimuksen mahdollisesta noudattamatta jättämisestä tai siinä määrättyjen oikeuksien väärinkäytöstä, hallintoneuvosto käsittelee asian. Tällöin hallintoneuvosto neuvottelee asianomaisten sopimusvaltioiden kanssa ja pyytää tarpeen vaatiessa sopimusvaltiota ryhtymään toimiin tilanteen parantamiseksi annettavana määräaikana. Siinä määrin kuin hallintoneuvosto pitää tarpeellisia lisätoimia, se ryhtyy muun muassa yhteen tai useampaan seuraavista toimin:

a) se ilmoittaa ongelmasta tai asiasta kaikille sopimusvaltioille,

b) se saattaa ongelman tai asian konferenssin tietoon,

c) se tekee konferenssille suosituksia tai ryhtyy tarpeen vaatiessa toimiin tilanteen korjaamiseksi ja määräysten noudattamisen varmistamiseksi V artiklan mukaisesti.

nature, to the Protocol or the Annexes thereto, pursuant to Article VII, and make recommendations to the States Parties regarding their adoption;

(h) Conclude, subject to prior approval of the Conference, agreements or arrangements with States Parties, other States and international organizations on behalf of the Organization and supervise their implementation, with the exception of agreements or arrangements referred to in sub-paragraph (i);

(i) Approve and supervise the operation of agreements or arrangements relating to the implementation of verification activities with States Parties and other States; and

(j) Approve any new operational manuals and any changes to the existing operational manuals that may be proposed by the Technical Secretariat.

39. The Executive Council may request a special session of the Conference.

40. The Executive Council shall:

(a) Facilitate cooperation among States Parties, and between States Parties and the Technical Secretariat, relating to the implementation of this Treaty through information exchanges;

(b) Facilitate consultation and clarification among States Parties in accordance with Article IV; and

(c) Receive, consider and take action on requests for, and reports on, on-site inspections in accordance with Article IV.

41. The Executive Council shall consider any concern raised by a State Party about possible non-compliance with this Treaty and abuse of the rights established by this Treaty. In doing so, the Executive Council shall consult with the States Parties involved and, as appropriate, request a State Party to take measures to redress the situation within a specified time. To the extent that the Executive Council considers further action to be necessary, it shall take, inter alia, one or more of the following measures:

(a) Notify all States Parties of the issue or matter;

(b) Bring the issue or matter to the attention of the Conference;

(c) Make recommendations to the Conference or take action, as appropriate, regarding measures to redress the situation and to ensure compliance in accordance with Article V.

D. TEKNINEN SIHTEERISTÖ

42. Tekninen sihteeristö auttaa sopimusvaltioita tämän sopimuksen täytäntöönpanossa. Tekninen sihteeristö auttaa konferenssia ja hallintoneuvostoa niiden hoitaessa tehtäviään. Tekninen sihteeristö hoitaa todentamistehtävät ja muut tehtävät, jotka sille on uskottu, samoin kuin ne tehtävät, jotka konferenssi tai hallintoneuvosto sille on siirtänyt tämän sopimuksen määräysten mukaisesti. Tekniseen sihteeristöön kuuluu sen erottamattomana osana kansainvälinen tietokeskus.

43. Hoitaessaan tämän sopimuksen noudattamisen todentamiseen kuuluvia tehtäviään tekninen sihteeristö IV artiklan ja pöytäkirjan mukaisesti muun muassa

a) on vastuussa kansainvälisen monitorointijärjestelmän toiminnan valvonnasta ja yhteensovittamisesta,

b) käyttää kansainvälistä tietokeskusta,

c) ottaa vastaan, käsittelee ja erittelee kansainvälisen monitorointikeskuksen saamia tietoja sekä tekee selkoa niistä,

d) antaa teknistä apua ja tukea asennettaessa ja käytettäessä monitorointi-asemia,

e) auttaa hallintoneuvostoa antaen apuaan sopimusvaltioiden väliseen neuvonpitoon ja selvityksiin,

f) ottaa vastaan pyyntöjä paikan päällä suoritettavista tarkastuksista ja tutkii nämä pyynnöt, helpottaa tällaisten pyyntöjen käsitelyä hallintoneuvostossa, hoitaa paikan päällä suoritettavien tarkastusten valmistelut ja antaa teknistä apua näitä tarkastuksia suoritettaessa sekä esittää selonteon hallintoneuvostolle,

g) neuvottelee todentamistoimenpiteitä koskevista sopimuksista ja järjestelyistä muiden valtioiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa sekä saatuaan asialle hallintoneuvoston hyväksymisen solmii tällaisia sopimuksia ja sopii tällaisista järjestelyistä sopimusvaltioiden tai muiden valtioiden kanssa sekä

h) auttaa sopimusvaltioita niiden kansallisten viranomaisten välityksellä muissa tässä sopimuksessa tarkoitetuissa todentamiseen liittyvissä ongelmissa.

44. Hallintoneuvoston hyväksymisen pohjalta tekninen sihteeristö kehittää ja ylläpitää toimintakäsikirjoja, joiden tarkoituksena on ohjata todentamisjärjestelmän eri osien toimintaa IV artiklan ja pöytäkirjan mukaisesti. Nämä toimintakäsikirjat eivät ole erottamaton

D. THE TECHNICAL SECRETARIAT

42. The Technical Secretariat shall assist States Parties in the implementation of this Treaty. The Technical Secretariat shall assist the Conference and the Executive Council in the performance of their functions. The Technical Secretariat shall carry out the verification and other functions entrusted to it by this Treaty, as well as those functions delegated to it by the Conference or the Executive Council in accordance with this Treaty. The Technical Secretariat shall include, as an integral part, the International Data Centre.

43. The functions of the Technical Secretariat with regard to verification of compliance with this Treaty shall, in accordance with Article IV and the Protocol, include inter alia:

(a) Being responsible for supervising and coordinating the operation of the International Monitoring System;

(b) Operating the International Data Centre;

(c) Routinely receiving, processing, analysing and reporting on International Monitoring System data;

(d) Providing technical assistance in, and support for, the installation and operation of monitoring stations;

(e) Assisting the Executive Council in facilitating consultation and clarification among States Parties;

(f) Receiving requests for on-site inspections and processing them, facilitating Executive Council consideration of such requests, carrying out the preparations for, and providing technical support during, the conduct of on-site inspections, and reporting to the Executive Council;

(g) Negotiating agreements or arrangements with States Parties, other States and international organizations and concluding, subject to prior approval by the Executive Council, any such agreements or arrangements relating to verification activities with States Parties or other States; and

(h) Assisting the States Parties through their National Authorities on other issues of verification under this Treaty.

44. The Technical Secretariat shall develop and maintain, subject to approval by the Executive Council, operational manuals to guide the operation of the various components of the verification regime, in accordance with Article IV and the Protocol. These manuals

osa tätä sopimusta tai pöytäkirjaa, ja tekninen sihteeristö voi niitä muuttaa saatuaan asialle hallintoneuvoston hyväksymisen. Tekninen sihteeristö ilmoittaa viipymättä sopimusvaltiaille kaikista toimintakäsikirjoissa tapahtuneista muutoksista.

45. Teknisen sihteeristön tehtäviin kuuluu hallintoasioiden osalta

a) valmistella ja antaa hallintoneuvostolle luonnos järjestön ohjelmaksi ja talousarvioksi,

b) valmistella ja antaa hallintoneuvostolle luonnos järjestön selonteoksi tämän sopimuksen täytäntöönpanosta ja muut selonteot, joita konferenssi tai hallintoneuvosto voi pyytää,

c) antaa hallinnollista ja teknistä apua konferenssille, hallintoneuvostolle ja muille avustaville toimielimille,

d) lähettää ja ottaa vastaan järjestön nimissä tämän sopimuksen täytäntöönpanoon liittyviä viestejä sekä

e) hoitaa hallinnolliset velvoitteet, jotka koskevat kaikkia järjestön ja muiden kansainvälisten järjestöjen välisiä sopimuksia

46. Kaikki sopimusvaltioiden järjestölle osoittamat pyynnöt ja ilmoitukset on välitettävä niiden kansallisten viranomaisten kautta pääjohtajalle. Pyyntö ja ilmoitus on tehtävä jollakin sopimuksen virallisella kielellä. Vastauksessaan pääjohtajan tulee käyttää pyynnön tai ilmoituksen kieltä.

47. Hoitaessaan velvollisuuksiaan järjestön ohjelma- ja talousarvioluonnoksen valmistelussa ja sen esittämisessä hallintoneuvostolle tekninen sihteeristö säätää selkeästä kirjanpidosta ja pitää selkeällä tavalla kirjaa kaikista kuluista, jotka ovat koituneet kaikista kansainvälisen monitorointijärjestelmän laitoksista. Se menettelee samalla tavalla muiden ohjelma- ja talousarvioluonnokseen kuuluvien toimintojen osalta.

48. Tekninen sihteeristö ilmoittaa välittömästi hallintoneuvostolle kaikista ongelmista, jotka ovat syntyneet teknisen sihteeristön hoitaessa tehtäviään ja tulleet sen tietoon sen toiminnan yhteydessä ja joita se ei ole voinut ratkaista neuvonpidolla asianomaisen sopimusvaltion kanssa.

49. Tekniseen sihteeristöön kuuluu pääjohtaja, joka on sen päällikkö ja johtaa sen hallintoa, sekä tarpeen mukaan tieteen aloja

shall not constitute integral parts of this Treaty or the Protocol and may be changed by the Technical Secretariat subject to approval by the Executive Council. The Technical Secretariat shall promptly inform the States Parties of any changes in the operational manuals.

45. The functions of the Technical Secretariat with respect to administrative matters shall include:

(a) Preparing and submitting to the Executive Council the draft programme and budget of the Organization;

(b) Preparing and submitting to the Executive Council the draft report of the Organization on the implementation of this Treaty and such other reports as the Conference or the Executive Council may request;

(c) Providing administrative and technical support to the Conference, the Executive Council and other subsidiary organs;

(d) Addressing and receiving communications on behalf of the Organization relating to the implementation of this Treaty; and

(e) Carrying out the administrative responsibilities related to any agreements between the Organization and other international organizations.

46. All requests and notifications by States Parties to the Organization shall be transmitted through their National Authorities to the Director-General. Requests and notifications shall be in one of the official languages of this Treaty. In response the Director-General shall use the language of the transmitted request or notification.

47. With respect to the responsibilities of the Technical Secretariat for preparing and submitting to the Executive Council the draft programme and budget of the Organization, the Technical Secretariat shall determine and maintain a clear accounting of all costs for each facility established as part of the International Monitoring System. Similar treatment in the draft programme and budget shall be accorded to all other activities of the Organization.

48. The Technical Secretariat shall promptly inform the Executive Council of any problems that have arisen with regard to the discharge of its functions that have come to its notice in the performance of its activities and that it has been unable to resolve through consultations with the State Party concerned.

49. The Technical Secretariat shall comprise a Director-General, who shall be its head and chief administrative officer, and such

edustavaa, teknistä ja muuta henkilökuntaa. Konferenssi nimittää pääjohtajan neljäksi vuodeksi hallintoneuvoston suosituksesta; pääjohtajan toimikautta voidaan jatkaa ainoastaan kerran toiseksi toimikaudeksi. Ensimmäisen pääjohtajan nimittää konferenssi järjestäytymiskokouksessaan valmistelutoimikunnan suosituksesta.

50. Pääjohtaja on vastuussa konferenssille ja hallintoneuvostolle henkilökuntaan kuuluvien nimittämisestä sekä teknisen sihteeristön järjestäytymisestä ja toiminnasta. Keskeisenä seikkana henkilökuntaa valittaessa ja sen palveluehtoja määrättäessä on tarve varmistaa mahdollisimman korkea ammattitaito, kokemus, työkyky, pätevyys ja nuhteettomuus. Vain sopimusvaltioiden kansalainen voi toimia pääsihteerinä, alan työntekijänä, tai kansliahenkilökuntaan kuuluvana. Henkilökuntaa valittaessa pidetään tärkeänä mahdollisimman laajaa maantieteellistä edustavuutta. Henkilökuntaa valittaessa on lähtökohtana periaate, että henkilökunnan on oltava pienin mahdollinen, joka on tarpeen, jotta tekninen sihteeristö pystyisi hoitamaan asianmukaisesti velvoitteensa.

51. Pääjohtaja voi tarpeen vaatiessa ja keskusteltuaan hallintoneuvoston kanssa perustaa väliaikaisia tieteellisten asiantuntijain työryhmiä, jotka antavat suosituksia erityisistä asioista.

52. Hoitaessaan velvollisuuksiaan pääjohtaja, tarkastajat, tarkastusapulaiset ja henkilökuntaan kuuluvat eivät pyydä eivätkä ota vastaan ohjeita milteään hallitukselta eivätkä milteään muulta järjestön ulkopuoliselta taholta. He pidättyvät kaikista toimista, jotka voivat heijastua kielteisesti heidän asemaansa kansainvälisinä virkamiehinä, jotka ovat vastuussa vain järjestölle. Pääjohtaja on vastuussa tarkastusryhmän toiminnasta.

53. Jokainen sopimusvaltio kunnioittaa pääjohtajan, tarkastajien, tarkastusapulaisten ja henkilökuntaan kuuluvien velvollisuuksien yksinomaan kansainvälistä luonnetta eikä pyri vaikuttamaan heihin heidän hoitaessa velvollisuuksiaan.

scientific, technical and other personnel as may be required. The Director-General shall be appointed by the Conference upon the recommendation of the Executive Council for a term of four years, renewable for one further term, but not thereafter. The first Director-General shall be appointed by the Conference at its initial session upon the recommendation of the Preparatory Commission.

50. The Director-General shall be responsible to the Conference and the Executive Council for the appointment of the staff and for the organization and functioning of the Technical Secretariat. The paramount consideration in the employment of the staff and in the determination of the conditions of service shall be the necessity of securing the highest standards of professional expertise, experience, efficiency, competence and integrity. Only citizens of States Parties shall serve as the Director-General, as inspectors or as members of the professional and clerical staff. Due regard shall be paid to the importance of recruiting the staff on as wide a geographical basis as possible. Recruitment shall be guided by the principle that the staff shall be kept to the minimum necessary for the proper discharge of the responsibilities of the Technical Secretariat.

51. The Director-General may, as appropriate, after consultation with the Executive Council, establish temporary working groups of scientific experts to provide recommendations on specific issues.

52. In the performance of their duties, the Director-General, the inspectors, the inspection assistants and the members of the staff shall not seek or receive instructions from any Government or from any other source external to the Organization. They shall refrain from any action that might reflect adversely on their positions as international officers responsible only to the Organization. The Director-General shall assume responsibility for the activities of an inspection team.

53. Each State Party shall respect the exclusively international character of the responsibilities of the Director-General, the inspectors, the inspection assistants and the members of the staff and shall not seek to influence them in the discharge of their responsibilities.

E. ERIOIKEUDET JA ERIVAPAUDET

54. Järjestöllä on sopimusvaltion alueella

E. PRIVILEGES AND IMMUNITIES

54. The Organization shall enjoy on the

tai missä tahansa muussa paikassa, joka on sopimusvaltion oikeuskäytännön tai valvonnan alainen, sellainen oikeudellinen asema sekä sellaiset erioikeudet ja erivapaudet, jotka ovat tarpeen sen tehtävien hoitamiseen.

55. Sopimusvaltioiden edustajilla sekä heidän varamiehillään ja neuvonantajillaan, jäsenen hallintoneuvostoon valituilla edustajilla sekä heidän varamiehillään ja neuvonantajillaan, pääjohtajalla, tarkastajilla, tarkastusapulailla sekä järjestön henkilökuntaan kuuluvilla on sellaiset erioikeudet ja erivapaudet, jotka ovat tarpeen, jotta he voisivat itsenäisesti hoitaa järjestöön liittyviä tehtäviään.

56. Tässä artiklassa tarkoitetut oikeuskelpoisuus, erioikeudet ja erivapaudet määritellään järjestön ja sopimusvaltioiden välisissä sopimuksissa samoin kuin järjestön ja sen päämajavaltion välisessä sopimuksessa. Sellaiset sopimukset käsitellään ja hyväksytään 26 kappaleen h) ja i) kohtien mukaisesti.

57. Edellä olevien 54 ja 55 kappaleen estämättä pääjohtaja, tarkastajat, tarkastusapulaiset ja teknisen sihteeristön henkilökuntaan kuuluvat nauttivat tässä pöytäkirjassa tarkoitettuja erioikeuksia ja erivapauksia suorittaessaan todentamiseen liittyvää toimintaa.

III ARTIKLA

KANSALLISET TÄYTÄNTÖÖNPANOTOIMET

1. Jokainen sopimusvaltio ryhtyy perustuslakinsa edellyttämien menettelytapojen mukaisesti kaikkiin tarpeellisiin toimiin pannakseen täytäntöön tämän sopimuksen mukaiset velvoitteensa. Se ryhtyy erityisesti kaikkiin tarpeellisiin toimiin

a) kieltämällä luonnollisia ja oikeushenkilöitä missä tahansa alueellaan tai missä tahansa muussa paikassa, joka on kansainvälisessä oikeudessa tunnustettu sen oikeudenkäyttövallan alaiseksi, ryhtymästä mihinkään toimintaan, joka on kielletty tämän sopimuksen sopimusvaltiolta,

b) kieltämällä luonnollisia ja oikeushenkilöitä ryhtymästä sellaiseen toimintaan missään sen valvonnan alaisuudessa sekä

c) kieltämällä kansainvälisen oikeuden mukaisesti sen kansalaisuuden omaavia luonnollisia henkilöitä ryhtymästä missään mihinkään sellaiseen toimintaan.

territory and in any other place under the jurisdiction or control of a State Party such legal capacity and such privileges and immunities as are necessary for the exercise of its functions.

55. Delegates of States Parties, together with their alternates and advisers, representatives of members elected to the Executive Council, together with their alternates and advisers, the Director-General, the inspectors, the inspection assistants and the members of the staff of the Organization shall enjoy such privileges and immunities as are necessary in the independent exercise of their functions in connection with the Organization.

56. The legal capacity, privileges and immunities referred to in this Article shall be defined in agreements between the Organization and the State Parties as well as in an agreement between the Organization and the State in which the Organization is seated. Such agreements shall be considered and approved in accordance with paragraph 26 (h) and (i).

57. Notwithstanding paragraphs 54 and 55, the privileges and immunities enjoyed by the Director-General, the inspectors, the inspection assistants and the members of the staff of the Technical Secretariat during the conduct of verification activities shall be those set forth in the Protocol.

ARTICLE III

NATIONAL IMPLEMENTATION MEASURES

1. Each State Party shall, in accordance with its constitutional processes, take any necessary measures to implement its obligations under this Treaty. In particular, it shall take any necessary measures:

(a) To prohibit natural and legal persons anywhere on its territory or in any other place under its jurisdiction as recognized by international law from undertaking any activity prohibited to a State Party under this Treaty;

(b) To prohibit natural and legal persons from undertaking any such activity anywhere under its control; and

(c) To prohibit, in conformity with international law, natural persons possessing its nationality from undertaking any such activity anywhere.

2. Jokainen sopimusvaltio on yhteistyössä muiden sopimusvaltioiden kanssa antaen sopivassa muodossa oikeusapua helpottaakseen 1 kohdan velvoitteiden toteuttamista.

3. Jokainen sopimusvaltio ilmoittaa järjestölle tämän artiklan mukaisesti suorittamistaan toimenpiteistä.

4. Täyttääkseen sopimuksen mukaiset velvoitteensa jokainen sopimusvaltio nimittää tai perustaa kansallisen viranomaisen ja ilmoittaa siitä järjestölle, kun sopimus tulee kyseisen valtion osalta voimaan. Kansallinen viranomainen toimii kansallisena yhteysviranomaisena yhteydenpidossa järjestön ja muiden sopimusvaltioiden kanssa.

IV ARTIKLA

TODENTAMINEN

A. YLEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

1. Pyrkimyksenä todentaa tämän sopimuksen määräysten noudattaminen on muodostettu todentamisjärjestelmä, johon kuuluvat seuraavat osat:

- a) kansainvälinen monitorointijärjestelmä,
- b) neuvonpito ja selvitykset,
- c) paikalla tapahtuvat tarkastukset sekä
- d) luottamusta lisäävät toimet.

Tämän sopimuksen tullessa voimaan todentamisjärjestelmä pystyy vastaamaan tämän sopimuksen todentamista koskeviin vaatimuksiin.

2. Todentamiseen kuuluvat toimet perustuvat objektiiviseen tietoon, rajoittuvat tämän sopimuksen kohteeseen ja niitä toteutetaan kunnioittamalla samalla täysimittaisesti sopimusvaltioiden itsemääräämisoikeutta ja välttäen mahdollisimman paljon tunkeilevaisuutta sopusoinnussa sen kanssa, että näiden toimien päämäärät saavutetaan tehokkaalla tavalla ja ajoissa. Jokainen sopimusvaltio pidättyy kaikesta todentamisoikeuden väärinkäytöstä.

3. Tämän sopimuksen mukaisesti jokainen sopimusvaltio sitoutuu III artiklan 4 kappaleen mukaisesti perustamansa kansallisen viranomaisen välityksellä yhteistyöhön järjestön kanssa ja muiden sopimusvaltioiden kanssa pyrkimyksenään helpottaa tämän sopimuksen noudattamisen todentamista muiden muassa

- a) luomalla tarpeellisen välineistön, jota käyttäen se voi osallistua näihin todentamistoimiin, sekä tarpeellisen yhteydenpidon,
- b) antamalla kansainväliseen monitorointi-

2. Each State Party shall cooperate with other States Parties and afford the appropriate form of legal assistance to facilitate the implementation of the obligations under paragraph 1.

3. Each State Party shall inform the Organization of the measures taken pursuant to this Article.

4. In order to fulfil its obligations under the Treaty, each State Party shall designate or set up a National Authority and shall so inform the Organization upon entry into force of the Treaty for it. The National Authority shall serve as the national focal point for liaison with the Organization and with other States Parties.

ARTICLE IV

VERIFICATION

A. GENERAL PROVISIONS

1. In order to verify compliance with this Treaty, a verification regime shall be established consisting of the following elements:

- (a) An International Monitoring System;
- (b) Consultation and clarification;
- (c) On-site inspections; and
- (d) Confidence-building measures.

At entry into force of this Treaty, the verification regime shall be capable of meeting the verification requirements of this Treaty.

2. Verification activities shall be based on objective information, shall be limited to the subject matter of this Treaty, and shall be carried out on the basis of full respect for the sovereignty of States Parties and in the least intrusive manner possible consistent with the effective and timely accomplishment of their objectives. Each State Party shall refrain from any abuse of the right of verification.

3. Each State Party undertakes in accordance with this Treaty to cooperate, through its National Authority established pursuant to Article III, paragraph 4, with the Organization and with other States Parties to facilitate the verification of compliance with this Treaty by inter alia:

- (a) Establishing the necessary facilities to participate in these verification measures and establishing the necessary communication ;
- (b) Providing data obtained from national

järjestelmään kuuluvilta kansallisilta asemilta saatuja tietoja,

c) osallistumalla tarpeen mukaan neuvonpitoon ja selvitysten tekoon,

d) sallimalla paikalla tapahtuvat tarkastukset sekä

e) osallistumalla tarpeen mukaan luottamusta lisääviin toimiin.

4. Kaikilla sopimusvaltioilla on niiden teknisistä ja taloudellisista voimavaroista riippumatta tasavertaisesti oikeus todentamiseen ja velvollisuus sallia todentaminen.

5. Mitään sopimusvaltiota ei ole kielletty käyttämästä tämän sopimuksen tarkoituksiin kansallisilla teknisillä todentamismenetelmillään saamaansa tietoa tavalla, joka on sopusoinnussa yleisesti tunnustettujen kansainvälisen oikeuden periaatteiden kanssa, mukaan lukien periaate kunnioittaa valtioiden itsemääräämisoikeutta.

6. Loukkaamatta sopimusvaltioiden oikeutta suojata arkaluonteisia laitoksia, toimintoja ja paikkoja, joita tämä sopimus ei koske, sopimusvaltiot eivät aiheuta häiriötä tämän sopimuksen mukaiselle todentamisjärjestelmälle tai sen osille eivätkä kansallisille teknisille todentamismenetelmille niiden toimiessa 5 kohdan mukaisesti.

7. Jokaisella sopimusvaltiolla on oikeus ryhtyä toimiin suojatakseen arkaluonteisia laitoksia ja estääkseen sellaisen luottamuksellisen tiedon ja data-aineiston leviäminen, joita tämä sopimus ei koske.

8. Lisäksi ryhdytään kaikkiin tarpeellisiin toimiin pyrkimyksenä suojata kaiken todentamistoimin saadun tiedon luottamuksellisuutta, joka koskee siviili- ja sotilaallista toimintaa ja laitoksia.

9. Noudattaen 8 kohtaa tiedot, jotka järjestö on saanut tämän sopimuksen perusteella luodun todentamisjärjestelmän puitteissa, annetaan kaikkien sopimusvaltioiden käyttöön tämän sopimuksen ja pöytäkirjan asiaa koskevien määräysten mukaisesti.

10. Tämän sopimuksen määräyksiä ei tulkiteta siten, että ne rajoittaisivat kansainvälistä tietojen vaihtoa tieteellisiin tarkoituksiin.

11. Jokainen sopimusvaltio sitoutuu olemaan yhteistyössä järjestön ja muiden sopimusvaltioiden kanssa todentamisjärjestelmän parantamiseksi sekä muiden monitorointiteknologioiden, kuten sähkömagneettisen pulssimonitoroinnin ja satelliittimonitoroinnin, sisältämien todentamismahdollisuuksien tutkimiseksi, tarkoituksenaan kehittää tarpeen tulien erityisiä toimia, joiden päämääränä on

stations that are part of the International Monitoring System;

(c) Participating, as appropriate, in a consultation and clarification process;

(d) Permitting the conduct of on-site inspections; and

(e) Participating, as appropriate, in confidence-building measures.

4. All States Parties, irrespective of their technical and financial capabilities, shall enjoy the equal right of verification and assume the equal obligation to accept verification.

5. For the purposes of this Treaty, no State Party shall be precluded from using information obtained by national technical means of verification in a manner consistent with generally recognized principles of international law, including that of respect for the sovereignty of States.

6. Without prejudice to the right of States Parties to protect sensitive installations, activities or locations not related to this Treaty, States Parties shall not interfere with elements of the verification regime of this Treaty or with national technical means of verification operating in accordance with paragraph 5.

7. Each State Party shall have the right to take measures to protect sensitive installations and to prevent disclosure of confidential information and data not related to this Treaty.

8. Moreover, all necessary measures shall be taken to protect the confidentiality of any information related to civil and military activities and facilities obtained during verification activities.

9. Subject to paragraph 8, information obtained by the Organization through the verification regime established by this Treaty shall be made available to all States Parties in accordance with the relevant provisions of this Treaty and the Protocol.

10. The provisions of this Treaty shall not be interpreted as restricting the international exchange of data for scientific purposes.

11. Each State Party undertakes to cooperate with the Organization and with other States Parties in the improvement of the verification regime, and in the examination of the verification potential of additional monitoring technologies such as electromagnetic pulse monitoring or satellite monitoring, with a view to developing, when appropriate, specific measures to enhance the efficient and cost-

laajentaa tämän sopimuksen mukaista tehokasta ja kannattavaa todentamista. Kun selaisista toimista on sovittu, ne sisällytetään sopimuksen tai pöytäkirjan määräyksiin tai lisälukuina pöytäkirjaan VII artiklan mukaisesti tai tarpeen vaatiessa ne otetaan huomioon II artiklan 44 kohdan mukaisesti toimintakäsikirjoissa.

12. Sopimusvaltiot sitoutuvat edistämään keskinäistä yhteistyötä pyrkimyksensä helpottaa mahdollisimman täysimääräistä vaihtoa tämän sopimuksen todentamiseen käytettävissä teknologioissa, jotta kaikilla sopimusvaltioilla olisi mahdollisuus vahvistaa kansallista todentamistoimenpiteiden täytäntöönpanoa ja hyötyä tällaisen teknologian käytöstä rauhanomaisiin tarkoituksiin.

13. Tämän sopimuksen määräyksiä sovelletaan siten, ettei aiheuteta häiriöitä sopimusvaltioiden taloudelliselle eikä tekniselle kehitykselle kehitettäessä edelleen ydinenergian käyttöä rauhanomaisiin tarkoituksiin.

Teknisen sihteeristön velvollisuudet todentamisessa

14. Hoitaessaan tässä sopimuksessa ja pöytäkirjassa eriteltyjä velvollisuuksiaan todentamisen alalla yhteistyössä sopimusvaltioiden kanssa tämän sopimuksen täytäntöönpanemiseksi tekninen sihteeristö

a) ryhtyy järjestelyihin sellaisen tietoaineiston ja sellaisten raportointituotteiden vastaanottamiseksi ja jakamiseksi, jotka koskevat tämän sopimuksen noudattamisen todentamista sen määräysten mukaisesti, sekä maailmanlaajuisen tähän tehtävään sopivan viestinnän järjestelmän ylläpitämiseksi,

b) säännönmukaisesti kansainvälisen tietokeskuksen välityksellä, joka periaatteessa on teknisen sihteeristön keskus tietojen varastoisissa ja käsittelyssä;

i) vastaanottaa ja esittää pyyntöjä kansainvälisestä monitorointijärjestelmästä saatujen tietojen osalta,

ii) vastaanottaa sopivalla tavalla neuvonpidon ja selvitysten tuloksena samoin kuin paikan päällä suoritettavista tarkastuksista ja luottamusta lisäävistä toimista saatavia tietoja sekä

iii) vastaanottaa muita merkitystä omaavia tietoja sopimusvaltioilta ja kansainvälisiltä järjestöiltä tämän sopimuksen ja pöytäkirjan mukaisesti,

c) huolehtii kansainvälisen monitorointijär-

effective verification of this Treaty. Such measures shall, when agreed, be incorporated in existing provisions in this Treaty, the Protocol or as additional sections of the Protocol, in accordance with Article VII, or, if appropriate, be reflected in the operational manuals in accordance with Article II, paragraph 44.

12. The States Parties undertake to promote cooperation among themselves to facilitate and participate in the fullest possible exchange relating to technologies used in the verification of this Treaty in order to enable all States Parties to strengthen their national implementation of verification measures and to benefit from the application of such technologies for peaceful purposes.

13. The provisions of this Treaty shall be implemented in a manner which avoids hampering the economic and technological development of the States Parties for further development of the application of atomic energy for peaceful purposes.

Verification Responsibilities of the Technical Secretariat

14. In discharging its responsibilities in the area of verification specified in this Treaty and the Protocol, in cooperation with the States Parties the Technical Secretariat shall, for the purpose of this Treaty:

(a) Make arrangements to receive and distribute data and reporting products relevant to the verification of this Treaty in accordance with its provisions, and to maintain a global communications infrastructure appropriate to this task;

(b) Routinely through its International Data Centre, which shall in principle be the focal point within the Technical Secretariat for data storage and data processing:

(i) Receive and initiate requests for data from the International Monitoring System;

(ii) Receive data, as appropriate, resulting from the process of consultation and clarification, from on-site inspections, and from confidence-building measures; and

(iii) Receive other relevant data from States Parties and international organizations in accordance with this Treaty and the Protocol;

(c) Supervise, coordinate and ensure the

jestelmän ja sen osien sekä kansainvälisen tietokeskuksen toiminnan valvonnasta, yhteensovittamisesta ja varmistamisesta asianmukaisten toimintakäsikirjojen mukaisesti,

d) säännönmukaisesti käsittelee ja erittelee kansainvälisen monitorointijärjestelmän tietoja sekä raportoi niistä sovittujen menettelytapojen mukaisesti pyrkimyksenään turvata tämän sopimuksen tehokas kansainvälinen todentaminen ja edistää sitä, että sopimuksen noudattamisen osalta esitetyt huolet saadaan ratkaistuksi varhain,

e) antaa kaikkien sopimusvaltioiden käyttöön kaikki alkuperäisinä saamansa ja käsittelemänsä tiedot ja raportointituotteet siten, että jokainen sopimusvaltio on vastuussa kansainvälisen monitorointijärjestelmän tietojen käytöstä II artiklan 7 kohdan ja tämän artiklan 8 ja 13 kohdan mukaisesti,

f) sallii kaikille sopimusvaltioille tasavertaisen, avoimen, mukavan ja nopean pääsyn kaikkeen varastoituihin tietoihin,

g) varastoi kaikki niin alkuperäisinä saamansa kuin myös käsitellyt tiedot sekä raportointituotteet,

h) yhteensovittaa ja edistää pyyntöjä saada lisätietoja kansainväliseltä monitorointijärjestelmästä,

i) yhteensovittaa pyyntöjä toiselle sopimusvaltiolle saada lisätietoja,

j) antaa teknistä apua ja tukea monitorointilaitteiden ja viestintäyhteyksien asentamisessa ja käytössä asianomaisten valtion tarvittaessa sitä,

k) antaa jokaisen sopimusvaltion käytettäväksi sen pyynnöstä teknisen sihteeristön ja sen kansainvälisen tietokeskuksen todentamisjärjestelmästä saatujen tietojen kokoamisessa, säilyttämisessä, käsittelyssä, erittelyssä ja raportoinnissa käytettäviä teknisiä menetelmiä,

l) valvoo ja arvioi kansainvälisen monitorointijärjestelmän ja kansainvälisen tietokeskuksen toimintaa kokonaisuudessaan ja raportoi siitä.

15. Sovittuja menettelytapoja, joita teknisen sihteeristön tulee käyttää hoitaessaan 14 kohdassa mainittuja ja pöytäkirjassa täsmennettyjä todentamiseen kuuluvia velvollisuuksiaan, täsmennetään asianmukaisissa toimintakäsikirjoissa.

B. KANSAINVÄLINEN MONITOROINTIJÄRJESTELMÄ

16. Kansainvälinen monitorointijärjestelmä

operation of the International Monitoring System and its component elements, and of the International Data Centre, in accordance with the relevant operational manuals;

(d) Routinely process, analyse and report on International Monitoring System data according to agreed procedures so as to permit the effective international verification of this Treaty and to contribute to the early resolution of compliance concerns;

(e) Make available all data, both raw and processed, and any reporting products, to all States Parties, each State Party taking responsibility for the use of International Monitoring System data in accordance with Article II, paragraph 7, and with paragraphs 8 and 13 of this Article;

(f) Provide to all States Parties equal, open, convenient and timely access to all stored data;

(g) Store all data, both raw and processed, and reporting products;

(h) Coordinate and facilitate requests for additional data from the International Monitoring System;

(i) Coordinate requests for additional data from one State Party to another State Party;

(j) Provide technical assistance in, and support for, the installation and operation of monitoring facilities and respective communication means, where such assistance and support are required by the State concerned;

(k) Make available to any State Party, upon its request, techniques utilized by the Technical Secretariat and its International Data Centre in compiling, storing, processing, analysing and reporting on data from the verification regime; and

(l) Monitor, assess and report on the overall performance of the International Monitoring System and of the International Data Centre.

15. The agreed procedures to be used by the Technical Secretariat in discharging the verification responsibilities referred to in paragraph 14 and detailed in the Protocol shall be elaborated in the relevant operational manuals.

B. THE INTERNATIONAL MONITORING SYSTEM

16. The International Monitoring System

koostuu laitoksista, jotka on tarkoitettu seismologiseen monitorointiin, radionuklidimonitorointiin tähän hyväksyttyine laboratorioineen, vesikuunteluvalvontaan ja infräänivalvontaan, sekä vastaavista viestintävälineistä ja sitä tukee teknisen sihteeristön kansainvälinen tietokeskus.

17. Kansainvälinen monitorointijärjestelmä asetetaan teknisen sihteeristön alaiseksi. Kaikki kansainvälisen monitorointijärjestelmän monitorointilaitokset ovat niiden valtioiden omistuksessa ja käytössä, joiden alueella ne ovat tai jotka muuten ovat niistä vastuussa pöytäkirjan mukaisesti.

18. Jokaisella sopimusvaltiolla on oikeus osallistua kansainväliseen tietojen vaihtoon ja saada pääsy kaikkiin tietoihin, jotka on annettu kansainvälisen tietokeskuksen käyttöön. Jokainen sopimusvaltio on yhteistyössä kansainvälisen tietokeskuksen kanssa kansallisen viromaisensa välityksellä.

Kansainvälisen monitorointijärjestelmän rahoittaminen

19. Sen mukaisesti, mitä on täsmennetty pöytäkirjan I osan 4 kappaleen mukaisissa sopimuksissa tai järjestelyissä, niistä kuluista, jotka koituvat kansainväliseen monitorointijärjestelmään kuuluvista ja pöytäkirjan I liitteen 1-A, 2-A, 3 ja 4 taulukoissa luetelluista laitoksista ja niiden toiminnasta, siinä määrin, kuin asianomainen valtio ja järjestö ovat sopineet siitä, että nämä laitokset antavat tietoja kansainväliselle tietokeskukselle pöytäkirjassa ja asianomaisissa toimintakäsikirjoissa esitettyjen teknisten vaatimusten mukaisesti, vastaa järjestö silloin, kun on kyseessä

a) uusien laitosten perustaminen ja olemassa olevien saattaminen ajan tasalle, jollei asianomaisista laitoksista vastuussa oleva valtio vastaa näistä kuluista itse,

b) kansainvälisen monitorointijärjestelmän laitosten käyttö ja ylläpito mukaan lukien niiden fyysinen suojeleminen tarpeen vaatiessa ja sovittujen menettelytapojen käyttö tietojen luotettavuuden tarkistamiseksi,

c) kansainvälisen monitorointijärjestelmän tietojen (alkuperäisinä saatujen tai käsiteltyjen) välittäminen monitorointiasemilta, laboratorioista, tutkimuslaitoksista tai kansallisista tietokeskuksista kansainväliselle tietokeskukselle käyttäen tällöin saatavissa olevaa suorinta ja tehokkuuteensa nähden edullisinta välinettä sekä erityisesti ja tarpeen mukaan

shall comprise facilities for seismological monitoring, radionuclide monitoring including certified laboratories, hydroacoustic monitoring, infrasound monitoring, and respective means of communication, and shall be supported by the International Data Centre of the Technical Secretariat.

17. The International Monitoring System shall be placed under the authority of the Technical Secretariat. All monitoring facilities of the International Monitoring System shall be owned and operated by the States hosting or otherwise taking responsibility for them in accordance with the Protocol.

18. Each State Party shall have the right to participate in the international exchange of data and to have access to all data made available to the International Data Centre. Each State Party shall cooperate with the International Data Centre through its National Authority.

Funding the International Monitoring System

19. For facilities incorporated into the International Monitoring System and specified in Tables 1-A, 2-A, 3 and 4 of Annex 1 to the Protocol, and for their functioning, to the extent that such facilities are agreed by the relevant State and the Organization to provide data to the International Data Centre in accordance with the technical requirements of the Protocol and relevant operational manuals, the Organization, as specified in agreements or arrangements pursuant to Part I, paragraph 4 of the Protocol, shall meet the costs of:

(a) Establishing any new facilities and upgrading existing facilities unless the State responsible for such facilities meets these costs itself;

(b) Operating and maintaining International Monitoring System facilities, including facility physical security if appropriate, and application of agreed data authentication procedures;

(c) Transmitting International Monitoring System data (raw or processed) to the International Data Centre by the most direct and cost effective means available, including, if necessary, via appropriate communications nodes, from monitoring stations, laboratories, analytical facilities or from national data centres; or such data (including samples where

sopivia viestiliikenteen solmukohtia tai tällaisten tietojen (ja tarpeen vaatiessa näytteiden) välittäminen monitorointiasemilta laboratorioon ja tutkimuslaitoksiin sekä

d) näytteiden tutkiminen järjestön puolesta.

20. Pöytäkirjan 1 liitteen 1-B taulukossa mainittujen apuverkkoon kuuluvien seismisten asemien osalta järjestö sen mukaan, mitä on täsmennetty pöytäkirjan I osan 4 kohdan mukaisissa sopimuksissa tai järjestelyissä, vastaa vain kuluista, jotka koituvat

a) tietojen välittämisestä kansainväliseen tietokeskukseen,

b) tällaisilta asemilta saatujen tietojen luotettavuuden tarkistamisesta,

c) asemien saattamisesta tarvittavalle tekniselle tasolle, ellei tällaisista laitoksista vastuussa oleva valtio itse vastaa näistä kuluista,

d) uusien asemien perustamisesta tarpeen vaatiessa tässä sopimuksessa edellytettyihin tarkoituksiin sinne, missä tarvittavia laitoksia ei sillä hetkellä ole, ellei tällaisista laitoksista vastuussa oleva valtio itse vastaa näistä kuluista, sekä

e) kaikista muista kuluista, jotka liittyvät järjestön tarvitsemien tietojen toimittamiseen, siten kuin mainitaan asianomaisissa toimintakäsikirjoissa.

21. Järjestö vastaa myös kuluista, jotka koituvat kunkin sopimusvaltion valitsemien ja pyytämien raportointituotteiden toimittamisesta ja palvelujen antamisesta kansainvälisen tietokeskuksen tavanomaisesti tarjolla olevista raportointituotteista ja palveluista, sen mukaan mitä on mainittu pöytäkirjan I osan F luvussa. Kaikkien muiden lisätietojen tai tuotteiden valmistamisesta ja siirtämisestä koituvista kuluista vastaa pyynnön esittävä sopimusvaltio.

22. Sopimukseen tai tarpeen mukaan järjestelyihin, jotka solmitaan sopimusvaltioiden tai sellaisten valtioiden kanssa, joiden alueella on kansainvälisen monitorointijärjestelmän laitoksia tai jotka muutoin ottavat vastuun niistä, sisältyy määräykset siitä, mikä taho vastaa näistä aiheutuvista kuluista. Näihin määräyksiin voi sisältyä menettelytapoja, joiden mukaisesti sopimusvaltio vastaa 19 a), 20 c) ja 20 d) kappaleissa tarkoitetuista kuluista niiden laitosten osalta, jotka ovat sen alueella tai joista se on vastuussa ja saa korvauksen siten, että sen maksuosuuden mukaista suoritusta järjestölle alennetaan vastaavasti. Tällainen alennus ei saa ylittää 50 prosenttia sopimusvaltion vuotuisesta maksuosuuden mukaisesta suorituksesta, mutta se voidaan jakaa useam-

appropriate) to laboratory and analytical facilities from monitoring stations; and

(d) Analysing samples on behalf of the Organization.

20. For auxiliary network seismic stations specified in Table 1-B of Annex 1 to the Protocol the Organization, as specified in agreements or arrangements pursuant to Part I, paragraph 4 of the Protocol, shall meet the costs only of:

(a) Transmitting data to the International Data Centre;

(b) Authenticating data from such stations;

(c) Upgrading stations to the required technical standard, unless the State responsible for such facilities meets these costs itself;

(d) If necessary, establishing new stations for the purposes of this Treaty where no appropriate facilities currently exist, unless the State responsible for such facilities meets these costs itself; and

(e) Any other costs related to the provision of data required by the Organization as specified in the relevant operational manuals.

21. The Organization shall also meet the cost of provision to each State Party of its requested selection from the standard range of International Data Centre reporting products and services, as specified in Part I, Section F of the Protocol. The cost of preparation and transmission of any additional data or products shall be met by the requesting State Party.

22. The agreements or, if appropriate, arrangements concluded with States Parties or States hosting or otherwise taking responsibility for facilities of the International Monitoring System shall contain provisions for meeting these costs. Such provisions may include modalities whereby a State Party meets any of the costs referred to in paragraphs 19 (a) and 20 (c) and (d) for facilities which it hosts or for which it is responsible, and is compensated by an appropriate reduction in its assessed financial contribution to the Organization. Such a reduction shall not exceed 50 percent of the annual assessed financial contribution of a State Party, but may be spread over successive years. A State Party may share such a reduction with another State

malle peräkkäiselle vuodelle. Sopimusvaltio voi jakaa tällaisen alennuksen toisen sopimusvaltion kanssa näiden valtioiden välisellä sopimuksella tai järjestelyllä ja hallintoneuvoston suostumuksella. Tässä kohdassa tarkoitettut sopimukset ja järjestelyt hyväksytään II artiklan 26 h) ja 38 i) kohtien mukaisesti.

Muutokset kansainväliseen monitorointijärjestelmään

23. Kaikki 11 kohdassa tarkoitettut kansainvälistä monitorointijärjestelmää koskevat toimenpiteet, joiden seurauksena monitorointitekniikkoja lisätään tai poistetaan, sisällytetään sen jälkeen, kun niistä on sovittu, tähän sopimukseen ja pöytäkirjan VII artiklan 1—6 kohtien mukaisesti.

24. Seuraavia kansainvälisen monitorointijärjestelmän muutoksia pidetään, edellyttäen, että niistä on sovittu niiden valtioiden kanssa, joita ne välittömästi koskevat, luonteeltaan hallinnollisina tai teknisinä asioina VII artiklan 7 ja 8 kohtien mukaisesti:

a) muutokset niiden laitosten lukumäärään, jotka on mainittu kyseistä monitorointitekniikkaa koskevassa pöytäkirjassa,

b) muutokset niiden erillisten laitosten muihin yksityiskohtiin, jotka on lueteltu pöytäkirjan I liitteen taulukoissa (mukaan lukien muun muassa laitoksesta vastaava valtio, laitoksen sijainti, nimi ja tyyppi sekä sen kuuluminen seismiseen pääverkostoon tai sivuverkostoon).

Jos hallintoneuvosto suosittelee VII artiklan 8 d) kohdan mukaisesti tällaisten muutosten hyväksymistä, se yleensä myös suosittelee VII artiklan 8 g) kohdan mukaisesti, että tällaiset muutokset tulevat voimaan pääjohtajan ilmoitettua niiden hyväksymisestä.

25. Välittäessään hallintoneuvostolle ja sopimusvaltioille tietoja ja arviointeja VII artiklan 8 b) kohdan mukaisesti pääjohtaja antaa jokaisen 24 kohdan mukaisen ehdotuksen osalta

- a) teknisen arvion ehdotuksesta,
- b) lausunnon ehdotuksen hallinnollisesta ja rahallisesta vaikutuksesta sekä
- c) selonteon neuvonpidosta niiden valtioiden kanssa, joita ehdotus välittömästi koskee, mukaan lukien maininnan niiden suostumuksesta.

Party by agreement or arrangement between themselves and with the concurrence of the Executive Council. The agreements or arrangements referred to in this paragraph shall be approved in accordance with Article II, paragraphs 26 (h) and 38 (i).

Changes to the International Monitoring System

23. Any measures referred to in paragraph 11 affecting the International Monitoring System by means of addition or deletion of a monitoring technology shall, when agreed, be incorporated into this Treaty and the Protocol pursuant to Article VII, paragraphs 1 to 6.

24. The following changes to the International Monitoring System, subject to the agreement of those States directly affected, shall be regarded as matters of an administrative or technical nature pursuant to Article VII, paragraphs 7 and 8:

(a) Changes to the number of facilities specified in the Protocol for a given monitoring technology; and

(b) Changes to other details for particular facilities as reflected in the Tables of Annex 1 to the Protocol (including, *inter alia*, State responsible for the facility; location; name of facility; type of facility; and attribution of a facility between the primary and auxiliary seismic networks).

If the Executive Council recommends, pursuant to Article VII, paragraph 8 (d), that such changes be adopted, it shall as a rule also recommend pursuant to Article VII, paragraph 8 (g), that such changes enter into force upon notification by the Director-General of their approval.

25. The Director-General, in submitting to the Executive Council and States Parties information and evaluation in accordance with Article VII, paragraph 8 (b), shall include in the case of any proposal made pursuant to paragraph 24:

- (a) A technical evaluation of the proposal;
- (b) A statement on the administrative and financial impact of the proposal; and
- (c) A report on consultations with States directly affected by the proposal, including indication of their agreement.

Tilapäisjärjestelyt

26. Siinä tapauksessa, että pöytäkirjan 1 liitteen taulukoissa mainittuun monitorointiasemaan tulee merkittävä tai peruuttamaton toimintahäiriö, tai kun tarkoituksena on korvata muunlaiset tilapäiset supistumat monitoroinnin kattamassa alueessa pääjohtaja keskusteltuaan ja sovittuaan niiden valtioiden kanssa, joita asia välittömästi koskee, sekä hallintoneuvoston suostumuksella ryhtyy enintään yhden vuoden kestäviin tilapäisjärjestelyihin, jotka voidaan tarpeen vaatiessa määrätä uudelleen toiseksi vuodeksi hallintoneuvoston ja niiden valtioiden suostumuksella, joita asia välittömästi koskee. Tällaiset järjestelyt eivät saa johtaa siihen, että kansainvälisen monitorointijärjestelmän toimivien monitorointiasemien määrä kyseisen verkon osalta ylittää siihen kuuluvien asemien määrän; ne vastaavat mahdollisimman pitkälle kyseisen verkoston toimintakäsikirjassa mainittuja teknisiä ja toimintaa koskevia vaatimuksia; ne toteutetaan järjestön talousarvion puitteissa. Pääjohtaja ryhtyy myös toimiin tilanteen oikaisemiseksi ja tekee ehdotuksia sen ratkaisemiseksi pysyvällä tavalla. Pääjohtaja ilmoittaa kaikille sopimusvaltioille jokaisesta tämän kohdan mukaisesti tehdystä päätöksestä.

Yhteistyössä olevat kansalliset laitokset

27. Sopimusvaltiot voivat myös erikseen ryhtyä yhteistyöjärjestelyihin järjestön kanssa tarkoituksenaan antaa kansainvälisen tietokeskuksen käyttöön lisätietoja sellaisilta kansallisilta monitorointiasemilta, jotka eivät kuulu muodollisesti kansainväliseen monitorointijärjestelmään.

28. Tällaiset yhteistyöjärjestelyt voidaan perustaa seuraavalla tavalla:

a) Tekninen sihteeristö ryhtyy sopimusvaltion pyynnöstä ja asianomaisen valtion kustannuksella tarvittaviin toimiin todistaakseen, että jokin monitorointiasema vastaa kansainväliseen monitorointijärjestelmään kuuluvien monitorointiasemien asianomaisissa toimintakäsikirjoissa mainittuja teknisiä ja toiminnallisia vaatimuksia, sekä suorittaa järjestelyt sen antamien tietojen luotettavuuden tarkistamiseksi. Hallintoneuvoston suostumuksella tekninen sihteeristö määrää sen jälkeen muodollisesti sellaisen aseman yhteistyössä olevaksi kansalliseksi asemaksi. Tekninen sihteeristö ryhtyy tarpeen vaatiessa asianmukaisiin toimiin annetun todistuksen uudistamiseksi.

Temporary Arrangements

26. In cases of significant or irretrievable breakdown of a monitoring facility specified in the Tables of Annex 1 to the Protocol, or in order to cover other temporary reductions of monitoring coverage, the Director-General shall, in consultation and agreement with those States directly affected, and with the approval of the Executive Council, initiate temporary arrangements of no more than one year's duration, renewable if necessary by agreement of the Executive Council and of the States directly affected for another year. Such arrangements shall not cause the number of operational facilities of the International Monitoring System to exceed the number specified for the relevant network; shall meet as far as possible the technical and operational requirements specified in the operational manual for the relevant network; and shall be conducted within the budget of the Organization. The Director-General shall furthermore take steps to rectify the situation and make proposals for its permanent resolution. The Director-General shall notify all States Parties of any decision taken pursuant to this paragraph.

Cooperating National Facilities

27. States Parties may also separately establish cooperative arrangements with the Organization, in order to make available to the International Data Centre supplementary data from national monitoring stations that are not formally part of the International Monitoring System.

28. Such cooperative arrangements may be established as follows:

(a) Upon request by a State Party, and at the expense of that State, the Technical Secretariat shall take the steps required to certify that a given monitoring facility meets the technical and operational requirements specified in the relevant operational manuals for an International Monitoring System facility, and make arrangements for the authentication of its data. Subject to the agreement of the Executive Council, the Technical Secretariat shall then formally designate such a facility as a cooperating national facility. The Technical Secretariat shall take the steps required to revalidate its certification as appropriate;

b) Tekninen sihteeristö ylläpitää ajan tasalla olevaa luetteloa yhteistyössä olevista kansallisista asemista ja jakaa sitä kaikille sopimusvaltioille.

c) Sopimusvaltion pyynnöstä kansainvälinen tietokeskus pyytää tietoja yhteistyössä olevilta kansallisilta asemilta neuvonpidon ja selvitysten helpottamiseksi sekä paikan päällä suoritettavaa tarkastusta koskevan pyynnön käsittelyyn kyseisen sopimusvaltion vastatessa tietojen siirtämisestä koituvista kuluista.

Ehdot, joilla tällaisilta asemilta saatavia lisätietoja annetaan käyttöön ja joilla kansainvälinen tietokeskus voi pyytää muuta tai nopeampaa raportointia tai selvityksiä, täsmennetään kyseisen monitorointiverkoston toimintakäsikirjoissa.

C. NEUVONPITO JA SELVITTÄMINEN

29. Ilman että minkään sopimusvaltion oikeus pyytää paikan päällä suoritettavaa tarkastusta tulee loukatuksi, sopimusvaltioiden tulisi aina, kun se on mahdollista aluksi pyrkiä kaikin tavoin joko yksin tai järjestön kanssa tai välityksellä selvittämään ja ratkaisemaan jokainen asia, joka voi aiheuttaa huolestuneisuutta siitä, että tässä sopimuksessa asetettuja perusvelvoitteita mahdollisesti ei noudateta.

30. Sopimusvaltio, joka saa 29 kohdan mukaisen pyynnön suoraan toiselta sopimusvaltiolta, antaa selvityksen pyynnön esittäneelle sopimusvaltiolle mahdollisimman pian, mutta joka tapauksessa viimeistään 48 tunnin kuluttua pyynnön esittämisestä. Pynnön esittänyt ja sen saanut sopimusvaltio voivat ilmoittaa hallintoneuvostolle ja pääjohtajalle pyynnöstä ja vastauksesta.

31. Sopimusvaltiolla on oikeus pyytää pääjohtajaa avustamaan minkä tahansa asian selvittämistä, joka voi aiheuttaa huolestuneisuutta siitä, että tässä sopimuksessa asetettuja perusvelvoitteita ei mahdollisesti noudateta. Pääjohtaja antaa tarpeelliset tähän huolenaiheeseen liittyvät teknisen sihteeristön hallussa olevat tiedot. Pääjohtaja ilmoittaa hallintoneuvostolle pyynnöstä ja vastaukseksi annetuista tiedoista, jos pyynnön esittänyt sopimusvaltio tätä pyytää.

32. Sopimusvaltiolla on oikeus pyytää hallintoneuvostoa hankkimaan selvitys toiselta sopimusvaltiolta mistä tahansa asiasta, joka

(b) The Technical Secretariat shall maintain a current list of cooperating national facilities and shall distribute it to all States Parties; and

(c) The International Data Centre shall call upon data from cooperating national facilities, if so requested by a State Party, for the purposes of facilitating consultation and clarification and the consideration of on-site inspection requests, data transmission costs being borne by that State Party.

The conditions under which supplementary data from such facilities are made available, and under which the International Data Centre may request further or expedited reporting, or clarifications, shall be elaborated in the operational manual for the respective monitoring network.

C. CONSULTATION AND CLARIFICATION

29. Without prejudice to the right of any State Party to request an on-site inspection, States Parties should, whenever possible, first make every effort to clarify and resolve, among themselves or with or through the Organization, any matter which may cause concern about possible non-compliance with the basic obligations of this Treaty.

30. A State Party that receives a request pursuant to paragraph 29 directly from another State Party shall provide the clarification to the requesting State Party as soon as possible, but in any case no later than 48 hours after the request. The requesting and requested States Parties may keep the Executive Council and the Director-General informed of the request and the response.

31. A State Party shall have the right to request the Director-General to assist in clarifying any matter which may cause concern about possible non-compliance with the basic obligations of this Treaty. The Director-General shall provide appropriate information in the possession of the Technical Secretariat relevant to such a concern. The Director-General shall inform the Executive Council of the request and of the information provided in response, if so requested by the requesting State Party.

32. A State Party shall have the right to request the Executive Council to obtain clarification from another State Party on any

voi aiheuttaa huolestuneisuutta siitä, että tässä sopimuksessa asetettuja perusvelvoitteita ei mahdollisesti noudateta. Tällaisessa tapauksessa menetellään seuraavasti:

a) Hallintoneuvosto toimittaa selvityspyynnön pääjohtajan välityksellä pyynnön kohteena olevalle sopimusvaltiolle viimeistään 24 tunnin kuluttua pyynnön vastaanottamisesta selvityksen saamista varten.

b) Pynnön saanut sopimusvaltio antaa hallintoneuvostolle selvityksen mahdollisimman pian ja joka tapauksessa viimeistään 48 tunnin kuluttua pyynnön vastaanottamisesta.

c) Hallintoneuvosto ottaa selvityksen tiedoksi ja toimittaa sen edelleen pyynnön esittäneelle sopimusvaltiolle viimeistään 24 tunnin kuluttua selvityksen vastaanottamisesta.

d) Jos pyynnön esittänyt sopimusvaltio pitää selvitystä riittämättömänä, sillä on oikeus pyytää hallintoneuvostoa hankkimaan pyynnön kohteena olevalta sopimusvaltiolta lisäselvitystä.

Hallintoneuvosto ilmoittaa viipymättä kaikille sopimusvaltioille mistä tahansa tämän kohdan mukaisesta selvityspyynnöstä samoin kuin pyynnön saaneen sopimusvaltion antamasta vastauksesta.

33. Jos pyynnön esittänyt sopimusvaltio pitää 32 d) kohdan mukaisesti saatua selvitystä epätyydyttävänä, sillä on oikeus pyytää koole hallintoneuvoston kokous, johon asianosaisilla sopimusvaltioilla, jotka eivät ole hallintoneuvoston jäseniä, on oikeus osallistua. Hallintoneuvosto käsittelee tällaisessa kokouksessa asian ja voi suositella toimenpiteitä V artiklan mukaisesti.

D. PAIKAN PÄÄLLÄ SUORITETTAVAT TARKASTUKSET

Pyyntö suorittaa tarkastus paikalla

34. Jokaisella sopimusvaltiolla on oikeus pyytää tarkastusta paikalla tämän artiklan ja pöytäkirjan II osan määräysten mukaisesti minkä tahansa sopimusvaltion alueella tai missä tahansa muussa paikassa, joka on tällaisen sopimusvaltion oikeudenkäyttövallan tai valvonnan alainen tai missä tahansa alueella, joka on minkä tahansa valtion oikeudenkäyttövallan tai valvonnan ulkopuolella.

35. Paikan päällä suoritettavan tarkastuksen ainoana tarkoituksena on selvittää, onko suoritettu ydinaseen koeräjäytys tai mikään

matter which may cause concern about possible non-compliance with the basic obligations of this Treaty. In such a case, the following shall apply:

(a) The Executive Council shall forward the request for clarification to the requested State Party through the Director-General no later than 24 hours after its receipt;

(b) The requested State Party shall provide the clarification to the Executive Council as soon as possible, but in any case no later than 48 hours after receipt of the request;

(c) The Executive Council shall take note of the clarification and forward it to the requesting State Party no later than 24 hours after its receipt;

(d) If the requesting State Party deems the clarification to be inadequate, it shall have the right to request the Executive Council to obtain further clarification from the requested State Party.

The Executive Council shall inform without delay all other States Parties about any request for clarification pursuant to this paragraph as well as any response provided by the requested State Party.

33. If the requesting State Party considers the clarification obtained under paragraph 32 (d) to be unsatisfactory, it shall have the right to request a meeting of the Executive Council in which States Parties involved that are not members of the Executive Council shall be entitled to take part. At such a meeting, the Executive Council shall consider the matter and may recommend any measure in accordance with Article V.

D. ON-SITE INSPECTIONS

Request for an On-Site Inspection

34. Each State Party has the right to request an on-site inspection in accordance with the provisions of this Article and Part II of the Protocol in the territory or in any other place under the jurisdiction or control of any State Party, or in any area beyond the jurisdiction or control of any State.

35. The sole purpose of an on-site inspection shall be to clarify whether a nuclear weapon test explosion or any other nuclear

muu ydinräjäytys I artiklaa rikkoen ja koota mahdollisuuksien mukaan kaikki tiedot, joista voisi olla apua mahdollisen määräysten rikkojan tunnistamisessa.

36. Pyyntöä esittäneellä sopimusvaltiolla on velvollisuus pitää paikan päällä suoritettavaa tarkastusta koskeva pyyntö tämän sopimuksen puitteissa ja esittää pyynnössään tietoja 37 kohdan mukaisesti. Pyyntöä esittävä sopimusvaltio pidättyy perusteettomista tai väärässä tarkoituksessa tehdyistä tarkastuspyynnöistä.

37. Paikan päällä suoritettavaa tarkastusta koskevan pyynnön tulee perustua kansainvälisen monitorointijärjestelmän kokoamiin tietoihin tai asiaan liittyviin teknisiin tietoihin, jotka on saatu kansallisin teknisin todentamiskeinoin yleisesti tunnustettujen kansainvälisen oikeuden periaatteiden mukaisesti, tai näiden yhdistelmään. Pyyntö sisältää pöytäkirjan II osan 41 kohdan mukaiset tiedot.

38. Pyyntöä esittävä sopimusvaltio esittää paikan päällä suoritettavaa tarkastusta koskevan pyynnön hallintoneuvostolle sekä samanaikaisesti pääjohtajalle, jotta tämä aloittaisi välittömästi sen käsittelyn.

Jatkotoimet paikan päällä suoritettavaa tarkastusta koskevan pyynnön esittämisen jälkeen

39. Hallintoneuvosto aloittaa oman käsittelynsä välittömästi saatuaan paikan päällä suoritettavaa tarkastusta koskevan pyynnön.

40. Saatuaan paikan päällä suoritettavaa tarkastusta koskevan pyynnön pääjohtaja tunnustaa pyynnön esittäville sopimusvaltioille pyynnön vastaanottamisen kahden tunnin sisällä ja välittää pyynnön kuuden tunnin sisällä sopimusvaltiolle, jonka osalta pyydetään tarkastusta. Hän varmistautuu siitä, että pyyntö vastaa pöytäkirjan II osan 41 kohdan vaatimuksia, ja auttaa tarpeen vaatiessa pyynnön esittävää sopimusvaltiota pyynnön laatimisessa asianmukaisella tavalla sekä välittää pyynnön hallintoneuvostolle ja kaikille muille sopimusvaltioille 24 tunnin sisällä.

41. Kun paikan päällä suoritettavaa tarkastusta koskeva pyyntö täyttää vaatimukset, tekninen sihteeristö aloittaa viipymättä paikan päällä suoritettavan tarkastuksen valmistelut.

42. Saatuaan paikan päällä suoritettavaa tarkastusta koskevan pyynnön, joka koskee sopimusvaltion oikeudenkäyttövallan tai valvonnan alaista tarkastusaluetta, pääjohtaja pyytää välittömästi selvitystä sopimusvaltiol-

explosion has been carried out in violation of Article I and, to the extent possible, to gather any facts which might assist in identifying any possible violator.

36. The requesting State Party shall be under the obligation to keep the on-site inspection request within the scope of this Treaty and to provide in the request information in accordance with paragraph 37. The requesting State Party shall refrain from unfounded or abusive inspection requests.

37. The on-site inspection request shall be based on information collected by the International Monitoring System, or any relevant technical information obtained by national technical means of verification in a manner consistent with generally recognized principles of international law, or on a combination thereof. The request shall contain information pursuant to Part II, paragraph 41 of the Protocol.

38. The requesting State Party shall present the on-site inspection request to the Executive Council and at the same time to the Director-General for the latter to begin immediate processing.

Follow-up After Submission of an On-Site Inspection Request

39. The Executive Council shall begin its consideration immediately upon receipt of the on-site inspection request.

40. The Director-General, after receiving the on-site inspection request, shall acknowledge receipt of the request to the requesting State Party within two hours and communicate the request to the State Party sought to be inspected within six hours. The Director-General shall ascertain that the request meets the requirements specified in Part II, paragraph 41 of the Protocol, and, if necessary, shall assist the requesting State Party in filing the request accordingly, and shall communicate the request to the Executive Council and to all other States Parties within 24 hours.

41. When the on-site inspection request fulfils the requirements, the Technical Secretariat shall begin preparations for the on-site inspection without delay.

42. The Director-General, upon receipt of an on-site inspection request referring to an inspection area under the jurisdiction or control of a State Party, shall immediately seek clarification from the State Party sought

ta, jonka osalta tarkastusta pyydetään, jotta pyyntöön sisältyvä huoli selvitetäisiin ja poistettaisiin.

43. Sopimusvaltio, joka saa 42 kohdan mukaisen selvityspyynnön, toimittaa pääjohtajalle selitykset ja kaikki muut käytettävissään olevat asiaan liittyvät tiedot mahdollisimman pian ja viimeistään 72 tunnin kuluttua selvityspyynnön vastaanottamisesta.

44. Ennen kuin hallintoneuvosto tekee päätöksen paikan päällä suoritettavaa tarkastusta koskevasta pyynnöstä, pääjohtaja toimittaa sille välittömästi kaikki kansainväliseltä monitorointijärjestelmältä saatavat tai minkä tahansa sopimusvaltion toimittamat pyynnössä mainittua tapausta koskevat lisätiedot, mukaan lukien kaikki 42 ja 43 kohtien mukaisesti toimitetut selvitykset samoin kuin kaikki muut tekniseltä sihteeristöltä saadut tiedot, jotka pääjohtaja arvioi hyödyllisiksi tai joita hallintoneuvosto on pyytänyt.

45. Mikäli pyynnön esittänyt sopimusvaltio ei ole sitä mieltä, että paikan päällä suoritettavaa tarkastusta koskevassa pyynnössä esitetty huolenaihe on selvitetty, eikä peruuta pyyntöä, hallintoneuvosto tekee pyynnön johdosta päätöksen 46 kohdan mukaisesti.

Hallintoneuvoston päätökset

46. Hallintoneuvosto tekee päätöksen paikan päällä suoritettavaa tarkastusta koskevan pyynnön johdosta viimeistään 96 tunnin kuluttua siitä, kun se on vastaanottanut pyynnön sen esittäneeltä sopimusvaltiolta. Päätökseen paikan päällä suoritettavan tarkastuksen järjestämisestä vaaditaan 30 puoltavaa ääntä hallintoneuvoston jäseniltä. Jos hallintoneuvosto ei hyväksy tarkastusta, valmistelut pysäytetään eikä pyynnön johdosta ryhdytä mihinkään muihin toimiin.

47. Viimeistään 25 vuorokauden kuluttua paikan päällä suoritettavan tarkastuksen hyväksymisestä 46 kohdan mukaisesti tarkastusryhmä toimittaa hallintoneuvostolle pääjohtajan välityksellä väliselonteon tarkastuksen kuluksi. Tarkastuksen jatkamista pidetään hyväksyttynä, jollei hallintoneuvosto viimeistään 72 tunnin kuluttua tarkastuksen kulkua koskevan väliselonteon saamisesta päättää kaikkien jäsentensä enemmistöllä, ettei tarkastusta jatketa. Jos hallintoneuvosto päättää, ettei tarkastusta jatketa, tarkastus lopetetaan ja tarkastusryhmä poistuu tarkastusalueelta ja tar-

to be inspected in order to clarify and resolve the concern raised in the request.

43. A State Party that receives a request for clarification pursuant to paragraph 42 shall provide the Director-General with explanations and with other relevant information available as soon as possible, but no later than 72 hours after receipt of the request for clarification.

44. The Director-General, before the Executive Council takes a decision on the on-site inspection request, shall transmit immediately to the Executive Council any additional information available from the International Monitoring System or provided by any State Party on the event specified in the request, including any clarification provided pursuant to paragraphs 42 and 43, as well as any other information from within the Technical Secretariat that the Director-General deems relevant or that is requested by the Executive Council.

45. Unless the requesting State Party considers the concern raised in the on-site inspection request to be resolved and withdraws the request, the Executive Council shall take a decision on the request in accordance with paragraph 46.

Executive Council Decisions

46. The Executive Council shall take a decision on the on-site inspection request no later than 96 hours after receipt of the request from the requesting State Party. The decision to approve the on-site inspection shall be made by at least 30 affirmative votes of members of the Executive Council. If the Executive Council does not approve the inspection, preparations shall be stopped and no further action on the request shall be taken.

47. No later than 25 days after the approval of the on-site inspection in accordance with paragraph 46, the inspection team shall transmit to the Executive Council, through the Director-General, a progress inspection report. The continuation of the inspection shall be considered approved unless the Executive Council, no later than 72 hours after receipt of the progress inspection report, decides by a majority of all its members not to continue the inspection. If the Executive Council decides not to continue the inspection, the inspection shall be terminated, and the inspection team

kastuksen kohteena olevan sopimusvaltion alueelta mahdollisimman pian pöytäkirjan II osan 109 ja 110 kohtien mukaisesti.

48. Suorittaessaan tarkastusta paikan päällä tarkastusryhmä voi tehdä hallintoneuvostolle pääjohtajan välityksellä ehdotuksen maankuoren poraamisesta. Hallintoneuvosto tekee päätöksen tällaisen ehdotuksen johdosta viimeistään 72 tunnin kuluttua ehdotuksen vastaanottamisesta. Päätökseen poraamisen hyväksymisestä vaaditaan hallintoneuvoston kaikkien jäsenten enemmistön kannatus.

49. Tarkastusryhmä voi pyytää pääjohtajan välityksellä hallintoneuvostoa pidentämään tarkastuksen kestoa enintään 70 vuorokaudella pöytäkirjan II osan 4 kohdassa mainitun 60 vuorokauden määräajan jälkeen, jos tarkastusryhmä pitää tällaista pidennystä olennaisena sille, että se voi suorittaa tehtävänsä. Tarkastusryhmä mainitsee pyynnössään, mitä pöytäkirjan II osan 69 kohdassa mainittuja toiminnan muotoja ja teknisiä menetelmiä se aikoo käyttää jatkettulla määrääjalla. Hallintoneuvosto tekee päätöksen keston pidennystä koskevista pyynnöistä viimeistään 72 tunnin kuluttua pyynnön vastaanottamisesta. Päätökseen, jolla tarkastuksen keston pidentäminen hyväksytään, vaaditaan hallintoneuvoston kaikkien jäsenten enemmistön kannatus.

50. Milloin tahansa sen jälkeen, kun paikan päällä suoritettavan tarkastuksen jatkaminen on hyväksytty 47 kohdan mukaisesti, tarkastusryhmä voi esittää pääjohtajan välityksellä hallintoneuvostolle suosituksen tarkastuksen lopettamisesta. Tällainen suositus katsotaan hyväksytyksi, jollei hallintoneuvosto viimeistään 72 tunnin kuluttua suosituksen vastaanottamisesta pääte kaikkien jäsentensä kahden kolmasosan enemmistöllä olla hyväksymättä tarkastuksen lopettamista. Jos tarkastus lopetetaan, tarkastusryhmä poistuu tarkastusalueelta ja tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion alueelta mahdollisimman pian pöytäkirjan II osan 109 ja 110 kohtien mukaisesti.

51. Pynnön esittänyt sopimusvaltio ja sopimusvaltio, jonka osalta tarkastusta on pyydetty, saavat osallistua paikan päällä suoritettavaa tarkastusta koskevan pynnön käsittelyyn hallintoneuvostossa ilman äänioikeutta. Pynnön esittänyt sopimusvaltio ja tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio saavat myös osallistua ilman äänioikeutta kaikkeen muu-

shall leave the inspection area and the territory of the inspected State Party as soon as possible in accordance with Part II, paragraphs 109 and 110 of the Protocol.

48. In the course of the on-site inspection, the inspection team may submit to the Executive Council, through the Director-General, a proposal to conduct drilling. The Executive Council shall take a decision on such a proposal no later than 72 hours after receipt of the proposal. The decision to approve drilling shall be made by a majority of all members of the Executive Council.

49. The inspection team may request the Executive Council, through the Director-General, to extend the inspection duration by a maximum of 70 days beyond the 60-day time-frame specified in Part II, paragraph 4 of the Protocol, if the inspection team considers such an extension essential to enable it to fulfil its mandate. The inspection team shall indicate in its request which of the activities and techniques listed in Part II, paragraph 69 of the Protocol it intends to carry out during the extension period. The Executive Council shall take a decision on the extension request no later than 72 hours after receipt of the request. The decision to approve an extension of the inspection duration shall be made by a majority of all members of the Executive Council.

50. Any time following the approval of the continuation of the on-site inspection in accordance with paragraph 47, the inspection team may submit to the Executive Council, through the Director-General, a recommendation to terminate the inspection. Such a recommendation shall be considered approved unless the Executive Council, no later than 72 hours after receipt of the recommendation, decides by a two-thirds majority of all its members not to approve the termination of the inspection. In case of termination of the inspection, the inspection team shall leave the inspection area and the territory of the inspected State Party as soon as possible in accordance with Part II, paragraphs 109 and 110 of the Protocol.

51. The requesting State Party and the State Party sought to be inspected may participate in the deliberations of the Executive Council on the on-site inspection request without voting. The requesting State Party and the inspected State Party may also participate without voting in any subsequent deliberations of the Executive Council related to the

hun myöhemmän tarkastuksen käsittelyyn hallintoneuvostossa.

52. Pääjohtaja ilmoittaa kaikille sopimusvaltioille 24 tunnin kuluessa kaikista hallintoneuvoston 46—50 kohtien mukaisesti tekemistä päätöksistä sekä selonteista, ehdotuksista, pyynnöistä ja suosituksista.

Jatkotoimet hallintoneuvoston hyväksytyä paikan päällä suoritettavaa tarkastusta koskevan pyynnön

53. Hallintoneuvoston hyväksymän paikan päällä suoritettavan tarkastuksen panee toimeen viipymättä tarkastusryhmä, jonka pääjohtaja nimittää tämän sopimuksen ja pöytäkirjan määräysten mukaisesti. Tarkastusryhmä saapuu lähtöpaikalle viimeistään kuuden päivän kuluttua siitä, kun hallintoneuvosto on vastaanottanut paikan päällä suoritettavaa tarkastusta koskevan pyynnön sen esittäneeltä sopimusvaltiolta.

54. Pääjohtaja määrää tarkastustoimeksianton paikan päällä suoritettavaa tarkastusta varten. Tarkastustoimeksianto sisältää pöytäkirjan II osan 42 kohdassa mainitut tiedot.

55. Pääjohtaja ilmoittaa pöytäkirjan II osan 43 kohdan mukaisesti tarkastuksen kohteena olevalle sopimusvaltiolle tästä tarkastuksesta vähintään 24 tuntia ennen tarkastusryhmän suunniteltua saapumista lähtöpaikalleen.

Paikan päällä suoritettavan tarkastuksen toimeenpano

56. Jokainen sopimusvaltio antaa järjestön panna toimeen alueellaan tai oikeudenkäyttövaltansa tai valvontansa alaisissa paikoissa paikan päällä suoritettavan tarkastuksen tämän sopimuksen ja pöytäkirjan määräysten mukaisesti. Mikään sopimusvaltio ei ole kuitenkaan velvollinen hyväksymään samanaikaisia tarkastuksia alueellaan ja muualla oikeudenkäyttövaltansa tai valvontansa alaisissa paikoissa.

57. Tämän sopimuksen ja pöytäkirjan määräysten mukaisesti tarkastuksen kohteena olevalla sopimusvaltiolla on

a) oikeus ja velvollisuus ryhtyä kaikkiin kohtuullisiin ponnisteluihin osoittaakseen noudattavansa tätä sopimusta ja antaa tässä tarkoituksessa tarkastusryhmän suorittaa sille uskottun tarkastustoimeksianton mukaisen tehtävän,

b) oikeus ryhtyä tarpeelliseksi katsomiinsa

inspection.

52. The Director-General shall notify all States Parties within 24 hours about any decision by and reports, proposals, requests and recommendations to the Executive Council pursuant to paragraphs 46 to 50.

Follow-up after Executive Council Approval of an On-Site Inspection

53. An on-site inspection approved by the Executive Council shall be conducted without delay by an inspection team designated by the Director-General and in accordance with the provisions of this Treaty and the Protocol. The inspection team shall arrive at the point of entry no later than six days following the receipt by the Executive Council of the on-site inspection request from the requesting State Party.

54. The Director-General shall issue an inspection mandate for the conduct of the on-site inspection. The inspection mandate shall contain the information specified in Part II, paragraph 42 of the Protocol.

55. The Director-General shall notify the inspected State Party of the inspection no less than 24 hours before the planned arrival of the inspection team at the point of entry, in accordance with Part II, paragraph 43 of the Protocol.

The Conduct of an On-Site Inspection

56. Each State Party shall permit the Organization to conduct an on-site inspection on its territory or at places under its jurisdiction or control in accordance with the provisions of this Treaty and the Protocol. However, no State Party shall have to accept simultaneous on-site inspections on its territory or at places under its jurisdiction or control.

57. In accordance with the provisions of this Treaty and the Protocol, the inspected State Party shall have:

(a) The right and the obligation to make every reasonable effort to demonstrate its compliance with this Treaty and, to this end, to enable the inspection team to fulfil its mandate;

(b) The right to take measures it deems

toimiin suojatakseen kansallisia turvallisuus-etujaan ja estääkseen sellaisten luottamuksellisten tietojen leviämisen, jotka eivät liity tarkastuksen päämääriin,

c) velvollisuus sallia pääsy tarkastusalueella pelkästään tarkastuksen päämääriin liittyvien tosiasioiden määrittelemiseksi ottaen huomioon alakohdan b) ja kaikki perustuslain mukaiset velvoitteet, jotka sillä voi olla omistusoikeuden tai etsintöjen tai takavarikoinnin osalta,

d) velvollisuus olla vetoamatta tähän kohtaan tai pöytäkirjan II osan 88 kohtaan peittämään I artiklan mukaisten velvollisuuksiensa rikkomusta sekä

e) velvollisuus olla estämättä tarkastusryhmän liikkumismahdollisuuksia tarkastusalueella ja tämän sopimuksen ja pöytäkirjan mukaisten tarkastustoimien suorittamista.

Paikan päällä suoritettavan tarkastuksen yhteydessä pääsy tarkoittaa tarkastusryhmän ja tarkastuskaluston pääsyä fyysisessä mielessä tarkastusalueelle sekä tarkastustoimia tarkastusalueella.

58. Paikan päällä suoritettava tarkastus tehdään mahdollisimman vähän tunkeilevalla tavalla siten, että tarkastustoimeksianto voidaan panna toimeen tehokkaasti ja määrääjässä ja pöytäkirjassa esitettyjen menettelytapojen mukaisesti. Kaikkialla, missä se on mahdollista, tarkastusryhmä aloittaa vähiten tunkeilevista menettelytavoista siirtyen sitten enemmän tunkeileviin menettelytapoihin vain siten kuin se pitää tarpeellisenä koota tarpeeksi tietoja selvittääkseen huolen tämän sopimuksen mahdollisesta noudattamatta jättämisestä. Tarkastajat hakevat vain niitä tietoja ja data-aineistoa, jotka ovat tarpeen tarkastusta varten, ja pyrkivät mahdollisimman vähän puuttumaan tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion normaaliin toimintaan.

59. Tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio avustaa tarkastusryhmää koko tarkastuksen ajan ja helpottaa sen tehtävää.

60. Jos tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio pöytäkirjan II osan 86—96 kohtien mukaisesti toimien rajoittaa pääsyä tarkastusalueella, se ryhtyy kaikkiin kohtuullisiin ponnisteluihin konsultoiden tarkastusryhmän kanssa osoittaakseen vaihtoehtoisin keinoin, että se noudattaa tätä sopimusta.

Tarkkailija

61. Tarkkailijan osalta menetellään seura-

necessary to protect national security interests and to prevent disclosure of confidential information not related to the purpose of the inspection;

(c) The obligation to provide access within the inspection area for the sole purpose of determining facts relevant to the purpose of the inspection, taking into account subparagraph (b) and any constitutional obligations it may have with regard to proprietary rights or searches and seizures;

(d) The obligation not to invoke this paragraph or Part II, paragraph 88 of the Protocol to conceal any violation of its obligations under Article I; and

(e) The obligation not to impede the ability of the inspection team to move within the inspection area and to carry out inspection activities in accordance with this Treaty and the Protocol.

Access, in the context of an on-site inspection, means both the physical access of the inspection team and the inspection equipment to, and the conduct of inspection activities within, the inspection area.

58. The on-site inspection shall be conducted in the least intrusive manner possible, consistent with the efficient and timely accomplishment of the inspection mandate, and in accordance with the procedures set forth in the Protocol. Wherever possible, the inspection team shall begin with the least intrusive procedures and then proceed to more intrusive procedures only as it deems necessary to collect sufficient information to clarify the concern about possible non-compliance with this Treaty. The inspectors shall seek only the information and data necessary for the purpose of the inspection and shall seek to minimize interference with normal operations of the inspected State Party.

59. The inspected State Party shall assist the inspection team throughout the on-site inspection and facilitate its task.

60. If the inspected State Party, acting in accordance with Part II, paragraphs 86 to 96 of the Protocol, restricts access within the inspection area, it shall make every reasonable effort in consultations with the inspection team to demonstrate through alternative means its compliance with this Treaty.

Observer

61. With regard to an observer, the follo-

vasti:

a) pyynnön esittänyt sopimusvaltio voi lähettää tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion suostumuksella edustajan, joka on pyynnön esittäneen sopimusvaltion tai kolmannen sopimusvaltion kansalainen, tarkkailemaan paikan päällä suoritettavan tarkastuksen tekemistä,

b) tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio ilmoittaa ehdotetun tarkkailijan hyväksymisestä tai epäämisestä pääjohtajalle 12 tunnin kuluttua siitä, kun hallintoneuvosto on hyväksynyt paikan päällä suoritettavan tarkastuksen,

c) tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion hyväksyessä tarkkailijan tulon se sallii tarkkailijalle pääsyn pöytäkirjan mukaisesti sekä

d) tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio hyväksyy yleensä ehdotetun tarkkailijan, mutta jos se epää hänen tulonsa, asia merkitään tarkastusta koskevaan selontekoon.

Tarkkailijoita saa olla enintään kolme, kun on useampia pyynnön esittäneitä maita.

Selonteot paikan päällä suoritetusta tarkastuksesta

62. Tarkastusta koskeviin selontekoihin sisältyy

a) kuvaus tarkastusryhmän toiminnoista,

b) tarkastusryhmän toteamat tarkastuksen päämääriin liittyvät tosiasiat,

c) selostus paikan päällä suoritettua tarkastuksen aikana tarjotusta yhteistyöstä,

d) kuvaus tarkastuskohteelle sallitun pääsyn laajuudesta tarkastuksen aikana, siihen kuuluvat seikat mainiten ja mukaan lukien tarkastusryhmälle tarjotut vaihtoehtoiset keinot sekä

e) kaikki muut tarkastuksen päämääriin liittyvät yksityiskohdat.

Tarkastajien toisistaan poikkeavat havainnot voidaan lisätä selontekoon.

63. Pääjohtaja antaa luonnokset tarkastusta koskevista selonteista tarkastuksen kohteena olevalle sopimusvaltiolle. Tarkastuksen kohteena olevalla sopimusvaltiolla on oikeus esittää pääjohtajalle 48 tunnin kuluessa huomautuksensa ja selityksensä sekä esittää kaikki tiedot ja data-aineisto, jotka sen mielestä eivät liity tarkastuksen päämääriin ja joita ei pitäisi levittää teknisen sihteeristön ulkopuolelle. Pääjohtaja harkitsee tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion tarkastusta kos-

wing shall apply:

(a) The requesting State Party, subject to the agreement of the inspected State Party, may send a representative, who shall be a national either of the requesting State Party or of a third State Party, to observe the conduct of the on-site inspection;

(b) The inspected State Party shall notify its acceptance or non-acceptance of the proposed observer to the Director-General within 12 hours after approval of the on-site inspection by the Executive Council;

(c) In case of acceptance, the inspected State Party shall grant access to the observer in accordance with the Protocol; and

(d) The inspected State Party shall, as a rule, accept the proposed observer, but if the inspected State Party exercises a refusal, that fact shall be recorded in the inspection report.

There shall be no more than three observers from an aggregate of requesting States Parties.

Reports of an On-Site Inspection

62. Inspection reports shall contain:

(a) A description of the activities conducted by the inspection team;

(b) The factual findings of the inspection team relevant to the purpose of the inspection;

(c) An account of the cooperation granted during the on-site inspection;

(d) A factual description of the extent of the access granted, including the alternative means provided to the team, during the on-site inspection; and

(e) Any other details relevant to the purpose of the inspection.

Differing observations made by inspectors may be attached to the report.

63. The Director-General shall make draft inspection reports available to the inspected State Party. The inspected State Party shall have the right to provide the Director-General within 48 hours with its comments and explanations, and to identify any information and data which, in its view, are not related to the purpose of the inspection and should not be circulated outside the Technical Secretariat. The Director-General shall consider the proposals for changes to the draft inspection

kevan selonteon luonnokseen tekemiä muutosehdotuksia ja ottaa ne mukaan luonnokseen aina silloin, kun se on mahdollista. Pääjohtaja liittää myös tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion huomautukset ja selitykset tarkastusta koskevaan selontekoon.

64. Pääjohtaja välittää tarkastusta koskevan selonteon viipymättä pyynnön esittäneelle sopimusvaltiolle, tarkastuksen kohteena olevalle sopimusvaltiolle, hallintoneuvostolle ja kaikille muille sopimusvaltioille. Pääjohtaja välittää myös viipymättä hallintoneuvostolle ja kaikille sopimusvaltioille kaikki määrätyissä laboratorioissa pöytäkirjan II osan 104 kohdan mukaisesti suoritettujen näytteiden tutkimuksen tulokset, asiaan liittyvät kansainvälisestä monitorointijärjestelmästä saadut tiedot, pyynnön esittäneen ja tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion esittämät arviot samoin kuin kaikki muut tiedot, jotka hän katsoo aiheelliseksi. Kun kyseessä on 47 kohdassa tarkoitettu väliselonteko tarkastuksen kulusta, pääjohtaja välittää selonteon hallintoneuvostolle kyseisessä kohdassa mainitussa määräajassa.

65. Hallintoneuvosto käsittelee valtuuksiensa ja tehtäviensä mukaisesti tarkastusta koskevan selonteon ja kaiken muun 64 kohdan mukaisesti toimitetun aineiston ja ottaa kantaa siihen siitä,

a) onko tätä sopimusta rikottu sekä

b) onko oikeutta pyytää paikan päällä suoritettavaa tarkastusta käytetty väärin.

66. Jos hallintoneuvosto valtuuksiensa ja tehtäviensä mukaisesti toimien päätyy siihen, että 65 kohdan perusteella jatkotoimet voivat olla tarpeen, se ryhtyy asianmukaisiin toimiin V artiklan mukaisesti.

Perusteettomat tai väärinkäyttöön tarkoitetut paikan päällä suoritettavaa tarkastusta koskevat pyynnot

67. Jos hallintoneuvosto ei hyväksy paikan päällä suoritettavaa tarkastusta sillä perusteella, että pyyntö paikan päällä suoritettavasta tarkastuksesta on perusteeton tai väärinkäyttöön tarkoitettu, tai jos tarkastus on lopetettu tällaisista syistä, hallintoneuvosto asiaa käsiteltyään päättää, onko ryhdyttävä asianmukaisiin toimiin tilanteen korjaamiseksi ja onko erityisesti

a) vaadittava pyynnön esittänyttä sopimusvaltiota maksamaan kulut teknisen sihteeristön suorittamista valmisteluista,

report made by the inspected State Party and shall wherever possible incorporate them. The Director-General shall also annex the comments and explanations provided by the inspected State Party to the inspection report.

64. The Director-General shall promptly transmit the inspection report to the requesting State Party, the inspected State Party, the Executive Council and to all other States Parties. The Director-General shall further transmit promptly to the Executive Council and to all other States Parties any results of sample analysis in designated laboratories in accordance with Part II, paragraph 104 of the Protocol, relevant data from the International Monitoring System, the assessments of the requesting and inspected States Parties, as well as any other information that the Director-General deems relevant. In the case of the progress inspection report referred to in paragraph 47, the Director-General shall transmit the report to the Executive Council within the time-frame specified in that paragraph.

65. The Executive Council, in accordance with its powers and functions, shall review the inspection report and any material provided pursuant to paragraph 64, and shall address any concerns as to:

(a) Whether any non-compliance with this Treaty has occurred; and

(b) Whether the right to request an on-site inspection has been abused.

66. If the Executive Council reaches the conclusion, in keeping with its powers and functions, that further action may be necessary with regard to paragraph 65, it shall take the appropriate measures in accordance with Article V.

Frivolous or Abusive On-Site Inspection Requests

67. If the Executive Council does not approve the on-site inspection on the basis that the on-site inspection request is frivolous or abusive, or if the inspection is terminated for the same reasons, the Executive Council shall consider and decide on whether to implement appropriate measures to redress the situation, including the following:

(a) Requiring the requesting State Party to pay for the cost of any preparations made by the Technical Secretariat;

b) peruutettava pyynnön esittäneeltä sopimusvaltiolta hallintoneuvoston määräämäksi ajaksi oikeus pyytää paikan päällä suoritettavaa tarkastusta sekä onko

c) peruutettava pyynnön esittäneeltä sopimusvaltiolta määrääjäksi oikeus toimia hallintoneuvostossa.

E. LUOTTAMUSTA LISÄÄVÄT TOIMET

68. Tarkoituksena

a) edistää kaiken sellaisen sopimuksen noudattamiseen kohdistuvan epäilyn nopeaa selvittämistä, joka voi syntyä kemiallisiin räjäytyksiin liittyvien todentamistietojen väärästä tulkinnasta sekä

b) antaa apua niiden asemien asteikoiden kalibroinnissa, jotka kuuluvat kansainvälisen monitorointijärjestelmän verkostoon

jokainen sopimusvaltio sitoutuu olemaan yhteistyössä järjestön ja muiden sopimusvaltioiden kanssa toteutettaessa pöytäkirjan III osassa tarkoitettuja asianmukaisia toimenpiteitä.

V ARTIKLA

TOIMENPITEET TILANTEIDEN OIKAISEMISEKSI JA SOPIMUKSEN NOUDATTAMISEN VARMISTAMISEKSI, MUKAAN LUKIEN PAKOTTEET

1. Ottaen huomioon muun muassa hallintoneuvoston suositukset konferenssi ryhtyy 2 ja 3 kohdissa tarkoitettuihin tarpeellisiin toimiin varmistaakseen tämän sopimuksen noudattamisen sekä korjataakseen ja parantaakseen jokaisen tilanteen, joka on ristiriidassa tämän sopimuksen määräysten kanssa.

2. Tapauksissa, jolloin konferenssi tai hallintoneuvosto on pyytänyt sopimusvaltiota oikaisemaan tilanteen, jossa ongelmia aiheutuu siitä, miten sopimusvaltio noudattaa sopimusta, ja jos kyseinen sopimusvaltio ei täytä pyyntöä annetussa määräajassa, konferenssi voi muun muassa päättää rajoittaa sen nauttimia oikeuksia tai etuoikeuksia tai keskeyttää ne siihen saakka, kunnes konferenssi toisin määrää.

3. Tapauksissa, jolloin tämän sopimuksen tavoite ja päämäärä ovat vaarassa tämän sopimuksen perusvelvoitteiden noudattamatta jättämis seurauksena, konferenssi voi suositella sopimusvaltioille yhteisiä kansainvälisen oikeuden mukaisia toimenpiteitä.

4. Konferenssi tai kiireisessä tapauksessa

(b) Suspending the right of the requesting State Party to request an on-site inspection for a period of time, as determined by the Executive Council; and

(c) Suspending the right of the requesting State Party to serve on the Executive Council for a period of time.

E. CONFIDENCE-BUILDING MEASURES

68. In order to:

(a) Contribute to the timely resolution of any compliance concerns arising from possible misinterpretation of verification data relating to chemical explosions; and

(b) Assist in the calibration of the stations that are part of the component networks of the International Monitoring System, each State Party undertakes to cooperate with the Organization and with other States Parties in implementing relevant measures as set out in Part III of the Protocol.

ARTICLE V

MEASURES TO REDRESS A SITUATION AND TO ENSURE COMPLIANCE, INCLUDING SANCTIONS

1. The Conference, taking into account, *inter alia*, the recommendations of the Executive Council, shall take the necessary measures, as set forth in paragraphs 2 and 3, to ensure compliance with this Treaty and to redress and remedy any situation which contravenes the provisions of this Treaty.

2. In cases where a State Party has been requested by the Conference or the Executive Council to redress a situation raising problems with regard to its compliance and fails to fulfil the request within the specified time, the Conference may, *inter alia*, decide to restrict or suspend the State Party from the exercise of its rights and privileges under this Treaty until the Conference decides otherwise.

3. In cases where damage to the object and purpose of this Treaty may result from non-compliance with the basic obligations of this Treaty, the Conference may recommend to States Parties collective measures which are in conformity with international law.

4. The Conference, or alternatively, if the

hallintoneuvosto voi saattaa asian siihen kuuluvine tietoineen ja johtopäätöksineen Yhdistyneiden Kansakuntien tietoon.

VI ARTIKLA

RIITOJEN RATKAISEMINEN

1. Riidat, jotka voivat syntyä tämän sopimuksen soveltamisesta ja tulkinnasta, ratkaistaan tämän sopimuksen asianomaisten määräysten mukaisesti sekä tavalla, joka on yhdenmukainen Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan kanssa.

2. Kun kahden tai useamman sopimusvaltion välillä tai yhden tai useamman sopimusvaltion ja järjestön välillä syntyy riita tämän sopimuksen soveltamisesta ja tulkinnasta, asianomaiset osapuolet pitävät neuvoa keskenään ratkaistakseen riidan mahdollisimman pikaisesti neuvotteluihin tai muilla rauhanomaisilla keinoilla osapuolten valinnan mukaan, myös turvautumalla asianmukaisiin tämän sopimuksen toimielimiin sekä kääntymällä yhteisellä suostumuksella Kansainvälisen tuomioistuimen puoleen sen perussäännön mukaisesti. Asianomaiset osapuolet tiedottavat hallintoneuvostolle suoritettavista toimenpiteistä.

3. Hallintoneuvosto voi myötävaikuttaa tämän sopimuksen soveltamisesta ja tulkinnasta syntyneiden riitojen ratkaisemiseen kaikilla sopiviksi katsomillaan tavoilla sekä tarjoamalla hyviä palveluksiaan, kehittämällä kiistassa mukana olevia sopimusvaltioita hakemaan ratkaisua itse valitsemallaan tavalla, saattamalla asia sopimuspuolten konferenssin tietoon ja suosittelemalla aikarajaa kaikkiin sovittuihin menettelytapoihin.

4. Konferenssi käsittelee kiistoihin liittyviä kysymyksiä, joita ovat esittäneet sopimusvaltiot tai joita hallintoneuvosto on saattanut sen tietoon. Mikäli konferenssi katsoo tarpeelliseksi, se II artiklan 26 j) kohdan mukaisesti perustaa toimielimiä hoitamaan tehtäviä näiden riitojen ratkaisemiseksi tai antaa nämä tehtävät olemassa oleville toimielimille.

5. Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen suostumuksella konferenssilla ja hallintoneuvostolla on kummallakin erikseen oikeus pyytää Kansainvälistä tuomioistuinta antamaan lausuntonsa mistä tahansa oikeudellisesta kysymyksestä, joka syntyy järjestön toiminnan puitteissa. Tässä tarkoituksessa järjestö ja Yhdistyneet Kansakunnat solmi-

case is urgent, the Executive Council, may bring the issue, including relevant information and conclusions, to the attention of the United Nations.

ARTICLE VI

SETTLEMENT OF DISPUTES

1. Disputes that may arise concerning the application or the interpretation of this Treaty shall be settled in accordance with the relevant provisions of this Treaty and in conformity with the provisions of the Charter of the United Nations.

2. When a dispute arises between two or more States Parties, or between one or more States Parties and the Organization, relating to the application or interpretation of this Treaty, the parties concerned shall consult together with a view to the expeditious settlement of the dispute by negotiation or by other peaceful means of the parties' choice, including recourse to appropriate organs of this Treaty and, by mutual consent, referral to the International Court of Justice in conformity with the Statute of the Court. The parties involved shall keep the Executive Council informed of actions being taken.

3. The Executive Council may contribute to the settlement of a dispute that may arise concerning the application or interpretation of this Treaty by whatever means it deems appropriate, including offering its good offices, calling upon the States Parties to a dispute to seek a settlement through a process of their own choice, bringing the matter to the attention of the Conference and recommending a time-limit for any agreed procedure.

4. The Conference shall consider questions related to disputes raised by States Parties or brought to its attention by the Executive Council. The Conference shall, as it finds necessary, establish or entrust organs with tasks related to the settlement of these disputes in conformity with Article II, paragraph 26 (j).

5. The Conference and the Executive Council are separately empowered, subject to authorization from the General Assembly of the United Nations, to request the International Court of Justice to give an advisory opinion on any legal question arising within the scope of the activities of the Organization. An agreement between the Organization and the

vat sopimuksen II artiklan 38 h) kohdan mukaisesti.

6. Tämä artikla ei vaikuta IV ja V artiklan soveltamiseen.

VII ARTIKLA

MUUTTAMINEN

1. Mikä tahansa sopimusvaltio voi milloin tahansa sen jälkeen, kun tämä sopimus on tullut voimaan, ehdottaa sopimuksen, pöytäkirjan tai pöytäkirjan liitteiden muuttamista. Mikä tahansa sopimusvaltio voi myös 7 kohdan mukaisesti ehdottaa muutoksia pöytäkirjaan ja sen liitteisiin. Sopimuksen muuttamista koskevien ehdotusten osalta noudatetaan 2—6 kohdissa esitettyä menettelytapaa. Jäljempänä olevan 7 kohdan mukaisten muutosehdotusten osalta noudatetaan 8 kohdassa esitettyä menettelytapoja.

2. Ehdotusta sopimuksen määräysten muuttamiseksi käsittelee ja sen hyväksyy vain sopimuksen muuttamista varten koolle kutsuttu konferenssi.

3. Jokainen ehdotus sopimuksen muuttamiseksi ilmoitetaan pääjohtajalle, joka lähettää sen kaikille sopimusvaltioille ja tallettajalle sekä tiedustele näiden mielipiteitä siitä, pitäisikö kutsua koolle sopimuspuolten konferenssi käsittelemään ehdotusta. Jos sopimusvaltioiden enemmistö ilmoittaa viimeistään 30 vuorokauden kuluttua tiedustelun lähettämisestä kannattavansa ehdotuksen jatkokäsittelyä, pääjohtaja kutsuu koolle konferenssin, johon kutsutaan kaikki sopimusvaltiot.

4. Sopimuksen muuttamista koskevaa ehdotusta käsittelemään koolle kutsuttu konferenssi pidetään välittömästi konferenssin sääntömääräisen kokouksen jälkeen, jolleivät kaikki ne sopimusvaltiot, jotka ovat kannattaneet konferenssin koollekutsumista, pyydä sen pitämistä aikaisemmin. Sopimuksen muuttamista varten konferenssia ei missään tapauksessa pidetä, ennen kuin on kulunut 60 vuorokautta sopimuksen muuttamista koskevan ehdotuksen lähettämisestä.

5. Konferenssi hyväksyy sopimuksen muuttamista koskevan ehdotuksen, jos muuttamista äänestyksessä puoltaa sopimuspuolten enemmistö ja jos yksikään sopimuspuoli ei äänestä muuttamista vastaan.

6. Sopimuksen muutokset tulevat kaikkien

United Nations shall be concluded for this purpose in accordance with Article II, paragraph 38 (h).

6. This Article is without prejudice to Articles IV and V.

ARTICLE VII

AMENDMENTS

1. At any time after the entry into force of this Treaty, any State Party may propose amendments to this Treaty, the Protocol, or the Annexes to the Protocol. Any State Party may also propose changes, in accordance with paragraph 7, to the Protocol or the Annexes thereto. Proposals for amendments shall be subject to the procedures in paragraphs 2 to 6. Proposals for changes, in accordance with paragraph 7, shall be subject to the procedures in paragraph 8.

2. The proposed amendment shall be considered and adopted only by an Amendment Conference.

3. Any proposal for an amendment shall be communicated to the Director-General, who shall circulate it to all States Parties and the Depositary and seek the views of the States Parties on whether an Amendment Conference should be convened to consider the proposal. If a majority of the States Parties notify the Director-General no later than 30 days after its circulation that they support further consideration of the proposal, the Director-General shall convene an Amendment Conference to which all States Parties shall be invited.

4. The Amendment Conference shall be held immediately following a regular session of the Conference unless all States Parties that support the convening of an Amendment Conference request that it be held earlier. In no case shall an Amendment Conference be held less than 60 days after the circulation of the proposed amendment.

5. Amendments shall be adopted by the Amendment Conference by a positive vote of a majority of the States Parties with no State Party casting a negative vote.

6. Amendments shall enter into force for all

sopimusvaltioiden osalta voimaan 30 päivän kuluttua sen jälkeen, kun kaikki konferenssissa niiden puolesta äänestäneet sopimusvaltiot ovat tallettaneet ratifiointia tai hyväksymistä koskevat asiakirjat.

7. Jotta tämä sopimus pysyisi elinkelpoisena ja tehokkaana, pöytäkirjan I ja III osia sekä sen 1 ja 2 liitteitä muutetaan 8 kohdan mukaisesti, jos ehdotetut muutokset koskevat vain luonteeltaan hallinnollisia ja teknisiä asioita. Mitään muita pöytäkirjan ja sen liitteiden määräyksiä ei muuteta 8 kohdan mukaisesti.

8. Edellä 7 kohdassa tarkoitettut ehdotetut muutokset tehdään seuraavia menettelytapoja noudattaen:

a) Ehdotettujen muutosten teksti lähetetään yhdessä tarpeellisten tietojen kanssa pääjohtajalle. Jokainen sopimusvaltio ja pääjohtaja voivat antaa lisätietoja ehdotuksen arviointia varten. Pääjohtaja lähettää viipymättä kaikki tällaiset ehdotukset ja tiedot kaikille sopimusvaltioille, hallintoneuvostolle ja tallettajalle.

b) Viimeistään 60 vuorokauden kuluttua ehdotuksen vastaanottamisesta pääjohtaja tekee arvioinnin ehdotuksesta määrätelläkseen kaikki sen mahdolliset seuraamukset tämän sopimuksen määräysten ja niiden soveltamisen osalta ja lähettää kaikki tällaiset tiedot kaikille sopimusvaltioille ja hallintoneuvostolle.

c) Hallintoneuvosto käsittelee ehdotuksen kaikkien käytettävissään olevien tietojen valossa samoin kuin sen, täyttääkö ehdotus 7 kohdan vaatimukset. Viimeistään 90 vuorokauden kuluttua ehdotuksen vastaanottamisesta hallintoneuvosto ilmoittaa suosituksensa kaikille sopimusvaltioille harkittavaksi. Sopimusvaltiot ilmoittavat vastaanottamisen 10 vuorokauden sisällä.

d) Jos hallintoneuvosto suosittelee kaikille sopimusvaltioille ehdotuksen hyväksymistä, ehdotus katsotaan hyväksytyksi, jollei mikään sopimusvaltio ilmoita vastustavansa sitä 90 vuorokauden sisällä suosituksen vastaanottamisesta. Jos hallintoneuvosto suosittelee ehdotuksen hylkäämistä, ehdotus katsotaan hylätyksi, jollei yksikään sopimusvaltio ilmoita vastustavansa sen hylkäämistä 90 vuorokauden sisällä suosituksen vastaanottamisesta.

e) Jollei hallintoneuvoston suositus saa osakseen d) alakohdan mukaista hyväksymis-

States Parties 30 days after deposit of the instruments of ratification or acceptance by all those States Parties casting a positive vote at the Amendment Conference.

7. In order to ensure the viability and effectiveness of this Treaty, Parts I and III of the Protocol and Annexes 1 and 2 to the Protocol shall be subject to changes in accordance with paragraph 8, if the proposed changes are related only to matters of an administrative or technical nature. All other provisions of the Protocol and the Annexes thereto shall not be subject to changes in accordance with paragraph 8.

8. Proposed changes referred to in paragraph 7 shall be made in accordance with the following procedures:

(a) The text of the proposed changes shall be transmitted together with the necessary information to the Director-General. Additional information for the evaluation of the proposal may be provided by any State Party and the Director-General. The Director-General shall promptly communicate any such proposals and information to all States Parties, the Executive Council and the Depositary;

(b) No later than 60 days after its receipt, the Director-General shall evaluate the proposal to determine all its possible consequences for the provisions of this Treaty and its implementation and shall communicate any such information to all States Parties and the Executive Council;

(c) The Executive Council shall examine the proposal in the light of all information available to it, including whether the proposal fulfils the requirements of paragraph 7. No later than 90 days after its receipt, the Executive Council shall notify its recommendation, with appropriate explanations, to all States Parties for consideration. States Parties shall acknowledge receipt within 10 days.

(d) If the Executive Council recommends to all States Parties that the proposal be adopted, it shall be considered approved if no State Party objects to it within 90 days after receipt of the recommendation. If the Executive Council recommends that the proposal be rejected, it shall be considered rejected if no State Party objects to the rejection within 90 days after receipt of the recommendation;

(e) If a recommendation of the Executive Council does not meet with the acceptance

tä, konferenssi tekee päätöksen ehdotuksesta ja siitä, vastaako se 7 kohdan vaatimuksia, asiakysymyksenä seuraavassa kokouksessaan.

f) Pääjohtaja ilmoittaa kaikille jäsenvaltioille ja tallettajalle kaikista tämän kohdan mukaisesti tehdyistä päätöksistä.

g) Tämän menettelytavan mukaisesti hyväksytyt muutokset tulevat voimaan kaikkien sopimusvaltioiden osalta 180 vuorokauden kuluttua siitä päivästä, jona pääjohtaja ilmoittaa niiden hyväksymisestä, jollei hallintoneuvosto ole suositellut toista määräaikaakaan tai konferenssi päättänyt toisesta määräajasta.

VIII ARTIKLA

SOPIMUKSEN TARKISTAMINEN

1. Jollei sopimusvaltioiden enemmistö päättä toisin, kymmenen vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta pidetään sopimusvaltioiden konferenssi, jossa käsitellään sopimuksen toimivuutta ja tehokkuutta pyrkimyksenä varmistua siitä, että sopimuksen johtamiseen ja määräyksiin sisältyviä päämääriä ja tarkoituksia toteutetaan. Tässä tarkastelussa otetaan huomioon kaikki tähän sopimukseen liittyvät uudet tieteen ja tekniikan saavutukset. Minkä tahansa sopimusvaltion pyynnöstä tarkistamiskonferenssi harkitsee mahdollisuutta sallia maanalaisia ydinräjäytyksiä rauhanomaisiin tarkoituksiin. Jos tarkistamiskonferenssi päättää yksimielisesti, että tällaisia ydinräjäytyksiä voidaan sallia, se aloittaa viipymättä työn, jonka tarkoituksena on suositella sopimusvaltiolle sellaista sopimuksen asianmukaista muuttamista, joka estäisi kaikenlaisten sotilaallisten etujen saannin tällaisista ydinräjäyksistä. Mikä tahansa sopimusvaltio voi välittää pääjohtajalle minkä tahansa tätä tarkoittavan ehdotuksen sopimuksen muuttamiseksi, joka käsitellään VII artiklan määräysten mukaisesti.

2. Tarkistamiskonferenssi voidaan kutsua koolle samaan tarkoitukseen kymmenen vuoden välein, jos konferenssi tästä niin päättää edellisenä vuonna menettelytapa-asiana. Tällainen konferenssi voidaan kutsua kokoon vähemmän kuin kymmenen vuoden välein, jos konferenssi tästä niin päättää asiakysymyksenä.

3. Tavanomaisesti tarkistamiskonferenssi pidetään välittömästi II artiklassa tarkoitetun sääntömääräisen vuotuisen kokouksen jälkeen.

required under sub-paragraph (d), a decision on the proposal, including whether it fulfils the requirements of paragraph 7, shall be taken as a matter of substance by the Conference at its next session;

(f) The Director-General shall notify all States Parties and the Depositary of any decision under this paragraph;

(g) Changes approved under this procedure shall enter into force for all States Parties 180 days after the date of notification by the Director-General of their approval unless another time period is recommended by the Executive Council or decided by the Conference.

ARTICLE VIII

REVIEW OF THE TREATY

1. Unless otherwise decided by a majority of the States Parties, ten years after the entry into force of this Treaty a Conference of the States Parties shall be held to review the operation and effectiveness of this Treaty, with a view to assuring itself that the objectives and purposes in the Preamble and the provisions of the Treaty are being realized. Such review shall take into account any new scientific and technological developments relevant to this Treaty. On the basis of a request by any State Party, the Review Conference shall consider the possibility of permitting the conduct of underground nuclear explosions for peaceful purposes. If the Review Conference decides by consensus that such nuclear explosions may be permitted, it shall commence work without delay, with a view to recommending to States Parties an appropriate amendment to this Treaty that shall preclude any military benefits of such nuclear explosions. Any such proposed amendment shall be communicated to the Director-General by any State Party and shall be dealt with in accordance with the provisions of Article VII.

2. At intervals of ten years thereafter, further Review Conferences may be convened with the same objective, if the Conference so decides as a matter of procedure in the preceding year. Such Conferences may be convened after an interval of less than ten years if so decided by the Conference as a matter of substance.

3. Normally, any Review Conference shall be held immediately following the regular annual session of the Conference provided for in Article II.

IX ARTIKLA

VOIMASSAOLOAIKA JA
IRTISANOMINEN

1. Tämän sopimuksen voimassaoloaika on rajoittamaton.

2. Jokaisella sopimusvaltiolla on kansallista itsemääräämisoikeuttaan toteuttaessaan oikeus irtisanoa tämä sopimus, jos se katsoo, että sopimuksen alaan kuuluvat poikkeukselliset tapahtumat ovat vaarantaneet sen elintärkeitä etuja.

3. Irtisanominen tapahtuu lähettämällä kuutta kuukautta ennen irtisanomisen voimaantuloa irtisanomisilmoitus kaikille muille sopimusvaltioille, hallintoneuvostolle, tallettajalle ja Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvostolle. Irtisanomisilmoitukseen sisältyy toteamus poikkeuksellisesta tapahtumasta tai tapahtumista, joiden sopimusvaltio katsoo vaarantaneen sen elintärkeitä etuja.

X ARTIKLA

PÖYTÄKIRJAN JA LIITTEIDEN
ASEMA

Tämän sopimuksen liitteet, pöytäkirja ja pöytäkirjan liitteet ovat sopimuksen erottamattomia osia. Mikä tahansa viittaus tähän sopimukseen koskee myös sopimuksen liitteitä, pöytäkirjaa ja pöytäkirjan liitteitä.

XI ARTIKLA

ALLEKIRJOITTAMINEN

Tämä sopimus on avoin kaikille valtioille allekirjoittamista varten ennen sen voimaantuloa.

XII ARTIKLA

RATIFIOINTI

Tämän sopimuksen allekirjoittaneet valtiot ratifioivat sopimuksen valtiosääntöjensä määrittämällä tavalla.

XIII ARTIKLA

LIITTYMINEN

Mikä tahansa valtio, joka ei ole allekirjoit-

ARTICLE IX

DURATION AND WITHDRAWAL

1. This Treaty shall be of unlimited duration.

2. Each State Party shall, in exercising its national sovereignty, have the right to withdraw from this Treaty if it decides that extraordinary events related to the subject matter of this Treaty have jeopardized its supreme interests.

3. Withdrawal shall be effected by giving notice six months in advance to all other States Parties, the Executive Council, the Depositary and the United Nations Security Council. Notice of withdrawal shall include a statement of the extraordinary event or events which a State Party regards as jeopardizing its supreme interests.

ARTICLE X

STATUS OF THE PROTOCOL AND
THE ANNEXES

The Annexes to this Treaty, the Protocol, and the Annexes to the Protocol form an integral part of the Treaty. Any reference to this Treaty includes the Annexes to this Treaty, the Protocol and the Annexes to the Protocol.

ARTICLE XI

SIGNATURE

This Treaty shall be open to all States for signature before its entry into force.

ARTICLE XII

RATIFICATION

This Treaty shall be subject to ratification by States Signatories according to their respective constitutional processes.

ARTICLE XIII

ACCESSION

Any State which does not sign this Treaty

tanut sopimusta ennen sen voimaantuloa, voi liittyä siihen milloin tahansa voimaantulon jälkeen.

before its entry into force may accede to it at any time thereafter.

XIV ARTIKLA

VOIMAANTULO

1. Tämä sopimus tulee voimaan 180 vuorokauden kuluttua siitä päivästä kun kaikki tämän sopimuksen 2 liitteessä mainitut valtiot ovat tallettaneet ratifiointikirjansa, mutta ei kuitenkaan missään tapauksessa aikaisemmin kuin kahden vuoden kuluttua sopimuksen avaamisesta allekirjoittamista varten.

2. Jos tämä sopimus ei ole tullut voimaan kolmen vuoden kuluttua sen allekirjoittamiselle avaamisen vuosipäivästä, tallettaja kutsuu kokoon niiden valtioiden konferenssin, jotka ovat jo tallettaneet ratifiointikirjansa, näiden valtioiden enemmistön pyynnöstä. Konferenssi selvittää, missä määrin 1 kohdassa mainittu ehto on täytetty, ja asiaa käsiteltyään tekee yksimielisesti päätöksen siitä, mihin toimiin voitaisiin ryhtyä kansainvälistä oikeutta noudattaen sopimuksen ratifioimisen ja sen voimaantulon jouduttamiseksi,

3. Jollei 2 kohdassa tarkoitettu konferenssi tai jokin muu tämäntapainen konferenssi toisin päätä, tämä menettely toistetaan sitä seuraavina sopimuksen allekirjoittamiselle avaamisen vuosipäivinä siihen saakka, kunnes sopimus tulee voimaan.

4. Kaikki allekirjoittajavaltiot kutsutaan osallistumaan tarkkailijoina 2 kohdassa tarkoitettuun konferenssiin ja kaikkiin sitä seuraaviin 3 kohdassa tarkoitettuihin konferensseihin.

5. Niiden valtioiden osalta, joiden ratifiointi- tai liittymiskirja on talletettu tämän sopimuksen tultua voimaan, sopimus tulee voimaan 30. päivänä niiden ratifiointi- tai liittymiskirjan tallettamisesta.

XV ARTIKLA

VARAUMAT

Tämän sopimuksen artikloihin ja liitteisiin ei voida tehdä varaumia. Tämän sopimuksen pöytäkirjan määräyksiin ja pöytäkirjan liitteisiin ei voida tehdä varaumia, jotka eivät sovi yhteen tämän sopimuksen tarkoituksen ja

ARTICLE XIV

ENTRY INTO FORCE

1. This Treaty shall enter into force 180 days after the date of deposit of the instruments of ratification by all States listed in Annex 2 to this Treaty, but in no case earlier than two years after its opening for signature.

2. If this Treaty has not entered into force three years after the date of the anniversary of its opening for signature, the Depositary shall convene a Conference of the States that have already deposited their instruments of ratification upon the request of a majority of those States. That Conference shall examine the extent to which the requirement set out in paragraph 1 has been met and shall consider and decide by consensus what measures consistent with international law may be undertaken to accelerate the ratification process in order to facilitate the early entry into force of this Treaty.

3. Unless otherwise decided by the Conference referred to in paragraph 2 or other such conferences, this process shall be repeated at subsequent anniversaries of the opening for signature of this Treaty, until its entry into force.

4. All States Signatories shall be invited to attend the Conference referred to in paragraph 2 and any subsequent conferences as referred to in paragraph 3, as observers.

5. For States whose instruments of ratification or accession are deposited subsequent to the entry into force of this Treaty, it shall enter into force on the 30th day following the date of deposit of their instruments of ratification or accession.

ARTICLE XV

RESERVATIONS

The Articles of and the Annexes to this Treaty shall not be subject to reservations. The provisions of the Protocol to this Treaty and the Annexes to the Protocol shall not be subject to reservations incompatible with the

päämäärän kanssa.

XVI ARTIKLA

TALLETTAJA

1. Tämän sopimuksen tallettaja on Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteeri ja hän ottaa vastaan allekirjoitukset sekä ratifiointi- ja liittymiskirjat.

2. Tallettaja ilmoittaa viipymättä kaikille sopimuksen allekirjoittaneille ja siihen liittyneille valtioille jokaisen allekirjoittamisen päivämäärän, jokaisen ratifiointi- tai liittymiskirjan tallettamisen päivämäärän, tämän sopimuksen voimaantulon päivämäärän sekä kaikista sopimukseen tehdyistä muutoksista ja tarkistuksista samoin kuin muiden ilmoitusten vastaanottamisesta.

3. Tallettaja lähettää tämän sopimuksen asianmukaisesti oikeiksi todistetut jäljennökset allekirjoittajavaltioiden ja siihen liittyneiden valtioiden hallituksille.

4. Tallettaja rekisteröi tämän sopimuksen Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan 102 artiklan mukaisesti.

XVII ARTIKLA

ALKUPERÄISET TEKSTIT

Tämä sopimus, jonka arabian-, englannin-, espanjan-, kiinan- ja venäjänkieliset alkuperäiset tekstit ovat yhtä todistusvoimaisia, talletetaan Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan.

SOPIMUKSEN 1 LIITE

II ARTIKLAN 28 KAPPALEEN MUKAINEN LUETTELO VALTIOISTA

Afrikka:

Algeria, Angola, Benin, Botswana, Burkina Faso, Burundi, Djibuti, Egypti, Eritrea, Etelä-Afrikka, Etiopia, Gabon, Gambia, Ghana, Guinea, Guinea-Bissau, Kamerun, Kap Verde, Kenia, Keski-Afrikan tasavalta, Komorit, Kongo, Lesoto, Liberia, Libyan arabitasavalta, Madagaskar, Malawi, Mali, Mauritania, Mauritius, Marokko, Mosambik, Namibia, Niger, Nigeria, Norsunluurannikko, Päiväntasaajan Guinea, Ruanda, Sao Tome ja Principe, Senegal, Seychellit, Sierra Leone, Somalia, Sudan, Swazimaa, Tansanian yhdistynyt tasavalta, Togo, Tshad, Tunisia, Uganda, Zaire,

object and purpose of this Treaty.

ARTICLE XVI

DEPOSITARY

1. The Secretary-General of the United Nations shall be the Depositary of this Treaty and shall receive signatures, instruments of ratification and instruments of accession.

2. The Depositary shall promptly inform all States Signatories and acceding States of the date of each signature, the date of deposit of each instrument of ratification or accession, the date of the entry into force of this Treaty and of any amendments and changes thereto, and the receipt of other notices.

3. The Depositary shall send duly certified copies of this Treaty to the Governments of the States Signatories and acceding States.

4. This Treaty shall be registered by the Depositary pursuant to Article 102 of the Charter of the United Nations.

ARTICLE XVII

AUTHENTIC TEXTS

This Treaty, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

ANNEX 1 TO THE TREATY

LIST OF STATES PURSUANT TO ARTICLE II, PARAGRAPH 28

Africa

Algeria, Angola, Benin, Botswana, Burkina Faso, Burundi, Cameroon, Cape Verde, Central African Republic, Chad, Comoros, Congo, Cote d'Ivoire, Djibouti, Egypt, Equatorial Guinea, Eritrea, Ethiopia, Gabon, Gambia, Ghana, Guinea, Guinea-Bissau, Kenya, Lesotho, Liberia, Libyan Arab Jamahiriya, Madagascar, Malawi, Mali, Mauritania, Mauritius, Morocco, Mozambique, Namibia, Niger, Nigeria, Rwanda, Sao Tome & Principe, Senegal, Seychelles, Sierra Leone, Somalia, South Africa, Sudan, Swaziland, Togo, Tunisia, Uganda, United Republic of Tanzania,

Zambia ja Zimbabwe.

Itä-Eurooppa:

Albania, Armenia, Azerbaidžan, Bosnia ja Hersegovina, Bulgaria, Georgia, Jugoslavia, Jugoslavian entinen Makedonian tasavalta, Kroatia, Latvia, Liettua, Moldova, Puola, Romania, Slovakia, Slovenia, Tshekin tasavalta, Ukraina, Unkari, Valko-Venäjä, Venäjän federaatio ja Viro

Latinalainen Amerikka ja Karibian alue:

Antigua ja Barbuda, Argentiina, Bahama-saaret, Barbados, Belize, Bolivia, Brasilia, Chile, Costa Rica, Dominica, Dominikaaninen tasavalta, Ecuador, El Salvador, Grenada, Guatemala, Guyana, Haiti, Honduras, Jamaika, Kolumbia, Kuuba, Meksiko, Nicaragua, Panama, Paraguay, Peru, Saint Kitts ja Nevis, Santa Lucia, Saint Vincent ja Grenadiinit, Suriname, Trinidad ja Tobago, Uruguay ja Venezuela.

Lähi-itä ja Etelä-Aasia:

Afganistan, Bahrain, Bangladesh, Bhutan, Intia, Iran (islamilainen tasavalta), Irak, Israel, Jemen, Jordania, Kazakstan, Kuwait, Kirgisia, Libanon, Malediivit, Oman, Nepal, Pakistan, Qatar, Saudi Arabia, Sri Lanka, Syyrian arabitasavalta, Tadžikistan, Turkmenistan, Uzbekistan ja Yhdistyneet arabiemiraatit

Pohjois-Amerikka ja Länsi-Eurooppa:

Alankomaat, Amerikan yhdysvallat, Andorra, Belgia, Espanja, Irlanti, Islanti, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta, Italia, Itävalta, Kanada, Kreikka, Kypros, Liechtenstein, Luxemburg, Malta, Monaco, Norja, Portugali, Pyhä istuin, Ranska, Ruotsi, Saksa, San Marino, Suomi, Sveitsi, Tanska ja Turkki

Kaakkois-Aasia, Tyynen meren alue ja Kaukoit:

Australia, Brunei-Darussalam, Cookinsaaret, Fidhzi, Filippiinit, Indonesia, Japani, Kambodzha, Kiina, Kiribati, Korean demokraattinen kansantasavalta, Korean tasavalta, Laon demokraattinen kansantasavalta, Malesia, Marshallsaaret, Mikronesia (liittoutuneet valtiot), Mongolia, Myanmar, Nauru, Niue, Palau, Papua-Uusi-Guinea, Salomonsaaret, Samoa, Singapore, Thaimaa, Tonga, Tuvalu, Uusi-Seelanti, Vanuatu ja Vietnam

Zaire, Zambia, Zimbabwe.

Eastern Europe

Albania, Armenia, Azerbaijan, Belarus, Bosnia and Herzegovina, Bulgaria, Croatia, Czech Republic, Estonia, Georgia, Hungary, Latvia, Lithuania, Moldova, Poland, Romania, Russian Federation, Slovakia, Slovenia, The former Yugoslav Republic of Macedonia, Ukraine, Yugoslavia.

Latin America and the Caribbean

Antigua and Barbuda, Argentina, Bahamas, Barbados, Belize, Bolivia, Brazil, Chile, Colombia, Costa Rica, Cuba, Dominica, Dominican Republic, Ecuador, El Salvador, Grenada, Guatemala, Guyana, Haiti, Honduras, Jamaica, Mexico, Nicaragua, Panama, Paraguay, Peru, Saint Kitts and Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent and the Grenadines, Suriname, Trinidad and Tobago, Uruguay, Venezuela.

Middle East and South Asia

Afghanistan, Bahrain, Bangladesh, Bhutan, India, Iran (Islamic Republic of), Iraq, Israel, Jordan, Kazakhstan, Kuwait, Kyrgyzstan, Lebanon, Maldives, Nepal, Oman, Pakistan, Qatar, Saudi Arabia, Sri Lanka, Syrian Arab Republic, Tajikistan, Turkmenistan, United Arab Emirates, Uzbekistan, Yemen.

North America and Western Europe

Andorra, Austria, Belgium, Canada, Cyprus, Denmark, Finland, France, Germany, Greece, Holy See, Iceland, Ireland, Italy, Liechtenstein, Luxembourg, Malta, Monaco, Netherlands, Norway, Portugal, San Marino, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey, United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, United States of America.

South East Asia, the Pacific and the Far East

Australia, Brunei Darussalam, Cambodia, China, Cook Islands, Democratic People's Republic of Korea, Fiji, Indonesia, Japan, Kiribati, Lao People's Democratic Republic, Malaysia, Marshall Islands, Micronesia (Federated States of), Mongolia, Myanmar, Nauru, New Zealand, Niue, Palau, Papua New Guinea, Philippines, Republic of Korea, Samoa, Singapore, Solomon Islands, Thailand, Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Viet Nam.

SOPIMUKSEN 2 LIITE

XIV ARTIKLAN MUKAINEN LUETTELO
VALTIOISTA

Luettelo niistä aseidenriisuntakonferenssin valtioista 18 päivänä kesäkuuta 1996 olleen tilanteen mukaisesti, jotka muodollisesti osallistuivat konferenssin vuoden 1996 kokoukseen ja jotka ovat Kansainvälisen atomienergiajärjestön vuoden 1996 huhtikuulta olevan julkaisun "Nuclear Power Reactors of the World" taulukossa 1, sekä niistä aseidenriisuntakonferenssin valtioista 18 päivänä kesäkuuta 1996 olleen tilanteen mukaisesti, jotka muodollisesti osallistuivat konferenssin vuoden 1996 kokoukseen ja jotka ovat Kansainvälisen atomienergiajärjestön vuoden 1995 joulukuulta olevan julkaisun "Nuclear Research Reactors of the World" taulukossa 1:

Alankomaat, Algeria, Amerikan yhdysvallat, Argentiina, Australia, Bangladesh, Belgia, Brasilia, Bulgaria, Chile, Egypti, Espanja, Etelä-Afrikka, Indonesia, Intia, Iran (islamilainen tasavalta), Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta, Israel, Italia, Itävalta, Japani, Kanada, Kiina, Kolumbia, Korean demokraattinen kansantasavalta, Korean tasavalta, Meksiko, Norja, Pakistan, Peru, Puola, Slovakia, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, Suomi, Sveitsi, Turkki, Ukraina, Unkari, Venäjän federaatio, Vietnam ja Zaire

PÖYTÄKIRJA SOPIMUKSEEN
TÄYDELLISESTÄ YDINKOEKIELLOSTA

I OSA:

KANSAINVÄLINEN MONITOROINTI-
JÄRJESTELMÄ JA KANSAINVÄLISEN
TIETOKESKUKSEN TEHTÄVÄT

A. YLEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

1. Kansainvälinen monitorointijärjestelmä käsittää IV artiklan 16 kohdassa tarkoitetut monitorointilaitokset ja vastaavat viestintävälineet.

2. Kansainvälisen monitorointijärjestelmän monitorointilaitoksiin kuuluvat tämän pöytäkirjan 1 liitteessä mainitut laitokset. Kansainvälinen monitorointijärjestelmä täyttää tekniset ja toimintaa koskevat vaatimukset, jotka esitetään tarkemmin asianomaisissa toimintakäsikirjoissa.

3. Yhteistyössä ja pitäen neuvoa sopimus-

ANNEX 2 TO THE TREATY

LIST OF STATES PURSUANT TO
ARTICLE XIV

List of States members of the Conference on Disarmament as at 18 June 1996 which formally participated in the work of the 1996 session of the Conference and which appear in Table 1 of the International Atomic Energy Agency's April 1996 edition of "Nuclear Power Reactors in the World", and of States members of the Conference on Disarmament as at 18 June 1996 which formally participated in the work of the 1996 session of the Conference and which appear in Table 1 of the International Atomic Energy Agency's December 1995 edition of "Nuclear Research Reactors in the World": Algeria, Argentina, Australia, Austria, Bangladesh, Belgium, Brazil, Bulgaria, Canada, Chile, China, Colombia, Democratic People's Republic of Korea, Egypt, Finland, France, Germany, Hungary, India, Indonesia, Iran (Islamic Republic of), Israel, Italy, Japan, Mexico, Netherlands, Norway, Pakistan, Peru, Poland, Romania, Republic of Korea, Russian Federation, Slovakia, South Africa, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey, Ukraine, United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, United States of America, Viet Nam, Zaire.

PROTOCOL TO THE COMPREHENSIVE
NUCLEAR TEST-BAN TREATY

PART I

THE INTERNATIONAL MONITORING
SYSTEM AND INTERNATIONAL DATA
CENTRE FUNCTIONS

A. GENERAL PROVISIONS

1. The International Monitoring System shall comprise monitoring facilities as set out in Article IV, paragraph 16, and respective means of communication.

2. The monitoring facilities incorporated into the International Monitoring System shall consist of those facilities specified in Annex 1 to this Protocol. The International Monitoring System shall fulfil the technical and operational requirements specified in the relevant operational manuals.

3. The Organization, in accordance with

valtioiden, muiden valtioiden ja tarpeen vaatiessa kansainvälisten järjestöjen kanssa järjestö järjestää ja koordinoi II artiklan mukaisesti kansainvälisen monitorointijärjestelmän hoidon ja ylläpidon sekä sen muuttamisen tai kehittämisen vastaisuudessa siten, kuin soviin.

4. Asianomaisten sopimusten tai järjestelyjen ja menettelytapojen mukaisesti sopimusvaltio tai muu kansainvälisen monitorointijärjestelmän laitteita alueellaan pitävä tai niistä muutoin vastuussa oleva valtio ja tekninen sihteeristö ovat keskenään sopien yhteistyössä, kun on kyse monitorointilaitosten, niihin liittyvien hyväksyttyjen laboratoriodien ja vastaavien viestintävälineiden järjestämisestä, käyttämisestä, ajan tasalle saattamisesta, rahoittamisesta ja ylläpitämisestä sen oikeudenkäytön tai valvonnan alaisilla alueilla tai muualla kansainvälisen oikeuden mukaisesti. Tällainen yhteistyö vastaa asianomaisiin toimintakäsikirjoihin sisältyviä turvallisuutta ja luotettavuutta koskevia vaatimuksia ja teknisiä erityispiirteitä. Tällainen valtio antaa tekniselle sihteeristölle oikeuden päästä monitorointilaitokseen tarkastamaan laitteet ja viestintäyhteydet ja suostuu tekemään tarpeelliset muutokset laitteissa ja toimintaan liittyvissä menettelytavoissa sovittujen vaatimusten täyttämiseksi. Tekninen sihteeristö antaa tällaisille valtioille asianmukaista teknistä apua siten, kuin hallintoneuvosto harkitsee tarpeelliseksi, jotta laitos toimisi asianmukaisesti osana kansainvälistä monitorointijärjestelmää.

5. Järjestön ja sopimusvaltioiden tai kansainvälisen monitorointijärjestelmän laitteita alueellaan omaavien tai niistä muutoin vastuussa olevien valtioiden välisen yhteistyön muodoista määrätään sopimuksissa tai erillisissä järjestelyissä kussakin tapauksessa erikseen.

B. SEISMOLOGINEN MONITOROINTI

6. Kukin sopimusvaltio sitoutuu olemaan yhteistyössä kansainvälisessä seismologisten tietojen vaihdossa auttaakseen tämän sopimuksen noudattamisen todentamista. Tähän yhteistyöhön kuuluu seismologisten perus- ja apumonitorointi-asemien maailmanlaajuisen verkoston perustaminen ja toiminta. Nämä asemat välittävät tietoja sovittujen menettelytapojen mukaisesti kansainväliselle tietokeskukselle.

7. Perusasemien verkoston muodostavat tämän pöytäkirjan 1 liitteen 1-A taulukossa

Article II, shall, in cooperation and consultation with the States Parties, with other States, and with international organizations as appropriate, establish and coordinate the operation and maintenance, and any future agreed modification or development of the International Monitoring System.

4. In accordance with appropriate agreements or arrangements and procedures, a State Party or other State hosting or otherwise taking responsibility for International Monitoring System facilities and the Technical Secretariat shall agree and cooperate in establishing, operating, upgrading, financing, and maintaining monitoring facilities, related certified laboratories and respective means of communication within areas under its jurisdiction or control or elsewhere in conformity with international law. Such cooperation shall be in accordance with the security and authentication requirements and technical specifications contained in the relevant operational manuals. Such a State shall give the Technical Secretariat authority to access a monitoring facility for checking equipment and communication links, and shall agree to make the necessary changes in the equipment and the operational procedures to meet agreed requirements. The Technical Secretariat shall provide to such States appropriate technical assistance as is deemed by the Executive Council to be required for the proper functioning of the facility as part of the International Monitoring System.

5. Modalities for such cooperation between the Organization and States Parties or States hosting or otherwise taking responsibility for facilities of the International Monitoring System shall be set out in agreements or arrangements as appropriate in each case.

B. SEISMOLOGICAL MONITORING

6. Each State Party undertakes to cooperate in an international exchange of seismological data to assist in the verification of compliance with this Treaty. This cooperation shall include the establishment and operation of a global network of primary and auxiliary seismological monitoring stations. These stations shall provide data in accordance with agreed procedures to the International Data Centre.

7. The network of primary stations shall consist of the 50 stations specified in Table

luetellut 50 asemaa. Nämä asemat täyttävät seismologisen seurannan ja seismologisten tietojen kansainvälisen vaihdon toimintakäsikirjassa mainitut tekniset ja toimintaa koskevat vaatimukset. Perusasemilta jatkuvasti saatavat tiedot välitetään suoraan tai kansallisen tietokeskuksen kautta suoraa yhteyttä käyttäen kansainväliseen tietokeskukseen.

8. Täydennyksenä perusverkostoon 120 aseman apuverkosto antaa tietoja pyynnöstä suoraan tai kansallisen tietokeskuksen kautta kansainväliseen tietokeskukseen. Käytettävät apuasemat on lueteltu tämän pöytäkirjan 1 liitteen 1-B taulukossa. Apuasemat täyttävät seismologisen seurannan ja seismologisten tietojen vaihdon toimintakäsikirjassa mainitut tekniset ja toimintaa koskevat vaatimukset. Kansainvälinen tietokeskus voi milloin tahansa pyytää tietoja apuasemilta ja tiedot ovat välittömästi käytössä kansainvälisten suorien tietokoneyhteyksien kautta.

C. RADIONUKLIDIMONITOROINTI

9. Kukin sopimusvaltio sitoutuu olemaan yhteistyössä kansainvälisessä ilmakehän radionuklideja koskevien tietojen vaihdossa auttaakseen tämän sopimuksen noudattamisen todentamista. Tähän yhteistyöhön kuuluu radionuklidien valvonnan monitorointiasemien ja hyväksytyjen laboratoriodien maailmanlaajuisen verkoston perustaminen ja toiminta. Verkosto välittää tietoja sovittujen menettelytapojen mukaisesti kansainväliselle tietokeskukselle.

10. Ilmakehässä radionuklideja mittaavien asemien verkostoon kuuluu tämän pöytäkirjan 1 liitteen 2-A taulukossa esitetty 80 aseman maailmanlaajuinen verkosto. Kaikki asemat pystyvät monitorointia suorittaessaan toteamaan, onko ilmakehässä kyseeseen tulevia hiukkasia. Tämän sopimuksen voimaantulosta lähtien 40 tällaista asemaa pystyy myös monitoroimaan kyseeseen tulevia jalokaasuja. Tässä tarkoituksessa konferenssi hyväksyy järjestäytymiskokouksessaan valmistelukomission suosituksen siitä, mitkä 40 asemaa tämän sopimuksen 1 liitteen 2-A taulukossa luetelluista asemista pystyvät monitoroimaan jalokaasuja. Ensimmäisessä säännönmukaisessa vuosikokouksessaan konferenssi käsittelee ja hyväksyy suunnitelman jalokaasujen monitorointiin liittyvien voimavarojen käytös-

1-A of Annex 1 to this Protocol. These stations shall fulfil the technical and operational requirements specified in the Operational Manual for Seismological Monitoring and the International Exchange of Seismological Data. Uninterrupted data from the primary stations shall be transmitted, directly or through a national data centre, on-line to the International Data Centre.

8. To supplement the primary network, an auxiliary network of 120 stations shall provide information, directly or through a national data centre, to the International Data Centre upon request. The auxiliary stations to be used are listed in Table 1-B of Annex 1 to this Protocol. The auxiliary stations shall fulfil the technical and operational requirements specified in the Operational Manual for Seismological Monitoring and the International Exchange of Seismological Data. Data from the auxiliary stations may at any time be requested by the International Data Centre and shall be immediately available through on-line computer connections.

C. RADIONUCLIDE MONITORING

9. Each State Party undertakes to cooperate in an international exchange of data on radionuclides in the atmosphere to assist in the verification of compliance with this Treaty. This cooperation shall include the establishment and operation of a global network of radionuclide monitoring stations and certified laboratories. The network shall provide data in accordance with agreed procedures to the International Data Centre.

10. The network of stations to measure radionuclides in the atmosphere shall comprise an overall network of 80 stations, as specified in Table 2-A of Annex 1 to this Protocol. All stations shall be capable of monitoring for the presence of relevant particulate matter in the atmosphere. Forty of these stations shall also be capable of monitoring for the presence of relevant noble gases upon the entry into force of this Treaty. For this purpose the Conference, at its initial session, shall approve a recommendation by the Preparatory Commission as to which 40 stations from Table 2-A of Annex 1 to this Protocol shall be capable of noble gas monitoring. At its first regular annual session, the Conference shall consider and decide on a plan for implementing noble gas monitoring

tä koko verkossa. Pääjohtaja laatii konferenssille selonteon menettelytavoista tämän toteuttamiseksi. Kaikki monitorointisemat täyttävät radionuklidien monitoroinnin ja radionuklideja koskevien tietojen kansainvälisen vaihdon toimintakäsikirjassa mainitut tekniset ja toimintaa koskevat vaatimukset.

11. Radionuklidien monitorointia harjoittavien asemien verkostoa tukevat laboratoriot, jotka tekninen sihteeristö on hyväksynyt asianomaisen toimintakäsikirjan mukaisesti suorittamaan radionuklidiasemilta saatujen näytteiden erittelyä siten, kuin järjestön kanssa sovitaan ja palvelusta perittävän korvauksen perusteella. Tekninen sihteeristö voi tarpeen vaatiessa velvoittaa tämän pöytäkirjan 1 liitteen 2-B taulukossa lueteltuja asianmukaisesti varustettuja laboratorioita suorittamaan radionuklidivalvonnan asemilta saatujen näytteiden lisäerittelyä. Hallintoneuvoston suostumuksella tekninen sihteeristö voi tarpeen mukaan hyväksyä muitakin laboratorioita suorittamaan monitorointiasemilta saatavien näytteiden tavanomaisen erittelyn. Kaikki hyväksytyt laboratoriot välittävät tällaisten erittelyjen tulokset kansainväliseen tietokeskukseen ja näin tehdessään ne täyttävät radionuklidien monitoroinnin ja radionuklideja koskevien tietojen kansainvälisen vaihdon toimintakäsikirjassa luetellut tekniset ja toimintaa koskevat vaatimukset.

D. HYDROAKUSTINEN MONITOROINTI

12. Kukin sopimusvaltio sitoutuu olemaan yhteistyössä kansainvälisessä hydroakustisen tiedon vaihdossa auttaakseen tämän sopimuksen noudattamisen todentamista. Tähän yhteistyöhön kuuluu hydroakustisten monitorointiasemien maailmanlaajuisen verkoston perustaminen ja toiminta. Verkosto välittää tietoja sovittujen menettelytapojen mukaisesti kansainväliselle tietokeskuskelle.

13. Hydroakustisten asemien verkoston muodostavat tämän pöytäkirjan 1 liitteen 3 taulukossa luetellut asemat, ja niihin kuuluu kuuden hydrofonisen ja viiden T-faasiaseman kokonaisverkosto. Nämä asemat täyttävät hydroakustisen seurannan ja hydroakustisen tiedon kansainvälisen vaihdon toimintakäsikirjassa luetellut tekniset ja toimintaa koskevat vaatimukset.

capability throughout the network. The Director-General shall prepare a report to the Conference on the modalities for such implementation. All monitoring stations shall fulfil the technical and operational requirements specified in the Operational Manual for Radionuclide Monitoring and the International Exchange of Radionuclide Data.

11. The network of radionuclide monitoring stations shall be supported by laboratories, which shall be certified by the Technical Secretariat in accordance with the relevant operational manual for the performance, on contract to the Organization and on a fee-for-service basis, of the analysis of samples from radionuclide monitoring stations. Laboratories specified in Table 2-B of Annex 1 to this Protocol, and appropriately equipped, shall, as required, also be drawn upon by the Technical Secretariat to perform additional analysis of samples from radionuclide monitoring stations. With the agreement of the Executive Council, further laboratories may be certified by the Technical Secretariat to perform the routine analysis of samples from manual monitoring stations where necessary. All certified laboratories shall provide the results of such analysis to the International Data Centre, and in so doing shall fulfil the technical and operational requirements specified in the Operational Manual on Radionuclide Monitoring and the International Exchange of Radionuclide Data.

D. HYDROACOUSTIC MONITORING

12. Each State Party undertakes to cooperate in an international exchange of hydroacoustic data to assist in the verification of compliance with this Treaty. This cooperation shall include the establishment and operation of a global network of hydroacoustic monitoring stations. These stations shall provide data in accordance with agreed procedures to the International Data Centre.

13. The network of hydroacoustic stations shall consist of the stations specified in Table 3 of Annex 1 to this Protocol, and shall comprise an overall network of six hydrophone and five T-phase stations. These stations shall fulfil the technical and operational requirements specified in the Operational Manual for Hydroacoustic Monitoring and the International Exchange of Hydroacoustic Data.

E. INFRAÄÄNIMONITOROINTI

14. Kukin sopimusvaltio sitoutuu olemaan yhteistyössä kansainvälisessä infraäänitietojen vaihdossa auttaakseen tämän sopimuksen noudattamisen todentamista. Tähän yhteistyöhön kuuluu infraäänien monitorointiasemien maailmanlaajuisen verkoston perustaminen ja toiminta. Verkosto välittää tietoja sovittujen menettelytapojen mukaisesti kansainväliselle tietokeskukselle.

15. Infraääniasemien verkoston muodostavat tämän pöytäkirjan 1 liitteen 4 taulukossa luetellut asemat, ja siihen kuuluu 60 aseman kokonaisverkosto. Nämä asemat täyttävät infraäänimonitoroinnin ja infraäänitietojen kansainvälisen vaihdon toimintakäsikirjassa luetellut tekniset ja toimintaa koskevat vaatimukset.

F. KANSAINVÄLISEN TIETO-
KESKUKSEN TEHTÄVÄT

16. Kansainvälinen tietokeskus vastaanottaa, kokoaa, muokkaa, erittelee, selostaa ja arkistoi kansainvälisen monitorointijärjestelmän laitoksilta saatuja tietoja, mukaan lukien tulokset hyväksytyjen laboratorioiden suorittamista erittelyistä.

17. Kansainvälisen tietokeskuksen käyttämät menettelytavat ja tavanomaiset arviointiperusteet sen valikoidessa tapahtumia silloin, kun se hoitaa sille uskottuja tehtäviä ja erityisesti laatii tavanomaisia raportointituotteita tai antaa tavanomaisiksi luokiteltuja palveluja sopimusvaltioille, täsmennetään kansainvälisen tietokeskuksen toimintakäsikirjassa ja niitä kehitetään vähitellen. Konferenssi hyväksyy järjestäytymiskokouksessaan valmistelukomission alkuaan kehittämät menettelytavat ja arvosteluperusteet.

Kansainvälisen tietokeskuksen vakiotuotteet

18. Kansainvälinen tietokeskus soveltaa kansainvälisestä monitorointijärjestelmästä saatujen raakatietojen käsittelyyn tavanomaisesti automaattisia muokausmenetelmiä ja inhimilliseen vuorovaikutukseen perustuvaa erittelyä tuottaessaan ja arkistoidessaan vakionomaisia kansainvälisen tietokeskuksen toiminnan tuloksia kaikkien sopimusvaltioiden nimissä. Nämä tulokset toimitetaan kuultua sopimusvaltioille ja ne eivät haittaa

E. INFRASOUND MONITORING

14. Each State Party undertakes to cooperate in an international exchange of infrasound data to assist in the verification of compliance with this Treaty. This cooperation shall include the establishment and operation of a global network of infrasound monitoring stations. These stations shall provide data in accordance with agreed procedures to the International Data Centre.

15. The network of infrasound stations shall consist of the stations specified in Table 4 of Annex 1 to this Protocol, and shall comprise an overall network of 60 stations. These stations shall fulfil the technical and operational requirements specified in the Operational Manual for Infrasound Monitoring and the International Exchange of Infrasound Data.

F. INTERNATIONAL DATA CENTRE
FUNCTIONS

16. The International Data Centre shall receive, collect, process, analyse, report on and archive data from International Monitoring System facilities, including the results of analysis conducted at certified laboratories.

17. The procedures and standard event screening criteria to be used by the International Data Centre in carrying out its agreed functions, in particular for the production of standard reporting products and for the performance of standard range of services for States Parties, shall be elaborated in the Operational Manual for the International Data Centre and shall be progressively developed. The procedures and criteria developed initially by the Preparatory Commission shall be approved by the Conference at its initial session.

International Data Centre Standard Products

18. The International Data Centre shall apply on a routine basis automatic processing methods and interactive human analysis to raw International Monitoring System data in order to produce and archive standard International Data Centre products on behalf of all States Parties. These products shall be provided at no cost to States Parties and shall be without prejudice to final judgements with regard to the nature of any event, which shall remain the

lopullisten arvioiden tekemistä minkään tapahtuman luonteesta, mikä säilyy sopimusvaltioiden vastuulla, ja niihin kuuluu

a) yhdistettyjä luetteloita kaikista kansainvälisen monitorointijärjestelmän havaitsemista signaaleista samoin kuin vakionomaisia tapahtumaluetteloja ja -julkaisuja, joissa ilmoitetaan lasketut arvot ja niihin liittyvät epävarmuustekijät jokaisen tapahtuman osalta, jonka kansainvälinen tietokeskus on paikallistanut, käyttäen perustana määrättyjä vakiosuureita,

b) valikoiduista tapahtumista tiedottavia vakionomaisia julkaisuja, jotka saadaan tulokseksi, kun kansainvälinen tietokeskus soveltaa jokaiseen tapahtumaan vakionomaisia valikoinnin arviointiperusteita käyttäen tämän pöytäkirjan 2 liitteessä lueteltuja kuvaamisesa käytettyjä suureita tarkoituksena luonnehtia ja esittää vakionomaisessa tapahtumajulkaisussa tapahtumia ja samalla valikoida pois ne tapahtumat, joiden katsotaan olevan yhdenmukaisia luonnonilmiöiden tai ihmisen aiheuttamien ilmiöiden kanssa ja joilla ei ole tekemistä ydinalan kanssa; vakionomaisessa luettelossa ilmoitetaan lukuja käyttäen jokaisen tapahtuman osalta, missä määrin tapahtuma vastaa tai ei vastaa tapahtumien valikointiin arviointiperusteita; soveltaessaan vakionomaisia tapahtumien valikointia kansainvälinen tietokeskus käyttää niin maailmanlaajuisia kuin myös täydentäviä valikointin perusteita pyrkimyksensä ottaa huomioon mahdollisuuksien mukaan alueelliset poikkeamat. Kansainvälinen tietokeskus parantaa vähitellen toimintamahdollisuuksiaan sitä mukaa, kuin kokemusta kansainvälisen monitorointikeskuksen käytöstä saadaan,

c) yhteenvetoja, joissa esitetään lyhyesti kansainvälisen tietokeskuksen saamat ja arkistoidut tiedot, sen toiminnan tuotteet sekä kansainvälisen monitorointijärjestelmän ja kansainvälisen tietokeskuksen tehokkuus ja käyttötilanne, sekä

d) otteita ja valikoituja osakokonaisuuksia kansainvälisen tietokeskuksen a)-c) alakohdissa mainituista vakiotuotteista, jotka yksittäinen sopimusvaltio on pyytänyt.

19. Kansainvälinen tietokeskus suorittaa järjestön tai sopimusvaltion pyynnöstä, aiheuttamatta sopimusvaltiolle kuluja, erityistutkimuksia pyrkimyksensä antaa syvempi tekninen asiantuntijain laatimaan erittelyyn perustuva katsaus kansainvälisen monitorointijärjestelmän välittämistä tiedoista tarkoituksena parantaa signaalien ja tapahtumia kuvaavien suureiden arvioituja mitta-arvoja.

responsibility of States Parties, and shall include:

(a) Integrated lists of all signals detected by the International Monitoring System, as well as standard event lists and bulletins, including the values and associated uncertainties calculated for each event located by the International Data Centre, based on a set of standard parameters;

(b) Standard screened event bulletins that result from the application to each event by the International Data Centre of standard event screening criteria, making use of the characterization parameters specified in Annex 2 to this Protocol, with the objective of characterising, highlighting in the standard event bulletin, and thereby screening out, events considered to be consistent with natural phenomena or non-nuclear, man-made phenomena. The standard event bulletin shall indicate numerically for each event the degree to which that event meets or does not meet the event screening criteria. In applying standard event screening, the International Data Centre shall use both global and supplementary screening criteria to take account of regional variations where applicable. The International Data Centre shall progressively enhance its technical capabilities as experience is gained in the operation of the International Monitoring System;

(c) Executive summaries, which summarize the data acquired and archived by the International Data Centre, the products of the International Data Centre, and the performance and operational status of the International Monitoring System and International Data Centre; and

(d) Extracts or subsets of the standard International Data Centre products specified in sub-paragraphs (a) to (c), selected according to the request of an individual State Party.

19. The International Data Centre shall carry out, at no cost to States Parties, special studies to provide in-depth, technical review by expert analysis of data from the International Monitoring System, if requested by the Organization or by a State Party, to improve the estimated values for the standard signal and event parameters.

*Kansainvälisen tietokeskuksen sopimus-
valtioille antamat palvelut*

20. Kansainvälinen tietokeskus antaa sopimusvaltioille avoimen, tasavertaisen, nopean ja käytännöllisen pääsyn kaikkeen raakatietoon samoin kuin muokattuun kansainvälisestä monitorointijärjestelmästä saatuu tietoon, kaikkiin kansainvälisen tietokeskuksen tuotteisiin ja kaikkiin muihin kansainvälisen monitorointijärjestelmän tietoihin, jotka ovat kansainvälisen tietokeskuksen arkistossa, sekä kansainvälisen tietokeskuksen välityksellä kansainvälisen monitorointijärjestelmän laitojen tietoihin. Menetelmiin, joiden tarkoituksena on edistää pääsyä tiedon pariin ja tietojen saantia, kuuluvat seuraavat palvelut:

a) kansainvälisen tietokeskuksen tuotteiden tai sopimusvaltion valinnan mukaan niiden osan automaattinen ja säännöllinen toimittaminen sopimusvaltiolle sekä pyynnöstä sopimusvaltion valitseman kansainvälisestä monitorointijärjestelmästä saadun tiedon toimittaminen,

b) sopimusvaltioiden erityisestä pyynnöstä muokatun tiedon ja tuotteiden toimittaminen tiedon ja tuotteiden saamiseksi kansainvälisen tietokeskuksen arkistosta ja kansainvälisen monitorointijärjestelmän laitojen arkistoista, mukaan lukien vuorovaikutuksen mahdollistava pääsy elektronisesti kansainvälisen tietokeskuksen tietopankkiin,

c) auttaa yksittäisiä jäsenvaltioita niiden pyynnöstä maksutta, mikäli työn laajuus on kohtuullinen, antamalla niille asiantuntijain laatimia teknisiä erittelyjä kansainvälisestä monitorointijärjestelmästä saaduista tiedoista ja muista kyseeseen tulevista pyytävän sopimusvaltion esittämistä tiedoista, joiden tarkoituksena on auttaa kyseistä sopimusvaltiota paikallistamaan yksittäisten tapahtumien alkusyy; tällaisen teknisen erittelyn tulosta pidetään pyynnön esittäneen sopimusvaltion toiminnan tuloksena, mutta se on kaikkien sopimusvaltioiden käytössä.

Edellä a) ja b) alakohdissa luetellut kansainvälisen tietokeskuksen palvelut ovat kaikkien sopimusvaltioiden käytettävissä maksutta. Käytettävissä olevien tietojen laajuus ja niiden esittämismuoto määritellään kansainvälisen tietokeskuksen toimintakäsikirjassa.

Tapahtumien valikointi kansallisella tasolla

21. Sopimusvaltion pyynnöstä kansainvälinen tietokeskus soveltaa säännöllisesti ja

*International Data Centre Services to
States Parties*

20. The International Data Centre shall provide States Parties with open, equal, timely and convenient access to all International Monitoring System data, raw or processed, all International Data Centre products, and all other International Monitoring System data in the archive of the International Data Centre or, through the International Data Centre, of International Monitoring System facilities. The methods for supporting data access and the provision of data shall include the following services:

(a) Automatic and regular forwarding to a State Party of the products of the International Data Centre or the selection by the State Party thereof, and, as requested, the selection by the State Party of International Monitoring System data;

(b) The provision of the data or products generated in response to ad hoc requests by States Parties for the retrieval from the International Data Centre and International Monitoring System facility archives of data and products, including interactive electronic access to the International Data Centre data base; and

(c) Assisting individual States Parties, at their request and at no cost for reasonable efforts, with expert technical analysis of International Monitoring System data and other relevant data provided by the requesting State Party, in order to help the State Party concerned to identify the source of specific events. The output of any such technical analysis shall be considered a product of the requesting State Party, but shall be available to all States Parties.

The International Data Centre services specified in sub-paragraphs (a) and (b) shall be made available at no cost to each State Party. The volumes and formats of data shall be set out in the Operational Manual for the International Data Centre.

National Event Screening

21. The International Data Centre shall, if requested by a State Party, apply to any of its

automaattisesti kaikkiin vakionomaisiin tuotteisiin kyseisen valtion määrittelemiä kansallisia tapahtumien valikoinnin arviointiperusteita ja toimittaa sille tällaisen erittelyn tulokset. Tämä palvelu tehdään maksutta pyynnön esittäneelle sopimusvaltiolle. Tällaista kansallista tapahtumien valikoinnin muokkausta pidetään pyynnön esittäneen sopimusvaltion tuotteena.

Tekninen apu

22. Kansainvälinen tietokeskus antaa tarpeen vaatiessa teknistä apua yksittäisille sopimusvaltioille

a) osallistumalla niiden vaatimusten muotoiluun tietojen ja tuotteiden valinnassa ja valikoinnissa,

b) asentamalla kansainväliseen tietokeskukseen sopimusvaltion toimittamia tietokonealgoritmeja tai ohjelmia laskemaan sellaisia signaalien ja tapahtumien mittasuureita, jotka eivät sisälly kansainvälisen tietokeskuksen toimintakäsikirjaan, jolloin tulokset katsotaan pyynnön esittäneen sopimusvaltion tuotteiksi, perimättä siitä maksua pyynnön esittäneeltä sopimusvaltiolta, mikäli työn laajuus on kohtuullinen, sekä

c) auttamalla sopimusvaltioita kehittämään mahdollisuuksiaan vastaanottaa, muokata ja eritellä kansainvälisestä monitorointijärjestelmästä saatavia tietoja kansallisessa tietokeskuksessa.

23. Kansainvälinen tietokeskus seuraa jatkuvasti kansainvälisen monitorointijärjestelmän laitteiden, viestiyhteyksien ja omien muokausjärjestelmiensä toiminnan tilaa ja raportoi tästä. Mikäli jokin osa ei toimi asianomaisessa toimintakäsikirjassa edellytetyllä tasolla, keskus ilmoittaa siitä välittömästi vastuunalaisille tahoille.

II OSA

PAIKAN PÄÄLLÄ SUORITETTAVAT TARKASTUKSET

A. YLEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

1. Tässä osassa mainittuja menettelytapoja sovelletaan IV artiklaan sisältyvien paikan päällä suoritettavia tarkastuksia koskevien määräysten mukaisesti.

2. Paikan päällä suoritettava tarkastus ta-

standard products, on a regular and automatic basis, national event screening criteria established by that State Party, and provide the results of such analysis to that State Party. This service shall be undertaken at no cost to the requesting State Party. The output of such national event screening processes shall be considered a product of the requesting State Party.

Technical Assistance

22. The International Data Centre shall, where required, provide technical assistance to individual States Parties:

(a) In formulating their requirements for selection and screening of data and products;

(b) By installing at the International Data Centre, at no cost to a requesting State Party for reasonable efforts, computer algorithms or software provided by that State Party to compute new signal and event parameters that are not included in the Operational Manual for the International Data Centre, the output being considered products of the requesting State Party; and

(c) By assisting States Parties to develop the capability to receive, process and analyse International Monitoring System data at a national data centre.

23. The International Data Centre shall continuously monitor and report on the operational status of the International Monitoring System facilities, of communications links, and of its own processing systems. It shall provide immediate notification to those responsible should the operational performance of any component fail to meet agreed levels set out in the relevant operational manual.

PART II

ON-SITE INSPECTIONS

A. GENERAL PROVISIONS

1. The procedures in this Part shall be implemented pursuant to the provisions for on-site inspections set out in Article IV.

2. The on-site inspection shall be carried

pahtuu sen tapahtuman alueella, joka on syynä paikan päällä suoritettavaa tarkastusta koskevaan pyyntöön.

3. Paikan päällä suoritettavan tarkastuksen alue on yhtenäinen eikä sen pinta-ala ylitä 1000 km². Viivasuora etäisyys sen alueella ei mihinkään suuntaan ole yli 50 km.

4. Paikan päällä suoritettavan tarkastuksen kesto ei ylitä 60 vuorokautta alkaen siitä, kun paikan päällä suoritettavaa tarkastusta koskeva pyyntö on hyväksytty IV artiklan 46 kohdan mukaisesti, mutta tarkastusta voidaan pidentää enintään 70 vuorokaudella IV artiklan 49 kohdan mukaisesti.

5. Jos tarkastustoimeksiannossa mainittu tarkastusalue ulottuu sellaiselle alueelle tai muuhun sellaiseen paikkaan, joka on enemmän kuin yhden sopimusvaltion oikeudenkäyttövallan tai valvonnan alainen, paikan päällä suoritettavia tarkastuksia koskevat määräykset koskevat tarpeen mukaan jokaista sopimusvaltiota, jonka alueelle tarkastusalue ulottuu.

6. Tapauksissa, joissa tarkastusalue on tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion oikeudenkäyttövallan tai valvonnan alla, mutta sijaitsee toisen sopimusvaltion alueella, tai alueella, jonne pääsy tarkastuksen aloituskohdasta vaatii läpikulkua muun kuin tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion alueen kautta, tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio toteuttaa oikeutensa ja täyttää velvollisuutensa tällaisten tarkastusten osalta tämän pöytäkirjan mukaisesti. Tällaisessa tapauksessa sopimusvaltio, jonka alueella tarkastusalue sijaitsee, helpottaa tarkastusta ja antaa tarpeellista apua tarkastusryhmälle, jotta se voisi hoitaa tehtävänsä ajoissa ja tehokkaasti. Sopimusvaltiot, joiden alueen kautta joudutaan kulkemaan tarkastusalueelle pääsemiseksi, helpottavat tällaista kauttakulkua.

7. Tapauksissa, joissa tarkastusalue on tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion oikeudenkäyttövallan tai valvonnan alainen, mutta sijaitsee sellaisen valtion alueella, joka ei ole tämän sopimuksen sopimusvaltio, tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio ryhtyy kaikkiin tarpeellisiin toimiin varmistaakseen sen, että tarkastus voidaan suorittaa tämän pöytäkirjan mukaisesti. Sopimusvaltio, jolla on oikeudenkäyttövaltansa tai valvontansa alaisena yksi tai useampia alueita sellaisen valtion alueella, joka ei ole tämän sopimuksen sopimusvaltio, ryhtyy kaikkiin tarpeellisiin

out in the area where the event that triggered the on-site inspection request occurred.

3. The area of an on-site inspection shall be continuous and its size shall not exceed 1000 square kilometres. There shall be no linear distance greater than 50 kilometres in any direction.

4. The duration of an on-site inspection shall not exceed 60 days from the date of the approval of the on-site inspection request in accordance with Article IV, paragraph 46, but may be extended by a maximum of 70 days in accordance with Article IV, paragraph 49.

5. If the inspection area specified in the inspection mandate extends to the territory or other place under the jurisdiction or control of more than one State Party, the provisions on on-site inspections shall, as appropriate, apply to each of the States Parties to which the inspection area extends.

6. In cases where the inspection area is under the jurisdiction or control of the inspected State Party but is located on the territory of another State Party or where the access from the point of entry to the inspection area requires transit through the territory of a State Party other than the inspected State Party, the inspected State Party shall exercise the rights and fulfil the obligations concerning such inspections in accordance with this Protocol. In such a case, the State Party on whose territory the inspection area is located shall facilitate the inspection and shall provide for the necessary support to enable the inspection team to carry out its tasks in a timely and effective manner. States Parties through whose territory transit is required to reach the inspection area shall facilitate such transit.

7. In cases where the inspection area is under the jurisdiction or control of the inspected State Party but is located on the territory of a State not Party to this Treaty, the inspected State Party shall take all necessary measures to ensure that the inspection can be carried out in accordance with this Protocol. A State Party that has under its jurisdiction or control one or more areas on the territory of a State not Party to this Treaty shall take all necessary measures to ensure acceptance by the State on whose territory the inspection area is located of inspectors and inspection assis-

toimiin, jotta valtio, jonka alueella tarkastusalue sijaitsee, ottaa vastaan kyseistä sopimusvaltiota varten määrätty tarkastajat ja tarkastajien apulaiset. Jollei tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio voi varmistaa pääsyä tarkastusalueelle, se osoittaa ryhtyneensä kaikkiin tarpeellisiin toimiin pääsyn aikaansaamiseksi.

8. Tapauksissa, joissa tarkastusalue on sopimusvaltion alueella, mutta on sellaisen valtion oikeudenkäyttövallan tai valvonnan alainen, joka ei ole tämän sopimuksen sopimusvaltio, sopimusvaltio ryhtyy kansainvälisen oikeuden sääntöjä ja käytäntöä noudattaen kaikkiin tarpeellisiin toimiin, jotka vaaditaan tarkastuksen kohteena olevalta sopimusvaltiolta ja sopimusvaltiolta, jonka alueella tarkastusalue on, varmistaa sen, että paikan päällä suoritettava tarkastus voidaan järjestää tämän pöytäkirjan mukaisesti. Jollei sopimusvaltio voi varmistaa pääsyä tarkastusalueelle, se osoittaa ryhtyneensä kansainvälisen oikeuden sääntöjä ja käytäntöä noudattaen kaikkiin tarpeellisiin toimiin pääsyn aikaansaamiseksi.

9. Tarkastusryhmän koko on pienin mahdollinen, joka on tarpeen tarkastustoimeksianton täyttämiseen asianmukaisella tavalla. Tarkastuksen kohteena olevan valtion alueella samalla hetkellä olevien henkilöiden kokonaismäärä, maankuoren poraamista lukuunottamatta, ei minään aikana ylitä 40. Tarkastusryhmän jäsen ei saa olla pyynnön esittäneen sopimusvaltion tai tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion kansalainen.

10. Pääjohtaja määrittelee tarkastusryhmän koon ja valitsee sen jäsenet tarkastajien ja tarkastusapulaisten luettelosta ottaen huomioon kuhunkin pyyntöön kuuluvat erityispiirteet.

11. Tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio antaa tai järjestää tarkastusryhmälle sen tarvitsemat apuvälineet, viestintävälineet, tulkintapalvelut, kuljetukset, työ- ja asuintilat, ateriat ja lääkärinhoidon.

12. Järjestö korvaa tarkastuksen kohteena olevalle sopimusvaltiolle kohtuullisen lyhyessä ajassa tarkastuksen päätyttyä kaikki tarkastusryhmän oleskelusta ja toiminnasta tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion alueella aiheutuneet kulut, mukaan lukien 11 ja 49 kohdissa tarkoitettut kulut.

13. Paikan päällä suoritettavissa tarkastuksissa noudatettavat menettelytavat selostetaan tarkemmin paikan päällä suoritettavien tarkastusten toimintakäsikirjassa.

tants designated to that State Party. If an inspected State Party is unable to ensure access, it shall demonstrate that it took all necessary measures to ensure access.

8. In cases where the inspection area is located on the territory of a State Party but is under the jurisdiction or control of a State not Party to this Treaty, the State Party shall take all necessary measures required of an inspected State Party and a State Party on whose territory the inspection area is located, without prejudice to the rules and practices of international law, to ensure that the on-site inspection can be carried out in accordance with this Protocol. If the State Party is unable to ensure access to the inspection area, it shall demonstrate that it took all necessary measures to ensure access, without prejudice to the rules and practices of international law.

9. The size of the inspection team shall be kept to the minimum necessary for the proper fulfilment of the inspection mandate. The total number of members of the inspection team present on the territory of the inspected State Party at any given time, except during the conduct of drilling, shall not exceed 40 persons. No national of the requesting State Party or the inspected State Party shall be a member of the inspection team.

10. The Director-General shall determine the size of the inspection team and select its members from the list of inspectors and inspection assistants, taking into account the circumstances of a particular request.

11. The inspected State Party shall provide for or arrange the amenities necessary for the inspection team, such as communication means, interpretation services, transportation, working space, lodging, meals, and medical care.

12. The inspected State Party shall be reimbursed by the Organization, in a reasonably short period of time after conclusion of the inspection, for all expenses, including those mentioned in paragraphs 11 and 49, related to the stay and functional activities of the inspection team on the territory of the inspected State Party.

13. Procedures for the implementation of on-site inspections shall be detailed in the Operational Manual for On-Site Inspections.

B. PYSYVÄT JÄRJESTELYT

Tarkastajien ja tarkastusapulaisten nimeäminen

14. Tarkastusryhmä muodostuu tarkastajista ja tarkastusapulaisista. Vain tähän tehtävään erityisesti määrätty ammattitaitoiset tarkastajat voivat tehdä paikan päällä suoritettavan tarkastuksen. Heitä voivat avustaa erityisesti määrätty tarkastusapulaiset, kuten tekninen ja hallintohenkilöstö, lentokoneen miehistö ja tulkit.

15. Ehdotuksia tehtävään määrättävistä tarkastajista ja tarkastusapulaisista tekevät sopimusvaltiot ja teknisen sihteeristön jäsenistä pääjohtaja pitäen perustana heidän asiantuntemustaan ja kokemustaan, joka liittyy paikan päällä suoritettavien tarkastusten tarkoitukseen ja tehtäviin. Sopimusvaltiot hyväksyvät heidän ehdokkuutensa etukäteen 18 kohdan mukaisesti.

16. Kukin sopimusvaltio ilmoittaa viimeistään 30 vuorokauden kuluttua siitä, kun tämä sopimus tulee sen osalta voimaan, niiden henkilöiden nimet, syntymäpäivät, sukupuolen, arvon, ammattitaidon ja ammattikokemuksen, joita se ehdottaa määrättäviksi tarkastajiksi ja tarkastusapulaisiksi.

17. Viimeistään 60 vuorokauden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta tekninen sihteeristö ilmoittaa kirjeitse kaikille sopimusvaltioille ensimmäisen luettelon, joka sisältää pääjohtajan ja sopimusvaltioiden tarkastajiksi ja tarkastusapulaisiksi ehdottamien henkilöiden nimet, kansalaisuuden, syntymäajan, sukupuolen ja arvon samoin kuin kuvauksen heidän ammattitaidostaan ja ammattikokemuksestaan.

18. Jokainen sopimusvaltio tunnustaa välittömästi vastaanottaneensa tarkastajiksi ja tarkastusapulaisiksi ehdotettujen henkilöiden ensimmäisen luettelon. Jokainen kyseisessä luettelossa mainittu tarkastaja ja tarkastusapulainen katsotaan hyväksytyksi, jollei jokin sopimusvaltio viimeistään 30 vuorokauden kuluttua siitä, kun se on tunnustanut vastaanottaneensa luettelon, ilmoita kirjallisesti hyväksymisensä epäämisestä. Sopimusvaltio voi esittää myös syyn epäämiseensä. Epäämistapauksessa ehdotettu tarkastaja tai tarkastusapulainen ei ryhdy tai osallistu paikan päällä suoritettavaan tarkastukseen kuuluviin toimintoihin epäämisestä ilmoittaneen sopimusvaltion oikeudenkäyttövallan tai valvonnan alaisella alueella olevassa paikassa. Tek-

B. STANDING ARRANGEMENTS

Designation of Inspectors and Inspection Assistants

14. An inspection team may consist of inspectors and inspection assistants. An on-site inspection shall only be carried out by qualified inspectors specially designated for this function. They may be assisted by specially designated inspection assistants, such as technical and administrative personnel, aircrew and interpreters.

15. Inspectors and inspection assistants shall be nominated for designation by the States Parties or, in the case of staff of the Technical Secretariat, by the Director-General, on the basis of their expertise and experience relevant to the purpose and functions of on-site inspections. The nominees shall be approved in advance by the States Parties in accordance with paragraph 18.

16. Each State Party, no later than 30 days after the entry into force of this Treaty for it, shall notify the Director-General of the names, dates of birth, sex, ranks, qualifications and professional experience of the persons proposed by the State Party for designation as inspectors and inspection assistants.

17. No later than 60 days after the entry into force of this Treaty, the Technical Secretariat shall communicate in writing to all States Parties an initial list of the names, nationalities, dates of birth, sex and ranks of the inspectors and inspection assistants proposed for designation by the Director-General and the States Parties, as well as a description of their qualifications and professional experience.

18. Each State Party shall immediately acknowledge receipt of the initial list of inspectors and inspection assistants proposed for designation. Any inspector or inspection assistant included in this list shall be regarded as accepted unless a State Party, no later than 30 days after acknowledgment of receipt of the list, declares its non-acceptance in writing. The State Party may include the reason for the objection. In the case of non-acceptance, the proposed inspector or inspection assistant shall not undertake or participate in on-site inspection activities on the territory or in any other place under the jurisdiction or control of the State Party that has declared its non-acceptance. The Technical Secretariat shall immediately confirm receipt of the notifica-

ninen sihteeristö ilmoittaa välittömästi vastaanottaneensa epäämisilmoituksen.

19. Aina kun pääjohtaja tai jokin sopimusvaltio ehdottaa lisäyksiä tai muutoksia tarkastajien ja tarkastusapulaisten luetteloon, entisten tilalle tulevat tarkastajat ja tarkastusapulaiset määrätään samalla tavalla, kuin heidät määrätään ensimmäisen luettelon osalta. Kukin sopimusvaltio ilmoittaa välittömästi tekniselle sihteeristölle, kun sen tehtävään nimittämä tarkastaja tai tarkastusapulainen ei enää voi hoitaa tehtäviään tarkastajana tai tarkastusapulaisena.

20. Tekninen sihteeristö pitää tarkastajien ja tarkastusapulaisten luetteloa ajan tasalla ja ilmoittaa kaikille sopimusvaltioille jokaisesta luetteloon tehdystä lisäyksestä tai muutoksesta.

21. Paikan päällä suoritettavaa tarkastusta pyytävä sopimusvaltio voi ehdottaa tarkastajien ja tarkastusapulaisten luettelossa olevaa tarkastajaa toimimaan sen tarkkailijana IV artiklan 61 kohdan mukaisesti.

22. Noudattaen 23 kohtaa sopimusvaltio saa milloin tahansa evätä jo hyväksytyn tarkastajan tai tarkastusapulaisen. Se ilmoittaa kirjallisesti tekniselle sihteeristölle epäämisestään ja voi mainita myös epäämisen syyn. Tällainen epääminen tulee voimaan 30 vuorokauden kuluttua siitä, kun tekninen sihteeristö on vastaanottanut ilmoituksen. Tekninen sihteeristö vahvistaa välittömästi epäämistä koskevan ilmoituksen vastaanottamisen sekä ilmoittaa epäyksen tehneille ja ehdokkaita asettaneille sopimusvaltioille päivämäärästä, jona tarkastaja tai tarkastusapulainen lakkaa olemasta kyseistä sopimusvaltiota varten määrättyä.

23. Sopimusvaltio, jolle on ilmoitettu tarkastuksesta, ei pyri poistamaan tarkastusryhmästä ketään tarkastustoimeksiannossa mainittua tarkastajaa tai tarkastusapulaista.

24. Sopimusvaltion hyväksymien tarkastajien ja tarkastusapulaisten määrän tulee olla riittävä varmistamaan, että tarkastajia ja tarkastusapulaisia on tarpeeksi. Jos pääsihteerin mielestä se seikka, että sopimusvaltio ei hyväksy ehdotettuja tarkastajia tai tarkastusapulaisia, estää nimittämästä riittävästi tarkastajia tai tarkastusapulaisia tai muutoin häiritsee paikan päällä suoritettavan tarkastuksen päämäärien saavuttamista tehokkaalla tavalla, hän siirtää ongelman hallintoneuvoston käsiteltäväksi.

tion of objection.

19. Whenever additions or changes to the list of inspectors and inspection assistants are proposed by the Director-General or a State Party, replacement inspectors and inspection assistants shall be designated in the same manner as set forth with respect to the initial list. Each State Party shall promptly notify the Technical Secretariat if an inspector or inspection assistant nominated by it can no longer fulfil the duties of an inspector or inspection assistant.

20. The Technical Secretariat shall keep the list of inspectors and inspection assistants up to date and notify all States Parties of additions or changes to the list.

21. A State Party requesting an on-site inspection may propose that an inspector from the list of inspectors and inspection assistants serve as its observer in accordance with Article IV, paragraph 61.

22. Subject to paragraph 23, a State Party shall have the right at any time to object to an inspector or inspection assistant who has already been accepted. It shall notify the Technical Secretariat of its objection in writing and may include the reason for the objection. Such objection shall come into effect 30 days after receipt of the notification by the Technical Secretariat. The Technical Secretariat shall immediately confirm receipt of the notification of the objection and inform the objecting and nominating States Parties of the date on which the inspector or inspection assistant shall cease to be designated for that State Party.

23. A State Party that has been notified of an inspection shall not seek the removal from the inspection team of any of the inspectors or inspection assistants named in the inspection mandate.

24. The number of inspectors and inspection assistants accepted by a State Party must be sufficient to allow for availability of appropriate numbers of inspectors and inspection assistants. If, in the opinion of the Director-General, the non-acceptance by a State Party of proposed inspectors or inspection assistants impedes the designation of a sufficient number of inspectors and inspection assistants or otherwise hampers the effective fulfilment of the purposes of an on-site inspection, the Director-General shall refer the issue to the Executive Council.

25. Jokainen tarkastajien ja tarkastusapulaisten luettelossa mainittu tarkastaja saa asianmukaisen koulutuksen. Tällaista koulutusta antaa tekninen sihteeristö noudattaen paikan päällä suoritettavien tarkastusten toimintakäsikirjassa mainittuja menettelytapoja. Tekninen sihteeristö sovittaa jäsenvaltioiden suostumuksella yhteen tarkastajien koulutus-aikataulun.

Erioikeudet ja erivapaudet

26. Hyväksyttyään ensimmäisen tarkastajien ja tarkastusapulaisten luettelon 18 kohdan mukaisesti tai muutettuna 19 kohdan mukaisesti jokainen sopimusvaltio on velvollinen antamaan kansallisia menettelytapojaan noudattaen ja tarkastajan tai tarkastusavustajan anomuksesta monikertaviisumeita maahantuloon/maastalähtöön ja/tai kauttakulkuun ja muita asiakirjoja, joita käyttäen jokainen tarkastaja tai tarkastusapulainen voi tulla sopimusvaltion alueelle ja olla siellä tarkoituksenaan pelkästään tarkastustoiminnan suorittaminen. Jokainen sopimusvaltio antaa tähän tarkoitukseen tarvittavat viisumit ja matkustusasiakirjat 48 tunnin sisällä hakemuksen vastaanottamisesta tai välittömästi tarkastusryhmän saavuttua paikkaan, jossa se tulee sopimusvaltion alueelle. Tällaiset asiakirjat ovat voimassa niin kauan kuin tarpeen, jotta tarkastaja ja tarkastusapulainen voisivat olla tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion alueella tarkoituksenaan pelkästään tarkastustoiminnan suorittaminen.

27. Jotta tarkastusryhmän jäsenet voisivat hoitaa tehtäviään tehokkaalla tavalla, heille myönnetään a)-i) alakohdissa luettelut erioikeudet ja erivapaudet. Ne myönnetään heille sopimuksen edun mukaisesti eikä heidän henkilökohtaisen hyötynsä vuoksi. Heille myönnetään tällaiset erioikeudet ja erivapaudet koko ajaksi alkaen saapumisesta tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion alueelle ja päättyen lähtöön sieltä sekä sen jälkeen sellaisiin toimiin, joita he ovat ennen lähtöään tarkastustehtävässään suorittaneet.

a) Tarkastusryhmän jäsenille myönnetään koskemattomuus, jota diplomaattiedustajat nauttivat 18 päivänä huhtikuuta 1961 tehdyn diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleis-sopimuksen 29 artiklan mukaisesti.

b) Tämän sopimuksen mukaisissa tarkastustehtävissä olevan tarkastusryhmän käyttä-

25. Each inspector included in the list of inspectors and inspection assistants shall receive relevant training. Such training shall be provided by the Technical Secretariat pursuant to the procedures specified in the Operational Manual for On-Site Inspections. The Technical Secretariat shall co-ordinate, in agreement with the States Parties, a schedule of training for the inspectors.

Privileges and Immunities

26. Following acceptance of the initial list of inspectors and inspection assistants as provided for in paragraph 18 or as subsequently altered in accordance with paragraph 19, each State Party shall be obliged to issue, in accordance with its national procedures and upon application by an inspector or inspection assistant, multiple entry/exit and/or transit visas and other relevant documents to enable each inspector and inspection assistant to enter and to remain on the territory of that State Party for the sole purpose of carrying out inspection activities. Each State Party shall issue the necessary visa or travel documents for this purpose no later than 48 hours after receipt of the application or immediately upon arrival of the inspection team at the point of entry on the territory of the State Party. Such documents shall be valid for as long as is necessary to enable the inspector or inspection assistant to remain on the territory of the inspected State Party for the sole purpose of carrying out the inspection activities.

27. To exercise their functions effectively, members of the inspection team shall be accorded privileges and immunities as set forth in sub-paragraphs (a) to (i). Privileges and immunities shall be granted to members of the inspection team for the sake of this Treaty and not for the personal benefit of the individuals themselves. Such privileges and immunities shall be accorded to them for the entire period between arrival on and departure from the territory of the inspected State Party, and thereafter with respect to acts previously performed in the exercise of their official functions.

(a) The members of the inspection team shall be accorded the inviolability enjoyed by diplomatic agents pursuant to Article 29 of the Vienna Convention on Diplomatic Relations of 18 April 1961;

(b) The living quarters and office premises occupied by the inspection team carrying out

mille asuin- ja toimistotiloille myönnetään diplomaattiedustajien tiloille myönnettävä koskemattomuus ja suojelu diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen 30 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

c) Tarkastusryhmän paperit ja kirjeenvaihto, mukaan lukien muistiinpanot, ovat koskemattomia samoin kuin kaikki diplomaattiedustajien paperit ja kirjeenvaihto diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen 30 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Tarkastusryhmällä on oikeus käyttää salausta yhteyksissään teknisen sihteeristön kanssa.

d) Tarkastusryhmän jäsenten kuljettamat näytteet ja hyväksytyt laitteet ovat koskemattomia, kun ne ovat tämän sopimuksen määräysten mukaisia, ja ne vapautetaan kaikista tullimaksuista. Vaaralliset näytteet kuljetetaan niitä koskevien määräysten mukaisesti.

e) Tarkastusryhmän jäsenille myönnetään diplomaattiedustajille diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen 31 artiklan 1—3 kohtien mukaisesti myönnettävät erivapaudet.

f) Tarkastusryhmän jäsenille myönnetään heidän suorittaessaan tämän sopimuksen mukaisia tehtäviä vapautus maksuista ja veroista, joka myönnetään diplomaattiedustajille diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen 34 artiklan mukaisesti.

g) Tarkastusryhmän jäsenten sallitaan tulla tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion alueelle ilman tullimaksuja tai senkaltaisia maksuja henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettuja esineitä lukuun ottamatta esineitä, joiden tuonti tai vienti on lailla kielletty tai karanteenimääräyksen säädelty.

h) Tarkastusryhmän jäsenille myönnetään samat helpotukset valuutan ja sen vaihdon osalta, jotka myönnetään ulkomaisten hallitusten väliaikaisissa virkatehtävissä oleville edustajille.

i) Tarkastusryhmän jäsenet eivät ryhdy mihinkään ammattimaiseen tai kaupalliseen toimintaan henkilökohtaisen edun saamiseksi tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion alueella.

28. Kun tarkastusryhmän jäsenet matkustavat sellaisen muun sopimusvaltion kautta, joka ei ole tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio, heille myönnetään ne etuoikeudet ja erivapaudet, joita diplomaattiedustajat nauttivat diplomaattisia suhteita koskevan Wienin

inspection activities pursuant to this Treaty shall be accorded the inviolability and protection accorded to the premises of diplomatic agents pursuant to Article 30, paragraph 1, of the Vienna Convention on Diplomatic Relations;

(c) The papers and correspondence, including records, of the inspection team shall enjoy the inviolability accorded to all papers and correspondence of diplomatic agents pursuant to Article 30, paragraph 2, of the Vienna Convention on Diplomatic Relations. The inspection team shall have the right to use codes for their communications with the Technical Secretariat;

(d) Samples and approved equipment carried by members of the inspection team shall be inviolable subject to provisions contained in this Treaty and exempt from all customs duties. Hazardous samples shall be transported in accordance with relevant regulations;

(e) The members of the inspection team shall be accorded the immunities accorded to diplomatic agents pursuant to Article 31, paragraphs 1, 2 and 3, of the Vienna Convention on Diplomatic Relations;

(f) The members of the inspection team carrying out prescribed activities pursuant to this Treaty shall be accorded the exemption from dues and taxes accorded to diplomatic agents pursuant to Article 34 of the Vienna Convention on Diplomatic Relations;

(g) The members of the inspection team shall be permitted to bring into the territory of the inspected State Party, without payment of any customs duties or related charges, articles for personal use, with the exception of articles the import or export of which is prohibited by law or controlled by quarantine regulations;

(h) The members of the inspection team shall be accorded the same currency and exchange facilities as are accorded to representatives of foreign Governments on temporary official missions; and

(i) The members of the inspection team shall not engage in any professional or commercial activity for personal profit on the territory of the inspected State Party.

28. When transiting the territory of States Parties other than the inspected State Party, the members of the inspection team shall be accorded the privileges and immunities enjoyed by diplomatic agents pursuant to Article 40, paragraph 1, of the Vienna Convention on

yleissopimuksen 40 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Heidän kuljettamilleen papereille ja kirjeenvaihdolle, mukaan lukien muistiinpanot, sekä näytteille ja hyväksytyille laitteille myönnetään 27 c) ja d) kohdissa tarkoitettut erioikeudet ja erivapaudet.

29. Erioikeuksiensa ja erivapauksiensa estämättä tarkastusryhmän jäsenet ovat velvolliset noudattamaan tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion lakeja ja määräyksiä sekä siinä määrin, kuin on tarkastustoimeksiannon mukaista, olemaan puuttumatta kyseisen valtion sisäisiin asioihin. Jos tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio on sitä mieltä, että tässä pöytäkirjassa tarkoitettuja erioikeuksia tai erivapauksia on käytetty väärin, kyseinen sopimusvaltio ja pääjohtaja ryhtyvät neuvotteluihin todetakseen, onko väärinkäyttöä ollut, ja jos niin todetaan, estääkseen tällaisen väärinkäytön toistumisen.

30. Pääjohtaja voi poistaa tarkastusryhmän jäseniltä erivapauden oikeudenkäytövalan osalta tapauksissa, joissa hän on sitä mieltä, että tämä erivapaus haittaisi oikeudenkäytön harjoittamista ja että se voidaan poistaa ilman, että haitataan tämän sopimuksen määräysten noudattamista. Koskemattomuuden poistaminen tulee aina ilmaista selkeästi.

31. Tarkkailijoille myönnetään samat erioikeudet ja erivapaudet kuin tarkastusryhmän jäsenille tämän luvun mukaisesti, lukuunottamatta tapauksia, joissa ne myönnetään 27 d) kohdan mukaisesti.

Maahantulon paikat

32. Jokainen sopimusvaltio määrää omat maahantulon paikkansa ja ilmoittaa niistä tekniselle sihteeristölle viimeistään 30 vuorokauden kuluttua siitä, kun tämä sopimus on tullut sen osalta voimaan. Nämä maahantulo-kohdat ovat sellaisia, että tarkastusryhmä pääsee ainakin yhdestä maahantulon kohdasta mille tahansa tarkastusalueelle 24 tunnin aikana. Tekninen sihteeristö ilmoittaa maahantulon paikkojen sijainnin kaikille sopimusvaltioille. Maahantulon paikat voivat olla myös maasta poistumisen paikkoja.

33. Jokainen sopimusvaltio voi muuttaa maahantulon paikkojaan ilmoittamalla tällaisesta muutoksesta tekniselle sihteeristölle. Muutokset tulevat voimaan 30 vuorokauden kuluttua siitä, kun tekninen sihteeristö vastaanottaa tällaisen ilmoituksen, jotta asianmukainen ilmoitus voitaisiin toimittaa kaikille

Diplomatic Relations. Papers and correspondence, including records, and samples and approved equipment carried by them, shall be accorded the privileges and immunities set forth in paragraph 27 (c) and (d).

29. Without prejudice to their privileges and immunities the members of the inspection team shall be obliged to respect the laws and regulations of the inspected State Party and, to the extent that is consistent with the inspection mandate, shall be obliged not to interfere in the internal affairs of that State. If the inspected State Party considers that there has been an abuse of privileges and immunities specified in this Protocol, consultations shall be held between the State Party and the Director-General to determine whether such an abuse has occurred and, if so determined, to prevent a repetition of such an abuse.

30. The immunity from jurisdiction of members of the inspection team may be waived by the Director-General in those cases when the Director-General is of the opinion that immunity would impede the course of justice and that it can be waived without prejudice to the implementation of the provisions of this Treaty. Waiver must always be express.

31. Observers shall be accorded the same privileges and immunities accorded to members of the inspection team pursuant to this section, except for those accorded pursuant to paragraph 27 (d).

Points of Entry

32. Each State Party shall designate its points of entry and shall supply the required information to the Technical Secretariat no later than 30 days after this Treaty enters into force for it. These points of entry shall be such that the inspection team can reach any inspection area from at least one point of entry within 24 hours. Locations of points of entry shall be provided to all States Parties by the Technical Secretariat. Points of entry may also serve as points of exit.

33. Each State Party may change its points of entry by giving notice of such change to the Technical Secretariat. Changes shall become effective 30 days after the Technical Secretariat receives such notification, to allow appropriate notification to all States Parties.

sopimusvaltioille.

34. Jos tekninen sihteeristö on sitä mieltä, että maahantulon paikkoja on riittämättömästi varmistamaan tarkastusten suorittaminen ajoissa, tai että sopimusvaltion ehdottamat muutokset maahantulon paikkoihin haittaisivat tarkastusten suorittamista ajoissa, se ryhtyy neuvotteluihin asianomaisen sopimusvaltion kanssa ongelman ratkaisemiseksi.

Järjestelyt käytettäessä muita kuin reittilentoa

35. Jos tarkastusryhmä ei voi saapua maahantulon paikkaan kaupallisilla reittilennoilla, se voi käyttää muuta kuin reittilentoa. Jokainen sopimusvaltio ilmoittaa tekniselle sihteeristölle 30 vuorokauden sisällä siitä, kun tämä sopimus tulee sen osalta voimaan, diplomaattiluvan pysyvän numeron reittilentoihin kuulumatonta lentoa varten, jolla kuljetetaan tarkastusryhmä ja tarvittava varustus tarkastusta suorittamaan. Lennon reittinä käytetään vahvistettuja kansainvälisiä lentoreittejä, joista sopimusvaltio ja tekninen sihteeristö sopivat keskenään perustana tällaiselle diplomaattiluvalle.

Hyväksytty tarkastuksissa käytettävä varustus

36. Konferenssi käsittelee ja hyväksyy ensimmäisessä kokouksessaan luettelon paikan päällä suoritettavissa tarkastuksissa käytettävästä varustuksesta. Jokainen sopimusvaltio voi tehdä ehdotuksia varusteiden sisällyttämisestä luetteloon. Paikan päällä suoritettavien tarkastusten toimintakäsikirjassa on täsmennetty varustuksen käyttöohjeet, joissa otetaan huomioon turvallisuutta ja luottamuksellisuutta koskevat näkökannat sellaisiin tapauksiin nähden, joissa tällaista varustusta voidaan joutua käyttämään.

37. Paikan päällä suoritettaviin tarkastuksiin käytettävään varustukseen kuuluvat tarkastuksen perusvarustus ja 69 kohdassa tarkoitetut tekniset menettelytavat sekä apuväline, joka on tarpeen, jotta tarkastus voitaisiin suorittaa tehokkaasti ja ajoissa.

38. Tekninen sihteeristö huolehtii siitä, että kaikenlaisen hyväksytty varustus on tarpeen vaatiessa saatavissa paikan päällä suoritettavaan tarkastukseen. Tekninen sihteeristö todistaa asianmukaisesti, että varustuksen asteikko on kalibroitu ja että sitä on ylläpidetty ja suojattu, jos paikan päällä suoritettavaa tarkastusta varten niin vaaditaan. Helpottaak-

34. If the Technical Secretariat considers that there are insufficient points of entry for the timely conduct of inspections or that changes to the points of entry proposed by a State Party would hamper such timely conduct of inspections, it shall enter into consultations with the State Party concerned to resolve the problem.

Arrangements for Use of Non-Scheduled Aircraft

35. Where timely travel to the point of entry is not feasible using scheduled commercial flights, an inspection team may utilize non-scheduled aircraft. No later than 30 days after this Treaty enters into force for it, each State Party shall inform the Technical Secretariat of the standing diplomatic clearance number for non-scheduled aircraft transporting an inspection team and equipment necessary for inspection. Aircraft routings shall be along established international airways that are agreed upon between the State Party and the Technical Secretariat as the basis for such diplomatic clearance.

Approved Inspection Equipment

36. The Conference, at its initial session, shall consider and approve a list of equipment for use during on-site inspections. Each State Party may submit proposals for the inclusion of equipment in the list. Specifications for the use of the equipment, as detailed in the Operational Manual for On-Site Inspections, shall take account of safety and confidentiality considerations where such equipment is likely to be used.

37. The equipment for use during on-site inspections shall consist of core equipment for the inspection activities and techniques specified in paragraph 69 and auxiliary equipment necessary for the effective and timely conduct of on-site inspections.

38. The Technical Secretariat shall ensure that all types of approved equipment are available for on-site inspections when required. When required for an on-site inspection, the Technical Secretariat shall duly certify that the equipment has been calibrated, maintained and protected. To facilitate the checking of the equipment at the point of entry

seen tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion suorittamaa varustuksen tarkastusta maahantulon kohdassa tekninen sihteeristö antaa asiakirjat ja panee paikalleen sinetit osoittaakseen todistuksen luotettavuuden.

39. Kaikki pysyvästi käytetty varustus on teknisen sihteeristön hallussa. Tekninen sihteeristö on vastuussa tällaisen varustuksen ylläpidosta ja kalibroinnista.

40. Tekninen sihteeristö sopii tarpeen mukaan sopimusvaltioiden kanssa järjestelyistä luettelossa mainitun varustuksen hankkimiseksi. Nämä sopimusvaltiot ovat vastuussa tällaisen varustuksen ylläpidosta ja kalibroinnista.

C. PYYNTÖ TARKASTUKSEN SUORITTAMISESTA PAIKAN PÄÄLLÄ, TARKASTUSTA KOSKEVA TOIMEKSIANTO JA TARKASTUKSESTA ILMOITTAMINEN

Pyyntö tarkastuksen suorittamisesta paikan päällä

41. Edellä olevan IV artiklan 37 kohdan mukaisesti ainakin seuraavien tietojen tulee sisältyä pyyntöön tarkastuksen suorittamisesta paikan päällä:

a) pyynnön aiheuttaneen tapahtuman sijainnin arvioidut maantieteelliset ja korkeuskoordinaatit ilmoittaen mahdolliset virherajat,

b) tarkastettavan alueen ehdotetut rajat osoittaen ne kartalla sekä 2 ja 3 kohtien mukaisesti,

c) tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio tai sopimusvaltiot tai maininta, että tarkastettava alue tai sen osa on jokaisen sopimusvaltion oikeudenkäyttövallan tai valvonnan ulkopuolella,

d) pyynnön aiheuttaneen tapahtuman oletettava ympäristö,

e) pyynnön aiheuttaneen tapahtuman oletettu aika ilmoittaen mahdolliset virherajat,

f) kaikki mittaustiedot, joihin pyyntö perustuu,

g) ehdotetun tarkkailijan henkilötiedot, jos sellainen on, sekä

h) tulokset IV artiklan mukaisista neuvotteluista ja selvityksistä tai tarpeen vaatiessa selvitys syistä, miksi tällaisia neuvotteluja ja selvityksiä ei ole suoritettu.

by the inspected State Party, the Technical Secretariat shall provide documentation and attach seals to authenticate the certification.

39. Any permanently held equipment shall be in the custody of the Technical Secretariat. The Technical Secretariat shall be responsible for the maintenance and calibration of such equipment.

40. As appropriate, the Technical Secretariat shall make arrangements with States Parties to provide equipment mentioned in the list. Such States Parties shall be responsible for the maintenance and calibration of such equipment.

C. ON-SITE INSPECTION REQUEST, INSPECTION MANDATE AND NOTIFICATION OF INSPECTION

On-Site Inspection Request

41. Pursuant to Article IV, paragraph 37, the on-site inspection request shall contain at least the following information:

(a) The estimated geographical and vertical coordinates of the location of the event that triggered the request with an indication of the possible margin of error;

(b) The proposed boundaries of the area to be inspected, specified on a map and in accordance with paragraphs 2 and 3;

(c) The State Party or States Parties to be inspected or an indication that the area to be inspected or part thereof is beyond the jurisdiction or control of any State;

(d) The probable environment of the event that triggered the request;

(e) The estimated time of the event that triggered the request, with an indication of the possible margin of error;

(f) All data upon which the request is based;

(g) The personal details of the proposed observer, if any; and

(h) The results of a consultation and clarification process in accordance with Article IV, or an explanation, if relevant, of the reasons why such a consultation and clarification process has not been carried out.

Tarkastusta koskeva toimeksianto

42. Paikalla suoritettavaa tarkastusta koskevaan toimeksiantoon sisältyvät

a) hallintoneuvoston päätös paikalla suoritettavaa tarkastusta koskevan pyynnön johdosta,

b) tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion tai sopimusvaltioiden nimet tai maininta, että tarkastettava alue tai osa on jokaisen sopimusvaltion oikeudenkäyttövallan tai valvonnan ulkopuolella,

c) kartalla täsmennetyt tarkastettavan alueen sijainti ja rajat, ottaen huomioon kaikki pyynnön perusteena olevat tiedot ja kaikki saatavilla olevat tekniset tiedot, tuloksena neuvotteluista pyynnön esittäneen sopimusvaltion kanssa,

d) tarkastusryhmän suunnitellut toimintatavat tarkastusalueella,

e) tarkastusryhmän käyttämä maahantulon paikka,

f) tarpeen mukaan kaikki kauttakulku- ja oleskelupaikat,

g) tarkastusryhmän johtajan nimi,

h) tarkastusryhmän jäsenten nimet,

i) ehdotetun tarkkailijan nimi, jos sellainen on, sekä

j) luettelo tarkastuksen kohteena olevalla alueella käytettävästä varustuksesta.

Jos hallintoneuvoston IV artiklan 46—49 kohtien mukainen päätös edellyttää muutoksia tarkastusta koskevaan toimeksiantoon, pääjohtaja voi tarpeen mukaan saattaa toimeksiannon ajan tasalle d), h) ja j) alakohtien osalta. Pääjohtaja ilmoittaa välittömästi tarkastuksen kohteena olevalle sopimusvaltiolle jokaisesta tällaisesta muutoksesta.

Ilmoitus tarkastuksesta

43. Pääjohtajan tekemään IV artiklan 55 kohdan mukaiseen ilmoitukseen tarkastuksesta sisältyvät seuraavat tiedot:

a) tarkastusta koskeva toimeksianto,

b) tarkastusryhmän maahantulon paikkaan saapumisen päivämäärä ja arvioitu kellonaika,

c) väline, jolla saavutaan maahantulon paikkaan,

d) tarpeen vaatiessa diplomaattiluvan pysyvä numero reittilentoihin kuulumatonta lentoa varten sekä

Inspection Mandate

42. The mandate for an on-site inspection shall contain:

(a) The decision of the Executive Council on the on-site inspection request;

(b) The name of the State Party or States Parties to be inspected or an indication that the inspection area or part thereof is beyond the jurisdiction or control of any State;

(c) The location and boundaries of the inspection area specified on a map, taking into account all information on which the request was based and all other available technical information, in consultation with the requesting State Party;

(d) The planned types of activity of the inspection team in the inspection area;

(e) The point of entry to be used by the inspection team;

(f) Any transit or basing points, as appropriate;

(g) The name of the head of the inspection team;

(h) The names of members of the inspection team;

(i) The name of the proposed observer, if any; and

(j) The list of equipment to be used in the inspection area.

If a decision by the Executive Council pursuant to Article IV, paragraphs 46 to 49, necessitates a modification of the inspection mandate, the Director-General may update the mandate with respect to sub-paragraphs (d), (h) and (j), as appropriate. The Director-General shall immediately notify the inspected State Party of any such modification.

Notification of Inspection

43. The notification made by the Director-General pursuant to Article IV, paragraph 55 shall include the following information:

(a) The inspection mandate;

(b) The date and estimated time of arrival of the inspection team at the point of entry;

(c) The means of arrival at the point of entry;

(d) If appropriate, the standing diplomatic clearance number for non-scheduled aircraft; and

e) luettelo kaikesta varustuksesta, jonka pääjohtaja pyytää pyynnön kohteena olevaa sopimusvaltiota antamaan tarkastusryhmän käyttöön tarkastusalueella.

44. Tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio tunnustaa vastaanottaneensa pääjohtajan ilmoituksen viimeistään 12 tunnin kuluttua ilmoituksen vastaanottamisesta.

D. TARKASTUSTA EDELTÄVÄT TOIMET

Tulo tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion alueelle, toiminta maahantulon paikassa ja siirtyminen tarkastusalueelle

45. Tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio, jolle on ilmoitettu tarkastusryhmän saapumisesta, varmistaa tarkastusryhmän pääsyn välittömästi alueelleen.

46. Jos matkustamiseen maahantulon paikkaan käytetään muuta kuin reittilentoa, tekninen sihteeristö ilmoittaa tarkastuksen kohteena olevalle sopimusvaltiolle sen kansallisen viranomaisen välityksellä kyseistä lentoa koskevan lentosuunnitelman alkaen viimeiseltä lentokentältä ennen lentokoneen tuloa mainitun sopimusvaltion ilmatilaan maahantulon paikkaan saakka vähintään kuusi tuntia ennen laskettua lähtöä kyseiseltä lentokentältä. Tällainen lentosuunnitelma toimitetaan kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) siviili-ilma-aluksia koskevien menettelytapojen mukaisesti. Tekninen sihteeristö lisää lentosuunnitelman huomautuksia koskevaan kohtaan diplomaattiluvan pysyvän numeron ja asianmukaisen merkinnän siitä, että lentokone on tarkastustehävässä. Jos käytetään sotilaslentokonetta, tekninen sihteeristö pyytää tarkastuksen kohteena olevalta sopimusvaltiolta etukäteen lupaa pääsyyn sen ilmatilaan.

47. Viimeistään kolme tuntia ennen tarkastusryhmän laskettua lähtöä viimeiseltä lentokentältä ennen lentokoneen tuloa tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion ilmatilaan tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio varmistaa, että 46 kohdan mukaisesti toimitettu lentosuunnitelma on hyväksytty, siten että tarkastusryhmä voi saapua maahantulon paikkaan arvioituna saapumisaikana.

48. Tarpeen vaatiessa tarkastusryhmän johtaja ja tarkastuksen kohteena olevan maan edustaja sopivat oleskelupaikasta ja lentosuunnitelmasta maahantulon paikasta oleskelupaikkaan ja tarpeen vaatiessa tarkastusalueelle.

49. Tarkastuksen kohteena oleva sopimus-

(e) A list of any equipment which the Director-General requests the inspected State Party to make available to the inspection team for use in the inspection area.

44. The inspected State Party shall acknowledge receipt of the notification by the Director-General no later than 12 hours after having received the notification.

D. PRE-INSPECTION ACTIVITIES

Entry Into the Territory of the Inspected State Party, Activities at the Point of Entry and Transfer to the Inspection Area

45. The inspected State Party that has been notified of the arrival of the inspection team shall ensure the immediate entry of the inspection team into its territory.

46. When a non-scheduled aircraft is used for travel to the point of entry, the Technical Secretariat shall provide the inspected State Party with a flight plan, through the National Authority, for the flight of the aircraft from the last airfield prior to entering the airspace of that State Party to the point of entry, no less than six hours before the scheduled departure time from that airfield. Such a plan shall be filed in accordance with the procedures of the International Civil Aviation Organization applicable to civil aircraft. The Technical Secretariat shall include in the remarks section of the flight plan the standing diplomatic clearance number and the appropriate notation identifying the aircraft as an inspection aircraft. If a military aircraft is used, the Technical Secretariat shall request prior authorization from the inspected State Party to enter its airspace.

47. No less than three hours before the scheduled departure of the inspection team from the last airfield prior to entering the airspace of the inspected State Party, the inspected State Party shall ensure that the flight plan filed in accordance with paragraph 46 is approved, so that the inspection team may arrive at the point of entry by the estimated arrival time.

48. Where necessary, the head of the inspection team and the representative of the inspected State Party shall agree on a basing point and a flight plan from the point of entry to the basing point and, if necessary, to the inspection area.

49. The inspected State Party shall provide

valtio huolehtii tarkastusryhmän lentokoneen pysäköinnistä, turvallisuudesta, huollosta ja polttoaineen tankkauksesta teknisen sihteeristön esittämän pyynnön mukaisesti maahantulon paikassa ja tarpeen vaatiessa oleskelupaikassa ja tarkastusalueella. Tällaiset lentokoneet eivät joudu suorittamaan lasku- ja nousumaksuja eivätkä muita vastaavanlaisia maksuja. Tämä kohta koskee myös ylilennolla olevia lentokoneita, kun niitä käytetään paikan päällä suoritettavaan tarkastukseen.

50. Noudattaen 51 kohdan määräyksiä tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio ei aseta mitään rajoituksia tarkastusryhmälle sen tuodessa hyväksyttyjä ja tarkastusta koskevan toimeksiannon mukaisia varusteita kyseisen sopimusvaltion alueelle tai käyttäessä niitä sopimuksen ja tämän pöytäkirjan mukaisesti.

51. Tarkastuksen kohteena olevalla sopimusvaltiolla on oikeus noudattaen 54 kappaleessa mainittuja määräaikoja tarkastaa tarkastusryhmän jäsenten läsnäollessa maahantulon paikassa, että varustus on hyväksytty ja oikeaksi todistettu 38 kohdan mukaisesti. Tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio voi kieltää sellaisen varustuksen käytön, joka ei ole tarkastusta koskevan toimeksiannon mukainen tai jota ei ole hyväksytty ja oikeaksi todistettu 38 kohdan mukaisesti.

52. Saavuttuaan maahantulon paikkaan ja noudattaen 54 kohdassa mainittua aikarajaa tarkastusryhmän johtaja esittää välittömästi tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion edustajalle tarkastusta koskevan toimeksiannon ja tarkastusryhmän valmisteleman alustavan suunnitelman, jossa täsmennetään toiminnot, joihin se aikoo ryhtyä. Tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion edustajat antavat tarkastusryhmän jäsenille yleisluonteisia tietoja käyttäen tähän tarpeen mukaan karttoja ja muita aineistoa. Tällaisiin yleisluonteisiin tietoihin kuuluvat maaston muodot, turvallisuus ja luottamuksellisuus sekä tarkastuksen huoltopuolen järjestelyt. Tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio voi ilmoittaa tarkastusalueella olevat paikat, jotka sen näkemyksen mukaan eivät liity tarkastuksen päämäärin.

53. Kun yleisluonteiset tiedot ennen tarkastusta on annettu, tarkastusryhmä tarpeen mukaan muuttaa valmistavaa tarkastussuunnitelmaa ottaen huomioon kaikki tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion esittämät huomautukset. Muutettu tarkastussuunnitelma annetaan tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion edustajan käyttöön.

for or arrange parking, security protection, servicing and fuel as required by the Technical Secretariat for the aircraft of the inspection team at the point of entry and, where necessary, at the basing point and at the inspection area. Such aircraft shall not be liable for landing fees, departure tax, and similar charges. This paragraph shall also apply to aircraft used for overflight during the on-site inspection.

50. Subject to paragraph 51, there shall be no restriction by the inspected State Party on the inspection team bringing approved equipment that is in conformity with the inspection mandate into the territory of that State Party, or on its use in accordance with the provisions of the Treaty and this Protocol.

51. The inspected State Party shall have the right, without prejudice to the time-frame specified in paragraph 54, to check in the presence of inspection team members at the point of entry that the equipment has been approved and certified in accordance with paragraph 38. The inspected State Party may exclude equipment that is not in conformity with the inspection mandate or that has not been approved and certified in accordance with paragraph 38.

52. Immediately upon arrival at the point of entry and without prejudice to the time-frame specified in paragraph 54, the head of the inspection team shall present to the representative of the inspected State Party the inspection mandate and an initial inspection plan prepared by the inspection team specifying the activities to be carried out by it. The inspection team shall be briefed by representatives of the inspected State Party with the aid of maps and other documentation as appropriate. The briefing shall include relevant natural terrain features, safety and confidentiality issues, and logistical arrangements for the inspection. The inspected State Party may indicate locations within the inspection area that, in its view, are not related to the purpose of the inspection.

53. After the pre-inspection briefing, the inspection team shall, as appropriate, modify the initial inspection plan, taking into account any comments by the inspected State Party. The modified inspection plan shall be made available to the representative of the inspected State Party.

54. Tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio antaa mahdollisuuksiensa mukaisesti apua tarkastusryhmälle ja huolehtii samoin sen samoin kuin sille kuuluvien 50 ja 51 kohdissa tarkoitettun hyväksytyn varustuksen ja matkatavaroiden kuljetuksesta maahantulon paikasta turvallisesti tarkastusalueelle viimeistään 36 tunnin kuluttua sen saapumisesta maahantulon paikkaan, ellei ole sovittu jostakin muusta ajankohdasta 57 kohdassa mainitun aikataulun puitteissa.

55. Varmistaakseen sen, että alue, johon tarkastusryhmä on kuljetettu, on tarkastusta koskevassa toimeksiannossa mainitun alueen mukainen, tarkastusryhmällä on oikeus käyttää hyväksytyjä paikanmäärittelyyn tarkoitettuja varusteita. Tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio auttaa tarkastusryhmää tässä tehtävässä.

E. TARKASTUSTEN SUORITTAMINEN

Yleisiä sääntöjä

56. Tarkastusryhmä suorittaa tehtävänsä sopimuksen ja tämän pöytäkirjan mukaisesti.

57. Tarkastusryhmä aloittaa tarkastustoimintansa tarkastusalueella mahdollisimman pian ja joka tapauksessa viimeistään 72 tunnin kuluttua saapumisestaan maahantulon paikkaan.

58. Tarkastusryhmän toiminta järjestetään siten, että sen jäsenet voivat suorittaa tehtävänsä ajoissa ja tehokkaasti ja aiheuttaen mahdollisimman vähän vaivaa tarkastuksen kohteena olevalle sopimusvaltiolle ja häiriöitä tarkastusalueella.

59. Jos tarkastuksen kohteena olevaa sopimusvaltiota on pyydetty 43 e) kohdan mukaisesti tai tarkastuksen aikana antamaan joitakin varusteita tarkastusryhmän käyttöön tarkastusalueella, tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio noudattaa pyyntöä siinä määrin, kuin tämä sille on mahdollista.

60. Paikan päällä suoritettavan tarkastuksen aikana tarkastusryhmällä on muun muassa

a) oikeus määrätä, miten tarkastus etenee, tarkastusta koskevan toimeksiannon mukaisesti ja ottaen huomioon kaikki tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion toimet, jotka koskevat säädeltyä kohteeseen pääsyä,

b) oikeus muuttaa tarkastussuunnitelmaa, siten kuin se on tarpeen, jotta tarkastus voitaisiin panna toimeen tehokkaalla tavalla,

54. The inspected State Party shall do everything in its power to provide assistance and to ensure the safe conduct of the inspection team, the approved equipment specified in paragraphs 50 and 51 and baggage from the point of entry to the inspection area no later than 36 hours after arrival at the point of entry, if no other timing has been agreed upon within the time-frame specified in paragraph 57.

55. To confirm that the area to which the inspection team has been transported corresponds to the inspection area specified in the inspection mandate, the inspection team shall have the right to use approved location-finding equipment. The inspected State Party shall assist the inspection team in this task.

E. CONDUCT OF INSPECTIONS

General Rules

56. The inspection team shall discharge its functions in accordance with the provisions of the Treaty and this Protocol.

57. The inspection team shall begin its inspection activities in the inspection area as soon as possible, but in no case later than 72 hours after arrival at the point of entry.

58. The activities of the inspection team shall be so arranged as to ensure the timely and effective discharge of its functions and the least possible inconvenience to the inspected State Party and disturbance to the inspection area.

59. In cases where the inspected State Party has been requested, pursuant to paragraph 43 (e) or in the course of the inspection, to make available any equipment for use by the inspection team in the inspection area, the inspected State Party shall comply with the request to the extent it can.

60. During the on-site inspection the inspection team shall have, *inter alia*:

(a) The right to determine how the inspection will proceed, consistent with the inspection mandate and taking into account any steps taken by the inspected State Party consistent with the provisions on managed access;

(b) The right to modify the inspection plan, as necessary, to ensure the effective execution of the inspection;

c) velvollisuus ottaa huomioon tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion tarkastussuunnitelmaa koskevat suositukset ja siihen ehdottamat muutokset,

d) oikeus pyytää selvityksiä tarkastuksen yhteydessä mahdollisesti syntyvien epäselvyyksien johdosta,

e) velvollisuus käyttää vain sellaisia menetelmiä, jotka on lueteltu 69 kohdassa, ja pidättäytyä toiminnasta, joka ei ole tarkastuksen päämäärän mukaista; ryhmä kokoaa ja merkitsee laatimiinsa asiakirjoihin sellaiset seikat, jotka liittyvät tarkastuksen päämääriin, mutta ei etsi eikä merkitse laatimiinsa asiakirjoihin sellaisia tietoja, jotka eivät selvästi liity tarkastuksen päämääriin; kaikki sellainen koottu aineisto, jonka myöhemmin on havaittu olevan asiaan kuulumatonta, palautetaan tarkastuksen kohteena olevalle sopimusvaltiolle,

f) velvollisuus ottaa huomioon ja sisällyttää selontekoonsa sellaista data-aineistoa ja selityksiä tapahtuman luonteesta, jotka ovat aiheuttaneet pyynnön ja joita tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio on saanut kansallisesta monitorointiverkostostaan ja muista lähteistä,

g) velvollisuus luovuttaa tarkastuksen kohteena olevalle sopimusvaltiolle sen pyynnöstä kopiot tarkastusalueella kootuista tiedoista, mukaan lukien data-aineisto, sekä

h) velvollisuus kunnioittaa tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion luottamuksellisuutta, turvallisuutta ja terveydenhoitoa koskevia määräyksiä.

61. Tarkastuksen aikana tarkastuksen kohteena olevalla sopimusvaltiolla on muun muassa

a) oikeus esittää tarkastusryhmälle milloin tahansa suosituksia mahdollisten muutosten tekemiseksi tarkastussuunnitelmaan,

b) oikeus ja velvollisuus määrätä edustaja yhteydenpitoon tarkastusryhmän kanssa,

c) oikeus pitää edustajiaan saattamassa tarkastusryhmää sen hoitaessa tehtäviään ja tarkkailemassa kaikkea tarkastusryhmän suorittamaa tarkastustoimintaa; tämä ei saa viivyttää tai muutoin estää tarkastusryhmää sen suorittaessa tehtäviään,

d) oikeus antaa lisätietoja ja pyytää sellaisen lisäseikkojen keräämistä ja merkitsemistä laadittaviin asiakirjoihin, joilla se uskoo olevan merkitystä tarkastuksen kannalta,

e) oikeus tutkia kaikki valokuvatuotteet ja mittaustulokset samoin kuin näytteet ja pitää

(c) The obligation to take into account the recommendations and suggested modifications by the inspected State Party to the inspection plan;

(d) The right to request clarifications in connection with ambiguities that may arise during the inspection;

(e) The obligation to use only those techniques specified in paragraph 69 and to refrain from activities that are not relevant to the purpose of the inspection. The team shall collect and document such facts as are related to the purpose of the inspection, but shall neither seek nor document information that is clearly unrelated thereto. Any material collected and subsequently found not to be relevant shall be returned to the inspected State Party;

(f) The obligation to take into account and include in its report data and explanations on the nature of the event that triggered the request, provided by the inspected State Party from the national monitoring networks of the inspected State Party and from other sources;

(g) The obligation to provide the inspected State Party, at its request, with copies of the information and data collected in the inspection area; and

(h) The obligation to respect the confidentiality and the safety and health regulations of the inspected State Party.

61. During the on-site inspection the inspected State Party shall have, *inter alia*:

(a) The right to make recommendations at any time to the inspection team regarding possible modification of the inspection plan;

(b) The right and the obligation to provide a representative to liaise with the inspection team;

(c) The right to have representatives accompany the inspection team during the performance of its duties and observe all inspection activities carried out by the inspection team. This shall not delay or otherwise hinder the inspection team in the exercise of its functions;

(d) The right to provide additional information and to request the collection and documentation of additional facts it believes are relevant to the inspection;

(e) The right to examine all photographic and measurement products as well as samples

kaikki valokuvat tai niiden osat, joissa on kuvattuina arkaluonteisia alueita, jotka eivät liity tarkastuksen päämääriin; tarkastuksen kohteena olevalla sopimusvaltiolla on oikeus saada kaksoiskappaleet kaikista valokuvatuotteista ja mittauksen tuloksista; tarkastuksen kohteena olevalla sopimusvaltiolla on oikeus pitää valokuvien alkuperäiskappaleet ja ensimmäisen sukupolven valokuvatuotteet ja panna valokuvat tai niiden osat yhteisesti sinetöitynä johonkin alueellaan olevaan paikkaan; tarkastuksen kohteena olevalla sopimusvaltiolla on oikeus lähettää oma kuvaajansa ottamaan valokuvia tai suorittamaan videokuvasta tarkastusryhmän pyynnöstä; muutoin näitä tehtäviä suorittavat tarkastusryhmän jäsenet,

f) oikeus antaa tarkastusryhmälle omasta monitorointiverkostostaan ja muista lähteistä peräisin olevaa data-aineistoa ja selvitystä pyynnön aiheuttaneen tapauksen luonteesta sekä

g) velvollisuus antaa tarkastusryhmälle selaisia selvityksiä, jotka voivat olla tarpeen tarkastuksen aikana syntyvien epäselvyyksien poistamiseksi.

Yhteydenpito

62. Tarkastusryhmän jäsenillä on oikeus milloin tahansa paikan päällä suoritettavan tarkastuksen aikana pitää yhteyttä toisiinsa ja tekniseen sihteeristöön. Ne voivat käyttää tähän tarkoitukseen asianmukaisesti hyväksytyjä ja virallisesti todistettuja varusteitaan tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion suostumuksella siinä määrin kuin tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio ei anna heidän käyttöönsä muita viestintävälineitä.

Tarkkailija

63. Edellä olevan IV artiklan 61 kohdan mukaisesti pyynnön esittänyt sopimusvaltio pitää yhteyttä tekniseen sihteeristöön sovitukseen yhteen tarkkailijan saapumisen samaan maahantulon paikkaan tai oleskelupaikkaan kuin tarkastusryhmän kohtuullisessa ajassa suhteessa tarkastusryhmän saapumiseen.

64. Tarkkailijalla on oikeus pitää koko tarkastuksen ajan yhteyttä pyynnön esittäneen sopimusvaltion tarkastuksen kohteena olevassa sopimusvaltiossa sijaitsevaan suurlähetystöön tai tällaisen suurlähetystön puuttuessa pyynnön esittäneeseen sopimusvaltioon it-

and to retain any photographs or parts thereof showing sensitive sites not related to the purpose of the inspection. The inspected State Party shall have the right to receive duplicate copies of all photographic and measurement products. The inspected State Party shall have the right to retain photographic originals and first-generation photographic products and to put photographs or parts thereof under joint seal within its territory. The inspected State Party shall have the right to provide its own camera operator to take still/video photographs as requested by the inspection team. Otherwise, these functions shall be performed by members of the inspection team;

(f) The right to provide the inspection team, from its national monitoring networks and from other sources, with data and explanations on the nature of the event that triggered the request; and

(g) The obligation to provide the inspection team with such clarification as may be necessary to resolve any ambiguities that arise during the inspection.

Communications

62. The members of the inspection team shall have the right at all times during the on-site inspection to communicate with each other and with the Technical Secretariat. For this purpose they may use their own duly approved and certified equipment with the consent of the inspected State Party, to the extent that the inspected State Party does not provide them with access to other telecommunications.

Observer

63. In accordance with Article IV, paragraph 61, the requesting State Party shall liaise with the Technical Secretariat to coordinate the arrival of the observer at the same point of entry or basing point as the inspection team within a reasonable period of the arrival of the inspection team.

64. The observer shall have the right throughout the inspection to be in communication with the embassy of the requesting State Party located in the inspected State Party or, in the case of absence of an embassy, with the requesting State Party itself.

seensä.

65. Tarkkailijalla on oikeus saapua tarkastusalueelle sekä päästä sinne ja liikkua siellä siten, kuin tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio on sen myöntänyt.

66. Tarkkailijalla on oikeus tehdä suosituksia tarkastusryhmälle koko tarkastuksen ajan.

67. Tarkastusryhmä pitää tarkkailijaa koko tarkastuksen ajan tietoisena tarkastuksen suorittamisesta ja tuloksista.

68. Tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio antaa tai järjestää tarkkailijalle koko tarkastuksen ajan tarpeelliset apuvälineet, jotka ovat samantapaiset kuin ne, jotka tarkastusryhmällä on 11 kohdan mukaisesti. Pyyntöön esittänyt sopimusvaltio vastaa kaikista niistä kuluista, jotka aiheutuvat tarkkailijan oleskelusta tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion alueella.

Tarkastukseen kuuluvat toiminnot ja menetelmät

69. Paikalle pääsyä sekä näytteiden keräilyä, käsittelyä ja erittelyä samoin kuin ylilentöjä koskevien määräysten mukaisesti voidaan käyttää seuraavia tarkastustoiminnan muotoja ja menetelmiä:

a) sijainnin määrittely ilmasta käsin ja maan pinnalla tarkastusalueen rajojen määrittelemiseksi ja siinä olevien kohtien koordinaattien määrittelemiseksi tukemaan tarkastustoimintaa,

b) näköhavainnointi, video- ja valokuvaus sekä monispektrikuvaus, mukaan lukien infrapunamittaukset, maan pinnalla ja pinnan alla sekä ilmasta käsin tarkoituksena etsiä poikkeamat ja ihmisen aiheuttamat ilmiöt,

c) radioaktiivisuuden mittauksen tasot maan pinnan yläpuolella, maanpinnalla ja maan pinnan alla käyttäen gammasäteilyn monitorointia ja energian erotuskyvyn erittelyä ilmasta käsin samoin kuin maan pinnalla ja sen alla tarkoituksena etsiä ja tunnistaa säteilyn poikkeamat,

d) kovien, nestemäisten ja kaasun muodossa olevien näytteiden kerääminen ympäristöstä maan pinnan yläpuolella, maan pinnalla ja sen alapuolella poikkeamien löytämiseksi,

e) passiivinen seismologinen jälkipurkausten (aftershock) monitorointi tarkoituksena paikallistaa etsintäaluetta ja helpottaa tapahtuman luonteen määrittelyä,

f) resonansseismometria ja aktiiviset seis-

65. The observer shall have the right to arrive at the inspection area and to have access to and within the inspection area as granted by the inspected State Party.

66. The observer shall have the right to make recommendations to the inspection team throughout the inspection.

67. Throughout the inspection, the inspection team shall keep the observer informed about the conduct of the inspection and the findings.

68. Throughout the inspection, the inspected State Party shall provide or arrange for the amenities necessary for the observer similar to those enjoyed by the inspection team as described in paragraph 11. All costs in connection with the stay of the observer on the territory of the inspected State Party shall be borne by the requesting State Party.

Inspection Activities and Techniques

69. The following inspection activities may be conducted and techniques used, in accordance with the provisions on managed access, on collection, handling and analysis of samples, and on overflights:

(a) Position finding from the air and at the surface to confirm the boundaries of the inspection area and establish coordinates of locations therein, in support of the inspection activities;

(b) Visual observation, video and still photography and multi-spectral imaging, including infrared measurements, at and below the surface, and from the air, to search for anomalies or artifacts;

(c) Measurement of levels of radioactivity above, at and below the surface, using gamma radiation monitoring and energy resolution analysis from the air, and at or under the surface, to search for and identify radiation anomalies;

(d) Environmental sampling and analysis of solids, liquids and gases from above, at and below the surface to detect anomalies;

(e) Passive seismological monitoring for aftershocks to localize the search area and facilitate determination of the nature of an event;

(f) Resonance seismometry and active seis-

miset kuvaukset tarkoituksena etsiä ja paikantaa maanalaiset poikkeamat, mukaan lukien ontot tilat ja raunioalueet,

g) magneetti- ja gravitaatiokentän kartointus, maan pinnan lävistävät tutkimukset ja sähkön johtavuuden mittaukset maan pinnalla ja ilmasta käsin tarpeen vaatiessa tarkoituksena löytää poikkeamat ja ihmisen aiheuttamat ilmiöt sekä

h) poraaminen radioaktiivisten näytteiden saamiseksi.

70. Enintään 25 vuorokauden ajan siitä, kun paikan päällä suoritettava tarkastus on hyväksytty IV artiklan 46 kohdan mukaisesti, tarkastusryhmällä on oikeus suorittaa mitä tahansa toimintaa ja käyttää mitä tahansa menetelmiä, jotka on lueteltu 69 a)-e) kohdissa. Jos tarkastuksen jatkaminen on hyväksytty IV artiklan 47 kohdan mukaisesti, tarkastusryhmällä on oikeus suorittaa mitä tahansa toimintaa ja käyttää mitä tahansa menetelmiä, jotka on lueteltu 69 a)-g) kohdissa. Tarkastusryhmä saa suorittaa porausta pelkästään hallintoneuvoston hyväksyttyä sen IV artiklan 48 kohdan mukaisesti. Jos tarkastusryhmä pyytää tarkastusajan jatkamista IV artiklan 49 kohdan mukaisesti, se ilmoittaa pyynnössään, mitä 69 kohdassa luetelluista toiminnan muodoista ja menetelmistä se aikoo käyttää voidakseen täyttää saamansa toimeksiannon.

Ylilennot

71. Paikan päällä suoritettavan tarkastuksen aikana tarkastusryhmällä on oikeus suorittaa ylilento tarkastusalueen yläpuolella tarkoituksena saada yleiskuva tarkastusalueesta, rajoittaa ja löytää edullisimmat kohdat maan pinnalla suoritettavalle tarkastukselle sekä helpottaa todisteiden keräämistä todetuista seikoista käyttäen 79 kohdassa lueteltuja varusteita.

72. Ylilento suoritetaan niin pian, kuin se on käytännössä mahdollista. Ylilennot kestävät tarkastuksen kohteena olevan alueen yläpuolella ei ylitä 12 tuntia.

73. Tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion suostumuksella voidaan suorittaa muita ylilentoja käyttäen samalla 79 ja 80 kohdissa lueteltuja varusteita.

74. Ylilentojen kattama alue ei ulotu tarkastusalueen ulkopuolelle.

75. Tarkastuksen kohteena olevalla sopimusvaltiolla on oikeus asettaa rajoituksia tai poikkeustapauksissa ja järkevästi perustellen

mic surveys to search for and locate underground anomalies, including cavities and rubble zones;

(g) Magnetic and gravitational field mapping, ground penetrating radar and electrical conductivity measurements at the surface and from the air, as appropriate, to detect anomalies or artifacts; and

(h) Drilling to obtain radioactive samples.

70. Up to 25 days after the approval of the on-site inspection in accordance with Article IV, paragraph 46, the inspection team shall have the right to conduct any of the activities and use any of the techniques listed in paragraph 69 (a) to (e). Following the approval of the continuation of the inspection in accordance with Article IV, paragraph 47, the inspection team shall have the right to conduct any of the activities and use any of the techniques listed in paragraph 69 (a) to (g). The inspection team shall only conduct drilling after the approval of the Executive Council in accordance with Article IV, paragraph 48. If the inspection team requests an extension of the inspection duration in accordance with Article IV, paragraph 49, it shall indicate in its request which of the activities and techniques listed in paragraph 69 it intends to carry out in order to be able to fulfil its mandate.

Overflights

71. The inspection team shall have the right to conduct an overflight over the inspection area during the on-site inspection for the purposes of providing the inspection team with a general orientation of the inspection area, narrowing down and optimizing the locations for ground-based inspection and facilitating the collection of factual evidence, using equipment specified in paragraph 79.

72. The overflight shall be conducted as soon as practically possible. The total duration of the overflight over the inspection area shall be no more than 12 hours.

73. Additional overflights using equipment specified in paragraphs 79 and 80 may be conducted subject to the agreement of the inspected State Party.

74. The area to be covered by overflights shall not extend beyond the inspection area.

75. The inspected State Party shall have the right to impose restrictions or, in exceptional cases and with reasonable justification, pro-

kieltoja ylilennolle arkaluonteisilla alueilla, jotka eivät liity tarkastuksen päämäärään. Rajoitukset voivat koskeva lentokorkeutta, määrättyihin kohtiin suuntautuvien lentämiskertojen ja lentokierrosten lukumäärää, liitolennon kestoa, lentokonetyyppiä, koneessa olevien tarkastajien määrää sekä mittauksen ja havaintojen tyyppiä. Jos tarkastusryhmä on sitä mieltä, että ylilentojen rajoitukset tai kiellot arkaluonteisilla alueilla voivat haitata sen toimeksiannon suorittamista, tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio ryhtyy kaikkiin kohtuuden rajoissa oleviin ponnisteluihin vaihtoehtoisten tarkastuskeinojen tarjoamiseksi.

76. Ylilennot suoritetaan lentosuunnitelman mukaisesti, joka on asianmukaisesti toimitettu ja hyväksytty tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion ilmailua koskevien sääntöjen ja määräysten mukaisesti. Kaikissa lentotoiminnoissa noudatetaan kaikilta osin huolellisesti tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion lentoturvallisuusmääräyksiä.

77. Laskeutuminen ylilennon aikana on yleensä oikeutettu vain purkamista ja lastaamista sekä polttoainetäydennystä varten.

78. Ylilennot suoritetaan tarkastusryhmän pyytämällä korkeuksilla ottaen huomioon suoritettava toiminta, näkyvyys sekä tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion ilmailu- ja turvallisuusmääräykset sekä sen oikeus suojata sellaisia arkaluonteisia tietoja, jotka eivät liity tarkastuksen päämääriin. Ylilennot suoritetaan enintään 1500 metrin korkeudella maan pinnasta.

79. Ylilento, joka suoritetaan 71 ja 72 kohtien mukaisesti, voidaan ilma-aluksessa käyttää seuraavia varusteita:

- a) kenttäkiikareita,
- b) passiivisia sijainnin määrittämisen varusteita,
- c) videokameroita sekä
- d) kannettavia valokuvauskoneita.

80. Kaikilla 73 artiklan mukaisesti suoritettavilla lisälennoilla tarkastajat voivat käyttää ilma-aluksessa kannettavia ja helposti asennettavia varusteita

- a) monispektrikuvaukseen (mukaan lukien infrapunakuvaus),
- b) gammaspektroskopiaan ja
- c) magneettisen kentän kartoitukseen.

81. Ylilennot suoritetaan suhteellisen hidaskulkuisella jäykkä- tai pyöriväsiipisellä ilma-aluksella. Ilma-aluksesta tulee olla laaja ja häiriötön näkymä alla olevalle maan pin-

hibitions on the overflight of sensitive sites not related to the purpose of the inspection. Restrictions may relate to the flight altitude, the number of passes and circling, the duration of hovering, the type of aircraft, the number of inspectors on board, and the type of measurements or observations. If the inspection team considers that the restrictions or prohibitions on the overflight of sensitive sites may impede the fulfilment of its mandate, the inspected State Party shall make every reasonable effort to provide alternative means of inspection.

76. Overflights shall be conducted according to a flight plan duly filed and approved in accordance with aviation rules and regulations of the inspected State Party. Flight safety regulations of the inspected State Party shall be strictly observed throughout all flying operations.

77. During overflights landing should normally be authorized only for purposes of staging or refueling.

78. Overflights shall be conducted at altitudes as requested by the inspection team consistent with the activities to be conducted, visibility conditions, as well as the aviation and the safety regulations of the inspected State Party and its right to protect sensitive information not related to the purposes of the inspection. Overflights shall be conducted up to a maximum altitude of 1500 metres above the surface.

79. For the overflight conducted pursuant to paragraphs 71 and 72, the following equipment may be used on board the aircraft:

- (a) Field glasses;
- (b) Passive location-finding equipment;

- (c) Video cameras; and
- (d) Hand-held still cameras.

80. For any additional overflights conducted pursuant to paragraph 73, inspectors on board the aircraft may also use portable, easily installed equipment for:

- (a) Multi-spectral (including infrared) imagery.
- (b) Gamma spectroscopy; and
- (c) Magnetic field mapping.

81. Overflights shall be conducted with a relatively slow fixed or rotary wing aircraft. The aircraft shall afford a broad, unobstructed view of the surface below.

nalle.

82. Tarkastuksen kohteena olevalla sopimusvaltiolla on oikeus asettaa käyttöön oma ilma-aluksensa, joka on etukäteen varustettu tarpeen mukaan vastaavan toimintakäsikirjan teknisten vaatimusten mukaisesti, sekä lentokoneen miehistö. Muussa tapauksessa ilma-aluksen asettaa käyttöön tai vuokraa tekninen sihteeristö.

83. Jos ilma-alus on teknisen sihteeristön käyttöön asettama tai vuokraama, tarkastuksen kohteena olevalla sopimusvaltiolla on oikeus tarkastaa ilma-alus varmistaakseen sen, että siinä on hyväksytty varustus tarkastusta varten. Tällainen tarkastus suoritetaan 57 kohdassa mainitun aikataulun mukaisesti.

84. Ilma-aluksessa olevaan henkilökuntaan kuuluvat

a) vähimmäismäärä miehistöä varmistaamaan ilma-aluksen turvallinen toiminta,

b) enintään neljä tarkastusryhmän jäsentä,

c) enintään kaksi tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion edustajaa,

d) mahdollinen tarkkailija tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion suostumuksella sekä

e) tarpeen vaatiessa tulkki.

85. Ylilentojen toteuttamista koskevat menettelytavat esitetään yksityiskohtaisesti paikan päällä suoritettavien tarkastusten toimintakäsikirjassa.

Säädely pääsy

86. Tarkastusryhmällä on oikeus päästä tarkastusalueelle sopimuksen ja tämän pöytäkirjan määräysten mukaisesti.

87. Tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio sallii kohteisiin pääsyn tarkastusalueella 57 kohdassa mainitun aikataulun puitteissa.

88. Tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion oikeuksiin ja velvollisuuksiin kuuluvat IV artiklan 57 kappaleen sekä edellä olevan 86 kappaleen mukaisesti

a) oikeus ryhtyä toimiin arkaluontoisien laitosten ja paikkojen suojelemiseksi tämän pöytäkirjan mukaisesti,

b) tapauksissa, joissa tarkastusalueella on rajoitettu pääsyä kohteisiin, velvollisuus ryhtyä kaikkiin järkeviin ponnisteluihin täyttääkseen tarkastuksen toimeksiantoon sisältyvät tarpeet vaihtoehtoisin keinoin; minkä tahansa sellaisen kysymyksen ratkaiseminen, joka kos-

82. The inspected State Party shall have the right to provide its own aircraft, pre-equipped as appropriate in accordance with the technical requirements of the relevant operational manual, and crew. Otherwise, the aircraft shall be provided or rented by the Technical Secretariat.

83. If the aircraft is provided or rented by the Technical Secretariat, the inspected State Party shall have the right to check the aircraft to ensure that it is equipped with approved inspection equipment. Such checking shall be completed within the time-frame specified in paragraph 57.

84. Personnel on board the aircraft shall consist of:

(a) The minimum number of flight crew consistent with the safe operation of the aircraft;

(b) Up to four members of the inspection team;

(c) Up to two representatives of the inspected State Party;

(d) An observer, if any, subject to the agreement of the inspected State Party; and

(e) An interpreter, if necessary.

85. Procedures for the implementation of overflights shall be detailed in the Operational Manual for On-Site Inspections.

Managed Access

86. The inspection team shall have the right to access the inspection area in accordance with the provisions of the Treaty and this Protocol.

87. The inspected State Party shall provide access within the inspection area in accordance with the time-frame specified in paragraph 57.

88. Pursuant to Article IV, paragraph 57 and paragraph 86 above, the rights and obligations of the inspected State Party shall include:

(a) The right to take measures to protect sensitive installations and locations in accordance with this Protocol;

(b) The obligation, when access is restricted within the inspection area, to make every reasonable effort to satisfy the requirements of the inspection mandate through alternative means. Resolving any questions regarding one or more aspects of the inspection shall not

kee yhtä tai useampaa tarkastukseen kuuluvaa seikkaa, ei saa viivyttää tai häiritä tarkastusryhmän suorittamaa muihin seikkoihin kohdistuvaa tarkastusta sekä

c) oikeus tehdä lopullinen päätös tarkastusryhmän pääsystä mihin tahansa kohteeseen ottaen huomioon sen omat tämän sopimuksen mukaiset velvollisuudet ja määräykset, jotka koskevat säädeltyä pääsyä.

89. Tarkastuksen kohteena olevalla sopimusvaltiolla on oikeus IV artiklan 57 b) kohdan ja edellä olevan 88 a) kohdan mukaisesti oikeus ryhtyä toimiin koko tarkastuksen kohteena olevalla alueella suojatakseen arkaluontoisia laitoksia ja paikkoja ja estääkseen sellaisten luottamuksellisten tietojen leviämisen, jotka eivät liity tämän sopimuksen päämäärään. Tällaisia toimenpiteitä ovat muun muassa

a) arkaluonteisten näkyvissä olevien kohteiden, varastojen ja varustuksen peittäminen,

b) radionuklidien aktiivisuuden ja hiukkasäteilyn mittausten rajoittaminen, kun tarkoituksena on määritellä, onko tarkastuksen päämäärään liittyviä säteilyn muotoja tai säteilyn energiaa,

c) näytteiden ottamisen tai erittelyn rajoittaminen, kun tarkoituksena on määritellä, onko tarkastuksen päämäärään liittyviä radioaktiivisia tai muita tuotteita,

d) rakennuksen ja muihin rakennelmiin pääsyn säätely 90 ja 91 kohtien mukaisesti sekä

e) pääsyn ilmoittaminen rajoitetuksi joidenkin paikkojen osalta 92—96 kohtien mukaisesti.

90. Pääsyä rakennuksiin ja muihin rakennelmiin lykätään siihen saakka, kunnes paikan päällä suoritettavan tarkastuksen jatkaminen on hyväksytty IV artiklan 47 kohdan mukaisesti, lukuun ottamatta pääsyä rakennuksiin ja muihin rakennelmiin, joista on pääsy kaivokseen, muihin kaivantoihin tai isoihin luoliin. Tällaisissa rakennuksissa ja rakennelmissa tarkastusryhmällä on oikeus vain läpikulkuun tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion antamien ohjeiden mukaisesti matkalla tällaisiin kaivoksiin, luoliin tai muihin kaivantoihin.

91. Jos tarkastusryhmä sen jälkeen, kun tarkastuksen jatkaminen on hyväksytty IV artiklan 47 kohdan mukaisesti, osoittaa uskotavalla tavalla tarkastuksen kohteena olevalle sopimusvaltiolle, että pääsy rakennuksiin ja muihin rakennelmiin on tarpeen tarkastusta koskevan toimeksiannon täyttämiseksi ja että

delay or interfere with the conduct of the inspection team of other aspects of the inspection; and

(c) The right to make the final decision regarding any access of the inspection team, taking into account its obligations under this Treaty and the provisions on managed access.

89. Pursuant to Article IV, paragraph 57 (b) and paragraph 88 (a) above, the inspected State Party shall have the right throughout the inspection area to take measures to protect sensitive installations and locations and to prevent disclosure of confidential information not related to the purpose of the inspection. Such measures may include, *inter alia*:

(a) Shrouding of sensitive displays, stores, and equipment;

(b) Restricting measurements of radionuclide activity and nuclear radiation to determining the presence or absence of those types and energies of radiation relevant to the purpose of the inspection;

(c) Restricting the taking of or analysing of samples to determining the presence or absence of radioactive or other products relevant to the purpose of the inspection;

(d) Managing access to buildings and other structures in accordance with paragraphs 90 and 91; and

(e) Declaring restricted-access sites in accordance with paragraphs 92 to 96.

90. Access to buildings and other structures shall be deferred until after the approval of the continuation of the on-site inspection in accordance with Article IV, paragraph 47, except for access to buildings and other structures housing the entrance to a mine, other excavations, or caverns of large volume not otherwise accessible. For such buildings and structures, the inspection team shall have the right only of transit, as directed by the inspected State Party, in order to enter such mines, caverns or other excavations.

91. If, following the approval of the continuation of the inspection in accordance with Article IV, paragraph 47, the inspection team demonstrates credibly to the inspected State Party that access to buildings and other structures is necessary to fulfil the inspection mandate and that the necessary activities

tarpeellisia toimeksiannon mukaisia toimintoja ei voida suorittaa ulkoa päin, tarkastusryhmällä on oikeus päästä sellaisiin rakennuksiin ja muihin rakennelmiin. Tarkastusryhmän johtaja pyytää pääsyä määrättyyn rakennukseen tai rakennelmaan ilmoittaen tällaisen pääsyn tarkoituksen, tarkastajien täsmällisen määrän ja suunnitellut toiminnot. Tarkastusryhmä ja tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio sopivat neuvotteluin pääsyn edellytyksistä. Tarkastuksen kohteena olevalla sopimusvaltiolla on oikeus asettaa rajoituksia pääsulle rakennuksiin ja muihin rakennelmiin sekä poikkeustapauksissa ja järkevästi perustellen kieltää niihin pääsy.

92. Mikään sellainen paikka, jolle pääsy on julistettu rajoitetuksi 89 e) kohdan mukaisesti, ei saa olla suurempi kuin neljä neliökilometriä. Tarkastuksen kohteena olevalla sopimusvaltiolla on oikeus julistaa paikoiksi, joille pääsy on rajoitettu, yhteensä 50 neliökilometriä. Jos paikkoja, joille pääsy on rajoitettu, on enemmän kuin yksi, jokaisen tällaisen paikan tulee olla toisesta sellaisesta paikasta vähintään 20 metrin etäisyydellä. Jokaisella paikalla, jolle pääsy on rajoitettu, on selvästi määritellyt rajat, joiden luo voidaan päästä.

93. Sellaisten paikkojen koko, sijainti ja rajat, joille pääsy on rajoitettu, esitellään tarkastusryhmän johtajalle viimeistään silloin, kun tarkastusryhmä pyytää pääsyä alueelle, johon kuuluu tällainen paikka kokonaisuudessaan tai osin.

94. Tarkastusryhmällä on oikeus sijoittaa varusteitaan ja suorittaa muita tarkastuksen kannalta tarpeellisia toimia sellaisen paikan rajalle saakka, jolle pääsy on rajoitettu.

95. Tarkastusryhmän sallitaan tehdä näköhavaintoja kaikista sellaisen paikan kohdista, jolle pääsy on julistettu rajoitetuksi, sen rajalta käsin.

96. Tarkastusryhmä ryhtyy kaikkiin järkeviin toimiin täyttääkseen tarkastusta koskevan toimeksiannon sellaisten paikkojen ulkopuolella, joille pääsy on julistettu rajoitetuksi, ennen kuin se pyytää pääsyä tällaisiin paikkoihin. Jos tarkastusryhmä milloin tahansa osoittaa uskottavalla tavalla tarkastuksen kohteena olevalle sopimusvaltiolle, ettei tarpeellisia toimeksiannon mukaisia toimia ole voitu suorittaa ulkoa käsin ja että pääsy paikkaan, johon pääsy on rajoitettu, on tarpeen, jotta toimeksianto voitaisiin täyttää, joillekin tarkastusryhmän jäsenille sallitaan pääsy paikan rajojen sisäpuolella olevien tehtävien suorittamiseen. Tarkastuksen kohteena olevalla so-

authorized in the mandate could not be carried out from the outside, the inspection team shall have the right to gain access to such buildings or other structures. The head of the inspection team shall request access to a specific building or structure indicating the purpose of such access, the specific number of inspectors, as well as the intended activities. The modalities for access shall be subject to negotiation between the inspection team and the inspected State Party. The inspected State Party shall have the right to impose restrictions or, in exceptional cases and with reasonable justification, prohibitions, on the access to buildings and other structures.

92. When restricted-access sites are declared pursuant to paragraph 89 (e), each such site shall be no larger than four square kilometres. The inspected State Party has the right to declare up to 50 square kilometers of restricted-access sites. If more than one restricted-access site is declared, each such site shall be separated from any other such site by a minimum distance of 20 metres. Each restricted-access site shall have clearly defined and accessible boundaries.

93. The size, location, and boundaries of restricted-access sites shall be presented to the head of the inspection team no later than the time that the inspection team seeks access to a location that contains all or part of such a site.

94. The inspection team shall have the right to place equipment and take other steps necessary to conduct its inspection up to the boundary of a restricted-access site.

95. The inspection team shall be permitted to observe visually all open places within the restricted-access site from the boundary of the site.

96. The inspection team shall make every reasonable effort to fulfil the inspection mandate outside the declared restricted-access sites prior to requesting access to such sites. If at any time the inspection team demonstrates credibly to the inspected State Party that the necessary activities authorized in the mandate could not be carried out from the outside and that access to a restricted-access site is necessary to fulfil the mandate, some members of the inspection team shall be granted access to accomplish specific tasks within the site. The inspected State Party shall have the right to shroud or otherwise protect sensitive equipment, objects and materials not

pimusvaltiolla on oikeus peittää tai muuten suojata arkaluonteisia varusteita, esineitä ja aineita, jotka eivät liity tarkastuksen päämäärään. Tarkastajien määrä on pienin mahdollinen, joka tarvitaan tarkastukseen liittyvien tehtävien suorittamiseen. Tarkastusryhmä ja tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio sopivat neuvotteluin tällaisen pääsyn edellytyksistä.

Näytteiden kerääminen, käsittely ja erittely

97. Tarkastusryhmällä on oikeus 86—96 ja 98—100 kohtien mukaisesti kerätä tarkastuksen kohteena olevalta alueelta näytteitä ja viedä ne sieltä.

98. Aina silloin, kun on mahdollista, tarkastusryhmä erittelee näytteitä paikan päällä. Tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion edustajilla on oikeus olla läsnä, kun näytteitä eritellään paikan päällä. Tarkastusryhmän pyynnöstä tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio antaa sovittujen menettelytapojen mukaisesti apua näytteiden erittelyyn paikan päällä. Tarkastusryhmällä on oikeus siirtää näytteet muualle eriteltäviksi järjestön tähän tehtävään määräämissä laboratorioissa vain silloin, kun se osoittaa, ettei tarpeellista näytteiden erittelyä voida suorittaa paikan päällä.

99. Tarkastuksen kohteena olevalla sopimusvaltiolla on oikeus pitää itsellään osa jokaisesta näytteestä, kun nämä näytteet on eritelty, sekä ottaa näytteiden kaksoiskappaleet.

100. Tarkastuksen kohteena olevalla sopimusvaltiolla on oikeus pyytää palauttamaan kaikki käyttämättömät näytteet tai niiden osat.

101. Tehtävään määrätty laboratoriot suorittavat alueen ulkopuolelle eriteltäviksi siirrettyjen näytteiden kemiallista ja fysikaalista erittelyn. Tällaisen erittelyn yksityiskohdat esitetään paikan päällä suoritettavien tarkastusten toimintakäsikirjassa.

102. Pääjohtaja on ensisijaisesti vastuussa näytteiden turvallisuudesta, koskemattomuudesta ja säilymisestä sekä sen takaamisesta, että alueen ulkopuolelle eriteltäviksi siirrettyjen näytteiden luottamuksellisuus on suojattu. Pääjohtaja toimii tällöin paikan päällä suoritettavien tarkastusten toimintakäsikirjaan sisältyvien menettelytapojen mukaisesti. Joka tapauksessa pääjohtaja

a) määrää tiukan järjestyksen, jonka mukaisesti näytteitä kerätään, käsitellään, kuljetetaan ja eritellään,

related to the purpose of the inspection. The number of inspectors shall be kept to the minimum necessary to complete the tasks related to the inspection. The modalities for such access shall be subject to negotiation between the inspection team and the inspected State Party.

Collection, Handling and Analysis of Samples

97. Subject to paragraphs 86 to 96 and 98 to 100, the inspection team shall have the right to collect and remove relevant samples from the inspection area.

98. Whenever possible, the inspection team shall analyze samples on-site. Representatives of the inspected State Party shall have the right to be present when samples are analyzed on-site. At the request of the inspection team, the inspected State Party shall, in accordance with agreed procedures, provide assistance for the analysis of samples on-site. The inspection team shall have the right to transfer samples for off-site analysis at laboratories designated by the Organization only if it demonstrates that the necessary sample analysis can not be performed on-site.

99. The inspected State Party shall have the right to retain portions of all samples collected when these samples are analysed and may take duplicate samples.

100. The inspected State Party shall have the right to request that any unused samples or portions thereof be returned.

101. The designated laboratories shall conduct chemical and physical analysis of the samples transferred for off-site analysis. Details of such analysis shall be elaborated in the Operational Manual for On-Site Inspections.

102. The Director-General shall have the primary responsibility for the security, integrity and preservation of samples and for ensuring that the confidentiality of samples transferred for off-site analysis is protected. The Director-General shall do so in accordance with procedures contained in the Operational Manual for On-Site Inspections. The Director-General shall, in any case:

(a) Establish a stringent regime governing the collection, handling, transport and analysis of samples;

b) hyväksyy laboratoriot, joiden tehtäväksi on annettu suorittaa erilaisia analyyskejä,

c) valvoo varusteiden ja menettelytapojen vakiointia näissä tehtävään määrättyissä laboratorioissa sekä siirrettävien erittelyyn käytettyjen varusteiden ja menettelytapojen vakiointia,

d) seuraa laadun valvontaa ja yleisiä vakiotyyppejä, kun on kyse näiden laboratorioden hyväksymisestä samoin kuin siirrettävistä varusteista ja menettelytavoista sekä

e) valikoi tehtävään määrättyistä laboratorioista ne, jotka suorittavat eritteleviä tai muita tehtäviä joidenkin määrättyjen tutkimusten yhteydessä.

103. Kun erittely suoritetaan alueen ulkopuolella, näytteet eritellään ainakin kahdessa tähän tehtävään määrättyssä laboratorioissa. Tekninen sihteeristö varmistaa sen, että erittelyt suoritetaan nopeasti. Tekninen sihteeristö pitää lukua näytteistä ja kaikki käyttämättömät näytteet tai niiden osat palautetaan tekniselle sihteeristölle.

104. Tekninen sihteeristö kokoaa laboratorion suorittaman erittelyn tulokset näytteistä, jotka liittyvät tarkastuksen päämäärään. Pääjohtaja toimittaa IV artiklan 63 kohdan mukaisesti kaikki tällaiset tulokset välittömästi tarkastuksen kohteena olevalle sopimusvaltiolle huomautusten esittämistä varten ja sen jälkeen hallintoneuvostolle ja kaikille muille sopimusvaltioille liittäen mukaan yksityiskohdaiset tiedot tehtävään määrättyjen laboratorioden käyttämistä varusteista ja menetelmistä.

Tarkastusten suorittaminen alueilla, jotka eivät ole minkään valtion oikeudenkäyttövallan tai valvonnan alaisia

105. Jos paikan päällä suoritettava tarkastus tapahtuu alueella, joka ei ole minkään valtion oikeudenkäyttövallan tai valvonnan alainen, pääjohtaja neuvottelee asianomaisten sopimusvaltioiden kanssa ja sopii kaikista kauttakulku- ja oleskelupaikoista tarkoituksenaan helpottaa tarkastusryhmän saapumista nopeasti tarkastusalueelle.

106. Sopimusvaltiot, joiden alueella kauttakulku- ja oleskelupaikat sijaitsevat, antavat niin paljon kuin mahdollista apuaan tarkoituksenaan helpottaa siinä määrin kuin mahdollista itse tarkastusta ja samalla tarkastusryhmän, sen matkatavaroiden ja varusteiden kuljetusta tarkastusalueelle sekä tarjota asianmukaiset 11 kohdassa tarkoitettut apuvälineet.

(b) Certify the laboratories designated to perform different types of analysis;

(c) Oversee the standardization of equipment and procedures at these designated laboratories and of mobile analytical equipment and procedures;

(d) Monitor quality control and overall standards in relation to the certification of these laboratories and in relation to mobile equipment and procedures; and

(e) Select from among the designated laboratories those which shall perform analytical or other functions in relation to specific investigations.

103. When off-site analysis is to be performed, samples shall be analyzed in at least two designated laboratories. The Technical Secretariat shall ensure the expeditious processing of the analysis. The samples shall be accounted for by the Technical Secretariat and any unused samples or portions thereof shall be returned to the Technical Secretariat.

104. The Technical Secretariat shall compile the results of the laboratory analysis of samples relevant to the purpose of the inspection. Pursuant to Article IV, paragraph 63, the Director-General shall transmit any such results promptly to the inspected State Party for comments and thereafter to the Executive Council and to all other States Parties and shall include detailed information concerning the equipment and methodology employed by the designated laboratories.

Conduct of Inspections in Areas beyond the Jurisdiction or Control of any State

105. In case of an on-site inspection in an area beyond the jurisdiction or control of any State, the Director-General shall consult with the appropriate States Parties and agree on any transit or basing points to facilitate a speedy arrival of the inspection team in the inspection area.

106. The States Parties on whose territory transit or basing points are located shall, as far as possible, assist in facilitating the inspection, including transporting the inspection team, its baggage and equipment to the inspection area, as well as providing the relevant amenities specified in paragraph 11. The Organization shall reimburse assisting

Järjestö korvaa apua antaneille sopimusvaltioiden kaikille niille koituneet kulut.

107. Pääjohtaja voi neuvotella hallintoneuvoston suostumuksella pysyvistä järjestelyistä sopimusvaltioiden kanssa tarkoituksena helpottaa avun saamista paikan päällä suoritettavassa tarkastuksessa alueella, joka ei ole minkään valtion oikeudenkäyttövallan tai valvonnan alainen.

108. Tapauksissa, jolloin yksi tai useampi sopimusvaltio on suorittanut poikkeuksellista tapahtumaa koskevan tutkimuksen alueella, joka ei ole minkään valtion oikeudenkäyttövallan tai valvonnan alainen, ennen kuin on esitetty pyyntöä paikan päällä suoritettavasta tarkastuksesta tällä alueella, tekninen neuvosto voi ottaa huomioon kaikki tällaisen tutkimuksen tulokset harkinnassaan IV artiklan mukaisesti.

Menettelytavat suoritettun tarkastuksen jälkeen

109. Saatettuaan tarkastuksen päätökseen tarkastusryhmä tapaa tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion edustajan tarkoituksena käsitellä tarkastusryhmän tekemiä valmistelevia johtopäätöksiä ja poistaa epäselvyydet. Tarkastusryhmä toimittaa tarkastuksen kohteena olleen sopimusvaltion edustajalle valmistelevat johtopäätöksensä kirjallisesti vakio muodossa sekä niiden mukana luettelon kaikista näytteistä ja muusta aineistosta, joita on otettu tarkastuksen kohteena olevalta alueelta 98 kohdan mukaisesti. Tarkastusryhmän johtaja allekirjoittaa asiakirjan. Tarkastuksen kohteena olleen sopimusvaltion edustaja varmentaa nimikirjoituksellaan asiakirjan osoittakseen, että hän on tutustunut sen sisältöön. Tapaaminen päättyy viimeistään 24 tunnin kuluttua tarkastuksen päättymisestä.

Lähtö

110. Saatettuaan suoritettun tarkastuksen jälkeiset toimenpiteet päätökseen tarkastusryhmä ja tarkkailija lähtevät mahdollisimman pian tarkastuksen kohteena olevan sopimusvaltion alueelta. Tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio tekee kaiken voitavansa antaakseen apua tarkastusryhmälle ja varmistaakseen tarkastusryhmän sekä sen varustuksen ja matkatavaroiden toimituksen turvallisesti maasta poistumisen paikkaan. Jos tarkastuksen kohteena oleva sopimusvaltio ja tarkastusryhmä eivät ole toisin sopineet, maasta poistuminen tapahtuu samassa paikassa kuin maahantulo.

States Parties for all costs incurred.

107. Subject to the approval of the Executive Council, the Director-General may negotiate standing arrangements with States Parties to facilitate assistance in the event of an on-site inspection in an area beyond the jurisdiction or control of any State.

108. In cases where one or more States Parties have conducted an investigation of an ambiguous event in an area beyond the jurisdiction or control of any State before a request is made for an on-site inspection in that area, any results of such investigation may be taken into account by the Executive Council in its deliberations pursuant to Article IV.

Post-Inspection Procedures

109. Upon conclusion of the inspection, the inspection team shall meet with the representative of the inspected State Party to review the preliminary findings of the inspection team and to clarify any ambiguities. The inspection team shall provide the representative of the inspected State Party with its preliminary findings in written form according to a standardized format, together with a list of any samples and other material taken from the inspection area pursuant to paragraph 98. The document shall be signed by the head of the inspection team. In order to indicate that he or she has taken notice of the contents of the document, the representative of the inspected State Party shall countersign the document. The meeting shall be completed no later than 24 hours after the conclusion of the inspection.

Departure

110. Upon completion of the post-inspection procedures, the inspection team and the observer shall leave, as soon as possible, the territory of the inspected State Party. The inspected State Party shall do everything in its power to provide assistance and to ensure the safe conduct of the inspection team, equipment and baggage to the point of exit. Unless agreed otherwise by the inspected State Party and the inspection team, the point of exit used shall be the same as the point of entry.

III OSA

PART III

LUOTTAMUSTA LISÄÄVÄT TOIMET

CONFIDENCE-BUILDING MEASURES

1. Jokainen sopimusvaltio toimittaa IV artiklan 68 kohdan mukaisesti vapaaehtoisesti tekniselle sihteeristölle ilmoituksen jokaisesta kemiallisesta räjäytyksestä, jossa käytetään 300 tonnin tai sitä suurempaa trotyyliä vastaava määrä räjäytysainetta, joka on räjäytetty yhdellä kertaa missä tahansa sen alueella tai missä tahansa sen oikeudenkäyttövallan tai valvonnan alaisella alueella. Mahdollisuuksien mukaan tällainen ilmoitus toimitetaan etukäteen. Tällaiseen ilmoitukseen mainitaan yksityiskohdat räjäytyksen paikasta ja ajasta sekä käytetyn räjähdysaineen määrästä ja lajista, samoin kuin räjäytyksen osatekijöistä ja suunnitellusta tarkoituksesta.

2. Jokainen sopimusvaltio toimittaa vapaaehtoisesti mahdollisimman pian tämän sopimuksen voimaan tultua tekniselle sihteeristölle ja sen jälkeen vuosittain ajankohtaiset tiedot siitä, kuinka paljon se kansallisella tasolla tekee kaikkia muita kemiallisia räjäytyksiä, joiden voimakkuus vastaa yli 300 tonnin trotyyliä. Sopimusvaltio pyrkii ilmoittamaan erityisesti

a) niiden paikkojen maantieteellisen sijainnin, joissa räjäytykset suoritetaan,

b) niiden toimintojen luonteen, joiden avulla tällaiset räjäytykset suoritetaan, sekä räjäytysten yleispiirteet ja tiheyden,

c) kaikki muut saatavissa olevat asiaan liittyvät yksityiskohdat sekä

antamaan apua tekniselle sihteeristölle selvittäessä minkä tahansa tällaisen tapahtuman alkuperää, kun kansainvälinen monitorointijärjestelmä on tapahtuman todennut.

3. Jokainen sopimusvaltio voi vapaaehtoisesti tai keskinäisesti sopien kutsua teknisen sihteeristön tai muiden sopimusvaltioiden edustajia käymään sen alueella olevissa 1 ja 2 kohdissa tarkoitetuissa paikoissa.

4. Kansainvälisen monitorointijärjestelmän kalibroinnin tarkistamiseksi sopimusvaltiot voivat pitää yhteyttä tekniseen sihteeristöön suorittaakseen kemiallisia kalibroitiräjäytyksiä tai toimittaakseen asiaan kuuluvia tietoja kemiallisista räjäytyksistä, jotka on suunniteltu muihin tarkoituksiin.

1. Pursuant to Article IV, paragraph 68, each State Party shall, on a voluntary basis, provide the Technical Secretariat with notification of any chemical explosion using 300 tonnes or greater of TNT-equivalent blasting material detonated as a single explosion anywhere on its territory, or at any place under its jurisdiction or control. If possible, such notification shall be provided in advance. Such notification shall include details on location, time, quantity and type of explosive used, as well as on the configuration and intended purpose of the blast.

2. Each State Party shall, on a voluntary basis, as soon as possible after the entry into force of this Treaty provide to the Technical Secretariat, and at annual intervals thereafter update, information related to its national use of all other chemical explosions greater than 300 tonnes TNT-equivalent. In particular, the State Party shall seek to advise:

(a) The geographic locations of sites where the explosions originate;

(b) The nature of activities producing them and the general profile and frequency of such explosions;

(c) Any other relevant detail, if available;

and to assist the Technical Secretariat in clarifying the origins of any such event detected by the International Monitoring System.

3. A State Party may, on a voluntary and mutually acceptable basis, invite representatives of the Technical Secretariat or of other States Parties to visit sites within its territory referred to in paragraphs 1 and 2.

4. For the purpose of calibrating the International Monitoring System, States Parties may liaise with the Technical Secretariat to carry out chemical calibration explosions or to provide relevant information on chemical explosions planned for other purposes.

PÖYTÄKIRJAN 1 LIITE

Taulukko 1-A Luettelo seismologisen pääverkoston asemista

Asemasta vastuussa oleva valtio	Paikka	Leveysaste	Pituusaste	Tyyppi
1. Argentiina	PLCA Paso Flores	40,7 e.l.	70,6 l.p.	3-C
2. Australia	WRA Warramunga, NT	19,9 e.l.	134,3 i.p.	pienoisverkko
3. Australia	ASAR Alice-Springs, NT	23,7 e.l.	133,9 i.p.	pienoisverkko
4. Australia	STKA Stephens Creek, SA	31,9 e.l.	141,6 i.p.	3-C
5. Australia	MAW Mawson, Etelämannen	67,6 e.l.	62,9 i.p.	3-C
6. Bolivia	LPAZ La Paz	16,3 e.l.	68,1 l.p.	3-C
7. Brasilia	BDFB Brasilia	15,6 e.l.	48,0 l.p.	3-C
8. Kanada	ULMC Lac du Bonnet, Man.	50,2 p.l.	95,9 l.p.	3-C
9. Kanada	YKAC Yellowknife, N.W.T.	62,5 p.l.	114,6 l.p.	pienoisverkko
10. Kanada	SCH Schefferville, Quebec	54,8 p.l.	66,8 l.p.	3-C
11. Keski-Afrikan tasavalta	BGCA Bangui	05,2 p.l.	18,4 i.p.	3-C
12. Kiina	HAI Hailar	49,3 p.l.	119,7 i.p.	3-C > pienoisverkko
13. Kiina	LZH Lanzhou	36,1 p.l.	103,8 i.p.	3-C > pienoisverkko
14. Kolumbia	XSA El Rosal	04,9 p.l.	74,3 l.p.	3-C
15. Norsunluu- rannikko	DBIC Dimbroko	06,7 p.l.	04,9 l.p.	3-C
16. Egypti	LXEG Luxor	26,0 p.l.	33,0 i.p.	pienoisverkko
17. Suomi	FINES Lahti	61,4 p.l.	26,1 i.p.	pienoisverkko

ANNEX 1 TO THE PROTOCOL

Table 1-A List of Seismological Stations Comprising the Primary Network

State Responsible for Station	Location	Latitude	Longitude	Type
1. Argentina	PLCA Paso Flores	40,7 S	70,6 W	3-C
2. Australia	WRA Warramunga, NT	19,9 S	134,3 E	array
3. Australia	ASAR Alice-Springs, NT	23,7 S	133,9 E	array
4. Australia	STKA Stephens Creek, SA	31,9 S	141,6 E	3-C
5. Australia	MAW Mawson, Antarctica	67,6 S	62,9 E	3-C
6. Bolivia	LPAZ La Paz	16,3 S	68,1 W	3-C
7. Brazil	BDFB Brasilia	15,6 S	48,0 W	3-C
8. Canada	ULMC Lac du Bonnet, Man.	50,2 N	95,9 W	3-C
9. Canada	YKAC Yellowknife, N.W.T.	62,5 N	114,6 W	array
10. Canada	SCH Schefferville, Quebec	54,8 N	66,8 W	3-C
11. Central African Republic	BGCA Bangui	05,2 N	18,4 E	3-C
12. China	HAI Hailar	49,3 N	119,7 E	3-C > array
13. China	LZH Lanzhou	36,1 N	103,8 E	3-C > array
14. Colombia	XSA El Rosal	04,9 N	74,3 W	3-C
15. Côte d'Ivoire	DBIC Dimbroko	06,7 N	04,9 W	3-C
16. Egypt	LXEG Luxor	26,0 N	33,0 E	array
17. Finland	FINES Lahti	61,4 N	26,1 E	array

Asemasta vastuussa oleva valtio	Paikka	Leveysaste	Pituusaste	Tyyppi
18. Ranska	PPT Tahiti	17,6 e.l.	149,6 l.p.	3-C
19. Saksa	GEC2 Freyung	48,9 p.l.	13,7 i.p.	pienoisverkko
20. määriteltävä	määriteltävä	määriteltävä	määriteltävä	määriteltävä
21. Iran (islamilainen tasavalta)	THR Teheran	35,8 p.l.	51,4 i.p.	3-C
22. Japani	MJAR Matsushiro	36,5 p.l.	138,2 i.p.	pienoisverkko
23. Kazakstan	MAK Makantshi	46,8 p.l.	82,0 i.p.	pienoisverkko
24. Kenia	KMBO Kilimambago	01,1 e.l.	37,2 i.p.	3-C
25. Mongolia	JAVM Dzhavhlant	48,0 p.l.	106,8 i.p.	3-C > pienoisverkko
26. Niger	uusi paikka	määriteltävä	määriteltävä	3-C > pienoisverkko
27. Norja	NAO Hamar	60,8 p.l.	10,8 i.p.	pienoisverkko
28. Norja	ARAO Karasjok	69,5 p.l.	25.5. i.p.	pienoisverkko
29. Pakistan	PRPK Pari	33,7 p.l.	73,3 i.p.	pienoisverkko
30. Paraguay	CPUP Villa Florida	26,3 e.l.	57,3 l.p.	3-C
31. Korean tasavalta	KSRS Wonju	37,5 p.l.	127,9 i.p.	pienoisverkko
32. Venäjän federaatio	KBZ Habaz	43,7 p.l.	42,9 i.p.	3-C
33. Venäjän federaatio	ZAL Zalesovo	53,9 p.l.	84,8 i.p.	3-C > pienoisverkko
34. Venäjän federaatio	NRI Norilsk	69,0 p.l.	88,0 i.p.	3-C
35. Venäjän federaatio	PDY Peledui	59,6 p.l.	112,6 i.p.	3-C > pienoisverkko

State Responsible for Station	Location	Latitude	Longitude	Type
18. France	PPT Tahiti	17,6 S	149,6 W	3-C
19. Germany	GEC2 Freyung	48,9 N	13,7 E	array
20. To be determined	To be determined	To be determined	To be determined	To be determined
21. Iran (Islamic Republic of)	THR Teheran	35,8 N	51,4 E	3-C
22. Japan	MJAR Matsushiro	36,5 N	138,2 E	array
23. Kazakstan	MAK Makantshi	46,8 N	82,0 E	array
24. Kenya	KMBO Kilimambago	01,1 S	37,2 E	3-C
25. Mongolia	JAVM Dzhavhlant	48,0 N	106,8 E	3-C > array
26. Niger	New Site	To be determined	To be determined	3-C > array
27. Norway	NAO Hamar	60,8 N	10,8 E	array
28. Norway	ARAO Karasjok	69,5 N	25.5. E	array
29. Pakistan	PRPK Pari	33,7 N	73,3 E	array
30. Paraguay	CPUP Villa Florida	26,3 S	57,3 W	3-C
31. Republic of Korea	KSRS Wonju	37,5 N	127,9 E	array
32. Russian Federation	KBZ Khabaz	43,7 N	42,9 E	3-C
33. Russian Federation	ZAL Zalesovo	53,9 N	84,8 E	3-C > array
34. Russian Federation	NRI Norilsk	69,0 N	88,0 E	3-C
35. Russian Federation	PDY Peleduy	59,6 N	112,6 E	3-C > array

Asemasta vastuussa oleva valtio	Paikka	Leveysaste	Pituusaste	Tyyppi
36. Venäjän federaatio	PET Petrovsk-Kamshatski	53,1 p.l.	157,8 i.p.	3-C > pienoisverkko
37. Venäjän federaatio	USK Ussurijsk	44,2 p.l.	132,0 i.p.	3-C > pienoisverkko
38. Saudi-Arabia	uusi paikka	määriteltävä	määriteltävä	pienoisverkko
39. Etelä-Afrikka	BOSA Boshof	28,6 e.l.	25,6 i.p.	3-C
40. Espanja	ESDC Sonseca	39,7 p.l.	04,0 i.p.	pienoisverkko
41. Thaimaa	CMTO Chiang Mai	18,8 p.l.	99,0 i.p.	pienoisverkko
42. Tunisia	THA Thala	35,6 p.l.	08,7 i.p.	3-C
43. Turkki	BRTR Belbashi pienoisverkko siirretään Keskiniiin	39,9 p.l.	32,8 i.p.	pienoisverkko
44. Turkmenistan	GEYT Alibek	37,9 p.l.	58,1 i.p.	pienoisverkko
45. Ukraina	AKASG Malin	50,4 p.l.	29,1 i.p.	pienoisverkko
46. Amerikan yhdysvallat	LJTX Lajitas, TX	29,3 p.l.	103,7 l.p.	pienoisverkko
47. Amerikan yhdysvallat	MNV Mina, NV	38,4 p.l.	118,2 l.p.	pienoisverkko
48. Amerikan yhdysvallat	PIWY Pinedale, WY	42,8 p.l.	109,6 l.p.	pienoisverkko
49. Amerikan yhdysvallat	ELAK Eielson	64,8 p.l.	146,9 l.p.	pienoisverkko
50. Amerikan yhdysvallat	VNDA Vanda, Etelämannen	77,5 p.l.	161,9 l.p.	3-C

Selitys: 3-C > pienoisverkko ilmaisee, että kyseinen paikka voisi aloittaa toimintansa kansainvälisessä monitorointijärjestelmässä kolmiosaisena asemana ja laajeta myöhemmin pienoisverkoksi.

State Responsible for Station	Location	Latitude	Longitude	Type
36. Russian Federation	PET Petropavlovsk-Kamchatskiy	53,1 N	157,8 E	3-C > array
37. Russian Federation	USK Ussurijsk	44,2 N	132,0 E	3-C > array
38. Saudi Arabia	New Site	To be determined	To be determined	array
39. South Africa	BOSA Boshof	28,6 S	25,6 E	3-C
40. Spain	ESDC Sonseca	39,7 N	04,0 E	array
41. Thailand	CMTO Chiang Mai	18,8 N	99,0 E	array
42. Tunisia	THA Thala	35,6 N	08,7 E	3-C
43. Turkey	BRTR Belbashi The array is subject to relocation at Keskin	39,9 N	32,8 E	array
44. Turkmenistan	GEYT Alibek	37,9 N	58,1 E	array
45. Ukraine	AKASG Malin	50,4 N	29,1 E	array
46. United States of America	LJTX Lajitas, TX	29,3 N	103,7 W	array
47. United States of America	MNV Mina, NV	38,4 N	118,2 W	array
48. United States of America	PIWY Pinedale, WY	42,8 N	109,6 W	array
49. United States of America	ELAK Eielson	64,8 N	146,9 W	array
50. United States of America	VNDA Vanda, Antarctica	77,5 N	161,9 W	3-C

Key: 3-C > array: indicates that the site could start operations in the International Monitoring System as a three-component station and be upgraded to an array at a later time.

Taulukko 1-B Luettelo seismologisen apuverkoston asemista

Asemasta vastuussa oleva valtio	Paikka	Leveysaste	Pituusaste	Tyyppi
1. Argentiina	CFA Coronel Fontana	31,6 e.l.	68,2 l.p.	3-C
2. Argentiina	USHA Ushuaia	55,0 e.l.	68,0 l.p.	3-C
3. Armenia	GNI Garni	40,1 p.l.	44,7 i.p.	3-C
4. Australia	CTA Charters Towers, QLD	20,1 e.l.	146,3 i.p.	3-C
5. Australia	FITZ Fitzroy Crossing, WA	18,1 e.l.	125,6 i.p.	3-C
6. Australia	NWAO Narrogin, WA	32,9 e.l.	117,2 i.p.	3-C
7. Bangladesh	CHT Chittagong	22,4 p.l.	91,8 i.p.	3-C
8. Bolivia	SIV San Ignacio	16,0 e.l.	61,1 l.p.	3-C
9. Botswana	LBTB Lobatse	25,0 e.l.	25,6 i.p.	3-C
10. Brasilia	PTGA Pitinga	0,7 e.l.	60,0 l.p.	3-C
11. Brasilia	RGNB Rio Grande do Norte	6,9 e.l.	37,0 l.p.	3-C
12. Kanada	FRB Iqaluit, N.W.T.	63,7 p.l.	68,5 i.p.	3-C
13. Kanada	DLBC Dease Lake, B.C.	58,4 p.l.	130,0 l.p.	3-C
14. Kanada	SADO Sadows, Ont.	44,8 p.l.	79,1 l.p.	3-C
15. Kanada	BBB Bella Bella, B.C.	52,2 p.l.	128,1 l.p.	3-C
16. Kanada	MBC Mould Bay, N.W.T.	76,2 p.l.	119,4 l.p.	3-C
17. Kanada	INK Inuvik, N.W.T.	68,3 p.l.	133,5 l.p.	3-C
18. Chile	RPN Easter Island	27,2 e.l.	109,4 l.p.	3-C

Table 1-B List of Seismological Stations Comprising the Auxiliary Network

State Responsible for Station	Location	Latitude	Longitude	Type
1. Argentina	CFA Coronel Fontana	31,6 S	68,2 W	3-C
2. Argentina	USHA Ushuaia	55,0 S	68,0 W	3-C
3. Armenia	GNI Garni	40,1 N	44,7 E	3-C
4. Australia	CTA Charters Towers, QLD	20,1 S	146,3 E	3-C
5. Australia	FITZ Fitzroy Crossing, WA	18,1 S	125,6 E	3-C
6. Australia	NWAO Narrogin, WA	32,9 S	117,2 E	3-C
7. Bangladesh	CHT Chittagong	22,4 N	91,8 E	3-C
8. Bolivia	SIV San Ignacio	16,0 S	61,1 W	3-C
9. Botswana	LBTB Lobatse	25,0 S	25,6 E	3-C
10. Brazil	PTGA Pitinga	0,7 S	60,0 W	3-C
11. Brasilia	RGNB Rio Grande do Norte	6,9 S	37,0 W	3-C
12. Canada	FRB Iqaluit, N.W.T.	63,7 N	68,5 E	3-C
13. Canada	DLBC Dease Lake, B.C.	58,4 N	130,0 W	3-C
14. Canada	SADO Sadows, Ont.	44,8 N	79,1 W	3-C
15. Canada	BBB Bella Bella, B.C.	52,2 N	128,1 W	3-C
16. Canada	MBC Mould Bay, N.W.T.	76,2 N	119,4 W	3-C
17. Canada	INK Inuvik, N.W.T.	68,3 N	133,5 W	3-C
18. Chile	RPN Easter Island	27,2 S	109,4 W	3-C

Asemasta vastuussa oleva valtio	Paikka	Leveysaste	Pituusaste	Tyyppi
19. Chile	LVC Limon Verde	22,6 e.l.	68,9 l.p.	3-C
20. Kiina	BJT Baijiatuan	40,0 p.l.	116,2 i.p.	3-C
21. Kiina	KM I Kunming	25,2 p.l.	102,8 i.p.	3-C
22. Kiina	SSE Sheshan	31,1 p.l.	121,2 i.p.	3-C
23. Kiina	XAN Xi'an	34,0 p.l.	109,8 i.p.	3-C
24. Cookinsaaret	RAR Rarotonga	21,2 e.l.	159,8 l.p.	3-C
25. Costa Rica	JTS Las Juntas de Abangares	10,3 p.l.	85,0 l.p.	3-C
26. Tshekin tasavalta	VRAC Vranov	49,3 p.l.	16,6 i.p.	3-C
27. Tanska	SFJ Søndre Strømfjord, Grönlanti	67,0 p.l.	50,6 l.p.	3-C
28. Djibuti	ATD Arta Tunnel	11,5 p.l.	42,9 i.p.	3-C
29. Egypti	KEG Kottamys	29,9 p.l.	31,8 i.p.	3-C
30. Etiopia	FURI Furi	8,9 p.l.	38,7 i.p.	3-C
31. Fidzhi	MSVF Monasavu, Viti Levu	17,8 e.l.	178,1 i.p.	3-C
32. Ranska	NOUC Port Laguerre, Uusi-Kaledonia	22,1 e.l.	166,3 i.p.	3-C
33. Ranska	KOG Kourou, Ranskan Guyana	5,2 p.l.	52,7 l.p.	3-C
34. Gabon	BAMB Bambay	1,7 e.l.	13,6 i.p.	3-C
35. Saksa/ Etelä-Afrikka	— asema SANAE, Etelämannen	71,7 e.l.	2,9 l.p.	3-C
36. Kreikka	IDI Anogia, Kreeta	35,3 p.l.	24,9 i.p.	3-C

State Responsible for Station	Location	Latitude	Longitude	Type
19. Chile	LVC Limon Verde	22,6 S	68,9 W	3-C
20. China	BJT Baijiatuan	40,0 N	116,2 E	3-C
21. China	KM I Kunming	25,2 N	102,8 E	3-C
22. China	SSE Sheshan	31,1 N	121,2 E	3-C
23. China	XAN Xi'an	34,0 N	109,8 E	3-C
24. Cook Islands	RAR Rarotonga	21,2 S	159,8 W	3-C
25. Costa Rica	JTS Las Juntas de Abangares	10,3 N	85,0 W	3-C
26. Czech Republic	VRAC Vranov	49,3 N	16,6 E	3-C
27. Denmark	SFJ Søndre Strømfjord, Greenland	67,0 N	50,6 W	3-C
28. Djibuti	ATD Arta Tunnel	11,5 N	42,9 E	3-C
29. Egypt	KEG Kottamys	29,9 N	31,8 E	3-C
30. Etiopia	FURI Furi	8,9 N	38,7 E	3-C
31. Fiji	MSVF Monasavu, Viti Levu	17,8 S	178,1 E	3-C
32. France	NOUC Port Laguerre, Uusi-Kaledonia	22,1 S	166,3 E	3-C
33. France	KOG Kourou, French Guyana	5,2 N	52,7 W	3-C
34. Gabon	BAMB Bambay	1,7 S	13,6 E	3-C
35. Germany/ South Africa	— SANA Station, Antarctica	71,7 S	2,9 W	3-C
36. Greece	IDI Anogia, Grete	35,3 N	24,9 E	3-C

Asemasta vastuussa oleva valtio	Paikka	Leveysaste	Pituusaste	Tyyppi
37. Guatemala	RDG Rabir	15,0 p.l.	90,5 l.p.	3-C
38. Islanti	BORG Borgarnes	64,8 p.l.	21,3 l.p.	3-C
39. määriteltävä	määriteltävä	määriteltävä	määriteltävä	määriteltävä
40. Indonesia	PACI Cibinong, Jawa Barat	6,5 e.l.	107,0 i.p.	3-C
41. Indonesia	JAY Jayapura, Irian Jaya	2,5 e.l.	140,7 i.p.	3-C
42. Indonesia	SWI Sorong, Irian Jaya	0,9 e.l.	131,3 i.p.	3-C
43. Indonesia	PSI Parapat, Sumatera	2,7 p.l.	98,9 i.p.	3-C
44. Indonesia	KAPI Kappang, Sulawesi Selatan	5,0 e.l.	119,8 i.p.	3-C
45. Indonesia	KUG Kupang, Nusatenggara Timur	10,2 e.l.	123,6 i.p.	3-C
46. Iran (islamilainen tasavalta)	KRM Kerman	30,3 p.l.	57,1 i.p.	3-C
47. Iran (islamilainen tasavalta)	MSN Masjed-e-Soleyman	31,9 p.l.	49,3 i.p.	3-C
48. Israel	MBH Eilat	29,8 p.l.	34,9 i.p.	3-C
49. Israel	PARD Parod	32,6 p.l.	35,3 i.p.	pienoisverkko
50. Italia	ENAS Enna, Sisilia	37,5 p.l.	14,3 i.p.	3-C
51. Japani	JNU Ohita, Kiushu	33,1 p.l.	130,9 i.p.	3-C
52. Japani	JOW Kunigami, Okinawa	26,8 p.l.	128,3 i.p.	3-C
53. Japani	JHJ Hachijojima, Izusaaret	33,1 p.l.	139,8 i.p.	3-C

State Responsible for Station	Location	Latitude	Longitude	Type
37. Guatemala	RDG Rabir	15,0 N	90,5 W	3-C
38. Iceland	BORG Borgarnes	64,8 N	21,3 W	3-C
39. To be determined	To be determined	To be determined	To be determined	To be determined
40. Indonesia	PACI Cibinong, Jawa Barat	6,5 S	107,0 E	3-C
41. Indonesia	JAY Jayapura, Irian Jaya	2,5 S	140,7 E	3-C
42. Indonesia	SWI Sorong, Irian Jaya	0,9 S	131,3 E	3-C
43. Indonesia	PSI Parapat, Sumatera	2,7 N	98,9 E	3-C
44. Indonesia	KAPI Kappang, Sulawesi Selatan	5,0 S	119,8 E	3-C
45. Indonesia	KUG Kupang, Nusatenggara Timur	10,2 S	123,6 E	3-C
46. Iran (Islamic Republic of)	KRM Kerman	30,3 N	57,1 E	3-C
47. Iran (Islamic Republic of)	MSN Masjed-e-Soleyman	31,9 N	49,3 E	3-C
48. Israel	MBH Eilath	29,8 N	34,9 E	3-C
49. Israel	PARD Parod	32,6 N	35,3 E	array
50. Italy	ENAS Enna, Sisily	37,5 N	14,3 E	3-C
51. Japan	JNU Ohita, Kiushu	33,1 N	130,9 E	3-C
52. Japan	JOW Kunigami, Okinawa	26,8 N	128,3 E	3-C
53. Japan	JHJ Hachijojima, Izu Islands	33,1 N	139,8 E	3-C

Asemasta vastuussa oleva valtio	Paikka	Leveysaste	Pituusaste	Tyyppi
54. Japani	JKA Kamikawa-asahi, Hokkaido	44,1 p.l.	142,6 i.p.	3-C
55. Japani	JCJ Chichijima, Ogasawara	27,1 p.l.	142,2 i.p.	3-C
56. Jordania	— Ashqof	32,5 p.l.	37,6 i.p.	3-C
57. Kazakstan	BRVK Borovoje	53,1 p.l.	70,3 i.p.	pienoisverkko
58. Kazakstan	KURK Kurtshatov	50,7 p.l.	78,6 i.p.	pienoisverkko
59. Kazakstan	AKTO Aktjubinsk	50,4 p.l.	58,0 i.p.	3-C
60. Kirgisia	AAK Ala-Artsha	42,6 p.l.	74,5 i.p.	3-C
61. Madagaskar	TAN Antananarivo	18,9 e.l.	47,6 i.p.	3-C
62. Mali	KOWA Kowa	14,5 p.l.	4,0 l.p.	3-C
63. Meksiko	TEYM Tepich, Yucatan	20,2 p.l.	88,3 l.p.	3-C
64. Meksiko	TUVM Tuzandepeti, Veracruz	18,0 p.l.	94,4 l.p.	3-C
65. Meksiko	LPBM La Paz, Baja California Sur	24,2 p.l.	110,2 l.p.	3-C
66. Marokko	MDT Midelt	32,8 p.l.	4,6 l.p.	3-C
67. Namibia	TSUM Tsumeb	19,1 e.l.	17,4 i.p.	3-C
68. Nepal	EVN Everest	28,0 p.l.	86,8 i.p.	3-C
69. Uusi-Seelanti	EWZ Erawhon, Eteläinen saari	43,5 e.l.	170,9 i.p.	3-C
70. Uusi-Seelanti	RAO Raulinsaari	29,2 e.l.	177,9 l.p.	3-C

State Responsible for Station	Location	Latitude	Longitude	Type
54. Japan	JKA Kamikawa-asahi, Hokkaido	44,1 N	142,6 E	3-C
55. Japan	JCJ Chichijima, Ogasawara	27,1 N	142,2 E	3-C
56. Jordania	— Ashqof	32,5 N	37,6 E	3-C
57. Kazakstan	BRVK Borovoje	53,1 N	70,3 E	array
58. Kazakstan	KURK Kurtshatov	50,7 N	78,6 E	array
59. Kazakstan	AKTO Aktjubinsk	50,4 N	58,0 E	3-C
60. Kyrgyzstan	AAK Ala-Artsha	42,6 N	74,5 E	3-C
61. Madagascar	TAN Antananarivo	18,9 S	47,6 E	3-C
62. Mali	KOWA Kowa	14,5 N	4,0 W	3-C
63. Mexico	TEYM Tepich, Yucatan	20,2 N	88,3 W	3-C
64. Mexico	TUVM Tuzandepeti, Veracruz	18,0 N	94,4 W	3-C
65. Mexico	LPBM La Paz, Baja California Sur	24,2 N	110,2 W	3-C
66. Marocco	MDT Midelt	32,8 N	4,6 W	3-C
67. Namibia	TSUM Tsumeb	19,1 S	17,4 E	3-C
68. Nepal	EVN Everest	28,0 N	86,8 E	3-C
69. New Zealand	EWZ Erawhon, South Island	43,5 S	170,9 E	3-C
70. New Zealand	RAO Raoul Island	29,2 S	177,9 W	3-C

Asemasta vastuussa oleva valtio	Paikka	Leveysaste	Pituusaste	Tyyppi
71. Uusi-Seelanti	URZ Urawera, Pohjoinen saari	38,3 e.l.	177,1 i.p.	3-C
72. Norja	SPITS Huippuvuoret	78,2 p.l.	16,4 i.p.	pienoisverkko
73. Norja	JMI Jan Mayen	70,9 p.l.	8,7 l.p.	3-C
74. Oman	WSAR Wadi Sarin	23,0 p.l.	58,0 i.p.	3-C
75. Papua-Uusi-Guinea	PMG Port Moresby	9,4 e.l.	147,2 i.p.	3-C
76. Papua-Uusi-Guinea	BIAL Bialla	5,3 e.l.	151,1 i.p.	3-C
77. Peru	CAJP Cajamarca	7,0 e.l.	78,0 l.p.	3-C
78. Peru	NNA Nana	12,0 e.l.	76,8 l.p.	3-C
79. Filippiinit	DAV Davao, Mindanao	7,1 p.l.	125,6 i.p.	3-C
80. Filippiinit	TGY Tagaytay, Luzon	14,1 p.l.	120,9 i.p.	3-C
81. Romania	MLR Muntele Rosu	45,5 p.l.	25,9 i.p.	3-C
82. Venäjän federaatio	KIRV Kirov	58,6 p.l.	49,4 i.p.	3-C
83. Venäjän federaatio	KIVO Kislovodsk	44,0 p.l.	42,7 i.p.	pienoisverkko
84. Venäjän federaatio	OBN Obninsk	55,1 p.l.	36,6 i.p.	3-C
85. Venäjän federaatio	ARU Arti	56,4 p.l.	58,6 i.p.	3-C
86. Venäjän federaatio	SEY Seimtschan	62,9 p.l.	152,4 i.p.	3-C
87. Venäjän federaatio	TLY Talaja	51,7 p.l.	103,6 i.p.	3-C
88. Venäjän federaatio	YAK Jakutsk	62,0 p.l.	129,7 i.p.	3-C
89. Venäjän federaatio	URG Urgal	51,1 p.l.	132,3 i.p.	3-C

State Responsible for Station	Location	Latitude	Longitude	Type
71. New Zealand	URZ Urawera, North Island	38,3 S	177,1 E	3-C
72. Norway	SPITS Spitsbergen	78,2 N	16,4 E	array
73. Norway	JMI Jan Mayen	70,9 N	8,7 W	3-C
74. Oman	WSAR Wadi Sarin	23,0 N	58,0 E	3-C
75. Papua-New- Guinea	PMG Port Moresby	9,4 S	147,2 E	3-C
76. Papua-New- Guinea	BIAL Bialla	5,3 S	151,1 E	3-C
77. Peru	CAJP Cajamarca	7,0 S	78,0 W	3-C
78. Peru	NNA Nana	12,0 S	76,8 W	3-C
79. Philippines	DAV Davao, Mindanao	7,1 N	125,6 E	3-C
80. Philippines	TGY Tagaytay, Luzon	14,1 N	120,9 E	3-C
81. Romania	MLR Muntele Rosu	45,5 N	25,9 E	3-C
82. Russian Federation	KIRV Kirov	58,6 N	49,4 E	3-C
83. Russian Federation	KIVO Kislovodsk	44,0 N	42,7 E	array
84. Russian Federation	OBN Obninsk	55,1 N	36,6 E	3-C
85. Russian Federation	ARU Arti	56,4 N	58,6 E	3-C
86. Russian Federation	SEY Seymchan	62,9 N	152,4 E	3-C
87. Russian Federation	TLY Talaya	51,7 N	103,6 E	3-C
88. Russian Federation	YAK Yakutsk	62,0 N	129,7 E	3-C
89. Russian Federation	URG Urgal	51,1 N	132,3 E	3-C

Asemasta vastuussa oleva valtio	Paikka	Leveysaste	Pituusaste	Tyyppi
90. Venäjän federaatio	BIL Bilibino	68,0 p.l.	166,4 i.p.	3-C
91. Venäjän federaatio	TIXI Tiksi	71,6 p.l.	128,9 i.p.	3-C
92. Venäjän federaatio	YSS Juzhno-Sahalinsk	47,0 p.l.	142,8 i.p.	3-C
93. Venäjän federaatio	MA2 Magadan	59,6 p.l.	150,8 i.p.	3-C
94. Venäjän federaatio	ZIL Zilim	53,9 p.l.	57,0 i.p.	3-C
95. Samoa	AFI Afiamalu	13,9 e.l.	171,8 l.p.	3-C
96. Saudi-Arabia	RAYN Ar Rayn	23,6 p.l.	45,6 i.p.	3-C
97. Senegal	MBO Mbour	14,4 p.l.	17,0 l.p.	3-C
98. Salomonsaaret	HNR Honiara, Guadalcanal	9,4 e.l.	160,0 i.p.	3-C
99. Etelä-Afrikka	SUR Sutherland	32,4 e.l.	20,8 i.p.	3-C
100. Sri Lanka	COC Colombo	6,9 p.l.	79,9 i.p.	3-C
101. Ruotsi	HFS Hagfors	60,1 p.l.	13,7 i.p.	pienoisverkko
102. Sveitsi	DAVOS Davos	46,8 p.l.	9,8 i.p.	3-C
103. Uganda	MBRU Mbarara	0,4 e.l.	30,4 i.p.	3-C
104. Yhdistynyt kuningaskunta	EKA Eskdalemuir	55,3 p.l.	3,2 l.p.	pienoisverkko
105. Amerikan yhdysvallat	GUMO Guam, Marianassaaret	13,6 p.l.	144,9 i.p.	3-C
106. Amerikan yhdysvallat	PMSA Palmer Station, Etelämannen	64,8 e.l.	64,1 l.p.	3-C
107. Amerikan yhdysvallat	TKL Tuckaleechee Caverns, TN	35,7 p.l.	83,8 l.p.	3-C

State Responsible for Station	Location	Latitude	Longitude	Type
90. Russian Federation	BIL Bilibino	68,0 N	166,4 E	3-C
91. Russian Federation	TIXI Tiksi	71,6 N	128,9 E	3-C
92. Russian Federation	YSS Yuzhno-Sakhalinsk	47,0 N	142,8 E	3-C
93. Russian Federation	MA2 Magadan	59,6 N	150,8 E	3-C
94. Russian Federation	ZIL Zilim	53,9 N	57,0 E	3-C
95. Samoa	AFI Afiamalu	13,9 S	171,8 W	3-C
96. Saudi-Arabia	RAYN Ar Rayn	23,6 N	45,6 E	3-C
97. Senegal	MBO Mbour	14,4 N	17,0 W	3-C
98. Salomon Islands	HNR Honiara, Guadalcanal	9,4 S	160,0 E	3-C
99. South Africa	SUR Sutherland	32,4 S	20,8 E	3-C
100. Sri Lanka	COC Colombo	6,9 N	79,9 E	3-C
101. Sweden	HFS Hagfors	60,1 N	13,7 E	array
102. Switzerland	DAVOS Davos	46,8 N	9,8 E	3-C
103. Uganda	MBRU Mbarara	0,4 S	30,4 E	3-C
104. United Kingdom	EKA Eskdalemuir	55,3 N	3,2 W	array
105. United States of America	GUMO Guam, Marianas Islands	13,6 N	144,9 E	3-C
106. United States of America	PMSA Palmer Station, Antarctica	64,8 S	64,1 W	3-C
107. United States of America	TKL Tuckaleechee Caverns, TN	35,7 N	83,8 W	3-C

Asemasta vastuussa oleva valtio	Paikka	Leveysaste	Pituusaste	Tyyppi
108. Amerikan yhdysvallat	PFCA Pinon Flat, Etelämannen	33,6 p.l.	116,5 l.p.	3-C
109. Amerikan yhdysvallat	YBH Eskdalemuir	41,7 p.l.	122,7 l.p.	pienoisverkko
110. Amerikan yhdysvallat	KDC Kodiakinsaari, AK	57,8 p.l.	152,5 l.p.	3-C
111. Amerikan yhdysvallat	ALQ Albuquerque	35,0 p.l.	106,5 l.p.	3-C
112. Amerikan yhdysvallat	ATTU Attu	52,8 p.l.	172,7 i.p.	3-C
113. Amerikan yhdysvallat	ELK Elko, NV	40,7 p.l.	115,2 l.p.	3-C
114. Amerikan yhdysvallat	SPA Etelänapa, Etelämannen	90,0 e.l.	—	3-C
115. Amerikan yhdysvallat	NEW Newport, WA	48,3 p.l.	117,1 l.p.	3-C
116. Amerikan yhdysvallat	SJG San Juan, PR	18,1 p.l.	66,2 l.p.	3-C
117. Venezuela	SDV Santo Domingo	8,9 p.l.	70,6 l.p.	3-C
118. Venezuela	PCR Puerto la Cruz	10,2 p.l.	64,6 l.p.	3-C
119. Zambia	LSZ Lusaka	15,3 e.l.	28,2 i.p.	3-C
120. Zimbabwe	BUL Bulawao	ilmoitettava	ilmoitettava	3-C

State Responsible for Station	Location	Latitude	Longitude	Type
108. United States of America	PFCA Pinon Flat, CA	33,6 N	116,5 W	3-C
109. United States of America	YBH Yreka, CA	41,7 N	122,7 W	array
110. United States of America	KDC Kodiak Island, AK	57,8 N	152,5 W	3-C
111. United States of America	ALQ Albuquerque, NM	35,0 N	106,5 W	3-C
112. United States of America	ATTU Attu Island, AK	52,8 N	172,7 E	3-C
113. United States of America	ELK Elko, NV	40,7 N	115,2 W	3-C
114. United States of America	SPA South Pole, Antarctica	90,0 S	—	3-C
115. United States of America	NEW Newport, WA	48,3 N	117,1 W	3-C
116. United States of America	SJG San Juan, PR	18,1 N	66,2 W	3-C
117. Venezuela	SDV Santo Domingo	8,9 N	70,6 W	3-C
118. Venezuela	PCRV Puerto la Cruz	10,2 N	64,6 W	3-C
119. Zambia	LSZ Lusaka	15,3 S	28,2 E	3-C
120. Zimbabwe	BUL Bulawayo	to be advised	to be advised	3-C

Taulukko 2-A Luettelo säteilyvalvonnan asemista

Asemasta vastuussa oleva valtio	Paikka	Leveysaste	Pituusaste
1. Argentiina	Buenos Aires	34,0 e.l.	58,0 l.p.
2. Argentiina	Salta	24,0 e.l.	65,0 l.p.
3. Argentiina	Bariloche	41,1 e.l.	71,3 l.p.
4. Australia	Melbourne, VIC	37,5 e.l.	144,6 i.p.
5. Australia	Mawson, Etelämanner	67,6 e.l.	62,5 i.p.
6. Australia	Townsville, QLD	19,2 e.l.	146,8 i.p.
7. Australia	Macquariensaaret	54,0 e.l.	159,0 i.p.
8. Australia	Kookossaaret	12,0 e.l.	97,0 i.p.
9. Australia	Darwin, NT	12,4 e.l.	130,7 i.p.
10. Australia	Perth, WA	31,9 e.l.	116,0 i.p.
11. Brasilia	Rio de Janeiro	22,5 e.l.	43,1 l.p.
12. Brasilia	Recife	8,0 e.l.	35,0 l.p.
13. Kamerun	Douala	4,2 p.l.	9,9 i.p.
14. Kanada	Vancouver, B.C.	49,3 p.l.	123,2 l.p.
15. Kanada	Resolute, N.W.T.	74,7 p.l.	94,9 l.p.
16. Kanada	Yellowknife, N.W.T.	62,5 p.l.	114,5 l.p.
17. Kanada	St.John's, N.L.	47,0 p.l.	53,0 l.p.
18. Chile	Punta Arenas	53,1 e.l.	70,6 l.p.
19. Chile	Hanga-Roa, Pääsiäissaari	27,1 e.l.	108,4 l.p.
20. Kiina	Beijing	39,8 p.l.	116,2 i.p.
21. Kiina	Lanzhou	35,8 p.l.	103,3 i.p.
22. Kiina	Guangzhou	23,0 p.l.	113,3 i.p.
23. Cookinsaaret	Rarotonga	21,2 e.l.	159,8 l.p.
24. Ecuador	San Cristobalin saari, Galapagossaaret	1,0 e.l.	89,2 l.p.
25. Etiopia	Filtu	5,5 p.l.	42,7 i.p.
26. Fidzhisaaret	Nadi	18,0 e.l.	177,5 i.p.
27. Ranska	Papeete, Tahiti	17,0 e.l.	150,0 l.p.
28. Ranska	Pointe-à-Pitre, Guadeloupe	17,0 p.l.	62,0 l.p.

Table 2-A List of Radionuclide Stations

State Responsible for Station	Location	Latitude	Longitude
1. Argentina	Buenos Aires	34,0 S	58,0 W
2. Argentina	Salta	24,0 S	65,0 W
3. Argentina	Bariloche	41,1 S	71,3 W
4. Australia	Melbourne, VIC	37,5 S	144,6 E
5. Australia	Mawson, Antarctica	67,6 S	62,5 E
6. Australia	Townsville, QLD	19,2 S	146,8 E
7. Australia	Macquarie Island	54,0 S	159,0 E
8. Australia	Cocos Island	12,0 S	97,0 E
9. Australia	Darwin, NT	12,4 S	130,7 E
10. Australia	Perth, WA	31,9 S	116,0 E
11. Brasilia	Rio de Janeiro	22,5 S	43,1 W
12. Brasilia	Recife	8,0 S	35,0 W
13. Kamerun	Douala	4,2 N	9,9 E
14. Canada	Vancouver, B.C.	49,3 N	123,2 W
15. Canada	Resolute, N.W.T.	74,7 N	94,9 W
16. Canada	Yellowknife, N.W.T.	62,5 N	114,5 W
17. Canada	St.John's, N.L.	47,0 N	53,0 W
18. Chile	Punta Arenas	53,1 S	70,6 W
19. Chile	Hanga Roa, Easter Island	27,1 S	108,4 W
20. China	Beijing	39,8 N	116,2 E
21. China	Lanzhou	35,8 N	103,3 E
22. China	Guangzhou	23,0 N	113,3 E
23. Cookinsaaet	Rarotonga	21,2 S	159,8 W
24. Ecuador	Isla San Cristóba, Galápagos Islands	1,0 S	89,2 W
25. Ethiopia	Filtu	5,5 N	42,7 E
26. Fiji	Nadi	18,0 S	177,5 E
27. France	Papeete, Tahiti	17,0 S	150,0 W
28. France	Pointe-à-Pitre, Guadalupe	17,0 N	62,0 W

Asemasta vastuussa oleva valtio	Paikka	Leveysaste	Pituusaste
29. Ranska	Réunion	21,1 e.l.	55,6 i.p.
30. Ranska	Port-aux-Francais, Kerguele	49,0 e.l.	70,0 i.p.
31. Ranska	Cayenne, Ranskan Guyana	5,0 p.l.	52,0 l.p.
32. Ranska	Dumont d'Urville, Etelämanner	66,0 e.l.	140,0 i.p.
33. Saksa	Schauinsland/ Freiburg	47,9 p.l.	7,9 i.p.
34. Islanti	Reykjavik	64,4 p.l.	21,9 l.p.
35. määriteltävä	määriteltävä	määriteltävä	määriteltävä
36. Iran (islamilainen tasavalta)	Teheran	26,5 p.l.	127,9 i.p.
37. Japani	Okinawa	26,5 p.l.	127,9 i.p.
38. Japani	Takasaki, Gunma	36,3 p.l.	139,0 i.p.
39. Kiribati	Kiritimati	2,0 p.l.	157,0 l.p.
40. Kuwait	Kuwait City	29,0 p.l.	48,0 i.p.
41. Libya	Misratah	78,2 p.l.	16,4 i.p.
42. Malesia	Kuala Lumpur	2,6 p.l.	101,5 i.p.
43. Mauritania	Nouakchott	18,0 p.l.	17,0 l.p.
44. Mexiko	Baja California	28,0 p.l.	113,0 l.p.
45. Mongolia	Ulaanbaatar	47,5 p.l.	107,0 i.p.
46. Uusi Seelanti	Chatham Island	44,0 e.l.	176,5 l.p.
47. Uusi Seelanti	Kaitaia	35,1 e.l.	173,3 i.p.
48. Nigeria	Bilma	18,0 p.l.	13,0 i.p.
49. Norja	Spitsbergen	78,2 p.l.	16,4 i.p.
50. Panama	Panama City	8,9 e.l.	79,6 l.p.
51. Papua-Uusi-Guinea	New Hanover	3,0 e.l.	150,0 i.p.
52. Filippiinit	Quezon City	14,5 p.l.	121,0 i.p.
53. Portugal	Ponta Delgada, São Miguel, Azorit	37,4 p.l.	25,4 l.p.
54. Venäjän federaatio	Kirov	58,6 p.l.	49,4 i.p.

State Responsible for Station	Location	Latitude	Longitude
29. France	Réunion	21,1 S	55,6 E
30. France	Port-aux-Francais, Kerguele	49,0 S	70,0 E
31. France	Cayenne, Francen Guyana	5,0 N	52,0 W
32. France	Dumont d'Urville, Antarctica	66,0 S	140,0 E
33. Germany	Schauinsland/ Freiburg	47,9 N	7,9 E
34. Iceland	Reykjavik	64,4 N	21,9 W
35. To be determined	To be determined	To be determined	To be determined
36. Iran (Islamic Republic of)	Teheran	26,5 N	127,9 E
37. Japan	Okinawa	26,5 N	127,9 E
38. Japan	Takasaki, Gunma	36,3 N	139,0 E
39. Kiribati	Kiritimati	2,0 N	157,0 W
40. Kuwait	Kuwait City	29,0 N	48,0 E
41. Libya	Misratah	78,2 N	16,4 E
42. Malaysia	Kuala Lumpur	2,6 N	101,5 E
43. Mauritania	Nouakchott	18,0 N	17,0 W
44. Mexico	Baja California	28,0 N	113,0 W
45. Mongolia	Ulaanbaatar	47,5 N	107,0 E
46. New Zealand	Chatham Island	44,0 S	176,5 W
47. New Zealand	Kaitaia	35,1 S	173,3 E
48. Niger	Bilma	18,0 N	13,0 E
49. Norway	Spitsbergen	78,2 N	16,4 E
50. Panama	Panama City	8,9 S	79,6 W
51. Papua- New-Guinea	New Hanover	3,0 S	150,0 E
52. Philippines	Quezon City	14,5 N	121,0 E
53. Portugal	Ponta Delgada, São Miguel, Azores	37,4 N	25,4 W
54. Russian Federation	Kirov	58,6 N	49,4 E

Asemasta vastuussa oleva valtio	Paikka	Leveysaste	Pituusaste
55. Venäjän federaatio	Norilsk	69,0 p.l.	88,0 i.p.
56. Venäjän federaatio	Peledui	59,6 p.l.	112,6 i.p.
57. Venäjän federaatio	Bilibino	68,0 p.l.	166,4 i.p.
58. Venäjän federaatio	Ussurijsk	43,7 p.l.	131,9 i.p.
59. Venäjän federaatio	Zalesovo	53,9 p.l.	84,8 i.p.
60. Venäjän federaatio	Petropavlosk-Kamtshatski	53,1 p.l.	158,8 i.p.
61. Venäjän federaatio	Dubna	56,7 p.l.	37,3 i.p.
62. Etelä-Afrikka	Marioninsaari	46,5 e.l.	37,0 i.p.
63. Ruotsi	Tukholma	59,4 p.l.	18,0 i.p.
64. Tansania	Dar es Salaam	6,0 e.l.	39,0 i.p.
65. Thaimaa	Bangkok	13,8 p.l.	100,5 i.p.
66. Yhdistynyt kuningaskunta	BIOT/Chagossaaristo	7,0 e.l.	72,0 i.p.
67. Yhdistynyt kuningaskunta	St. Helena	16,0 e.l.	6,0 l.p.
68. Yhdistynyt kuningaskunta	Tristan de Cunha	37,0 e.l.	12,3 l.p.
69. Yhdistynyt kuningaskunta	Halley, Etelämanner	76,0 e.l.	28,0 l.p.
70. Amerikan yhdysvallat	Sacramento, CA	38,7 p.l.	121,4 l.p.
71. Amerikan yhdysvallat	Sand Point, AK	55,0 p.l.	160,0 l.p.
72. Amerikan yhdysvallat	Melbourne, FL	28,3 p.l.	80,6 l.p.
73. Amerikan yhdysvallat	Palmer Station, Etelämanner	64,5 e.l.	64,0 l.p.
74. Amerikan yhdysvallat	Ashland, KS	37,2 p.l.	99,8 l.p.
75. Amerikan yhdysvallat	Charlottesville, VA	38,0 p.l.	78,0 l.p.

State Responsible for Station	Location	Latitude	Longitude
55. Russian Federation	Norilsk	69,0 N	88,0 E
56. Russian Federation	Peleduy	59,6 N	112,6 E
57. Russian Federation	Bilibino	68,0 N	166,4 E
58. Russian Federation	Ussuriysk	43,7 N	131,9 E
59. Russian Federation	Zalesovo	53,9 N	84,8 E
60. Russian Federation	Petropavlosk-Kamtshatsky	53,1 N	158,8 E
61. Russian Federation	Dubna	56,7 N	37,3 E
62. South Africa	Marion Island	46,5 S	37,0 E
63. Sweden	Stockholm	59,4 N	18,0 E
64. Tansania	Dar es Salaam	6,0 S	39,0 E
65. Thailand	Bangkok	13,8 N	100,5 E
66. United Kingdom	BIOT/Chagos Archipelago	7,0 S	72,0 E
67. United Kingdom	St. Helena	16,0 S	6,0 W
68. United Kingdom	Tristan de Cunha	37,0 S	12,3 W
69. United Kingdom	Halley, Antarctica	76,0 S	28,0 W
70. United States of America	Sacramento, CA	38,7 N	121,4 W
71. United States of America	Sand Point, AK	55,0 N	160,0 W
72. United States of America	Melbourne, FL	28,3 N	80,6 W
73. United States of America	Palmer Station, Antarctica	64,5 S	64,0 W
74. United States of America	Ashland, KS	37,2 N	99,8 W
75. United States of America	Charlottesville, VA	38,0 N	78,0 W

Asemasta vastuussa oleva valtio	Paikka	Leveysaste	Pituusaste
76. Amerikan yhdysvallat	Salchaket, AK	64,4 p.l.	147,1 l.p.
77. Amerikan yhdysvallat	Wakensaari	19,3 p.l.	166,6 i.p.
78. Amerikan yhdysvallat	Midwaynsaaret	28,0 p.l.	177,0 l.p.
79. Amerikan yhdysvallat	Oahu, HI	21,5 p.l.	158,0 l.p.
80. Amerikan yhdysvallat	Upi, Guam	13,7 p.l.	144,9 i.p.

State Responsible for Station	Location	Latitude	Longitude
76. United States of America	Salchaket, AK	64,4 N	147,1 W
77. United States of America	Wake Island	19,3 N	166,6 E
78. United States of America	Midway Islands	28,0 N	177,0 W
79. United States of America	Oahu, HI	21,5 N	158,0 W
80. United States of America	Upi, Guam	13,7 N	144,9 E

Taulukko 2-B Luettelo radionuklidilaboratorioista

Laboratoriosta vastuussa oleva valtio	Laboratorion nimi ja paikka
1. Argentiina	Säteilyn säätelyn kansallinen neuvosto Buenos Aires
2. Australia	Australian säteilylaboratorio Melbourne, VIC
3. Itävalta	Itävallan tutkimuskeskus Selbersdorf
4. Brasilia	Säteilysuojauksen ja annosmittauksen laitos Rio de Janeiro
5. Kanada	Kanadan terveystministeriö Ottawa, Ont.
6. Kiina	Beijing
7. Suomi	Säteilyturvakeskus Helsinki
8. Ranska	Atomivoimakomissio Montlhéry
9. Israel	Ydintutkimuskeskus Soreq Javne
10. Italia	Kansallisen ympäristönsuojeluviraston laboratorio Rooma
11. Japani	Japanin atomienergian tutkimuslaitos Tokai, Ibaraki
12. Uusi-Seelanti	Kansallinen säteilylaboratorio Christchurch
13. Venäjän federaatio	Säteilyvalvonnan keskuslaboratorio, puolustusministeriön erityisvalvonnan palvelu Moskova
14. Etelä-Afrikka	Atomienergian korporaatio Pelindaba
15. Yhdistynyt kuningaskunta	AWE Blacknest Chilton
16. Amerikan yhdysvallat	McClellanin keskuslaboratoriot Sacramento, CA

Table 2-B List of Radionuclide Laboratories

State Responsible for Laboratory	Name and place of laboratory
1. Argentina	National Board of Nuclear Regulation Buenos Aires
2. Australia	Australian Radiation Laboratory Melbourne, VIC
3. Austria	Austrian Research Center Seibersdorf
4. Brazil	Institute of Radiation Protection and Dosimetry Rio de Janeiro
5. Canada	Health Canada Ottawa, Ont.
6. China	Beijing
7. Finland	Centre for Radiation and Nuclear Safety Helsinki
8. France	Atomic Energy Commission Monthéry
9. Israel	Soreq Nuclear Research Centre Yavne
10. Italy	Laboratory of the National Agency for the Protection of the Environment Rome
11. Japan	Japan Atomic Energy Research Institute Tokai, Ibaraki
12. New Zealand	National Radiation Laboratory Christchurch
13. Russian Federation	Central Radiation Control Laboratory, Ministry of Defense Special Verification Service Moscow
14. South Africa	Atomic Energy Corporation Pelindaba
15. United Kingdom	AWE Blacknest Chilton
16. United States of America	McClellan Central Laboratories Sacramento, CA

Taulukko 3 Luettelo hydroakustisista asemista

Asemasta vastuussa ole-Paikka va valtio		Leveysaste	Pituusaste	Tyyppi
1. Australia	Cape Leeuwin, WA	34,4 p.l.	115,1 i.p.	hydrofoninen
2. Kanada	Kuningatar Charlotten saari, B.C.	53,3 p.l.	132,5 l.p.	T-vaiheinen
3. Chile	Juan Fernándezin saaret	33,7 e.l.	78,8 l.p.	hydrofoninen
4. Ranska	Crozetinsaaret	46,5 e.l.	52,2 i.p.	hydrofoninen
5. Ranska	Guadeloupe	16,3 p.l.	61,1 l.p.	T-vaiheinen
6. Meksiko	Clarióninsaari	18,2 p.l.	114,6 l.p.	T-vaiheinen
7. Portugali	Flores	39,3 p.l.	31,3 l.p.	T-vaiheinen
8. Yhdistynyt kuningaskunta	BIOT/Chagossaaristo	7,3 e.l.	72,4 i.p.	hydrofoninen
9. Yhdistynyt kuningaskunta	Tristan da Cunha	37,2 e.l.	12,5 l.p.	T-vaiheinen
10. Amerikan yhdysvallat	Ascension	8,0 e.l.	14,4 l.p.	hydrofoninen
11. Amerikan yhdysvallat	Wakensaari	19,3 p.l.	166,6 i.p.	hydrofoninen

Table 3 List of Hydroacoustic Stations

State Responsible for Station	Location	Latitude	Longitude	Type
1. Australia	Cape Leeuwin, WA	34,4 N	115,1 E	Hydrophone
2. Canada	Queen Charlotte Islands, B.C.	53,3 N	132,5 W	T-phase
3. Chile	Juan Fernándezin Island	33,7 S	78,8 W	Hydrophone
4. France	Crozet Islands	46,5 S	52,2 E	Hydrophone
5. France	Guadeloupe	16,3 N	61,1 W	T-phase
6. Mexico	Clarión Island	18,2 N	114,6 W	T-phase
7. Portugal	Flores	39,3 N	31,3 W	T-phase
8. United Kingdom	BIOT/Chagos Archipelago	7,3 S	72,4 E	Hydrophone
9. United Kingdom	Tristan da Cunha	37,2 S	12,5 W	T-phase
10. United States of America	Ascension	8,0 S	14,4 W	Hydrophone
11. United States of America	WakenIsland	19,3 N	166,6 E	Hydrophone

Taulukko 4 Luettelo infraääniasemista

Asemasta vastuussa oleva valtio	Paikka	Leveysaste	Pituusaste
1. Argentiina	Paso Flores	40,7 e.l.	70,6 l.p.
2. Argentiina	Ushuaia	55,0 e.l.	68,0 l.p.
3. Australia	Davis Base, Etelämanner	68,4 e.l.	77,6 i.p.
4. Australia	Narrogin, WA	32,9 e.l.	117,2 i.p.
5. Australia	Hobart, TAS	42,1 e.l.	147,2 i.p.
6. Australia	Kookossaaret	12,3 e.l.	97,0 i.p.
7. Australia	Warramunga, NT	19,9 e.l.	134,3 i.p.
8. Bolivia	La Paz	16,3 e.l.	68,1 l.p.
9. Brasilia	Brasília	15,6 e.l.	48,0 l.p.
10. Kanada	Lac du Bonnet, Man.	50,2 p.l.	95,9 l.p.
11. Kap Verde	Kap Verden saaret	16,0 p.l.	24,0 l.p.
12. Keski-Afrikan tasavalta	Bangui	5,2 p.l.	18,4 i.p.
13. Chile	Pääsiäissaari	27,0 e.l.	109,2 l.p.
14. Chile	Juan Fernándezin saari	33,8 e.l.	80,7 l.p.
15. Kiina	Beijing	40,0 p.l.	116,0 i.p.
16. Kiina	Kunming	25,0 p.l.	102,8 i.p.
17. Norsunluurannikko	Dimbokro	6,7 p.l.	4,9 l.p.
18. Tanska	Dundas, Grönlanti	76,5 p.l.	68,7 l.p.
19. Džibouti	Džibouti	11,3 p.l.	43,5 i.p.
20. Ecuador	Galápagossaaret	0,0 p.l.	91,7 l.p.
21. Ranska	Markiisisaaret	10,0 e.l.	140,0 l.p.
22. Ranska	Port LaGuerre, Uusi-Kaledonia	22,1 e.l.	166,3 i.p.
23. Ranska	Kerguelen	49,2 e.l.	69,1 i.p.
24. Ranska	Tahiti	17,6 e.l.	149,6 l.p.
25. Ranska	Kourou, Ranskan Guyana	5,2 p.l.	52,7 l.p.
26. Saksa	Freyung	48,9 p.l.	13,7 i.p.
27. Saksa	Georg von Neumayer, Etelämanner	70,6 e.l.	8,4 l.p.
28. määriteltävä	määriteltävä	määriteltävä	määriteltävä

Table 4 List of Infrasound Station

State Responsible for Station	Location	Latitude	Longitude
1. Argentina	Paso Flores	40,7 S	70,6 W
2. Argentina	Ushuaia	55,0 S	68,0 W
3. Australia	Davis Base, Antarctica	68,4 S	77,6 E
4. Australia	Narrogin, WA	32,9 S	117,2 E
5. Australia	Hobart, TAS	42,1 S	147,2 E
6. Australia	Cocos Islands	12,3 S	97,0 E
7. Australia	Warramunga, NT	19,9 S	134,3 E
8. Bolivia	La Paz	16,3 S	68,1 W
9. Brazil	Brasília	15,6 S	48,0 W
10. Canada	Lac du Bonnet, Man.	50,2 N	95,9 W
11. Kap Verde	Kap Verden Islands	16,0 N	24,0 W
12. Central African Republic	Bangui	5,2 N	18,4 E
13. Chile	Easter Island	27,0 S	109,2 W
14. Chile	Juan Fernández Island	33,8 S	80,7 W
15. China	Beijing	40,0 N	116,0 E
16. China	Kunming	25,0 N	102,8 E
17. Côte d'Ivoire	Dimbokro	6,7 N	4,9 W
18. Denmark	Dundas, Greenland	76,5 N	68,7 W
19. Dzhibouti	Dzhibouti	11,3 N	43,5 E
20. Ecuador	Galápagos Islands	0,0 N	91,7 W
21. France	Marquesas Islands	10,0 S	140,0 W
22. France	Port LaGuerre, New Caledonia	22,1 S	166,3 E
23. France	Kerguelen	49,2 S	69,1 E
24. France	Tahiti	17,6 S	149,6 W
25. France	Kourou, French Guyana	5,2 N	52,7 W
26. Germany	Freyung	48,9 N	13,7 E
27. Germany	Georg von Neumayer, Antarctica	70,6 S	8,4 W
28. To be determined	To be determined	To be determined	To be determined

Asemasta vastuussa oleva valtio	Paikka	Leveysaste	Pituusaste
29. Iran (islamilainen tasavalta)	Teheran	35,7 p.l.	51,4 i.p.
30. Japani	Tsukuba	36,0 p.l.	140,1 i.p.
31. Kazakstan	Aktjubinsk	50,4 p.l.	58,0 i.p.
32. Kenia	Kilimanbogo	1,3 e.l.	36,8 i.p.
33. Madagaskar	Antanarivo	18,8 e.l.	47,5 i.p.
34. Mongolia	Dzhavhlant	48,0 p.l.	106,8 i.p.
35. Namibia	Tsumeb	19,1 e.l.	17,4 i.p.
36. Uusi-Seelanti	Chathamsaari	44,0 e.l.	176,5 l.p.
37. Norja	Karasjok	69,5 p.l.	25,5 i.p.
38. Pakistan	Rahimajar Khan	28,2 p.l.	70,3 i.p.
39. Palau	Palau	7,5 p.l.	134,5 i.p.
40. Papu Uusi-Guinea	Rabaul	4,1 e.l.	152,1 i.p.
41. Paraguay	Villa Florida	26,3 e.l.	57,3 l.p.
42. Portugali	Azorit	37,8 p.l.	25,5 l.p.
43. Venäjän federaatio	Dubna	56,7 p.l.	37,3 i.p.
44. Venäjän federaatio	Petropavlovsk-Kamtshatski	53,1 p.l.	158,8 i.p.
45. Venäjän federaatio	Ussurijsk	43,7 p.l.	131,9 i.p.
46. Venäjän federaatio	Zalesovo	53,9 p.l.	84,8 i.p.
47. Etelä-Afrikka	Boshof	28,6 e.l.	25,4 i.p.
48. Tunisia	Thala	35,6 p.l.	8,7 i.p.
49. Yhdistynyt kuningaskunta	Tristan da Cunha	37,0 e.l.	12,3 l.p.
50. Yhdistynyt kuningaskunta	Ascension	8,0 e.l.	14,3 l.p.
51. Yhdistynyt kuningaskunta	Bermuda	32,0 p.l.	64,5 l.p.
52. Yhdistynyt kuningaskunta	BIOT/Chagossaaristo	5,0 e.l.	72,0 i.p.

State Responsible for Station	Location	Latitude	Longitude
29. Iran (Islamic Republic of)	Teheran	35,7 N	51,4 E
30. Japan	Tsukuba	36,0 N	140,1 E
31. Kazakstan	Aktjubinsk	50,4 N	58,0 E
32. Kenya	Kilimanbogo	1,3 S	36,8 E
33. Madagaskar	Antanarivo	18,8 S	47,5 E
34. Mongolia	Javhlant	48,0 N	106,8 E
35. Namibia	Tsumeb	19,1 S	17,4 E
36. New Zealand	Chatham Island	44,0 S	176,5 W
37. Norway	Karasjok	69,5 N	25,5 E
38. Pakistan	Rahimajar Khan	28,2 N	70,3 E
39. Palau	Palau	7,5 N	134,5 E
40. Papua New- Guinea	Rabaul	4,1 S	152,1 E
41. Paraguay	Villa Florida	26,3 S	57,3 W
42. Portugali	Azores	37,8 N	25,5 W
43. Russian Federation	Dubna	56,7 N	37,3 E
44. Russian Federation	Petropavlovsk-Kamtshatsky	53,1 N	158,8 E
45. Russian Federation	Ussurijsk	43,7 N	131,9 E
46. Russian Federation	Zalesovo	53,9 N	84,8 E
47. South Africa	Boshof	28,6 S	25,4 E
48. Tunisia	Thala	35,6 N	8,7 E
49. United Kingdom	Tristan da Cunha	37,0 S	12,3 W
50. United Kingdom	Ascension	8,0 S	14,3 W
51. United Kingdom	Bermuda	32,0 N	64,5 W
52. United Kingdom	BIOT/Chagos Archipelago	5,0 S	72,0 E

Asemasta vastuussa oleva valtio	Paikka	Leveysaste	Pituusaste
53. Amerikan yhdysvallat	Eielson, AK	64,8 p.l.	146,9 l.p.
54. Amerikan yhdysvallat	Siplen asema, Etelämanner	75,5 e.l.	83,6 l.p.
55. Amerikan yhdysvallat	Windless Bight, Etelämanner	77,5 e.l.	161,8 i.p.
56. Amerikan yhdysvallat	Newport, WA	48,3 p.l.	117,1 l.p.
57. Amerikan yhdysvallat	Piñon Flat, CA	33,6 p.l.	116,5 l.p.
58. Amerikan yhdysvallat	Midwaysaaret	28,1 p.l.	177,2 l.p.
59. Amerikan yhdysvallat	Havaiji, HI	19,6 p.l.	155,3 l.p.
60. Amerikan yhdysvallat	Wakensaari	19,3 p.l.	166,6 i.p.

State Responsible for Station	Location	Latitude	Longitude
53. United States of America	Eielson, AK	64,8 N	146,9 W
54. United States of America	Siplen Station, Antarctica	75,5 S	83,6 W
55. United States of America	Windless Bight, Antarctica	77,5 S	161,8 E
56. United States of America	Newport, WA	48,3 N	117,1 W
57. United States of America	Piñon Flat, CA	33,6 N	116,5 W
58. United States of America	Midway Islands	28,1 N	177,2 W
59. United States of America	Havaiji, HI	19,6 N	155,3 W
60. United States of America	Wake Island	19,3 N	166,6 E

PÖYTÄKIRJAN 2 LIITE

Luettelo kuvaamisessa käytettävistä suureista kansainvälisen tietokeskuksen vakionomaisten tapausten seulonnan varten

1. Kansainvälisen tietokeskuksen suorittamassa vakionomaisessa seulonnessa käytettävät arviointiperiaatteet perustuvat vakionomaisiin tapausten luonnehdintaan käytettäviin suureisiin, jotka määritellään silloin, kun käsitellään ja samalla yhdistellään kaikkia niitä tietoja, jotka saadaan kaikista kansainväliseen monitorointijärjestelmään kuuluvan monitorointiteknologian muodoista. Vakionomaisessa tapausten seulonnessa käytetään sekä maailmanlaajuisia että täydentäviä arviointiperiaatteita tarkoituksena ottaa huomioon mahdollisuuksien mukaan alueelliset vaihtelut.

2. Kansainvälisen monitorointijärjestelmän seismisen osan avulla löydettyihin tapahtumiin voidaan soveltaa muun muassa seuraavia suureita:

- tapahtumapaikka
- tapahtuman syvyys
- pinta-aaltojen voimakkuuden ja kappaleen aaltojen voimakkuuden välinen suhde
- merkkien taajuussisältö
- vaiheiden spektrisuhteet
- spektrivaihtelut
- P-aallon ensimmäinen liike
- pesäkkeen mekanismi
- seismisten vaiheiden suhteellinen kiihtyvyys
- vertailevat mittaukset muista tapahtumista ja tapahtumaryhmistä sekä
- käytettävissä olevat alueelliset vertailusuureet.

3. Kansainvälisen monitorointijärjestelmän hydroakustisen osan avulla löydettyihin tapahtumiin voidaan soveltaa muun muassa seuraavia suureita:

- signaalin taajuussisältö, mukaan lukien kulmataajuus, laajan vyöhykkeen energia sekä keskimääräinen keskitaajuus ja vyöhykkeen leveys
- taajuudesta riippuvan merkin kesto
- spektrisuhde sekä
- kuplasysäysignaalin tuntomerkit ja kuplasysäyksen viivästyminen.

4. Kansainvälisen monitorointijärjestelmän infraääniosan avulla löydettyihin tapahtumiin voidaan soveltaa muun muassa seuraavia suureita:

ANNEX 2 TO THE PROTOCOL

List of Characterization Parameters for International Data Centre Standard Event Screening

1. The International Data Centre standard event screening criteria shall be based on the standard event characterization parameters during the combined processing of data from all the monitoring technologies in the International Monitoring System. Standard event screening shall make use of both global and supplementary screening criteria to take account of regional variations where applicable.

2. For events detected by the International Monitoring System seismic component, the following parameters, inter alia, may be used:

- location of the event;
- depth of the event;
- ratio of the magnitude of surface waves;
- signal frequency content;
- spectral ratios of phases;
- spectral scalloping;
- first motion of the P-wave;
- focal mechanism;
- relative excitation of seismic phases;
- comparative measures to other events and groups of events; and
- regional discriminants where applicable.

3. For events detected by the International Monitoring System hydroacoustic component, the following parameters, inter alia, may be used:

- signal frequency content including corner frequency, wide-band energy and mean centre frequency and bandwidth;
- frequency-dependent duration of signals;
- spectral ratio; and
- indications of bubble-pulse signals and bubble-pulse delay.

4. For events detected by the International Monitoring System infrasound component, the following parameters, inter alia, may be used:

— merkkien taajuussisältö ja hajaantuminen

— merkkien kesto sekä

— huippujen ääriarvot.

5. Kansainvälisen monitorointijärjestelmän radionuklidiosan avulla löydettyihin tapahtumiin voidaan soveltaa muun muassa seuraavia suureita:

— luonnollisten ja keinotekkoisten radionuklidien keskittyminen taustalla

— tavanomaisissa havainnoissa huomattavaa jäävien fissiotuotteiden ja aktivoitumisen keskittyminen sekä

— fission ja aktivoitumisen tuotteen suhde toiseen vastaavaan.

— signal frequency content and dispersion;

— signal duration; and

— peak amplitude:

5. For events detected by the International Monitoring System radionuclide component, the following parameters, inter alia, may be used:

— concentration of background natural and man-made radionuclides;

— concentration of specific fission and activation products outside normal observations; and

— ratios of one specific fission and activation product to another.

